DINERO
Bankun
C/. GMO. FRANCO, 16
TELS. 3371300-33713
C.B. HOSPITALET
5
La Casera
C.B. HOSPITALET
11
La Casera
C.B. HOSPITALET
7
La Casera
C.B. HOSPITALET
15
La Casera

1. Part de l'equip del CB Hospitalet-La Casera, en la temporada 76/77 quan militaven a la màxima categoria, la Primera Divisió Nacional.

☼ Font: Arxiu personal Lita Prats

2. Un partit de l'AB Juniors cap al 1934, potser a la pista de la Unió Cristiana de Joves.

Font: Fundació del Bàsquet Català

1. Allò què hem fet

1.1. UNA QÜESTIÓ DE DATES

És correcte celebrar l'aniversari del Club Bàsquet L'Hospitalet l'any 2004? La pregunta pot sobtar, sens dubte, en un llibre destinat a recollir la història de l'entitat amb motiu de les seves noces de platí, però té la seva causa. A primer cop d'ull i legalment parlant el referent històric de l'actual CB L'Hospitalet seria l'anomenat Atletic Basket Juniors, un club fundat i inscrit al registre d'entitats del Govern Civil de Barcelona -com era preceptiu en aquell moment- l'any 1932. Segons això, doncs, només haurien transcorregut 72 anys des de la constitució legal, mentre l'encàrrec d'aquesta investigació s'ha fet sobre la base que el club té el seu origen en l'any 1929. Aquesta suposició sembla contradir-se també amb el fet que les primeres noces celebrades al club, les d'argent pels seus primers 25 anys, van tenir lloc el 1955, és a dir, que en aquell moment suposaven que el club s'hauria fundat l'any 1930. Al petit opuscle de la història del club editat amb motiu d'aquest esdeveniment podem llegir que el 1930 es va inscriure el primer equip a la Federació Catalana de Bàsquet sota el nom de Unió Esportiva Hospitalet (un club que realment va existir però principalment dedicat al futbol, tot i que tindria en els seus primers anys una secció de bàsquet). Tanmateix, al fulletó també s'explica que després de sortir un equip a la rambla Just Oliveras -el del Centre Catòlic que va iniciar les seves passes a finals del 1928- s'hauria format l'any 1929 un altre equip "con el cual poder competir con los mismos en plan puramente amistoso". També les celebracions de les noces d'or van tenir polèmica en aquest sentit. L'any 1978, els socis del club van mostrar durant al menys dues assemblees les seves reticències a que l'aniversari es celebrés l'any següent, tal i com pretenia la directiva. Això volia dir que prenien l'any 1929 com el de sortida. La junta, però, va estudiar el tema i va reconsiderar aquesta primera idea. Finalment els actes de les noces d'or es van fer l'any 1980, és a dir, que comptaven suposadament des del 1930...

Quin és doncs, l'entrellat de tot això? Veritablement el CB L'Hospitalet té les seves arrels en aquell llunyà 1929 o és una llegenda que s'ha donat per bona al club durant dècades a partir d'aquell opuscle del vint-i-cinquè aniversari? La resposta no és senzilla, ara que ja no queda quasi ningú d'aquella època. Tot i això, les pistes apunten primer que, efectivament, va poder existir l'any 1929 aquell grup de joves que van començar a reunir-se per aprendre el suficient bàsquet com per plantar cara als nois del Catòlic, i segon que també existeix una línia de continuïtat entre aquells xicots i els següents dos clubs dels que van formar part fins arribar al naixement de l'Atletic Basket Juniors l'any 1932, fet que justificaria el celebrar enguany el setanta-cinquè aniversari.

Anem a pams. Al fulletó del vint-i-cinquè aniversari es diu també que aquells nois que es van reunir l'any 1929 van fer les seves primeres evolucions en uns terrenys existents entre els carrers Casanovas i Barcelona i que s'anomenaven "La Cuadra", fet que coincideix amb els records de qui aleshores era un nen i després fou gran figura del club, Marcel·lí Maneja. Després d'aprendre una mica les regles del joc, segons seguim llegint, es va concertar un primer partit amb el Catòlic que s'hauria perdut per 12 a 40. Al programa fins i tot apareix la suposada alineació d'aquell encontre, amb noms que coincideixen en general amb els que he trobat en les alineacions de principis dels anys trenta: J. Muntané, J. Barrau, P. Suau, R. Bonet i M. Pena. Després diu que s'hauria jugat un altre partit de revenja entre els dos equips, que aquesta vegada hauria guanyat el grup més novell. No he trobat cap confirmació relativa a aquests presumptes partits, si més no amb un índex de fiabilitat suficient. Tot i això sí que es poden afirmar algunes coses certes com per exemple que el primer partit del Centre Catòlic amb un altre equip de la ciutat del qual tinc referència certa correspon al de la festa major del 1930, quan va jugar contra la UE Hospitalet. També he trobat –de nou a l'arxiu del Centre Catòlic- una carta datada el 7 de setembre del 1929 d'un dels clubs que després s'uniria per formar la UE Hospitalet i que, curiosament, es deia Club Esportiu Júniors. No cal confondre aquest CE Júniors amb l'Atletic Basket Juniors que es formarà el 1932 (tot i que com estem veient podria ser l'antecedent que estem buscant). Està confirmada l'existència d'aquest CE Júniors entre 1928 i 1929, i en principi la seva principal activitat era el futbol tot i que ara descobrim que també els agradava el bàsquet. En aquella carta es demanava precisament jugar un partit de bàsquet contra l'equip del Catòlic i en ella s'especifica l'equip del propi CE Júniors, on trobem els noms de Montaner, Romaguera, Bonet I, Vidal i Deu, i on signa Salvador Deu com a secretari. Com veieu, hi ha algunes coincidències amb alguns dels cognoms que es donaven al fulletó de les noces de plata. L'any 1929, aquest CE Júniors es fusionarà amb el Fúria Esportiva Hospitalet –un altre grup de joves futbolistes- per formar la Unió Esportiva Hospitalet.

3
Aquest equip pertany a la Unió Esportiva Hospitalet, circa 1930, una de les primeres fotos que es conserven d'un dels antecedents del CB L'Hospitalet.
FONT: Fundació del Bàsquet Català

Efectivament, he pogut comprovar com després la UE Hospitalet va tenir un equip masculí de bàsquet a la Tercera Categoria Regional (l'última de les que hi havia aleshores), a partir del 1930. De les alineacions dels partits que ens han arribat d'aquest nou club trobem que, efectivament, també alguns dels noms dels jugadors coincideixen amb els que formaven part del llistat esmentat abans. Així, en una altra carta que es conserva a l'arxiu del Centre Catòlic de L'Hospitalet, hi figuren els noms dels jugadors de la UE Hospitalet, que són Vidal, Muntané, Campamà, Gajo i Oliveras, amb J. Pena com a delegat i Lluís Romaguera com a secretari. Coincideix el nom de Vidal, que d'altra banda podria ser un dels germans Vidal que després trobarem durant molts anys tant a l'AB Juniors com al CB Hospitalet, així com el de Romaguera i Muntaner (escrit amb grafia diversa, Montaner o Muntané). També J. Pena podria ser algun familiar de qui seria després el primer president del Juniors, Manel Pena Orpinell. Aquesta és la prova més factible que ens podria indicar l'antecedent més llunyà de l'actual CB L'Hospitalet.

Després també caldrà demostrar la vinculació entre UE Hospitalet i AB Juniors, però d'això ja n'he trobat moltes més proves. Tanmateix, també semblaria lògic que els records de la gent que hi havia al club l'any 1955, quan es va redactar aquell fulletó del vint-i-cinquè aniversari, encara fossin suficientment fiables com per creure's les dades que dóna d'aquell primer grup de jugadors de l'any 1929. En un club on la persistència de determinats noms al llarg dels anys ha estat una constant, com veurem, es pot creure que la memòria encara no havia fugit passats els primers vint-i-cinc anys, i més si tenim en compte que per preparar els actes de l'aniversari es van reunir exdirectius de l'entitat que havien viscut de forma directa els esdeveniments.

1.2. ELS ORIGENS

El bàsquet, inventat pels nord-americans a finals del segle XIX, va tenir en l'Església un bon aliat en la seva difusió a Catalunya. Va ser el pare Eusebi Millán qui va portar el bàsquet al col·legi Sant Antoni de Barcelona, l'any 1921, i va fundar el primer club de bàsquet d'Espanya, el Laietà. Aquesta data s'ha donat durant molts anys com la data d'introducció del bàsquet aquí, i fins i tot s'ha arribat a celebrar oficialment moltes vegades. Tot i així els historiadors han demostrat que l'esport de la cistella es va començar a practicar a Terrassa l'any 1913, i jo mateix en vaig trobar una prova impresa datada abans del 1921. Pel que fa a l'Hospitalet, els primers partits que es van poder veure aquí daten presumiblement de l'1 de gener del 1927. La Federació Catalana de Basquetbol, segons consta en l'acta de la seva reunió de junta del 26 de desembre del 1926, va concedir llicència perquè es poguessin jugar dos partits d'exhibició al camp de l'Hospitalenc, el primer dia de l'any 1927. Els van protagonitzar els equips del Martinenc FC i UE Sants, per una banda, i la Societe Patrie i el FC Barcelona per l'altra. No seria, però, fins un any després quan, tal i com explica el periodista Emili Arnau[1], "el vicari de la parròquia local, el reverend Josep Mª Feliu, introdueix el bàsquet al Centre Catòlic de la població, en convèncer la directiva". Efectivament, les cròniques del butlletí del Centre Catòlic, *L'Esguard*, confirmen aquesta dada. A principis d'aquell 1928 s'introdueixen de forma oficial els esports al Catòlic gràcies a la formació de la secció esportiva de l'entitat per al "foment i pràctica de tota llei de deports". Això va ser possible perquè el Centre Catòlic es va traslladar aquell any a la que encara és la seva seu actual, a la rambla Just Oliveras, on podia disposar d'un espai per a la pràctica de l'esbarjo dels seus socis. En aquell moment es nomena una comissió de direcció a la secció esportiva on el president és el constructor d'obres A. Carbonell. Segons la notícia publicada el 3 de març del 1928 a *L'Esguard* "nostre programa és extens: construcció d'una pista de Tennis, formació d'un equip de Foot-Ball, organització de visites i excursions, instal·lació d'aparells de gimnàs, pràctica de jocs atlètics, etc.", i d'entrada els objectius es xifren, com no podia ser d'una altra manera, en "(...) que nostra secció progressi moral i materialment". En realitat, d'aquestes primeres declaracions d'intencions sembla que es va acomplir només una petita part. I de fet el bàsquet, l'esport que ha donat fama esportiva a l'entitat, ni tan sols estava inclòs en la primera relació...

L'inici de la pràctica del bàsquet, però, va haver d'esperar a finals d'aquell 1928. En efecte, a *L'Esguard* del 28 de desembre hi llegim això: "en el pati del Centre Catòlic hi ha sigut instal·lat un camp de Bàsquet-Ball, esport que ha sigut rebut amb proves d'entusiasme per part de la joventut del Centre". És curiós com el bàsquet va començar a jugar-se al Centre Catòlic, entre d'altres factors, perquè "l'interessant i curiós Basket-Ball per les dimensions reglamentàries del terreny que exigeix s'ha acomodat esplèndidament al que tenim disponible actualment". I no serà fins als primers mesos de 1929 quan la secció s'organitzi veritablement, segons ens n'assabentem pel número de febrer de *L'Esguard*: "la Comissió de Festes, que fins a la formació d'un Comitè especial, cuidarà de tot el referent a Esport, prega al aficionats al Basket-Ball que donin llur nom a fi de procedir a la constitució de diversos equips, seleccionant-se després d'entre ells, els més destres jugadors per a formar l'equip representatiu de la nostra Entitat". Segons les successives cròniques, es van formar equips per disputar partits entre ells. D'aquests en sortiria després el primer equip representatiu del Centre Catòlic, que va disputar un partit amb un dels tres equips del FC Barcelona que van portar a l'Hospitalet al març de 1929. El mes següent, es va organitzar un torneig intern amb cinc equips que vestien cinc colors diferents i s'anomenaren amb els poètics noms de Montseny, Pirineus, Canigó, Montserrat i Núria. Cap al juny o el juliol, fan una crida a través de les pàgines d'*El Mundo Deportivo* demanant equips que vulguin fer partits amb ells. I el setembre trobem aquella carta on un altre grup de joves jugadors, també de la ciutat, els desafien a jugar-hi. Entre els mesos de novembre i desembre, l'equip del Catòlic s'afilià a la Federació Catalana de Basquetbol i començà a jugar partits oficials.

Així va arribar el bàsquet a la nostra ciutat. El club pioner ja estava a la seva actual ubicació, la rambla Just Oliveras. Per la seva banda, el grup de joves que podem considerar l'embrió de l'actual CB L'Hospitalet van començar les seves primeres passes basquetbolístiques en un solar situat prop dels terrenys del Centre Catòlic, concretament segons recorda Marcel·lí Maneja, i també he pogut trobar en alguns documents de diverses èpoques, en la zona situada entre els carrers Casanova i Barcelona. Un terreny que al voltant del 1929 era un camp agrícola. Allà sembla ser que ja es jugava a futbol (potser el Club Esportiu Júniors?), però es va habilitar una zona per a aquest altre esport. He sentit explicar vàries

4
Un dels primers equips del club, possiblement de l'AB Juniors, cap al 1932
FONT: Fundació del Bàsquet Català

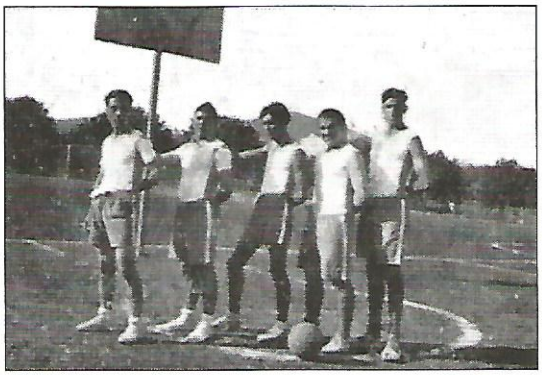

5
Aquest equip consta en el programa del vint-i-cinquè aniversari del club com de l'any 1930, però possiblement és lleugerament posterior. En tot cas, correspondria a principis dels anys trenta.
FONT: Programa del 25 aniversari

6
Equip de la UE Hospitalet, circa 1931.
FONT: Arxiu personal Montserrat Pena

vegades que la primera cistella l'haurien construït els germans Vidal, en Josep i en Pere, que romandrien durant molts anys vinculats al club i que professionalment es dedicaren a construir carros. Aleshores el bàsquet era un pal amb un tauler clavat recte en la mateixa línia d'alçada, és a dir, sense sobresortir cap enfora com ara. Tot i això, en Pere Vidal el 1929 només tenia 14 anys i potser aquesta versió, molt probablement certa, es refereixi a un esdeveniment una mica posterior (potser al del primer camp del Juniors, inaugurat l'any 1932). Fos com fos, alguna mena de cistella s'hauria col·locat al final d'aquell camp de futbol, a tocar de les primeres edificacions. En els anys inicials sembla que el nostre grup de nois també va jugar en un altre solar situat a prop de l'anterior, en la zona de l'actual carrer Baró de Maldà. Segons recorda Marcel·lí Maneja, allà hi tenien fins i tot instal·lacions per utilitzar com a vestidor, que corresponien a la part de darrera d'un bar, entre el carrer Riera de la Creu i la rambla, aproximadament. En aquella zona també hi havia una paret habilitada per jugar a frontó on s'aplegaven força afeccionats, joves i fins i tot gent ja de certa edat.

En aquells anys que van del 1929 en què podem pensar que un grup de nois començaven a jugar a bàsquet i el 1932 en què acabarien per formar l'Atletic Basket Juniors, aquest jovent va passar per dos clubs i dues zones de joc més. L'any 1929, els joves del Club Esportiu Júniors i del Fúria Esportiva Hospitalet es fusionaren intentant refer de nou un club fort al barri com el que havia estat l'Sport Club Hospitalenc fins gairebé dos anys abans. L'Hospitalenc va ser la primera entitat esportiva de la ciutat inscrita oficialment en el Registre del Govern Civil de Barcelona, l'any 1917, i va protagonitzar belles gestes esportives durant deu anys fins que el 1928, probablement per motius econòmics i per dissensions internes, es va desfer. L'esport, però, necessitava d'entitats per acollir aquells joves que volien practicar-lo, especialment el futbol, i això va fer que poc després ja sortissin les iniciatives de "júniors i fúries". La força i l'orgull que durant aquella dècada havia mostrat l'Hospitalenc en el nucli antic de la vila van fer que mesos després s'intentés de nou refer un club amb l'empenta i la capacitat organitzativa d'aquell, i això només es podia fer aplegant esforços. Així va ser com Juniors i Fúria es van fusionar per formar la Unió Esportiva Hospitalet. Aquest club es va inscriure a la Federació Catalana de Futbol l'octubre de 1929, aprofitant la plaça que ja ocupava abans el Fúria. Ho van fer així perquè el procés de legalització davant les autoritats no es completaria fins al juny de 1930 i, per tant, tampoc la

Federació els hauria pogut acceptar abans si no era sota aquesta fórmula. La directiva de la UE Hospitalet la va presidir Joaquim Carbonell Romagosa, germà d'un dels fundadors de l'antic Hospitalenc, i la seu social s'establí en un bar de la rambla Just Oliveres on ja s'havien allotjat tant Juniors com Fúria. En aquella junta també hi havia com a vocal en Manel Pena Orpinell, que dos anys més tard seria el primer president de l'At. Basket Juniors.

El nou club va recuperar el primer camp de joc on havia disputat els seus partits l'Hospitalenc, el camp de la Fonteta, també conegut com Les Fúries. Possiblement els nostres basquetbolistes no s'hi van apuntar de seguida ja que en un festival esportiu que va organitzar el nou club el 25 de desembre d'aquell 1929, a més d'un partit de futbol i d'una cursa atlètica es va jugar un partit de bàsquet però entre dos equips femenins de fora de la ciutat. Tampoc en un segon festival que van organitzar posteriorment, el 21 d'abril del 1930, hi participà l'equip masculí, però sí que hi havia ja un equip femení propi que faria història dins de l'esport a Catalunya. De l'equip masculí de la UE Hospitalet no sentim a parlar fins al mes d'agost d'aquell 1930, quan en el programa de festa major que organitza el Centre Catòlic trobem previst un partit de bàsquet contra l'equip de la UE Hospitalet. En aquell moment, aquest equip no estava inscrit a la federació a diferència del Catòlic que sí que ho estava i per això en la reunió de junta de la Federació Catalana de Bàsquet del 12 d'agost, quan van rebre l'anunci dels partits per part del Centre Catòlic, van acordar "dirigir una carta al Catòlic llamándole la atención" per aquest fet. Les incipients federacions volien controlar el major nombre de clubs del seu esport i per això acostumaven a prohibir els partits contra clubs que no fossin federats sota pena de multa. Així, el Catòlic va haver de demanar un permís especial per jugar aquell partit contra la UE Hospitalet i a partir d'aquell moment sembla que la relació entre les dues entitats basquetbolístiques del barri es va fer relativament habitual. En l'arxiu del Centre Catòlic encara s'hi troben dues cartes signades pel secretari de la UE Hospitalet, Josep Boter, sobre temes relatius al bàsquet, una del 6 de setembre i l'altre del 18 de desembre del 1930. També hi ha una altra carta sense data, però probablement també d'aquells mesos on trobem anomenats per primer cop els jugadors de l'equip de bàsquet de la UE Hospitalet: Vidal, Montané, Campamà, Gajo i Oliveras. També figuren com a

7
Equip femení de la UE Hospitalet durant el festival organitzat l'abril del 1930. D'esquerra a dreta, Teresa Pedret, Emília Jiménez, Rosa Calvet, Virtudes Nebot, López i Joaquima Molina.
FONT: Diari *La Noche*. Fotògraf, Maymó

8
Desfilada dels participants, amb les esportistes del Club Femení i d'Esports en primer terme i al darrera les de la UE Hospitalet, al festival de l'abril del 1930.
FONT: Diari *La Noche*. Fotògraf, Maymó

delegat J. Pena, i com a secretari Lluís Romaguera fet que em fa pensar que la secció de bàsquet tenia la seva pròpia estructura dins del club ja que el secretari de la UE Hospitalet era Josep Boter. La secció possiblement devia existir abans del mes d'agost, potser ja a l'abril tot i que l'equip masculí no jugués cap partit en aquell festival que van fer aquest mes. De fet va jugar l'equip femení, un fet més important i cridaner en aquell moment dins d'un programa d'actes força atapeït com veurem i on de ben segur ja no hi cabia un altre partit de bàsquet amb els nois. Entre els esportistes que he localitzat competint sota les sigles de la UE Hospitalet també hi figuren Joan Villalba i Antoni Tubau, tot i que no a la secció de bàsquet sinó a la d'atletisme (participaren a la cursa Jean Bouin barcelonina el gener de 1930). Els dos, però, formarien part, dos anys després, de la junta fundadora de l'At. Basket Juniors i arribarien posteriorment a ser presidents del CB L'Hospitalet.

9

Una altra instantània de l'equip femení de la UE Hospitalet, potser al camp de la Fonteta, cap al 1930. D'esquerra a dreta, molt possiblement, Emília Jiménez, López, Teresa Pedret, Virtudes Nebot i Joaquima Molina.
FONT: Arxiu personal Montserrat Pena

L'equip masculí de bàsquet de la UE Hospitalet es va federar després d'aquell estiu i va jugar el campionat de lliga a la categoria més baixa de la que podríem considerar com a temporada 30/31. Els partits d'aquest campionat no van començar a disputar-se fins al desembre del 1930 o potser el gener del 1931, tot i que la UE Hospitalet ja va participar el 14 de desembre del 1930 en l'assemblea de clubs de la Federació Catalana de Basquetbol. En aquell moment, el club tenia dos equips masculins en competició. El considerat primer equip estava enquadrat en la lliga del grup B, primer subgrup, és a dir, una segona categoria per darrera del grup A on jugaven els millors equips catalans del moment. Després hi havia un segon equip jugant una lliga paral·lela de segons equips dels mateixos clubs -si disposaven de segon equip ja que no era obligatori. Els rivals del primer equip en aquella lliga van ser Esportiva Mataró, Juventud Valenciana, Iris Mataró, BB Montserrat, UGS Badalona y Lawn Tenis Club Horta. En el subgrup segon d'aquesta mateixa categoria hi figurava el Centre Catòlic. Dels marcadors d'aquella primera temporada de la UE Hospitalet he pogut recuperar set partits, tots ells anotats a les actes de les juntes de la Federació Catalana de Basquetbol[2]. No hi ha moltes més dades d'aquesta temporada i d'aquest primer equip "oficial" format pels nostres basquetbolistes. De fet aquest equip no va durar gaire més com a Unió Esportiva Hospitalet.

En paral·lel, com ja he comentat, en aquest club va existir també un equip femení. La seva història és curiosa, i a més de constituir el primer precedent del bàsquet femení al CB L'Hospitalet i a la ciutat, les seves integrants també van suposar una fita dins de l'esport català. En aquells anys s'acabava de crear a Barcelona el Club Femení i d'Esports. Fundat el 1929, va ser la primera entitat dirigida específicament a aplegar les dones, amb vessants tant culturals com esportives. Eren els temps de l'agonia de la dictadura del general Primo de Rivera i previs a l'adveniment de la República. Catalunya s'obria mínimament a la modernitat, i això es notava en temes com l'acceptació de l'esport femení, que generava debats públics canalitzats a través de la premsa. A l'Hospitalet van contribuir amb la creació d'aquest equip femení de bàsquet, l'any 1930 i amb l'organització per part de la mateixa Unió Esportiva Hospitalet d'un important festival atlètic durant l'abril on per primer cop a Catalunya es van enfrontar diferents equips femenins. De fet, les primeres noies que van tenir llicència de la Federació Catalana d'Atletisme van ser les d'aquesta UE Hospitalet: Joaquima Molina, Teresa Pedret, Emília Giménez, Maria Garrich, Rosa Calvet, Virtudes Nebot, Teresa Pijoan, Pepita Nolla, Teresa Giró i Lolita Graells. Les cinc primeres també formaven part de l'equip de bàsquet, juntament amb una altra noia de cognom López. Les marques d'aquell festival en les proves atlètiques van ser molt pobres, però el fet històric és sens dubte molt destacat. L'equip femení de bàsquet també es va estrenar en aquella ocasió amb un partit d'exhibició. Després jugarien en el torneig organitzat amb motiu de l'Exposició Universal, el maig, on van ser eliminades a la primera, i farien alguns partits d'exhibició, com el que van disputar a Igualada (el primer d'equips femenins jugat en aquella població), que les va enfrontar contra un equip del FC Barcelona. Van guanyar les blaugranes per 24 a 3. No estaven gaire preparades i tampoc van durar molt més temps, però en aquell moment van ser, sens dubte, un exemple per a totes les dones catalanes[3].

1.3. ELS "REPUBLICANS"

Tot i ser pioners en alguns aspectes del bàsquet a la ciutat, l'empenta d'aquests equips no va ser duradora, especialment en el cas de l'equip femení, que es va dissoldre com el sucre. L'equip masculí sí que va continuar la seva trajectòria però amb un altre nom. Acabada la competició de la temporada 30/31, i per algun motiu desconegut però que es pot sospitar, els membres d'aquell equip decideixen abandonar l'aixopluc de la UE Hospitalet. En efecte, en l'acta de junta de la Federació Catalana de Basquetbol del 10 de novembre de 1931 s'aprova l'ingrés d'un club anomenat Unió Republicana d'Hospitalet. Pocs dies després, en la sessió de junta del 27 d'aquell mateix mes la federació decideix donar de baixa l'equip de la UE Hospitalet per no pagar "las pesetas que adeudan" després d'haver-los avisat dues vegades per carta certificada. Evidentment, el grup de jugadors de la Unió Esportiva Hospitalet havia marxat del club i aquests ni tan sols s'havien molestat en contestar les cartes de la Catalana de Bàsquet. La successió d'un i altre equips són coincidents en el temps. Malgrat això, no hi ha gaires més proves per demostrar que un equip és hereu de l'altre. Les alineacions que he pogut trobar a la premsa són escasses per tal de comparar, especialment de l'equip de la UE Hospitalet. Malgrat això, trobem repetit el cognom Vidal en un parell d'elles, que podrien correspondre al Vidal que esmentàvem en aquell partit del 1930. La resta no coincideixen tot i que sí que trobem el cognom Bonet, que també hi era en l'alineació del 1929 del CE Júniors. De diversos encontres de primers i segons equips entre el setembre i l'octubre de 1932 he pogut rescatar els següents noms de jugadors de la UR Hospitalet: Oliveras, Bonet, Solé, Escalera I i II, Vidal I i II, Juan, Ibáñez, Planellas, Salvadó, Fernández i Pascual. Potser la pista més clara sigui la presència en aquest nou equip d'en Manel Pena, a qui havíem trobat a la junta fundadora de la UE Hospitalet.

Aquell equip va existir com a tal una altra temporada, però va començar a jugar des de la recentment creada Tercera Categoria, en lloc de heretar la categoria de Segona que li hauria correspost si hagués fet valer els drets federatius que corresponien a la UE Hospitalet, cosa que sí farien dos anys després. El perquè no es va fer això és una incògnita. Encara queda per explicar el nom tan peculiar d'aquest club. No hem d'oblidar que estem en temps de la República, proclamada el 14 d'abril del 1931 i acollida amb entusiasme a una vila eminentment obrera i camperola com era l'Hospitalet. Aquí els partits republicans i d'esquerres eren molt votats i tenien les seves pròpies estructures que fins i tot contemplaven la possibilitat d'establir seccions esportives com a mitjà per arribar més directament al seu votant objectiu. Unió Republicana d'Hospitalet era un partit propi d'aquesta tendència més aviat esquerrana i antimonàrquica que, precisament, contemplava aquest fet . No he trobat proves de la vinculació directa entre l'equip de bàsquet i el partit polític del mateix nom, però no és improbable que existís, i més tenint en compte que no es va registrar com a tal en aquell moment al Govern Civil, el que sembla indicar que estaven dins d'una entitat ja legalitzada. En tot cas, el nom com a mínim sí que és indicatiu d'una tendència dels seus membres, o d'un aixopluc no rebutjat, i dóna peu als comentaris que m'han fet persones que van viure aquells anys i els posteriors , en parlar de la gent que formava part del club durant aquests anys, que qualificaven més aviat d'esquerres, "rojos" en la nomenclatura que després tenyiria de determinades connotacions durant molts anys als que s'havien identificat amb aquesta tendència, en contraposició per exemple a la gent del Centre Catòlic, més conservadora. D'altra banda, aquest nom per a un club esportiu tampoc era una excepció en el panorama català. Sense anar més lluny, també a l'Hospitalet he trobat un Futbol Club Llibertat i un Futbol Club Republicanos.

En la seva primera i única temporada d'existència, la UR Hospitalet va fer un gran paper i va aconseguir l'ascens de categoria ràpidament, però no sense controvèrsia. En efecte, l'equip hospitalenc va acabar la lliga en segona posició dels vuit equips de la categoria -que en realitat eren set perquè un d'ells s'havia retirat de la competició. Això equivalia a l'ascens a Segona, un ascens, però, que van estar a punt de perdre en haver-se retirat l'equip de la pista com a protesta contra l'arbitratge en un partit que perdien al camp del líder Manresa per 21 a 8. En efecte, el 15 de març del 1932, les actes de la Federació Catalana recullen l'incident i expliquen que "como consecuencia de haberse retirado en este encuentro del campo el equipo de la UR Hospitalet cuando faltaba un minuto para terminar el encuentro imponiéndosele por lo tanto a este club el castigo que indica el artículo sesenta y cuatro de los reglamentos, o sea inhabilitado para actuar durante todo el campeonato presente y pasa automáticamente a ser colista de la

división". En aquell moment, l'equip ja anava molt ben classificat i això devia caure con una gerra d'aigua freda. La situació es va poder superar en l'assemblea de clubs de la Federació, el 23 d'aquell mateix mes de març. Allà, el representant de l'Horta, Luis Aubert, en presència dels dos representants de la UR Hospitalet, Manel Pena i Josep Vidal, va proposar a l'assemblea que s'aixequés aquell càstig al club hospitalenc "y queden en la puntuación que les corresponda así como si tienen algún partido suspendido lo celebren". Els seus arguments per demanar això ens expliquen també algunes de les dificultats que passaven en els primers anys els clubs d'aquell incipient esport; segons diu l'acta de la reunió, Aubert va argumentar el següent: "para defender su proposición el señor Aubert dice que como los clubs no tienen aun los reglamentos este club ignoraba que el castigo que se imponía por esta causa fuese tan severo pues ellos creían que solamente perdían los puntos". En efecte, en aquell moment l'economia de la Federació no havia pogut assumir encara el dispendi que suposava l'edició d'uns exemplars actualitzats dels seus reglaments de competició i per tant no havia pogut repartir-los als clubs associats, de tal forma que molts jugaven sense saber-ne en detall la reglamentació! La proposició, afortunadament per als "republicans", va ser aprovada i d'aquesta forma van poder acabar la lliga i aconseguir l'ascens com a segons amb 17 punts, que corresponen a vuit partits guanyats, un d'empatat i dos perduts, on van anotar 262 punts a favor per 136 rebuts en contra. El líder va ser el Manresa amb cinc punts més a la classificació.

Aquesta UR Hospitalet va durar poc temps més. Ja en el mes de juliol apareixen els primers indicis d'un canvi de denominació. En el marge de l'acta de l'assemblea federativa de clubs del dia 27, on apareixen llistats els assistents, hi figura per primera vegada un "BB Júniors", i sota entre parèntesi es llegeix "Unió Rep. Hospitalet". Queda clara la intenció dels nostres basquetbolistes de canviar de nou d'aixopluc, com si l'estructura "republicana" hagués estat de transició. Així doncs, tot i que encara passaran un parell de mesos disputant partits (entre els quals, la inauguració de la pista de la Unió Cristiana de Joves, a Barcelona), ja a finals de setembre es reflexa en un acta de junta de la Federació Catalana de Bàsquet com "se habla del probable cambio de nombre del Club Unió Republicana Hospitalet por el de Basket Ball Júniors y se acuerda que el primero dirija una carta a la Federación notificando este cambio y traspasando al nuevo club sus derechos; de esta forma será considerado como una continuación de aquel". Queda així clara, doncs, la vinculació entre els dos clubs de forma fefaent. Encara durant el mes d'octubre he trobat ressenyes de partits de la Unió Republicana d'Hospitalet, però el procés de creació del nou club ja estava en marxa.

1.4. NEIX L'ATLETIC BASKET JUNIORS

Després de gairebé tres anys, als nostres protagonistes se'ls va acudir organitzar-se com a club definitivament independent. Per a això calia fer una determinada paperassa, elegir una junta directiva i inscriure l'entitat al registre del Govern Civil. La reunió preparatòria de constitució de la nova societat es va fer el 8 d'octubre de 1932, segons consta a l'acta d'aquella reunió que es conserva a l'expedient del club que està custodiat a l'Arxiu Històric del Govern Civil de Barcelona. La reunió es va fer a la nit al local del bar Recreo, a la rambla Just Oliveras. La reunió d'aquella comissió organitzadora es va fer sota la presidència de Manel Pena Orpinell i amb l'assistència de 48 persones, a les que curiosament ja s'anomena com a "socis" tot i que encara la nova societat no estava veritablement creada.

En aquella reunió es van llegir els estatuts que preceptivament havien de regir el club i es va procedir a l'elecció de la primera junta directiva, que presidiria el propi Manel Pena. Tot això es va fer en una hora i mitja. Cinc de les nou persones d'aquella primera junta[5] arribarien a dirigir el club al menys una vegada en la seva vida. El primer president, en Manel Pena, tenia en aquest moment vint-i-sis anys. Els estatuts del club van ser aprovats pel Govern Civil amb data del 14 d'octubre de 1932, un tràmit imprescindible per considerar legalment constituïda l'entitat, tot i que la inscripció definitiva del club en el registre del Govern Civil porta data de l'11 de novembre[6].

Per què es van anomenar Juniors?[7] El nom dels clubs és una dada sovint interessant ja que pot denotar determinats trets de la gent que el forma. L'exemple més clar l'hem vist amb el de la Unió Republicana d'Hospitalet. El sens dubte peculiar nom de Juniors, segons Marcel·lí Maneja, el van adoptar quan alguns dels jugadors van anar a veure una pel·lícula al cinema Lumière i es van trobar que un dels personatges que sortia es deia doctor Johnson Junior. Aquesta anècdota pot correspondre a la realitat o ser una llegenda més de les que trobem en aquests primers nebulosos anys. De fet, Marcel·lí Maneja era un nen en aquell moment i aquesta història només la podria conèixer de boca del seu germà Francesc Maneja, fundador del club. D'altra banda, no oblidem que tres anys abans, com heu vist, ja havia existit al mateix barri un Club Esportiu

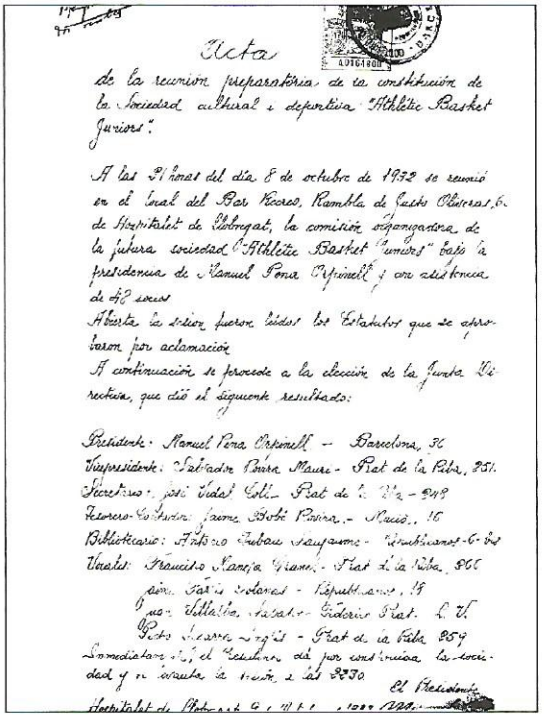

Acta

de la reunion preparatoria de la constitución de la Sociedad cultural y deportiva "Athletic Basket Juniors".

A las 21'horas del día 8 de octubre de 1932 se reunió en el local del Bar Recreo, Rambla de Just Oliveras, 6. de Hospitalet de Llobregat, la comisión organizadora de la futura sociedad "Athletic Basket Juniors" bajo la presidencia de Manuel Pena Orpinell y con asistencia de 48 socios

Abierta la sesion fueron leidos los Estatutos que se aprobaron por aclamación

A continuación se procedió a la elección de la Junta Directiva, que dió el siguiente resultado:

Presidente: Manuel Pena Orpinell – Barcelona, 36
Vicepresidente: Salvador Pinya Maus – Prat de la Riba, 351.
Secretario: José Vidal Colin – Prat de la Riba – 249
Tesorero-Contador: Jaume Bobé Pinya – Mucio, 16
Bibliotecario: Antonio Subirats Sampere – [illegible]
Vocales: Francisco Maneja Viana – Prat de la Riba, 866
[illegible] Sabaté Solanes – República, 19
[illegible] Athletic Salvador Gideric Prat de la R.
[illegible] Prat de la Riba 854

Inmediatamente el Presidente dá por constituida la sociedad y se levanta la reunión a las 23'30

El Presidente

Hospitalet de Llobregat 8 de Octubre de 1932

10
Còpia de l'acta de constitució de l'AB Juniors, de l'any 1932, que es conserva a l'Arxiu del Govern Civil de Barcelona, amb la primera junta directiva.
FONT: Arxiu Històric del Govern Civil de Barcelona

Juniors dedicat al futbol i on possiblement també van fer les seves primeres cistelles els nostres basquetbolistes. En tot cas, no era un mot desconegut aquí, ni tampoc era infreqüent en l'esport català trobar noms de clubs amb paraules d'origen anglès (fins i tot el propi mot "Junior" ja havia estat emprat abans). Això era degut a que la pràctica esportiva havia estat importada en bona part d'Anglaterra i moltes denominacions de l'àmbit esportiu es van agafar en primer terme del seu idioma, des de finals del segle XIX fins a ben entrat en segle XX. De fet, aquest costum no es va eradicar fins l'arribada al poder del general Franco, que va prohibir la utilització de qualsevol element estrangeritzant en l'idioma.

Sigui com sigui, aquest va ser el nom escollit per denominar el club, i així figura als estatuts en el seu article primer, on també es definia que la societat tenia com a objectiu "dedicarse a todas las ramas del deporte y a la cultura en general". És curiosa aquesta referència a la cultura com a objectiu de l'entitat. De fet, en la primera junta trobem també un càrrec de bibliotecari, no massa habitual en les entitats esportives tot i que hi ha precedents a la pròpia vila en associacions de tipus excursionista, com el Saltadiç, o en entitats culturals amb seccions esportives, com és el cas de l'Ateneu de Cultura Popular. Tot i aquestes referències inicials, l'element cultural

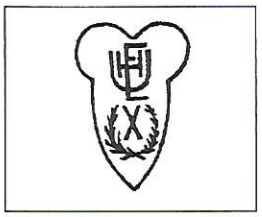

11
Escut de la Unió Esportiva Hospitalet que lluirien els primers jugadors del club entre 1930 i 1931.
FONT: Arxiu de l'Hospitalet. Arxiu Històric (AL'H AH)

no va ser després massa destacat entres les tasques desenvolupades pel club i de fet aquest càrrec ja no apareixerà en cap directiva més. Els estatuts preveien la possibilitat de tenir socis numeraris, actius, infantils i d'honor. Els primers eren els socis comuns, majors de 14 anys "sin distinción de sexo" i que no practiquin l'esport ja que si són esportistes passen a ser socis actius. La diferència entre els primers i els segons és que els jugadors no poden ser elegits per a càrrecs directius a la junta. De la mateixa forma, els socis menors de 14 anys ho són com a infantils, ja siguin membres o no d'algun dels equips. No tenen veu ni vot a les assemblees. Els socis d'honor, per últim, eren aquells als que la junta directiva els havia atorgat aquesta distinció "por la índole de su cargo o señalados servicios a favor de la Sociedad". En aquells primers anys, l'ingrés al club suposava pagar una pesseta d'entrada, i després s'havia de pagar una pesseta cada mes. Eren unes quotes molt en consonància amb el que estaven cobrant d'altres entitats esportives a la ciutat en aquells anys, i fins i tot per sota de la mitjana.

12
Inauguració de la pista de la Rambla Just Oliveras l'any 1932, amb les autoritats. Aquesta pista allotjaria l'AB Juniors i després al CB Hospitalet fins el 1946.
FONT: Programa 25 aniversari

Pocs dies després de la constitució del club, el Juniors inaugurava també una nova pista, aquesta ja definitiva durant uns quants anys. La nova pista estava a prop de les anteriors, a la rambla Just Oliveras, tocant al carrer Lleida, concretament a la zona que avui ocupa part de l'edifici de l'ambulatori i del Centre Cultural Barrades. El dia de la inauguració es van jugar partits de bàsquet, un entre dos equips femenins de l'Atlas Club barceloní i l'altre entre els equips masculins del Juniors i de l'Atlas. L'acte va ser tot un èxit, l'entrada era gratuïta i van assistir-hi diversos regidors i el tinent d'alcalde Salvador Gil i Gil, que va lliurar als capitans dels equips participants els trofeus de la jornada oferts per un industrial del barri.

El Juniors va jugar en aquella primera lliga de la temporada 32/33 a la Segona Categoria, la que havia "heretat" com a successor de la UR Hospitalet. El primer partit que he trobat del Juniors és un d'un torneig organitzat per l'Iris de Mataró, on van perdre per 21 a 15. Hi jugaren aquell encontre un dels germans Vidal (que va anotar 1 punt), Pere Escalera Pié (4), Domingo (potser Vidal Domingo, que després seria president), Pere Escalera Ventura (7) i Pere Suau (3).

1.5. AQUELL BÀSQUET PIONER

Arribats en aquest punt, aturem-nos en el nostre recorregut per veure que l'esport que en aquell moment es coneixia com a basquetbol no era ni molt menys com avui el coneixem. Marcel·lí Maneja, jugador entre els anys trenta i els quaranta, ens servirà de guia. Tot, és clar, va evolucionar en aquest esport. En les vestimentes dels jugadors, per exemple, era molt comú en els clubs d'aquells anys vint i trenta que hi apareguessin les inicials del nom de l'entitat. En el cas del Juniors, van començar amb una samarreta de color blanc amb les inicials ABJ (d'Atletic Basket Juniors) cosides en gran a la part davantera. Aquest costum seguiria després fins als anys cinquanta, però en el nostre cas amb l'Hac (d'Hospitalet) perquè es va haver de canviar el nom per motius polítics. Altres canvis venien forçats moltes vegades per la conjuntura del moment. En Maneja recordava que "a la postguerra jugàvem amb espardenyes, no amb sabatilles, no les podíem pagar, però jo gairebé sempre estrenava unes espardenyes noves, blanquetes, lluents i després ja les portava pel carrer... Hi havia unes d'aquestes que se'n deien "de trenetes" que eren molt blanques i portaven una trena pel costat; eren més fines que les espardenyes vulgars i jo les portava d'aquestes, però després, com que algun company anava a fer la *mili* a l'Àfrica i allà hi havia sabatilles de bàsquet a molt bon preu -gairebé al preu d'unes espardenyes d'aquí- sempre encarregava sabatilles i llavors jugava amb sabatilles". Maneja també recordava que en aquells primers anys de la dècada dels quaranta, al CB Hospitalet no hi havia xandalls, i havien d'anar amb el seu abric, "i en comptes de bufanda, una tovallola, i quan sorties al camp ho deixaves tot a la tanca, i després t'ho posaves i tornaves a esperar per sortir".

La preparació dels jugadors no era, evidentment, com ara. El més normal en tots els esports era anar a entrenar abans o després de la feina, de matinada o bé ja de nit. En Maneja, mig en broma, recordava que "ara s'entrenen de matí i tarda, i nosaltres després de treballar onze hores havíem d'anar a entrenar...". L'entrenador, que en el Juniors no trobem fins a mitjans dels anys trenta, no tenia en principi massa influència en el joc de l'equip, com a mínim en equips com aquest. Possiblement feien més aviat una tasca de delegats, per gestionar els canvisi ser el cap visible per a qualsevol gestió a la pista o amb els àrbitres. També la forma de jugar, l'eficàcia

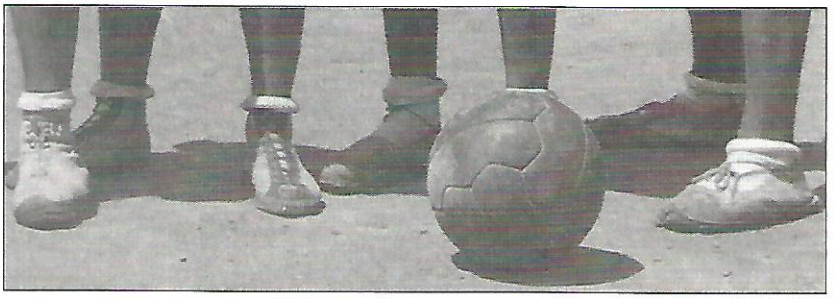

13
Tot un mostrari de sabatilles i espardenyes dels jugadors del Juniors, cap el 1932. També podeu observar els primers balons de cuir. FONT: Arxiu personal Montserrat Pena

dels equips... tot ha anat evolucionant. Per exemple, recorda Marcel·lí Maneja que en la seva època era molt comú llençar "des del mig del camp; si ho comparem amb els triples d'ara, en aquells anys els nostres haurien d'haver estat de cinc punts...". Segons en Maneja, si un jugador tenia bon tir i tenia possibilitat de llençar no s'ho pensava massa, encara que fos al bell mig de la pista. Com us podeu imaginar, els marcadors es quedaven molt curts! En aquest sentit, el nivell d'encert ha anat progressant de mica en mica. Per poder posar un exemple concret, he fet una anàlisi de l'evolució dels punts aconseguits pel CB L'Hospitalet a la lliga regular durant tota la seva

14
Una postal amb un equip de l'AB Juniors de la temporada 35-36. D'esquerra a dreta, a dalt, ¿Manel? Benach, Josep Vidal, Pere Vidal i Francesc Maneja (entrenador); ajupits, Lluís Berbis, Francesc Rodon i Ramon Sanahuja. Fixeu-vos que el públic vesteix roba d'hivern, però els jugadors porten samarreta sense mànigues... potser per això alguns d'ells porten tovalloles al voltant del coll. FONT: Fundació del Bàsquet Català

història. Sumant el total de punts a favor i en contra i fent la mitjana dels punts aconseguits temporada rera temporada (només en falten les dades de les lligues 42/43 i de la 44/45 a la 50/51)[8] podem fer-nos una idea d'aquesta evolució.

Hem de fixar-nos en la puntuació mitjana del total dels partits (que surt de sumar la mitjana de punts a favor i en contra pel CB L'Hospitalet). Això és així perquè el total reflexa millor el

15
UNA CISTELLA EN UN PARTIT DELS ANYS SEIXANTA, A LA PISTA DE CAN BORI. FIXEU-VOS LA RELACIÓ ENTRE ELS DIÀMETRES DE LA PILOTA I DEL CÈRCOL...
FONT: ARXIU PERSONAL JAUME VIUSÀ

potencial de puntuació general dels equips d'una determinada categoria, més que no pas ho faria sumar només la pròpia mitjana de punts a favor del CB L'Hospitalet. En efecte, fent-

MITJANA DE PUNTS EN ELS PARTITS DEL CB L'HOSPITALET CADA TEMPORADA

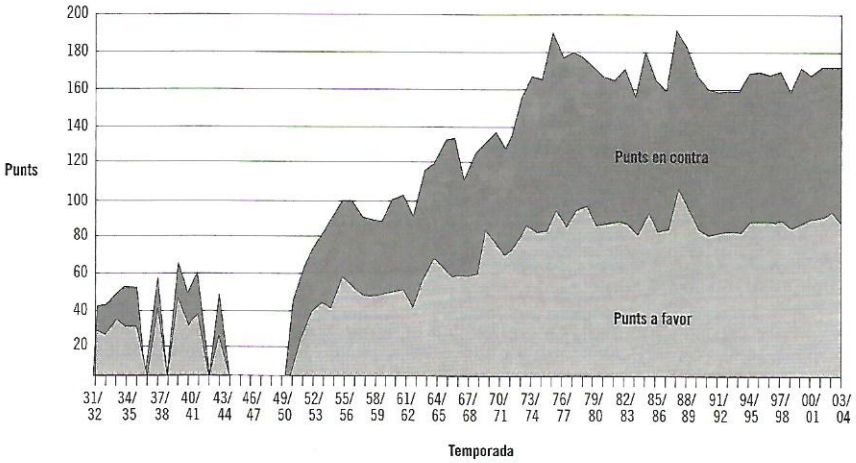

ho així acabem per agafar què ha estat capaç d'anotar el CB L'Hospitalet al llarg dels anys, però també què han estat capaços d'anotar deu o quinze equips més cada temporada (en contra dels hospitalencs) que sempre ens hauria de donar més fiabilitat, estadísticament parlant. Podeu veure l'evolució al llarg de les dècades en la gràfica número 1. Veieu com la mitjana de punts totals es va enfilant dècada rera dècada fins arribar als anys vuitanta. Entremig, trobem com a dades destacades la lliga 63/64 en la que s'arriba per primer cop a una mitjana de més de cent punts (110 en concret en aquella temporada), una xifra de la qual no es baixarà mai més. En la dècada dels anys setanta la progressió ens porta al voltant dels 160 o 170 punts de mitjana, fins que en els anys vuitanta arriba el punt d'inflexió; les mitjanes continuen si fa no fa similars a les de la dècada anterior, i només un cop, en la temporada 88/89, s'arriba als 185 punts, una xifra que, d'altra banda, ja no s'ha tornat a aconseguir mai més fins ara. Des d'aleshores el nivell mitjà de puntuació s'ha mantingut invariable entre els 154 i els 168 punts (cal tenir en compte que en aquests anys el reglament ha incorporat una important novetat en la parcel·la de l'anotació: la cistella de tres punts).

Altres dades més curioses i segurament amb un valor estadístic més relatiu serien per exemple quan va aconseguir per primer cop el CB L'Hospitalet una mitjana de punts a favor superior als cent a la lliga regular. Ha estat només una vegada, la temporada 88/89 que van jugar a Segona Divisió i van acabar pujant a Primera B amb Rafa Layola com a entrenador. També és curiós saber que, de les temporades que he pogut recuperar, gairebé en el 60% la diferència entre la mitjana de punts a favor del CB L'Hospitalet i la de punts en contra ha estat positiva (coeficient de punts a favor més alt que el coeficient en contra), i només en poc més del 32 % ha estat negativa (la mitjana de punts a favor és menor que la mitjana de punts rebuts). Cal afegir les cinc temporades –el 8% dels casos- en què aquesta operació ha resultat gairebé equilibrada (la diferència de les mitjanes de punts anotats i rebuts ha estat pràcticament zero)[9]. Aquestes dades i especialment les del paràgraf anterior ens poden donar una idea de l'evolució d'aquest esport en aquesta important parcel·la de l'efectivitat: relativament lenta entre els anys trenta i els seixanta, molt ràpida entre els seixanta i el vuitanta, i aturada des d'aleshores.

Pel que fa a les instal·lacions, Maneja recordava que en les primeres dècades d'existència d'aquest esport "jugaves en camps de terra, hi havia pedres i de tot, votaves i anava malament... i a més a més, si aquell dia feia vent al lloc on jugàvem, que era al descobert, doncs ja em diràs si era fàcil". Les condicions de les instal·lacions no tenien res a veure amb el

que avui coneixem. Maneja recordava que "no m'havia dutxat mai amb aigua calenta, jo havia anat a jugar a Manresa i estava tot gelat, canonades i tot, i ens vam haver de dutxar amb sifons perquè no circulava l'aigua per enlloc". Fins després de la guerra no va començar a evolucionar la tècnica per a aquest esport, i sempre molt lentament. Per exemple, fins l'any 1943 al Centre Catòlic no canvien els pals de fusta de les cistelles per "unos más modernos de cemento armado, que evitan accidentes a los jugadores", segons llegim en una carta de l'època. En aquells inicis les pilotes eren de cuir. Marcel·lí Maneja recordava que "si es mullava el cuir, es quedava boterut i després del partit ja no la podies fer servir més que per entrenar". A més, esclar, encistellar amb una pilota així era d'allò més complicat. En els anys cinquanta es produeix una primera evolució important en els balons. Maneja recorda que "llavors va sortir un senyor, un tal Hernández, de pilotes Hernán, -que em va invitar a la seva fàbrica- i que posava uns tensors als cuirs i els anava mullant una mica perquè abans de tallar-los ja s'haguessin estirat tot el possible i així després ja no es poguessin deformar". Aquelles pilotes eren més cares, ben segur, però varen ser les primeres diem-ne "modernes". Poc després ja vindrien les de cautxú, precedent de les actuals.

Al principi, pel que fa a la tàctica, aquest esport evoluciona en certa mesura a partir dels elements del futbol. Per exemple, s'adopta el sistema de puntuació futbolístic de dos punts per victòria, un per empat i cap de derrota. Només a partir de l'any 1942 s'adopta el sistema més personal de puntuació del bàsquet, amb dos punts per al guanyador i un per al perdedor, tot i que intermitentment s'ha tornat a acceptar la possibilitat d'empats durant molts períodes (des de finals dels seixanta fins a principis dels anys vuitanta). També l'estil de joc evoluciona a partir del futbol, fins i tot les denominacions dels jugadors es divideixen al principi entre defensors, migcampistes i davanters, un fet que duraria fins als anys quaranta i que també denota la mentalitat amb la que es va començar a jugar a bàsquet. Les tàctiques bàsiques del món del bàsquet tal i com les coneixem avui dia es comencen a veure a partir dels anys quaranta: a banda dels marcatges individuals, ja trobem la zona defensiva.

Pel que fa al reglament, algunes dades destacades, com que el rellotge al principi no s'aturava quan hi havia una interrupció en el joc. L'any 1957 hi ha una renovació important del reglament, entra en vigor la norma dels tres segons en zona, i la cistella "vola" sobre el camp 1,2 metres (fins aleshores havia estat sobre la línia de fons), entre d'altres. Altres innovacions més recents són més conegudes, com la cistella triple des de la línia de 6,25 metres, o l'estructura americana dels partits, amb quatre quarts de 10 minuts cadascuna...

16
MATERIAL PER AL BÀSQUET EN UN ESPAI DEL SALÓ *DEPORTE Y CÁMPING*, A MADRID, L'ANY 1966. OBSERVEU COM EL MATERIAL ES COMENÇA A MODERNITZAR, I COM APAREIXEN LES PRIMERES CISTELLES DE MINIBÀSQUET.
FONT: REVISTA *REBOTE*

17
PILOTA DE CUIR UTILITZADA CAP ELS ANYS QUARANTA QUE ES CONSERVA AVUI DIA A LA FUNDACIÓ DEL BÀSQUET CATALÀ.
FONT: FUNDACIÓ DEL BÀSQUET CATALÀ.
FOTOGRAFIA, ARXIU PERSONAL DE L'AUTOR

Les competicions tingueren en els primers anys un marcat accent local. Els equips barcelonins eren, en un principi, els més abundants i s'hi jugaven el campionat de Catalunya. A principis dels anys trenta, quan comencen a participar-hi els equips hospitalencs, al bàsquet català hi ha tres categories.

18
Un partit a la pista de Can Bori, primera meitat dels anys seixanta. Observi's el pal de formigó armat i la tanca, encara just a sota de la cistella
FONT: Arxiu personal Jaume Viusà

Mica en mica s'anirà ampliant el nombre d'equips participants en cadascuna d'elles a mesura que creix la popularitat d'aquest esport i es crearan també algunes competicions a les altres tres províncies catalanes. A meitat de la dècada dels trenta es juguen els primers campionats d'Espanya, que es disputen durant un cap de setmana els millors equips catalans, madrilenys i valencians ja que el bàsquet encara no té prou empenta a cap altre zona d'Espanya. Els anys quaranta seguirà aquesta mateixa fórmula però amb una ampliació de l'abast de procedència dels equips a mesura que el basquetbol va agafant cos en altres indrets de la geografia espanyola. També el sistema de jugar aquesta fase final va derivant fins a la disputa de diverses eliminatòries en partits d'anada i tornada. Tots els títols d'aquella època han estat integrats avui dia al palmarès de la Copa del Rei. El sistema no canviarà fins el 1954 quan la federació espanyola organitza la primera lliga veritablement nacional, que es va consolidant fins que tres o quatre anys després ja es pot parlar d'una Primera Divisió de tipus modern i d'una estructura de federacions territorials organitzades més en l'estil que avui coneixem, és a dir, amb les seves competicions d'abast regional per sota en la piràmide de categories de les lligues d'abast nacional. Després, durant les tres darreres dècades s'han anat afegint categories degut a la progressiva popularització d'aquest esport i al conseqüent augment del nombre d'equips.

1.6. ELS ANYS DEL JUNIORS

Poc després de la seva legalització, els jugadors del Juniors van començar a jugar la lliga federada de la temporada 32/33, on els seus rivals van ser US Cornellà, Escletxes, Dinàmic, Iris Mataró, Atlètic, Atlas, Unió Cristiana de Joves, CN Sabadell i Manresa (equips tots ells de Barcelona i rodalies, amb l'excepció dels dos últims). L'AB Juniors va acabar cinquè dels deu equips participants, amb un total de deu victòries, un empat i set derrotes, amb 365 punts a favor i 277 en contra. A més del primer equip, altres conjunts del club Juniors van disputar els campionats de segons i tercers equips, el que voldria dir que l'activitat en la societat havia crescut pel que fa al nombre de jugadors. Cal destacar també que el segon equip va guanyar el seu campionat de segons equips aquesta temporada, i molt probablement va ser el primer títol aconseguit pel AB Juniors.

Cal anotar aquí que, segons recorda l'aleshores jove jugador Luciano Clavero, dins del Juniors existia una mena de penya que tenia certa autonomia pròpia i que estava formada al voltant d'un jugador anomenat Vicenç Cavedo. Sembla ser que en no tenir cabuda alguns jugadors en els equips que hi havia al Juniors, van decidir seguir dins del club però formant la seva pròpia organització interna. Possiblement aquell equip que el nostre testimoni designa amb el nom de Penya Cavedo era considerat un tercer equip a l'entitat, i en aquell primer any potser era el que formaven el propi Cavedo, Lluís Berbis, Miquel Clavero (germà d'en Luciano) i els dos germans Josep i Manel Benach. En tot cas val la pena recordar l'existència d'aquest grup dins del Juniors que, segons sembla, va existir durant tots aquests anys trenta. També recorda Luciano Clavero que després de la guerra alguns dels integrants d'aquesta penya van jugar al Centre Catòlic.

D'aquella primera temporada com a Juniors, he trobat en les alineacions dels diferents equips els següents jugadors: els germans Pere i Josep Vidal, els cosins Pere Escalera Pié i Pere Escalera Ventura, Pere Suau, (Vidal?) Domingo, Juan, Ventura, Pere Bonet, Parra, Soler, Lluís Berbis, els també germans Josep i Manel Benach, Miquel Clavero, Vicenç Cavedo, Oliveras i Joan Villalba. La columna del primer equip la formaven probablement els germans Vidal i en Pere Escalera Pié, mentre que la resta de llocs els ocupaven diferents jugadors en funció de la disponibilitat.

Acabada la temporada, el club va iniciar una pràctica festiva que es convertiria en costum durant alguns anys: la disputa de partits nocturns durant l'estiu. Aquell primer any es van organitzar durant la nit de Sant Joan, per aprofitar l'avinentesa i celebrar una revetlla lúdico-esportiva. Sembla que la idea va ser tot un èxit ja que segons el periòdic local *Fortitud*, el camp estava "completament atapeït de públic". Es van jugar dos partits contra el Laietà barceloní; el de primers equips el van guanyar per 18 a 15 mentre que el de segons també el van guanyar per un marge més ampli de 24 a 5. Aquest tipus d'esdeveniments socials eren sens dubte tot un atractiu pels socis i possiblement una de les causes de la voluntat d'existir de forma autònoma dels nostres basquetbolistes ja que sent un club independent podien organitzar més fàcilment aquest tipus de celebracions, i més tenint en compte que ara disposaven de la seva pròpia pista. A finals d'aquell estiu, el Juniors també va organitzar el torneig del Llobregat, on participaren el Centre Catòlic, la Unió Social de Cornellà i el Santfeliuenc. I poc després, la celebració del primer aniversari de l'entitat es va fer amb més partits i amb la segona "volta a peu" d'Hospitalet , una cursa atlètica amb un recorregut de cinc quilòmetres "per a neòfits i júniors". Com veieu, l'activitat social va ser prou intensa en aquest primer any de vida.

En la següent temporada, la 33/34, l'equip es va enquadrar a la Segona Categoria, grup 1, juntament amb els equips del Bages, Aeronàutica, Cornellà, Iris i Atlas. Aquella mateixa temporada es va efectuar el primer canvi de president. Per algun motiu desconegut, el fundador, Manel Pena, va deixar la presidència durant el mes de gener i això va obligar a convocar una assemblea extraordinària, on van assistir 35 socis que van elegir com a substitut Vidal Domingo Ponce. Aquella va ser una gran temporada; tant el primer com el segon equip van guanyar els seus campionats de lliga. El primer equip ho va aconseguir amb vuit victòries, un empat i només una derrota, la que van patir a la pista del Cornellà per 19 a 10 a principis de gener del 1934. De fet, el Cornellà va ser el gran rival aquella temporada. En el partit de la segona volta, a la pista de la rambla, van empatar a vint. Al final de la lliga els dos equips van acabar igualats a punts i es va haver de jugar un emocionant partit de desempat, el 18 de març a la pista neutral del CADCI, a Barcelona, que va guanyar el Juniors per un ajustat 9 a 7. Després de ser campions del grup 1 també van jugar la final del campionat de Catalunya de Segona Categoria contra el primer classificat de l'altre grup, l'equip militar d' Intendència, en una final a doble partit amb molta tensió però sembla que els rivals eren millors ja que es van imposar en els dos encontres. El primer es va jugar al camp del Intendència, i van guanyar els locals per 21 a 16. Es va registrar una agressió a l'àrbitre per part d'Oliveras, jugador del Juniors que seria desqualificat per un any per aquest comportament. La seva agressivitat sembla que no era flor d'un dia perquè en Marcel·lí Maneja, sense haver-li comentat aquest incident,

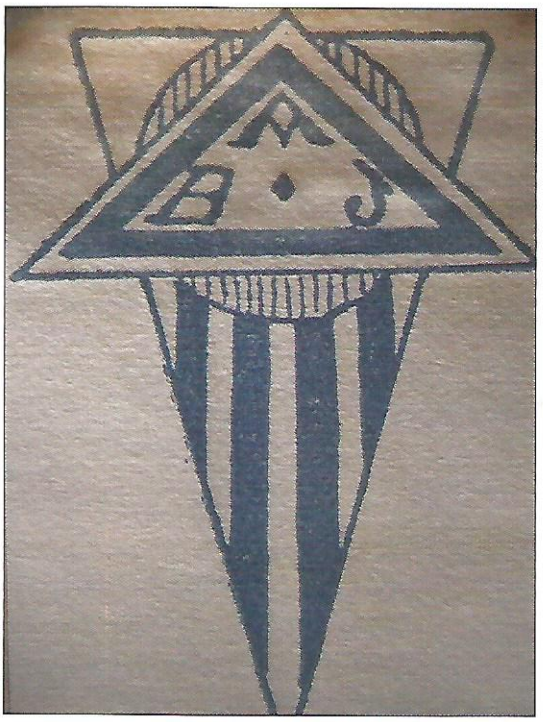

19
L'antic escut de l'AB Juniors, dels anys trenta, extret de la correspondència de l'època.
Font: Fundació del Bàsquet Català

20
Equip de l'AB Juniors, potser del 1932. El primer des de la dreta és en Manel Pena.
Font: Arxiu personal Montserrat Pena

recordava que "Manono" –aquest era el mot pel qual se'l coneixia també- "sempre donava garrotades, no el podien tocar, de seguida s'empipava i es donava de bufetades" (junt amb Oliveras, Maneja també recorda com a conflictius altres dos jugadors, Julio Taull i en Solsona). El partit de tornada, jugat a la pista de la rambla, es va disputar amb una bona entrada de públic xifrada en la crònica d'*El Mundo Deportivo* com "en gran cantidad". Tot i aquest recolzament, el Juniors tornava a perdre per 8 a 22 i el títol se'l quedava definitivament l'equip militar. Encara, però, s'haurien de trobar més vegades en els propers mesos Intendència i Juniors, entre d'altres coses perquè havien de jugar la lligueta per pujar de categoria. Sembla ser que en la lliga de segons equips els guanyadors dels grups foren els mateixos clubs i per tant també es va disputar una final de segons equips entre Juniors i Intendència que, en aquest cas, sí que fou favorable als hospitalencs ja que es van imposar per 10 a 22 en el primer partit i per 29 a 8 en el segon. Aquella temporada, el club també va tenir un tercer equip i un infantil.

L'activitat social continuà aquell estiu amb un torneig nocturn, anomenat Copa Phillips -per la marca de les bombetes utilitzades per il·luminar la pista- on, amb bon criteri els directius van convidar al Intendència, el seu aferrissat rival del campionat de Catalunya. El 5 de juliol, en el periòdic *Llibertat!* llegim que "hom notava en el públic una mena de nerviosisme tens, cada vegada que veia la brillant actuació del Intendència". Aquell trofeu també el van disputar els equips de l'Atlètic, Badalona, Ripollet i Montserrat. El Juniors va guanyar la copa[10] en joc en aquell torneig, gairebé en les mateixes dates en què en l'assemblea anual del club es renovava la seva junta directiva i entrava el tercer president de la seva història, Salvador Rovira Mauri. Rovira havia estat fins aleshores vicepresident tant a la junta de Manel Pena com en la de Vidal Domingo. Durant aquell estiu encara es van organitzar alguns partits més, entre els que s'haurien de destacar els protagonitzats per equips femenins de Barcelona.

La lligueta d'ascens a Primera Categoria, on s'havien guanyat el dret a participar-hi els dos guanyadors de grup de Segona, Intendència i Juniors, no es disputaria fins passat l'estiu. En aquella lligueta també hi havien de jugar els pitjors classificats de la lliga de Primera Categoria, que havien de promocionar en aquest cas per evitar el descens. En aquesta situació es trobava precisament l'altre equip hospitalenc, el Centre Catòlic. A més, la Primera categoria la volien reduir de 12 a 8 equips (possiblement per estalviar en desplaçaments). En aquella lligueta, disputada entre finals de 1934 i principis de 1935, van participar, a més de Juniors, Intendència i Catòlic, els equips de Manresa, Juventus Sabadell, Penya Coratge, Unió Cristiana de Joves i UGS Badalona. El Juniors va aconseguir pujar a Primera categoria, junt al Intendència, mentre que només es va mantenir dels que intentaven evitar el descens la Unió Cristiana de Joves. Les coses van anar de la següent forma pels equips de l'Hospitalet: el Centre Catòlic va fer una bona primera part de la competició, però es va descuidar al final i precisament el Juniors el va acabar superant gràcies, entre d'altres coses, a que Badalona i Intendència no s'haurien presentat en els partits clau fent que el Juniors guanyés aquests punts sense haver de jugar i "condemnant" al descens el Catòlic. Aquest fet segurament enterboliria les relacions esportives de les dues afeccions, que vivien des de bon començament amb una certa rivalitat. Ara, l'equip pioner del basquetbol a la ciutat havia de deixar pas, per primer cop, al Juniors com a equip de millor categoria, un cop fort de ben segur... També en aquests anys el Catòlic es queixaria del tracte que rebia per part de la Federació Catalana, imagino que tot plegat devia estar relacionat amb aquest descens i amb els posteriors intents fallits de pujar de nou a Primera, unes queixes que li servirien d'arguments després de la guerra per tal d'esgrimir la seva condició de club catòlic "perseguit" ja abans de la guerra civil.

Aquella nova temporada era en teoria la 34/35, tot i que es va començar a jugar a finals de febrer del 1935. Aquell any, els rivals del Juniors a la lliga van ser Iluro Mataró, Laietà, Patrie, Unió Joves Cristians, FC Barcelona, Intendència i Espanyol (tots de Barcelona excepte el primer). Si ens creiem la crònica del primer partit publicada al periòdic local *L'Espill*, l'equip va generar força expectació en aquella primera temporada a la màxima categoria: "l'expectació per veure actuar el Juniors va traduir-se en un nombrós públic que acudí a presenciar l'encontre, malgrat el vent que feia, que motivà un cert deslluïment en les jugades". Aquell primer partit el Juniors el va perdre davant l'Espanyol per 15 a 29. Aquella temporada perdria dotze partits més i només en guanyaria un, a l'abril, contra la UC Joves i només per un punt de marge. Aquella victòria el va permetre eludir la darrera posició al final de la lliga, on van ser

setens dels vuit participants. Tot i això, per mantenir la divisió van haver de disputar una promoció contra UC Joves i Unió Manresana; el primer també intentava mantenir la categoria mentre que el segon intentava ascendir-hi. Dos dels tres equips tenien el dret d'estar a la següent temporada a la màxima categoria, mentre que el tercer havia de jugar a la Segona. Aquella promoció es disputava a doble volta. A la primera, el Juniors va guanyar a casa a la Manresana per 27 a 13 però va perdre a la dels Joves Cristians per 26 a 19. A la segona volta, el Juniors va guanyar clarament els Joves per 24 a 9 però van perdre davant dels manresans per 28 a 19. Tot plegat, això va suposar que la Manresana pugés a Primera, que el Juniors es mantingués i que els Joves baixessin a Segona per coeficient de punts ja que tots tres equips havien acabat igualats. Aquella va ser la primera temporada en la història del club on van jugar a la màxima categoria del bàsquet català. També podem destacar, per exemple, que en aquest campionat van jugar el primer partit oficial de lliga de la seva història contra el FC Barcelona, a finals de març del 1935, que van perdre per un mínim 28 a 26. Els jugadors protagonistes al primer equip del Juniors en aquella lliga van ser aquests: els germans Pere i Josep Vidal, Marcel·lí Ferrer, Ventura, Pere Bonet, Pere Escalera Ventura, Pere Suau, Josep Benach, Francesc Rodon i Jaume Piera. Un dels germans Vidal, en Pere, va ser seleccionat aquella temporada –juntament amb Ramon, del Catòlic- per formar part d'una selecció comarcal que es va enfrontar a una altra de Barcelona com a prèvia a un partit Castilla-Catalunya disputat a la sala Price a finals de març d'aquell 1935.

Aquella temporada, el segon equip va ser quart a la seva lliga i també va disputar una mena de competició de copa on va arribar a la final i va guanyar al segon del Catòlic per 21 a 30. A l'estiu el club va organitzar novament partits nocturns, alguns inclosos en els actes de la festa major d'agost, amb "numeroso público", segons llegim a la crònica d'*El Mundo Deportivo*. Es jugaren partits de primer, segon i tercer equips contra el Patrie.

Pocs dies després de finalitzar la promoció per evitar el descens de la temporada 34/35 començava la lliga de la temporada següent, la 35/36, l'última d'abans de la guerra civil i la primera en la que el club va participar en el recentment instaurat Campionat d'Espanya. Aquella temporada el Juniors va

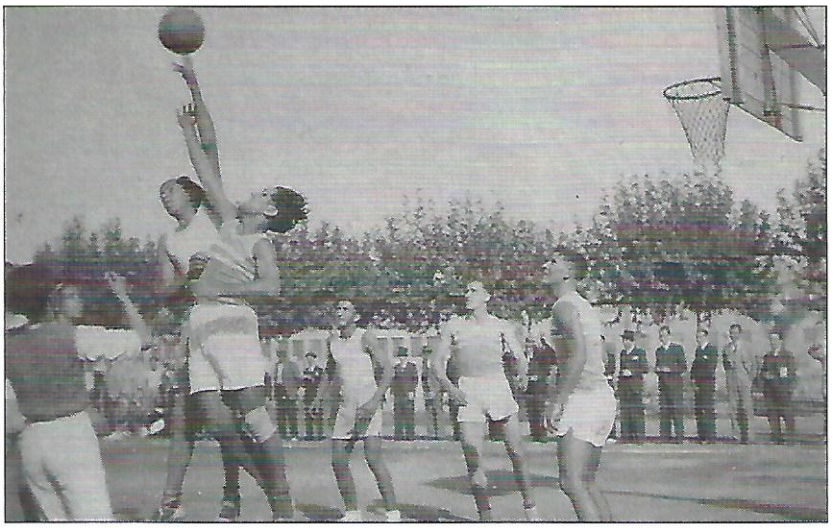

21
IMATGE DEL PARTIT ENTRE LA UNIÓ CRISTIANA DE JOVES I L'AB JUNIORS A MANRESA, A PRINCIPIS DE L'ANY 1935, CORRESPONENT A LA PROMOCIÓ DE PERMANÈNCIA A PRIMERA CATEGORÍA. EL JUNIORS ES MANTINDRIA EN LA MÀXIMA DIVISIÓ.
FONT: FUNDACIÓ DEL BÀSQUET CATALÀ

ser sots-campió de Catalunya, en guanyar nou partits, empatar-ne un i perdre'n quatre. Allò li donava dret a participar en el Campionat d'Espanya com a representant de Catalunya, juntament amb el campió Société Patrie. Com va ser possible que poc abans haguessin de lluitar per mantenir la categoria i ara estiguessin entre els millors club nacionals del moment? Potser l'entrada d'alguns jugadors nous com Ramon Sanahuja –qui, segons el seu futur company de pista Marcel·lí Maneja, era un bon llançador- o Lluís Berbis, i l'existència d'un entrenador, Francesc Maneja, poden donar una part de la resposta. L'experiència agafada en la temporada anterior, on van perdre alguns partits per poc marge de punts, també seria una raó més. Sembla que es començava a formar l'equip que dominaria part de la següent dècada en el bàsquet nacional. En tot cas, aquell equip va disputar per primer cop en la seva història el campionat nacional a Madrid. És evident que, per a un club modest, això suposava un desplaçament ben costós en aquella època. Per això, la incipient i escassa premsa local va fer campanya per tal de recolzar el Juniors. Així, al periòdic *Llibertat* llegim: "entenem que les nostres autoritats haurien d'ajudar econòmicament a aquests minyons, tota vegada que la situació de llur club no és del tot falaguera". La situació econòmica del Juniors, a la que es refereix la cita, no era pas dolenta ja que no hi havia en aquells moments números vermells; el que volia dir el redactor és que no hi havia calés per viatjar a Madrid dos o tres dies. Finalment, però, es va rebre una subvenció municipal i es va viatjar a la capital per disputar el títol, tot i que, segons recorda Marcel·lí Maneja, el pressupost només va arribar per al desplaçament de set jugadors,

22
SANTIAGO PIERA, JUGADOR DE L'EQUIP EN ELS ANYS TRENTA I QUARANTA.
FONT: FUNDACIÓ DEL BÀSQUET CATALÀ

23

Equip de l'AB Juniors que va acabar tercer en el campionat d'Espanya, la temporada 35/36. D'esquerra a dreta: Santiago Piera, Ramon Sanahuja, Lluís Berbis, Francesc Rodon, Manel Benach, Pere Vidal i Josep Vidal. FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

i, per això ell, que encara era jovenet, es va quedar a casa perquè deien que ja tindria temps d'anar-hi més endavant en altres ocasions. Afortunadament van tenir raó... L'expedició, doncs, la composaven els següents jugadors: Pere Vidal, Josep Vidal, Lluís Berbis, Francesc Rodon, Ramon Sanahuja, Manel Benach i Santiago Piera. També hi van viatjar el president Salvador Rovira Mauri i l'entrenador Francesc Maneja[11].

Aquest campionat es va disputar al Frontón Recoletos de Madrid del 15 al 17 de maig de 1936. Allà es van trobar amb equips desconeguts de Madrid i València, els altres centres del bàsquet en aquells moments. Els rivals foren aquests: Círculo Unión Mercantil de Madrid, Rayo Club de Madrid, FUE València, CU Deportes i Société Patrie de Barcelona. El Juniors va acabar tercer dels sis equips participants, després de jugar tres partits. Francesc Rodon recordava fa un temps com a anècdota del primer partit contra el Círculo Unión Mercantil de Madrid que els seus jugadors vestien totalment de negre i que ells, fent broma, els picaven preguntant-los per qui portaven dol... Els madrilenys responien, amb la mateixa obscura intenció, que el portaven "por estas palomitas", fent referència als seus rivals que vestien de blanc... El partit, però, el van guanyar les "palomitas" per 35 a 12. En el segon partit que seria finalment decisiu, contra els també madrilenys del Rayo Club, Rodon recordava que anaven guanyant però que els àrbitres els van carregar de personals i van eliminar Sanahuja, Benach i a ell mateix, fet que va acabar provocant la derrota per 35 a 12. En el tercer partit, contra el tercer classificat de Llevant, el FUE València va sortir apallissat per 50 a 4[12]. El campió va ser l'equip madrileny del Rayo, on hi jugaven els històrics germans Alonso. Dels set jugadors del Juniors que van disputar aquell primer campionat d'Espanya, cap d'ells és viu ja. L'últim en morir ha estat en Santiago Piera[13], que ens va deixar l'any 2003. Curiosament, dels sis equips participants en aquella fase final, només el CB L'Hospitalet existeix avui dia... La tercera posició d'aquell equip pot considerar-se el primer èxit del grup de jugadors que aconseguirien marcar una època al bàsquet nacional pocs anys després. La guerra civil espanyola, que començaria tot just dos mesos després, contribuiria decisivament a modelar el destí d'aquell equip.

1.7. SOBREVIURE LA GUERRA CIVIL

El 17 de juliol del 1936 el Juniors probablement havia organitzat una vetllada de bàsquet a la seva pista amb la presència del Cornellà (ho sabem per les anotacions de les despeses que va ocasionar aquella jornada). Poques hores després, la notícia de l'aixecament militar sorprenia tothom. L'esclat de la guerra civil talla les expectatives en gairebé tots els sectors de la vida social a Espanya i a Catalunya. L'esport no n'és cap excepció, però s'ha de matisar que aquí el tall no és ni molt menys sobtat ni profund, sinó que serà progressiu, i a més en una progressió dilatada durant aproximadament dos anys. En efecte, les activitats esportives queden momentàniament paralitzades durant les primeres setmanes de conflicte (en el llibre de comptes del Juniors ho hi ha cap anotació des del 18 de juliol fins al 27 d'agost). Les activitats es reprendran, però, ràpidament amb motius sobre tot benèfics i propagandístics en els primers moments, però després també en tot el seu sentit lúdic i d'espectacle. A Catalunya, durant els tres primers mesos de guerra se succeeixen les iniciatives benèfiques i/o patriòtiques, i s'adapta tota l'estructura esportiva a les consignes revolucionàries. Després, i fins a mitjan 1938, un segon període implica –no sense discontinuïtats- una aparent normalització de l'esport i la cultura física a la reraguarda, amb un triple objectiu: com a lleure i espectacle per aixecar la moral i per donar mitjans de subsistència a la gent que en depenia; com a instrument ideològic amb actes multitudinaris plens de consignes o petits festivals locals d'autoafirmació, així com amb la participació en esdeveniments internacionals davant la nova estructura esportiva de l'altre bàndol; i per últim, com a element formatiu militar. Finalment, cap a mitjan 1938 l'esport desapareix de la vida quotidiana a la reraguarda després de l'esclat d'un ampli debat sobre l'ètica de mantenir aquest espectacle en temps de guerra, però també per la manca d'efectius per organitzar-ho i practicar-ho. Només en alguns quarters quedarà alguna petita activitat esportiva mentre la situació dels fronts encara la permeti...

A l'Hospitalet, l'Atletic Basket Juniors mantindrà alguna activitat com a mínim fins a l'octubre del 1938, és a dir, gairebé fins al final de la guerra, que aquí es produeix tres mesos després. El club s'adapta relativament ràpid al nou estat de coses. En els primers mesos són freqüents les despeses per confeccionar banderes: el setembre compren 12 metres de tela com a matèria primera; el novembre se'n compra una de republicana i una segona amb els colors del club (blau i blanc), i el desembre se'n compra una altra de catalana. Els signes del temps han de ser ben visibles... Ja de bon començament l'equip fa honor al seu tarannà d'esquerres i col·labora en diversos esdeveniments de caràcter clarament ideològic. Així alguns components de l'AB Juniors participaren en representació de l'esport de la ciutat[14] en la desfilada que l'onze de setembre del 1936 amb motiu de la Diada es va fer a Barcelona. També aquell mateix mes el club organitza un festival de bàsquet "a favor de les milícies antifeixistes" i amb la participació de Cornellà i CADCI. I durant el Nadal se'n va fer un altre en favor del Socorro Rojo Internacional, on hi convidaren a Patrie, Espanyol, CADCI, Joventut i FC Barcelona. Eren festivals amb una clara intenció de manteniment de la moral i de recolzament ideològic al règim ja que les quantitats econòmiques que es podien arribar a recaptar eren petites[15].

El mes de desembre de 1936 l'activitat ja està força normalitzada. Aquell mes el Juniors es desplaça per jugar a Mataró i també juga un altre partit poc després, possiblement a casa. Mica en mica, l'activitat també torna a centrar-se en les lligues "regulars", tot i que de regularitat era difícil que en tinguessin en unes circumstàncies tan especials com una guerra, malgrat que al principi els fronts quedaven molt lluny de l'Hospitalet. Tot i això, en l'assemblea de clubs de la Federació Catalana de Bàsquet es tractà del tema en la reunió del 25 d'octubre del 1936. Segons l'acta d'aquella reunió, "el AB Juniors presenta una proposició per als partits de campionat per aconseguir que es juguin alternativament en camp propi i aliè, que es pren en consideració". Això volia dir jugar el partit d'anada i tornada de la competició en dues jornades consecutives, per tal que el calendari quedés més clar i els enfrontaments no quedessin endarrerits en cas de suspensió. Aquest mateix sistema el va fer servir també la Federació Catalana de Futbol en les seves competicions. En aquella reunió també es va acordar que la nova lliga comencés l'1 de gener del 1937. El gener, el Juniors es desplaça al camp de l'Atlètic i rep al CADCI; el febrer es juga a casa amb l'YMCA i el març també consta la visita del Barça. Com a mínim en aquests dos darrers mesos també es va jugar un altre partit fora (hi consten les despeses de l'arbitratge). No hi ha constància directe dels resultats d'aquell torneig de lliga, que correspondria teòricament a la temporada 36/37, tot i que

referències indirectes ens indiquen que potser el Juniors va arriba a ser sots-campió. Les mobilitzacions, però, anaven deixant sense efectius els equips esportius de forma progressiva, i el bàsquet no va ser cap excepció. Segons va escriure un cop acabada la guerra qui aleshores va ser president federatiu, Rafael Castejón , en aquells anys i veient aquesta realitat "la junta directiva de la Federación Catalana orientó sus esfuerzos al fomento del baloncesto entre los jugadores juveniles e infantiles con el ánimo de que al terminar la contienda aquellos jóvenes estuviesen en condiciones de formar equipos de adultos". Segons aquestes anotacions, les competicions van ser destinades progressivament als jugadors juvenils i infantils.

No sé del cert el resultat de la suposada lliga de la temporada 36/37, però sí els d'una altra competició que va organitzar la Federació Catalana el març del 1937 "a profit de l'Escola per a Nens Febles"... La final es va disputar a la Sala Iris de Barcelona els darrers dies de març i el Juniors es va imposar al Patrie per 12 a 39, amb Rodon (que va anotar 13 punts), Pere Vidal (4), Devesa (2), Josep Ramon (17) i Benach (3). A les vitrines del club encara es pot veure el trofeu que van guanyar en aquesta competició. Segons la premsa, en aquells mesos l'equip es trobava "en forma física excelente y con una homogeneidad completa", tot i que ja no hi era en Ramon Sanahuja, que devia haver marxat al front. Alguns d'aquests jugadors van ser també progressivament mobilitzats per l'exèrcit i van deixar el seu lloc als jugadors que pujaven dels equips inferiors. Es tracta d'un seguit d'elements molt joves: Rovira, Lillo, Piera i Maneja eren de la lleva del 1942, és a dir, que la majoria s'hauria lliurat d'anar al front i va poder jugar al basquetbol durant gairebé tot aquest temps. Aquest fet és la clau que explica els èxits posteriors del club una vegada va acabar la contesa. Mentre la resta de clubs es quedaren sense jugadors per culpa de les mobilitzacions, al Juniors hi va quedar un grup que, a més, va seguir jugant sense interrupcions gairebé durant tot aquest temps. Aquest grup, ben en forma i ja no tant joves, conformaria després amb els veterans tornats del front un equip invencible a partir del 1939.

L'activitat del Juniors no s'interromp, doncs, en aquest temps, tant en competicions oficials com en partits amistosos i en altres escenaris. En les competicions oficials hi consta a partir del mes de maig del 1937 l'organització per part de la federació d'una lliga, distribuïda per categories i edats, destinada a jugadors d'entre 9 i 17 anys (el que voldria dir que de jugadors sèniors ja en quedaven ben pocs), però no hi ha ni resultats ni participants tot i que probablement el Juniors devia ser-hi perquè a la comptabilitat del club corresponent al mes de juliol hi ha una sortida per a la inscripció de 14 fitxes infantils i 8 de juvenils per al torneig d'aquestes categories. El novembre també s'organitza a la federació una competició americana[16] "per donar ocasió als jugadors no afectats per les mobilitzacions i perquè puguin practicar el nostre esport" segons consta en l'acta federativa de la junta del 20 d'aquell mes; sembla ser que el Juniors també hi participa ja que un altre apunt al llibre de comptabilitat del club ens indica la despesa d'inscripció de set jugadors. I en els primers mesos de 1938, la federació organitza un altre torneig per a jugadors joves on sí que és segura la participació del Juniors. Una de les darreres anotacions que consta en el llibre d'actes de la Federació Catalana –de fet és una nota feta a mà en un full apart- dóna el que seria el resultat de la final del torneig amb la derrota del Juniors davant del Patrie per 34 a 33. Aquesta és la darrera competició oficial durant la guerra de la que queda constància, tot i que se n'havia previst una altra per a l'estiu... En el programa d'actes del vint-i-cinquè aniversari del CB Hospitalet hi ha una relació de trofeus aconseguits fins aquell moment on hi consta un trofeu Federació Catalana de Bàsquet del 1938, que podria correspondre efectivament al sots-campionat abans mencionat.

No van ser aquests els únics partits que van disputar els jugadors de l'equip en aquells mesos. Així, el mes d'abril del 1937, el Juniors participà a la sala Iris en un partit d'homenatge a l'ex president de la federació, Àngel Trunyó, on guanyaren al Barcelona per 28 a 26. Tampoc s'oblidaven de la tasca ideològica i benèfica de l'esport en aquells moments ja que Rodon, Ramon i Vidal prendrien part aquell mateix mes en un altre partit pro Komsomol (el vaixell rus esfondrat)[17]. Però sens dubte, la participació més important d'elements del Juniors durant la guerra civil va ser la dels jugadors Jaume Ramon (germà d'en Josep, també jugador i després de la guerra president) i Francesc Rodon en l'Olimpíada Obrera d'Ambers, a Bèlgica, uns jocs organitzats per l'esquerra europea com a forma de rebuig ideològic al feixisme. El front propagandístic, com veieu, també és ple de "trinxeres" exteriors que s'han de cobrir en la lluita contra els intents de l'Espanya franquista de

crear la seva pròpia representació en els òrgans esportius internacionals. Per això, l'Espanya republicana enviarà una delegació de noranta esportistes que el Comitè Català pro Esport Popular traslladà a Bèlgica per participar en diversos esports. En el cas del bàsquet, aquest equip, pràcticament composat per jugadors catalans, va jugar entre el 29 i el 31 de juliol contra França, Suïssa, Bèlgica i Palestina (un curiós reconeixement aquest últim si tenim en compte que no era pas un estat). La competició, a més, la va guanyar l'equip republicà espanyol, que es va imposar successivament a França per 24 a 23, a Suïssa per 25 a 13, a Palestina per 24 a 8 i a Bèlgica per 24 a 12. Rodon i Ramon van ser d'aquesta forma els primers internacionals que va tenir el club, però els registres de la posterior federació franquista van esborrar tots aquests encontres de les seleccions republicanes i després mai no se'ls ha reconegut aquesta internacionalitat en les estadístiques oficials. Potser seria un bon moment per fer campanya... Cal afegir que en Jaume Ramon sembla que va morir poc després, durant la guerra, en circumstàncies mai no aclarides.

I encara queda un altre camp d'activitat per alguns jugadors del Juniors en aquests anys de guerra: els partits contra equips militars. Marcel·lí Maneja recorda com va anar diverses vegades a jugar a quarters com el de Sant Andreu (a Barcelona), ja fos a través del seu germà gran Francesc o bé en els últims mesos dins de seleccions per a algun partit especial contra equips militars. Curiosament, Maneja recorda que en aquells partits sempre aconseguien alguns regals de menjar dels quarters, que els venien prou bé per dur a casa en temps d'escassetats. L'activitat, malgrat tot, arriba un moment que es va alentint al club fins quedar paralitzada del tot. Els últims partits de competició es juguen potser cap el març o l'abril del 1938. Els amistosos potser arriben fins el setembre. Probablement durant l'estiu del 1938, la mobilització afecta al president Salvador Rovira Mauri, i el jove Francesc Rodon s'haurà de responsabilitzar d'aquest càrrec. Però tant important com la seva presència al capdavant del club va ser també la intervenció en aquests mesos d'un altre jove, Luciano Clavero, que portarà tot el tema burocràtic del Juniors (que ja devia ser escàs) i sobre tot la comptabilitat al dia. Gràcies a ell conservem puntualment totes les anotacions del llibre de comptes d'aquella època i sabem que la darrera es va fer el mes d'octubre de 1938. De fet, cada vegada que un membre de la junta era mobilitzat el seu lloc l'havia de cobrir un altre dels jugadors, cada vegada, però, més joves. En la segona meitat del 1938, l'anomenada "lleva del biberó" fins i tot s'emporta els més joves de l'equip a l'exèrcit i el Juniors queda inactiu durant uns pocs mesos.

24
Jugadors de l'AB Juniors l'any 1938, en plena guerra civil, al quarter de Sant Andreu per jugar un amistós. D'esquerra a dreta: Piera, Rodon, Roqueta, Rovira i Maneja.
Font. Arxiu personal Marcel·lí Maneja. Foto signada per F. García

1.8. TEMPS DE TÍTOLS

Si algun esport hagués de definir la dècada dels quaranta a l'Hospitalet, aquest segurament seria el bàsquet. És la dècada dels èxits del CB Hospitalet[18], però també la de la presència durant vàries temporades dels equips del CB Hospitalet i del Centro Católico entre els millors de Catalunya i d'Espanya. I sense oblidar tampoc l'equip femení del Grupo Cottet i la creació l'any 1944 d'un tercer equip masculí a la ciutat, vehiculat per mitjà del Frente de Juventudes. I per damunt de tot això, l'existència durant uns anys d'un públic força interessat en aquest esport.

Les baixes de la gent del CB Hospitalet al front van ser afortunadament poques[19], la majoria van tornar. La guerra, malauradament, passà un altre tipus de factures amb els que la van superar, especialment amb els perdedors. El bàndol franquista fa una brutal repressió del ric moviment associatiu català. A l'Hospitalet, en l'àrea esportiva desapareixen gairebé la meitat dels clubs que hi havia el 1936. Dels 29 clubs censats el 1936, només 15 reprenen la seva activitat a partir del 1939, i d'aquests només sis ho fan el mateix any del final de la guerra[20]. Un d'aquests serà l'Atletic Basket Juniors. La reorganització és ràpida perquè el club ha funcionat fins fa poc, perquè molts dels seus membres tornen amb relativa rapidesa del front i perquè un grup d'ells es posa a treballar. Al capdavant de la nova directiva hi ha molt probablement en Josep Vidal Coll, un dels germans Vidal que ja havia estat en les juntes d'abans de la guerra. El peatge de la derrota, però, es pagarà de moltes formes. D'una forma general, el passat més aviat esquerrà dels membres del Juniors abans de la guerra pesarà com una llosa en el futur de l'entitat. El club ja no estarà considerat com abans i no és estrany que l'etapa en què havien actuat sota el nom dels republicans sigui absolutament postergada en tots els escrits -i fins i tot de la memòria- a partir d'ara. La nova situació serà més aviat un "deixar de banda" general de l'entitat per part dels nous posseïdors del poder més que no pas una represàlia continuada cap als seus membres. Això es perllongarà durant molts anys, de tal forma que marcarà la vida i la sort del club crec que fins ben entrats els anys cinquanta. Però les conseqüències d'això s'han deixat notar molt més temps. Anirem veient com durant aquests anys l'ostracisme del CB Hospitalet respecte de l'elit que ostenta el nou poder es plasmarà en qüestions molt diverses, però especialment en una: la manca d'una seu estable o adequada on desenvolupar de ple l'entitat. És cert que posteriorment el club serà incapaç de generar el seu propi patrimoni en aquest sentit, però crear una instal·lació pròpia sense cap ajuda de les institucions tampoc és una tasca a l'abast de tots els clubs. En tot cas, aquesta serà una càrrega que el CB Hospitalet arrossegarà fins avui dia.

Els obstacles comencen ja d'entrada. El primer és un canvi de denominació. L'ideari del nou poder rebutja tot allò que soni a estrangeritzant, i per tant els noms que no s'expressin en castellà han de ser canviats. En un primer moment, els responsables del club decideixen canviar el nom d'Atletic Basket Juniors pel de Baloncesto Club Hospitalet. Aquest canvi és immediat; ja en el cartell de la primera competició important que organitzen el 5 d'agost del 1939 s'utilitza la nova denominació castellanitzada. Però si ens hi fixem, el nou nom presenta una alteració a l'anglesa de l'ordre de les dues primeres paraules, Baloncesto Club en lloc de Club Baloncesto com ens sona més natural avui dia. Els hospitalencs no van ser els únics que la van adoptar, però tampoc va ser permesa durant gaire temps i, en el nostre cas, cap al 1943 va ser de nou alterada i va quedar com a Club Baloncesto Hospitalet. Aquest nom només s'ha alterat des d'aleshores per a la seva catalanització, amb l'adveniment de la democràcia.

En aquests primers anys del franquisme caldran avals per a tot. Les juntes directives hauran de ser autoritzades pels responsables de les federacions, que ara ja tampoc són elegits pels clubs, com abans, sinó directament per les autoritats polítiques (un matís molt important que explica per sí sol el pas de la sobirania de l'estructura esportiva del país fins a la dependència directe del partit únic, la Falange). El presidents de les federacions, per la seva banda, han de donar el vist-i-plau a les juntes de cada club després de llegir la petició acompanyada dels informes que sobre els pretendents a directius feien la policia o la Guàrdia Civil (com en qualsevol altre camp de la vida en aquell moment, que era exhaustivament controlada per les noves autoritats). Les juntes directives del BC Hospitalet en els primers anys de la postguerra s'han perdut, però és gairebé segur que van passar per aquest procés, com seria habitual fins gairebé els anys seixanta (tot i que amb una progressiva relaxació en l'aplicació de la norma). L'únic que sabem del cert és que el president que va reorga-

nitzar el club després de la guerra va ser Josep Vidal, i que, com a mínim al principi, també hi era en Francesc Maneja. També en aquells primers mesos caldran recomanacions per a moltes coses, entre elles, per treure molts soldats dels camps de concentració on són tancats com a sospitosos d'activitats durant la guerra considerades perilloses pel nou règim o, si més no, fins que es comprova la seva actuació durant els anys anteriors. Aquest va ser el cas al BC Hospitalet del seu jugador Ramon Sanahuja. Molts només sortien després de rebre per escrit l'aval de membres destacats de la seva comunitat, com ara el capellà o algun membre del partit falangista. D'altra banda, per a qualsevol moviment dins del territori, la gent havia de ser autoritzada amb els preceptius permisos, fins i tot els equips esportius que anaven a fer coses tan simples a primera vista com disputar partits fora de la seva localitat...

És cert, però, que el nou règim tampoc es va acarnissar sobre el BC Hospitalet. De fet van poder reprendre ràpidament la seva tasca en el mateix lloc on s'havien estat abans, la pista de la rambla Just Oliveras. Potser l'afecció al bàsquet i el nivell que començava a tenir l'equip ajudessin una mica. El cert és que com a mínim a l'estiu ja hi ha una comissió gestora en marxa que a l'agost organitza un gran festival nocturn amb la presència dels equips femenins del Sants i el Layetano, dels juvenils de l'Español i el Layetano i dels primers equips d'Español i BC Hospitalet (guanyarien els hospitalencs per un clar 43 a 28). Les entrades per a aquella vetllada costaven mitja pesseta per als cavallers i 25 cèntims per a les senyores. A més, com que cal estar en bona relació amb les noves autoritats, en el cartell propagandístic de l'esdeveniment s'anuncia la presència del delegat de bàsquet al Consejo Nacional de Deportes-Comité Olímpico Español, Pedro Conde (qui després donaria nom a un trofeu que es disputà en el bàsquet català durant uns anys) i de la "camarada Regidora Central de Educación Física de la FET y de las JONS, María Teresa de Castro" (tot i que després no s'hi presentarien), a més de les "autoridades civiles y militares de esta Ciudad y jerarquías del Movimiento"... El preceptiu "Saludo a Franco: ¡Arriba España!" en el "Año de la Victoria" són dos elements més que s'inclouen en aquest primer cartell que ens ha estat preservat. Fixeu-vos com l'esport -com tota la resta de la vida social- deixa de banda la neutralitat política que havia tingut fins abans de la guerra en la seva aparença externa i passa ara a

25
Partit a la pista de la rambla Just Oliveras el 1944. Observi's l'enorme pintada de la Corporació Nacional Sindicalista (CNS), el sindicat únic sota les sigles del qual jugava en aquell moment el CB Hospitalet.
FONT: Arxiu personal Marcel·lí Maneja

26
Els temps han canviat, i molt. Els finalistes del campionat d'Espanya 40/41, CB Hospitalet i Español, fan l'obligatòria salutació feixista abans d'iniciar la final, a Madrid.
FONT: Fundació del Bàsquet Català

oferir una imatge de suposada marcialitat i militància. Un altre exemple era la salutació feixista amb el braç en alt, obligada ara abans dels partits, com a mínim dels més importants com les finals del campionat d'Espanya (es conserven fotografies dels jugadors del BC Hospitalet fent la salutació).

27
Formació d'Español i CB Hospitalet abans de disputar el Trofeo Pedro Conde, patrocinat pel periòdic *El Correo Catalán*, l'any 1939. Entremig de tots dos equips, el ciclista basc Francisco Goenaga. Aquest trofeu va ser la primera competició oficial a Catalunya després de la guerra civil.
FONT: Fundació Bàsquet Català

En aquest primer any de bàsquet, els dos equips més forts a priori segons la premsa eren el BC Hospitalet i l'Español. De fet, s'establí en els primers tres o quatre anys una forta rivalitat entre aquestes dues entitats. Els partits que els enfrontaven adquirien el caràcter d'espectaculars i se'n feia publici-

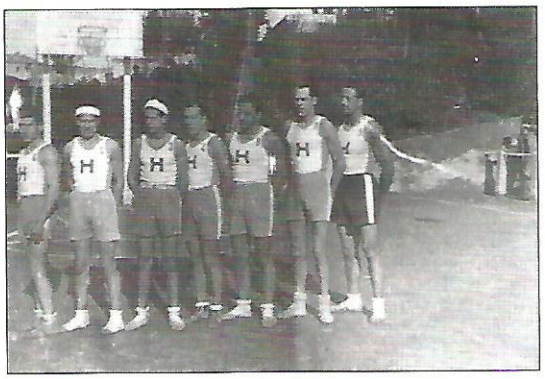

28
Aquest equip possiblement pertany a la temporada 39/40. D'esquerra a dreta: Sanahuja, Maneja, Manzanares, Ferrer, Rodon, Pere Vidal i Rosell.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

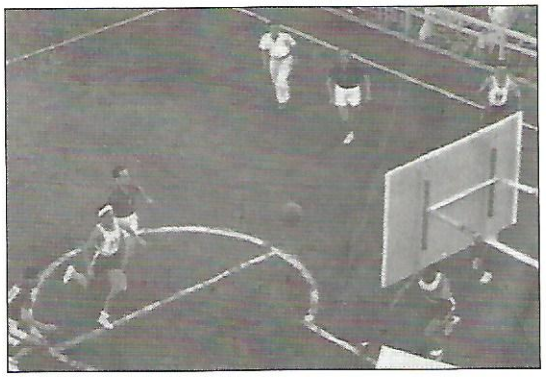

29
Un instant del partit entre el BC Hospitalet i el Murcia, corresponent al campionat d'Espanya del 1940.
FONT: Diari *Marca*. Fotògraf, Claret

30
L'equip del BC Hospitalet que va disputar la final del campionat d'Espanya del 1940.
FONT: Diari *Marca*. Fotògraf, Claret

tat amb força emoció en els mitjans de comunicació. A *El Mundo Deportivo*, amb motiu de la disputa d'un d'aquests partits, es parlava sobre la rivalitat entre Español i Hospitalet: "esa rivalidad (que) alcanzó grados insospechados en los primeros meses posteriores a la Liberación y que culminó en el memorable partido que ambos equipos disputaron en el Price, en ocasión del torneo Pedro Conde, partido que como se recordará señaló la primera derrota de los hospitalenses a manos del a la sazón improvisado equipo españolista". Aquest torneig Pedro Conde seria el primer torneig oficial en què hi prendria part el BC Hospitalet. Es va disputar l'octubre del 1939 al saló Gran Price de Barcelona, patrocinat pel diari *El Correo Catalán*. Només poden ser tercers, de quatre equips participants. A banda d'aquestes dues activitats, durant aquests mesos de la segona meitat del 1939 també es van jugar bastants partits amistosos amb rivals com la UD Sants (victòria per 51 a 29), Prat (victòria per 51 a 15), Layetano (victòria per 53 a 20) o Juventud Badalona (victòria també per 47 a 28). Per sobre de tots aquests marcadors cal destacar la victòria al torneig Juan Miró, on l'equip hospitalenc es va imposar amb dues victòries (la definitiva a la final contra la UD Sans per 51 a 14).

Els millors èxits, però, encara havien d'arribar en el primer campionat que es va disputar després de la guerra. La competició federada s'estructurà també a partir de l'any 1939 en un primer campionat regional, en aquest cas el campionat de Catalunya, i després els millors disputaven el campionat d'Espanya. Al principi el títol estatal es jugava simplement com un torneig amb eliminatòries durant uns dies. Amb el pas del temps la competició nacional s'aniria complicant més. Aquell primer any, però, l'encara BC Hospitalet es va proclamar campió de Catalunya i d'Espanya, sense perdre cap partit[21], en guanyar a la pista del segon classificat, l'Atlético, quan encara faltava una jornada per disputar. Van anotar 615 punts a favor en 14 partits i en van rebre 271. Cal destacar especialment l'aspecte anotador; els hospitalencs, sembla ser que especialment destres amb els "tiros a media distancia - esos mortales tiros en los que radica una buena parte de la eficacia de los campeones" -segons explicaven les cròniques d'*El Mundo Deportivo*- ,aconseguiren encistellar 199 punts més que el segon classificat, que va ser finalment l'Atlético (per això també aquest equip barceloní accedia a participar al campionat d'Espanya). El Catòlic, que havia retornat a la màxima categoria, va acabar sisè dels vuit participants.

Al campionat nacional, disputat a Barcelona l'última setmana de juny del 1940, l'equip de l'Hospitalet guanya primer el Murcia per 64-19. A semifinals es troben l'Español, que finalment també va participar en el campionat (probablement com a organitzador ja que els partits es van jugar al seu camp). La victòria és per als hospitalencs per un ajustat 18-19. El partit va ser dels que no s'acaben de decidir fins a l'últim instant. L'Español es va avançar fins a set punts durant la primera part, però l'Hospitalet va capgirar aquell marcador i a la mitja part es va posar cinc per sobre. A la segona part, no més de

tres punts van separar en tot moment els dos equips fins que al final els hospitalencs van guanyar de forma molt ajustada per un sol punt. Fins i tot, segons declaracions posteriors de l'àrbitre del partit, el senyor Ardevínez, l'Español "pudo haber marcado un básquet decisivo en el último minuto de encuentro". A l'altra semifinal, l'Atlético havia guanyat al Rayo de Madrid per 22 a 18. A la final es trobaren, doncs, dos equips catalans, una cosa que seria habitual degut al millor nivell del bàsquet català d'aquell temps. Tot i que a la lliga, el BC Hospitalet s'havia imposat en els dos partits a aquest equip, l'últim precedent havia estat una derrota per deu punts de marge a la Copa Mundo Deportivo disputada a mitjans de maig. Ara a la final, però, l'Hospitalet es va imposar de nou sobre l'Atlético per 20 a 17. Els artífexs d'aquests èxits van ser els següents jugadors: Pere Vidal, Marcel·lí Ferrer, Marcel·lí Maneja, Ramon Sanahuja, Francesc Rodon, Enric Piera i Pere Escalera. Al campionat d'Espanya no hi prengué part Rodon per lesió ni Ferrer, perquè -segons m'explicà- "ya me enviaron a hacer el servicio militar" i, de fet, després va tornar al futbol, que va ser la seva principal activitat esportiva[22].

Una vegada aconseguit el campionat, l'equip hospitalenc és molt ben considerat i s'organitzen diversos homenatges, com el que va organitzar la Federació Catalana amb un partit entre els dos finalistes, amb un servei extraordinari d'autobusos des de l'Hospitalet fins a la plaça d'Espanya de Barcelona. Un partit que curiosament es va haver de suspendre per un tall de llum a cinc minuts del final, quan l'Atletico guanyava per 23 a 18. Aquell mateix mes de juliol es va fer un altre festival contra el BIM. A la ciutat també se'n va fer algun, organitzat pel propi club. La relació entre BC Hospitalet i les autoritats locals no era, però, molt fluida en aquell moment. De fet, la carta en la que el president Josep Vidal notificava a l'Ajuntament la consecució del campionat d'Espanya (amb data de 5 de juliol del 1940) també servia per anunciar el de Catalunya, que havien aconseguit a l'abril! L'últim paràgraf és per demanar disculpes, "excusando nuestra poca delicadeza, por falta de costumbre, de no presentar y ofreceros dicho Trofeo, con anterioridad". Potser per això, tal i com recorda Marcel·lí Maneja, l'Ajuntament no els va obsequiar "ni amb un trist aperitiu". Aquells primers mesos de postguerra tampoc devien ser temps de celebració i potser per això a la ciutat tampoc se'n van fer gaires, més enllà d'un dinar pagat per la directiva –gens luxós- i d'algun partit.

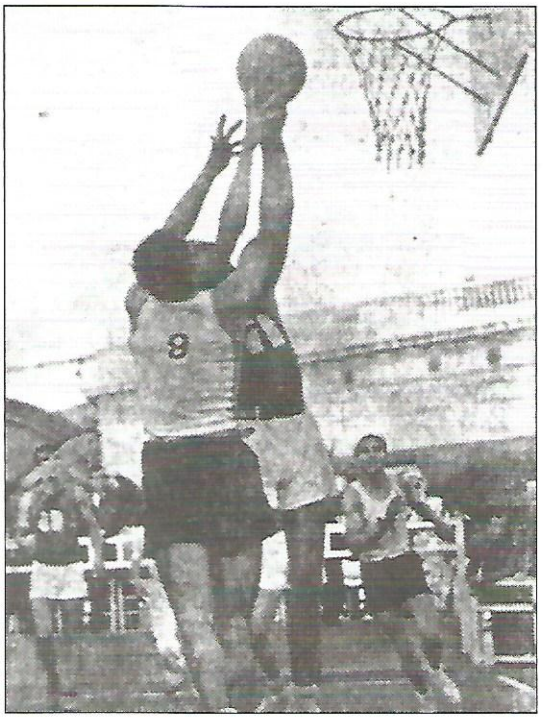

31
Rosell, del CB Hospitalet, disputa una pilota a Pagés, de l'Atlético, a la final del campionat d'Espanya del 1940 que acabarien guanyant els hospitalencs.
FONT: Diari *El Mundo Deportivo*

32
El general Múgica en representació del Baró de Güell lliura al capità Maneja la I Copa de SE el Generalísimo.
FONT: Diari *El Mundo Deportivo*

En aconseguir el títol nacional, l'equip hospitalenc serà a partir d'ara força sol·licitat i participarà en molts actes esportius, com la inauguració a finals d'octubre del 1940 de la pista de bàsquet del CF Barcelona, que creava de nou secció d'aquest esport. En els partits inaugurals, el primer equip de l'Hospitalet guanyà al del Barcelona per 30-21 (jugaren Vidal -2-, Piera -2-, Maneja -11-, Sanahuja -9- i Canudas -6-), mentre que els veterans també guanyaren per 25 a 21 (amb Domingo, Bassas -9-, Vidal -6-, Suau -1-, Maneja I -9- i Tubau). També cal destacar la participació en la prèvia de la final de la Copa Barcelona, durant el mes de desembre. El BC Hospitalet es va enfrontar a una selecció de jugadors de Barcelona contra els que va perdre per 26 a 30. Aquell any cal

33
Aquesta formació pertany molt probablement a la inauguració de la pista de bàsquet del FC Barcelona, el novembre de 1940. D'esquerra a dreta, a dalt: Josep Martí (delegat), Pere Vidal, Manel Benach, Enric Piera. A sota: Marcel·lí Maneja, Joan Canudas i Ramon Sanahuja.
Font: Arxiu CB L'Hospitalet

34
Equip del CB Hospitalet sots-campió d'Espanya del 1941 a Madrid. D'esquerra a dreta, dalt: Canudas, Benach, Villalba (entrenador), Vidal i Piera II; agenollats, Manzanares, Sanahuja, Maneja i Piera I.
Font: Arxiu del CB L'Hospitalet

35
L'equip finalista del campionat d'Espanya 40-41, a Madrid abans de la final. Observeu el perfecte equipament que porten els jugadors, amb sabatilles d'últim model incloses.
Font: Fundació del Bàsquet Català

destacar també la retirada de Rosell (conegut amb el malnom de *Trabal*), a qui li van fer un homenatge a finals d'agost amb un partit contra el Gimnástico Barcelonés. Rosell era fill d'una família hospitalenca de pagesos i cosí dels germans Pere i Josep Vidal Coll, també jugadors i directius en aquests anys.

La següent temporada, la 40/41, el BC Hospitalet també guanyà el campionat de Catalunya, tot i que no amb tanta claredat. De fet va perdre tres dels 16 partits disputats, dos d'ells a principi de campionat contra Español i Barcelona. Això suposava començar la lliga amb desavantatge, especialment en haver perdut contra l'Español, un altre favorit al títol. Després, però, l'equip es va refer i va tornar la derrota als dos rivals. Primer, en un intens partit al camp de la rambla Just Oliveras, guanyà a l'Español en mig d'un ambient que descrivia així un potser massa líric redactor d'*El Mundo Deportivo*: "tras el empate, el delirio. El campo era un hervidero en cuya parte central diez jugadores seguían el ritmo loco que marcaba el diapasón de mil voces sin freno". No gens menys retòrica és la descripció de la clau de la derrota del Barça poc després a mans del BC Hospitalet: "...del hundimiento barcelonista, cuyos síntomas iniciales se advirtieron ya en los cinco primeros minutos, cuando el Hospitalet, en una auténtica "blitz-krieg" logró ya un 10-0 a su favor" (curiosa la comparació amb la "guerra llampec" que els exèrcits alemanys havien utilitzat al camp de batalla de Polònia pocs mesos abans en l'inici de la Segona Guerra Mundial...). Pocs partits després, el BC Hospitalet quedava el primer en la classificació i posteriorment acabaria revalidant el títol amb 426 punts a favor i 277 en contra en 16 partits. Sanahuja amb 136 punts va ser el màxim anotador de l'equip i el segon de la categoria. Marcel·lí Maneja amb 122 punts li seguia de prop. El segon classificat a la lliga fou l'Español, amb dos punts menys. El Centro Católico, que seguia en la màxima categoria, acabà en sisena posició.

El nou títol català suposava classificar-se per disputar de nou el campionat d'Espanya, que aquest any es feia a Madrid. Hi viatjaren els jugadors Enric Piera, Pere Vidal, Ramon Sanahuja, Josep Benach, Marcel·lí Maneja, Gabriel Manzanares, Joan Canudas i Santiago Piera, juntament amb l'entrenador Joan Villalba i el president del club, Josep Vidal. A l'estació de tren coincideixen amb l'altre equip català, l'Español, que viatja en un tren millor i surt abans. Els hospitalencs esperen la sortida del *correo* (el tren més modest que hi havia aleshores i com que portava les trameses postals, s'aturava a totes les estacions) i són acomiadats amb una mena d'himne, "un canto de guerra, cuyas estrofas, ingeniosa creación de Maneja, rezumaban el más vivo optimismo", segons la crònica d'*El Mundo Deportivo*. Maneja encara avui es recorda d'algunes estrofes d'aquella lletra que s'havia de cantar amb una de les músiques de la banda sonora de la pel·lícula "Sigamos la flota", protagonitzada el 1936 per Fred Astaire[23].

A Madrid, a quarts de final els hospitalencs guanyen fàcilment el Regimiento de Pontoneros, representant d'Aragó, per 41-14.

A semifinals guanyen el sots-campió de Castella, l'Amèrica, per un ajustat 21 a 20. La victòria s'aconsegueix gràcies a una cistella in extremis just abans d'acabar el partit en una jugada després de fallar el rival un tir lliure. A l'altre semifinal, l'Español guanya al Rayo madrileny per 25-20. La final a Madrid entre dos equips catalans de gran rivalitat està servida. La final, d'un clar color blanc i blau, es disputà el 16 de juny al Frontón Fiesta Alegre de Madrid, i la guanyà l'Español per 35 a 24. Segons la crònica, "el Español se mostró mucho más rápido, con juego más preciosista que el Hospitalet y con una seguridad desconcertante en sus tiros a cesto". Tot i això, els hospitalencs s'exculparen de la derrota dient que no va poder jugar Piera, per indisposició, i que Manzanares es va lesionar durant el partit. Varen disputar aquella final Manzanares, Vidal, Maneja (4), Sanahuja (13), Benach (7) i Canuda. La Delegada Nacional de la Sección Femenina de Falange, Pilar Primo de Rivera, va lliurar els trofeus. A la tornada també es va organitzar un festival d'homenatge als dos equips catalans que havien disputat la final a Madrid. Els dos equips van donar la imatge d'una confraternització esportiva més enllà de la rivalitat. Així, el capità Vidal puntualitzà a *El Mundo Deportivo* que "en Madrid quedaron estrechados, como no podía ser de otro modo, unos lazos de amistad franca y desinteresada". Aquests anys van ser el punt més alt de la trajectòria esportiva d'aquest club fins al dia d'avui, si ho mirem per títols. Seguiran encara uns bons anys per al club, malgrat que el nivell ja no serà mai com el de les dues primeres temporades de després de la guerra. De fet, el bàsquet anava creixent de mica en mica i amb ell també creixia el seu nivell.

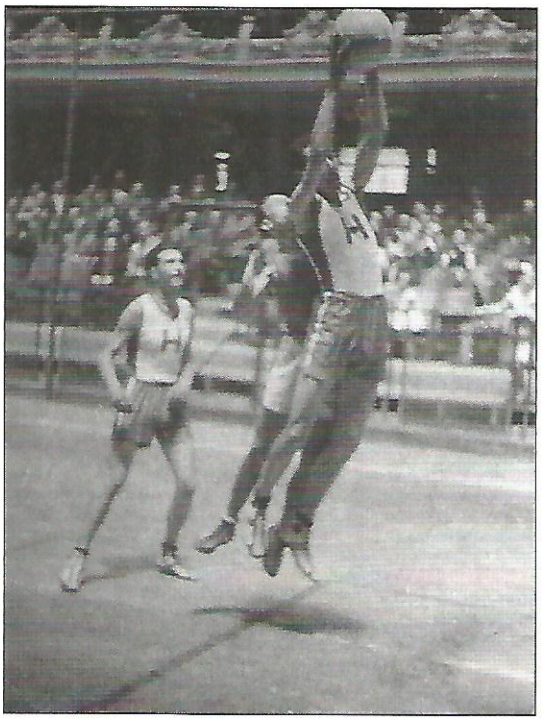

36
VIDAL INTENTA FER UNA CISTELLA AMB L'OPOSICIÓ D'UN JUGADOR CONTRARI MENTRE SANAHUJA SE'LS MIRA ATENT DURANT LA FINAL DEL CAMPIONAT D'ESPANYA DEL 1941, A MADRID.
FONT: FUNDACIÓ DEL BÀSQUET CATALÀ

37
LA DELEGADA NACIONAL DE LA SECCIÓN FEMENINA DE FALANGE, PILAR PRIMO DE RIVERA, LLIURA AL CAPITÀ DEL CB HOSPITALET, PERE VIDAL, EL TROFEU DE SOTS-CAMPIONS DE LA LLIGA NACIONAL 40/41 A MADRID.
FONT: FUNDACIÓ DEL BÀSQUET CATALÀ

Els partits ara tampoc no s'aturaven ni durant l'estiu -heu de tenir en compte que la gent encara no estiuejava, com fa ara. Aquell temps que la premsa anomenava "temporada veraniega"de bàsquet sembla que servia també per fer alguns calés. A *El Mundo Deportivo* s'adverteix a l'inici de l'estiu del 1941 que "de todos es conocido el éxito deportivo y económico que produce en Hospitalet una velada de baloncesto". Tant el Centro Católico com el BC Hospitalet organitzaven vetllades nocturnes (amb il·luminació artificial, com ja s'havia fet abans de la guerra). Fins i tot de vegades hi jugaven els dos equips en una mateixa sessió. El juliol del 1941 encara guanyen el trofeu Vicente Bosch, a Badalona, imposant-se primer a l'Español, després al Layetano i a la final al Centro Católico per 38 a 15. Després arribaran a la final del trofeu Copa Barcelona General Orgaz, una competició en forma d'eliminatòries a doble partit en que hi participaven la majoria dels clubs catalans i que era prou renyida. La final la van disputar el FC Barcelona i l'Hospitalet el 3 de desembre del 1941 a la barcelonina sala Price que estava, segons la crònica d'*El Mundo Deportivo*, "hasta los topes"... Els blaugrana van guanyar per 35 a 22. Varen disputar aquell partit Piera I, Vidal (2), Maneja (7), Sanahuja (8), Rodon (2), Josep, Pastor i Gras (2). Rodon acabava tot just de superar un mes abans una llarga lesió i es confiava ara en recuperar la tripleta Sanahuja-Rodon-Maneja que tant bons resultats havia donat en la lliga de l'any 1940.

38
Una instantània d'un partit de festa major entre Sants i CB Hospitalet, al camp del BIM, l'agost del 1942.
FONT: Fundació del Bàsquet Català

39
Instantània d'un partit al camp del Layetano, anys quaranta.
FONT: Fundació del Bàsquet Català

40
Equip del 1942 o 1943, quan el CB Hospitalet rep el suport d'*Educación y Descanso* (vegi's l'escut de l'organisme sindical). Dempeus, d'esquerra a dreta: Grau, Piera II, Pere Vidal, Manel Benach, Antoni Tubau; agenollats, Marcel·lí Maneja i Ramon Sanahuja.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

La temporada 41-42 serà prou bona tot i que ja es comencen a veure alguns símptomes de decadència en l'equip. En la nova temporada, al campionat de Catalunya 41/42 l'Hospitalet acaba en una meritòria tercera posició, allà pel mes d'abril del 1942, insuficient però, aleshores, per poder disputar el campionat d'Espanya. Després el BC Hospitalet encara aconseguirà guanyar un parell de torneigs llampec i es dedicarà a disputar partits d'exhibició fins a l'inici de la següent temporada 42-43. Però l'equip ja ha començat a canviar. Segons un comentari en aquest sentit el desembre del 1942 a *El Mundo Deportivo*, l'equip campió d'Espanya de l'any 1940 era molt ràpid i s'explica com Rodon havia estat substituït després de la temporada 39-40 per Joan Canudas, un jugador de Cornellà que havia jugat a l'equip del seu poble i que era més lent que Rodon. Això va començar a trencar aquesta forma de jugar; llavors es va entrenar en Rosell per llençar des de sota dels taulells, com havien fet abans amb en Rodon, però l'encert ja va ser més limitat perquè no era prou ràpid. Quan Rosell va deixar el bàsquet al final d'aquella temporada, el van substituir per Jaume Josep, però aquest era més baix i menys efectiu sota la cistella. El cronista aconsella en aquell moment que es posi un altre jugador, en Grau -sortit de l'escola del Patrie- per intentar la vella tàctica. L'ànima d'aquell equip continuava sent, però, la parella formada per Marcel·lí Maneja i Ramon Sanahuja, ben auxiliats per l'experiència de Pere Vidal. Els tres arribaren en aquests anys a ser internacionals, malgrat les dificultats que tenia l'esport espanyol per disputar competicions fora de les seves fronteres a causa de la guerra mundial i de l'aïllament internacional. Però, va ser Marcel.lí,Maneja, especialment, qui es convertí en aquests anys en una de les figures més importants del bàsquet nacional. És clar que a mesura que es van retirant aquests pilars o bé se'n van a d'altres clubs, l'equip del BC Hospitalet es ressentirà ja que no hi havia un planter massa brillant al darrera. De fet, l'any 1941, en el campionat de segons equips, BC Hospitalet i Centro Católico van ocupar les dues darreres posicions. I tot i que en la següent campanya el segon equip arriba a la final del seu torneig (que perd davant del Layetano per 33 a 20) i el juvenil acaba primer de la seva competició, la premsa no veu clar el relleu. A *El Mundo Deportivo* del 2 de gener de 1942 llegim el següent: "ya se ha hablado en otras ocasiones de la endeble composición que siempre han tenido los equipos reservas ribereños. En ninguna temporada hemos visto al Hospitalet con un segundo equipo a tenor de su alto rango; y eso es temerario, tanto que sin ningún género de dudas estos síntomas de decadencia bien podrían atribuirse a ello". Encara, però, faltava una mica per haver de tirar del planter.

L'Hospitalet acabarà de nou en la tercera posició en el campionat 42-43, darrera Layetano i Barcelona que comencen a ser ara els equips forts del bàsquet català. L'equip encara té un bon nivell i aquell any 1943 el ja anomenat Club Baloncesto Hospitalet (amb les dues primeres paraules en l'ordre actual) torna a disputar la final de la copa Barcelona, trofeu General Orgaz, també contra el CF Barcelona, i també amb derrota, en aquest cas per 30 a 21. Va ser el 31 d'abril. Vint dies abans ja

havien disputat la final d'un altre torneig menys important, el Torneo de Invierno, perdent la final contra l'equip de l'empresa Anónima de Accidentes per 41-20. Aquesta temporada succeeix també un altre fet important, el club entra dins l'òrbita d'Educación y Descanso (EyD), un fet que permetia ajudes econòmiques mensuals però obligava també a jugar sota la denominació d'aquesta organització falangista, si més no algunes competicions determinades. Per exemple, el primer esdeveniment on actua el CB Hospitalet com a equip anomenat "Educación y Descanso de Hospitalet" és el trofeu de tardor d'EyD, el novembre de 1942. La premsa deixa clar, però, que "el equipo que obtenga la representación de EyD de Hospitalet no será otro que el famoso equipo compuesto por los internacionales Vidal y Maneja y por los ases Sanahuja, Piera y demás elementos titulares del bando ribereño". La vinculació també devia comportar la disputa d'algunes de les competicions que organitzava el sindicat únic; possiblement aquesta és l'explicació del viatge que fa l'equip a Madrid el maig del 1943. Un viatge que, segons els llibres de comptes de l'època, suposa unes despeses de 473,8 pessetes de les quals Educación y Descanso els en paga 300. El CB Hospitalet seguirà vinculat a Educación y Descanso possiblement fins al 1946.

L'altre gran novetat d'aquell 1943 es va produir el 15 d'agost, quan la portada d'*El Mundo Deportivo* sorprenia tothom interrogant-se sobre si "Se va del CB Hospitalet el internacional Maneja?". La notícia trasbalsa el club, però s'acaba confirmant. L'any anterior ja hi havia hagut rumors, però Maneja va seguir una temporada més. Aquest any 1943, també, l'anomenat aleshores "professionalisme marró", és a dir, d'amagat perquè el bàsquet era considerat totalment amateur i qualsevol retribució estava castigada, començà a desfer equips. A l'octubre es confirma oficialment que Maneja ha estat inscrit a la federació com a jugador de l'Español. Maneja ha reconegut recentment que l'Español li pagava 150 pessetes al mes. Aquí, el president del CB Hospitalet, Josep Vidal, explica a través de la premsa que no pensen fitxar cap jugador per substituir Maneja i que "la base será mi hermano Pedro y Piera, como defensas; Sanahuja de eje, y Grau y Canudas como delanteros (...) aunque en el mismo se dará entrada a algunos de los muchachos jóvenes de los que te hablé antes, Herrero, Martínez...". L'equip acusarà la baixa de Maneja; en la nova temporada 43-44 ja queda en quarta posició dels deu equips que participen al campionat de Catalunya de Primera categoria, amb deu partits guanyats i vuit de perduts. I en la següent, la 44-45, es consumarà la desfeta. L'equip aleshores està format per "noveles elementos, capitaneados por el veterano Pedro Vidal", tal i com explicava la premsa de finals del 1944. De fet, encara hi continuava també en Sanahuja, però la resta ja la componien jugadors amb menys experiència com Martínez, Josep, Gras, Devesa o Montserrat. Encaixen algunes derrotes molt àmplies, com davant del Layetano (66-30) o davant un equip que està despuntant i que arribarà força lluny, el Montgat (73-34), i acaben penúltims en la classificació amb només quatre victòries i 18 derrotes. Així doncs, l'any 1945 baixen a la Segona Categoria, grup A, després de vuit temporades entre els millors equips del bàsquet català (entre abans i després de la guerra), i amb tres participacions al campionat d'Espanya (1936, 1940 i 1941). A la premsa no s'estan d'explicar els motius d'aquest descens de nivell. Per a *El Mundo Deportivo*, el CB Hospitalet era "una de las muchas víctimas de ese trasiego de jugadores tras el cual escudó su verdadera faz un mal encubierto profesionalismo". De fet, estava prohibit que els jugadors cobressin res per estar en un club, tot i que aquesta prohibició va començar a convertir-se en paper mullat durant aquests anys.

41
Un equip circa 1942. D'esquerra a dreta, a dalt Josep Gras, Carrera, Ramon Sanahuja i Francesc Rodon; a sota, Jaume Josep, Pere Vidal i ¿Gregori? Roqueta.
FONT: Fundació del Bàsquet Català

42
Celebració d'una victòria sobre l'Español, possiblement del 1944, amb socis, directius i jugadors.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

Club de Baloncesto Hospitalet
GENERALISIMO FRANCO 337
C.B.H.
TITULO de SOCIO
a favor de Luciano Clavero
correspondiente à una doceava parte del año.
87 Hospitalet, 1 MAY. 1948
Domicilio: Canal
1
2
3
4
5
6
7

43
CARNET DE SOCI DE L'ANY 1948.
FONT: ARXIU CB L'HOSPITALET
(CEDIT PER LUCIANO CLAVERO)

44
EQUIP GUANYADOR DE LA COPA HERNÁN, EL 2 DE JULIOL DEL 1946. D'ESQUERRA A DRETA, A DALT, LAMANA, MARTÍNEZ, JAUME JOSEP, PERE VIDAL I POLO; A SOTA, ..., SANAHUJA, ... I JOSEP MARTI CHECA (PRESIDENT).
FONT: ARXIU CB L'HOSPITALET

1.9. EL DESCENS

Després de quedar-se sense la seva gran figura Maneja, també marxa Sanahuja, l'any 1946. L'únic veterà que segueix fins al final és Pere Vidal, a qui per tal motiu se li oferirà un homenatge el novembre del 1948. Abans, el setembre de 1945, el seu germà Josep Vidal abandona la presidència i deixa pas a Josep Martí Checa, el sisè president en la història del club. Josep Vidal, però, seguiria a la nova junta com a sots-president. A la dificultat de la desbandada dels jugadors més veterans -i sense bons recanvis- s'afegirà el problema de la manca de pista. Per algun motiu van haver d'abandonar la seva pista de la Rambla Just Oliveras, entre finals del 1945 i principis del 1946. Segurament el creixement urbà del Centre obligà a urbanitzar aquells terrenys que estaven ja en una zona estratègica del barri. L'adquisició d'un terreny en propietat per substituir l'altre que devien tenir llogat és impossible donada la situació econòmica del club, sense dèficits però també sense opcions reals d'inversions. Aquesta situació coincideix aproximadament en el temps amb la renúncia del club a seguir dins d'Educación y Descanso, tal i com llegim a l'acta de la junta de la Federación Catalana de Baloncesto del mes d'abril del 1946... No coneixem els motius exactes d'aquesta decisió. Potser si la gent d'Educación y Descanso no va ajudar a resoldre la situació de la manca de camp, no valia la pena seguir subordinats a ells... o potser la creació per part de Falange del seu propi equip de bàsquet (el Frente de Juventudes Hospitalet, que després, amb el pas dels anys, seria el Club Baloncesto San Fernando) ja no feia necessària l'afiliació del CB Hospitalet. Fins i tot és possible que el terreny on hi havia la pista fos en aquells anys propietat de la Confederación Nacional Sindicalista (CNS), el sindicat únic franquista, (hi havia una enorme pintada del nom del sindicat i del seu escut en una de les parets del camp, segons es pot apreciar en algunes fotografies que ens han quedat); no és gens arriscat, per tant, pensar que fos la gent de la CNS les que decidissin desprendre's d'aquells terrenys... Fos quina fos la causa, és segur que la sortida del club d'Educación y Descanso estaria relacionada d'una o una altra forma amb el fet que a partir d'ara la ubicació física del club fos el Casino Nacional.

En efecte, la recerca d'una nova pista els porta altre cop a ser llogaters. La solució en aquell moment és el trasllat a les ins-

tal·lacions del Casino Nacional, on n'hi havia una que havien de compartir amb l'equip d'hoquei del propi Casino i amb d'altres activitats de la institució. La situació del club canvia en molts aspectes. Els acords no són pas dolents, si més no vistos ara a la llum de la documentació existent ja que van aconseguir que molts socis del Casino se'n fessin del club de bàsquet i això es va notar en els ingressos per aquest capítol. L'ingrés al Casino es produeix oficialment l'1d'abril del 1946 (amb tal motiu es fa un nou llibre de socis). Pocs mesos després, a partir del juliol, han de començar a compartir la pista amb el nou equip de hoquei que es crea en el propi Casino. Les relacions entre els dos clubs no sembla que fos tibant. Per exemple, l'any 1948 el CB Hospitalet va donar 100 pessetes al club d'hoquei per ajudar a sufragar les despeses de la seva participació al campionat d'Espanya de Segona, que s'havia de fer a Burgos. El CB Hospitalet només s'estarà al Casino fins al 1950. Aquest període coincideix amb la meitat del mandat del setè president del CB Hospitalet, Antoni Tubau Sanjaume, que prendrà possessió del càrrec cap a l'octubre del 1946 i l'ostentarà fins el juliol del 1954. Llavors serà substituït per Josep Ramon Anaball, que romandrà en el càrrec fins a mitjan 1959.

Després del descens de la màxima categoria en la temporada 45/46, el CB Hospitalet es converteix en un típic equip "ascensor" durant una dècada. Així, l'any 1946 en la Segona Categoria es mostren més competitius, fins al punt que aconsegueixen la tercera posició final, després d'un desempat contra el Mollet al que guanyen per 38 a 17. Potser per aquesta victòria o potser perquè es va crear la nova categoria de Primera B, el cert és que el primer equip puja de categoria, però passa a formar part d'aquesta nova Primera B i per tant seguirà estant en la categoria de plata del bàsquet català. Aquell mateix any aconsegueixen l'últim trofeu important durant molt de temps, el Trofeo Hernán que van guanyar el 2 de juliol de 1946, jugant la final contra el Círculo Católico de Badalona. El partit es va disputar com a prèvia de la final del Campionat d'Espanya d'aquell any i el van guanyar els hospitalencs per 32-18. L'equip tornarà a baixar de categoria en la següent temporada, la 46/47, quan queda vuitè dels nou equips participants. De nou a Segona Categoria, i de nou ascens al final de la temporada 47/48 tot i que ara sí que pugen per ampliació ja que només són capaços de ser cinquens dels deu participants. L'equip es mantindrà aleshores

45
Circa 1950. D'esquerra a dreta, dempeus: ..., ..., Ortega, ..., Gras, Hernandez, Tubau, ..., esposa d'en Tubau, Gil, ...; a terra, Herrero, Martínez, Antoni Vidal, Lamana, Bonet i Mercader.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

quatre temporades consecutives a la Primera B, fins la 51/52. No serà, però, sense dificultats ja que, per exemple, la temporada 50/51 s'ha de guanyar una promoció contra l'Arenys per evitar el descens. Vindran després dos descensos seguits. L'any 1952 es baixa un altre cop a la Segona, ara denominada Segona Preferent perquè amb els nous equips s'anaven creant noves lligues per sota i ampliant el nombre d'equips per sobre. I per últim, l'any 1953 després de quedar tercers per la cua encadenen un segon descens a la denominada Segona Regional, a seques.

Gairebé s'ha tocat fons perquè la següent temporada, la 53/54, acabaran quarts, la qual cosa permetrà d'aprofitar l'àmplia reestructuració que s'estava produint al bàsquet espanyol per pujar de categoria. En efecte, aquell 1954 es crearia per primer cop una lliga d'abast nacional amb els millors equips del país, el que obligava de retruc a reorganitzar les categories regionals. Així, a Catalunya s'optarà per simplificar-les, quedant només la Primera i la Segona amb molts grups. El quart lloc de l'any 1954 a Segona va permetre al CB Hospitalet arrancar la nova etapa en la màxima categoria catalana (per sota, doncs, de la lliga nacional). Una categoria que, tot i perdre-la a les primeres de canvi al final de la mateixa lliga 54/55 (fins i tot tingueren una darrera oportunitat de mantenir-se en renunciar l'Arenys a la categoria, però perderen el partit de repesca contra el Condal per un punt de marge), la recuperaran l'any següent i ja no l'abandonaran si no és per pujar, acabant així amb aquesta trajectòria d'equip ascensor que ja durava deu anys.

Si bé esportivament el nivell del primer equip no és gaire brillant, la vida social del club sembla prou ferma durant aquests anys difícils. Tot i que la pèrdua d'afeccionats degut al des-

46

Gent del club, possiblement durant una excursió acompanyant l'equip a final dels anys 50 o principi dels 60. D'esquerra a dreta, a la filera de baix Sabadell, ..., Vilar, ..., ..., ...; a la fila del mig, Pelayo, Piqué, Duch, Emili Vidal, Jesús Vera, ..., Sorribes, ..., Luciano Clavero i Bonet; i a dalt de tot, el quart (sobre Vidal) és Torán.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

47

Excursió al camp de membres del club amb una primitiva bandera de l'entitat, durant els anys cinquanta.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

cens del nivell esportiu (i potser també a la marxa del Casino) és evident, també és cert que els que queden tenen una destacada activitat al voltant del club. Així, el CB Hospitalet tindrà una bona capacitat organitzativa per preparar festivals i celebracions. L'any 1956, per exemple, van organitzar un festival esportiu a benefici del Patronato de la Vejez, del que formaven part com a entitat col·laboradora. En aquell acte, segons la Memòria del club d'aquell any, van organitzar a la pista del Casino exhibicions de gimnàstica, boxa, esgrima amb tiradors dels dos sexes ("pudimos por primera vez en nuestra ciudad contemplar tan noble deporte") i un partit entre l'equip local reforçat amb alguns jugadors del CB San Fernando contra l'Aismalibar, que aleshores era el sots-campió d'Espanya. En aquells anys al si del CB Hospitalet també s'organitzen torneigs socials i festius, i fins i tot excursions on aprofiten per acompanyar l'equip en alguns desplaçaments més o menys allunyats i a més fer turisme (en queden diverses fotografies). Per exemple, l'any 1955 visiten Lleida i els seus voltants; el 1957 consta que també acompanyen l'equip a jugar contra el Valls i aprofiten per visitar el monestir de Poblet, i també queda constància d'un viatge a Saragossa. En els dos primers casos el nombre de socis obliga a contractar dos autocars. També hi ha indicis d'una interrelació entre els membres del club més enllà de l'esport. Així per exemple, l'any 1954, quan el jugador Ortega es queda sense feina, a l'acta de la reunió de junta del 28 d'octubre llegim aquest advertiment: "que se proceda a dar noticias por parte de esta junta para buscarle nuevo empleo"... En aquests anys també és habitual tancar la temporada amb un vermut o amb un dinar, i de vegades obsequiar els jugadors amb ampolles de cava com a felicitació del Nadal. Fins i tot en una junta del mes de novembre de l'any 1952 s'acorda convidar als jugadors a un vermut després dels partits quan es jugui a casa... La directiva també es plantejarà durant aquests anys objectius com fundar una secció d'atletisme (se'n va parlar l'any 1952) o organitzar torneigs d'empresa i també escolars. I cal recordar, per últim, que l'any 1955 van organitzar un munt d'actes amb motiu de les noces de plata del club.

També s'ha de ressaltar que en aquells anys el CB Hospitalet tenia la seva seu social al barri del Centre, sempre de lloguer i independent de les instal·lacions esportives on jugava. El club va passar també per diverses d'aquestes seus socials en un intent de millorar les condicions d'aquests locals per al correcte desenvolupament de les seves activitats. Així, pel 1947 s'estaven en un bar del número 337 de l'avinguda Generalísimo Franco. A mitjan 1952 marxen a un altre local perquè fins ara havien de fer les seves reunions "en la misma sala del café en presencia de todos los concurrentes, lo que motivaba que según qué asuntos no se podían tratar durante la Junta". A la nova ubicació, situada al número 63 de la rambla Just Oliveras disposen d'una habitació i d'una pista de frontó, on en un principi planegen de fer balls i festes per tal d'aconseguir diners extres. Es creà una comissió per al tema, però aquesta pretensió seria finalment desestimada -després de consultar sobre els permisos al Govern Civil, la policia i l'Ajuntament- perquè "el presupuesto de gastos excedía al de ingresos". L'any 1955 es traslladen al Bar Mirador, situat a la mateixa plaça de l'Ajuntament.

La fortalesa de l'entitat es pot entreveure també pels nombrosos canvis d'ubicació de la pista de joc que pateix en aquests

anys. Sempre és complicat no tenir una pista de joc pròpia, el que també vol dir no comptar amb cap patrimoni. I en aquest sentit, el CB L'Hospitalet sempre ha estat un club sense un estatge propi. Després del trasllat al Casino Nacional, la relació entre les dues entitats es trenca cap a l'any 1950. No està clar el perquè d'aquesta marxa, però és molt possible que el creixement de la secció d'hoquei del Casino i l'oportunitat d'un lloc més adient per al club fessin prendre aquesta decisió a la junta. Aquell any el CB Hospitalet es trasllada a la Remonta, al costat del quarter del mateix nom que encara avui existeix i on ja hi jugava l'equip de futbol de la Unión Deportiva Hospitalet (l'equip principal de futbol al barri del Centre). Allà sembla que els hi van cedir un espai per fer una pista i també les seves corresponents instal·lacions annexes. Unes instal·lacions, però, que es van haver de fer els propis membres del club al llarg d'un parell d'anys. Així, el 1950 es va fer la pista i part dels vestidors, que van quedar inacabats. L'any següent, cap a l'abril, es van completar els vestidors, i al juny s'instal·laren focus per poder jugar partits nocturns. Posteriorment es va fer una tanca al voltant de la pista. Per poder fer front a aquelles despeses, el club va posar a la venda unes "acciones sin interés contra el club" per un valor de 2500 pessetes (era una quantitat important, equivalent aproximadament a la quarta part del pressupost anyal de l'entitat). Aquelles "accions" tenien una peculiaritat força important: només eren amortitzables per sorteig mensual! És a dir, només s'anava retornant els diners a aquells als que els anava tocant quan es feia el sorteig... Algunes fonts afirmen que, al menys en part, aquests diners no s'haurien retornat mai. En aquell moment i mentre jugava a la Remonta, el CB Hospitalet fins i tot es va fer filial en aquells anys de la UD Hospitalet, tot i que això devia ser més nominal que altre cosa i devia suposar poc més que acords per a l'entrada dels socis respectius a l'espectacle de l'altre i compartir determinades despeses de la instal·lació. La directiva del CB Hospitalet no dubtava, però, en utilitzar aquest fet com un argument –sembla que de certa entitat- davant les autoritats ja que, per exemple, l'any 1952 hi consta en l'acta de junta del 4 d'abril l'acord de visitar "al señor alcalde en nombre de la Unión Deportiva y como filial de la misma para poder jugar en el campo de Can Bori".

En aquella pista de la Remonta cap a l'any 1954 o bé el 1955 es va produir l'anècdota que un dels tennistes espanyols més històrics, Andreu Gimeno, hi va arribar a entrenar... a bàsquet! No és que en Gimeno volgués canviar en aquells anys d'esport sinó que, segons recorda l'aleshores directiu Luciano Clavero, un metge va aconsellar en Gimeno que fes bàsquet per tal de desenvolupar les seves habilitats amb el braç esquerre. El tennista va acabar a la pista del CB Hospitalet a través del directiu Manuel Gil Ballester, que treballava en una casa de raquetes i li encordava les seves. Gil, que també em va confirmar aquesta història, li va dir a Gimeno que anés a entrenar amb l'equip hospitalenc, i Gimeno va estar una temporada anant en autobús a entrenar des de casa seva als barris alts de Barcelona fins al camp de la Remonta. En aquell moment devia tenir uns divuit anys, i no trigaria gaire en aconseguir els seus primers èxits internacionals (copa Galea el 1956 i 1957 amb l'equip espanyol; copa Davis, el 1958 i el 1960; campionat del món de professionals del 1966; semifinalista a Wimbledon el 1970, i guanyador del Roland Garros el 1972).

48
Directius en una foto al camp de la Remonta, circa 1955. D'esquerra a dreta, a dalt: Luciano Clavero, Joan Pinós, Pere Escalera Ventura, Narcís Sabadell, Jesús Vera; a sota, Joaquim Llamusí, Pere Piqué, Josep Ramon (president en aquell moment), ? i Josep Martí.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

49
L'equip de la temporada 54-55 format al camp de la Remonta.
FONT: Programa del 25 aniversari.

50
Abans d'un partit a la pista del Casino, a mitjan anys quaranta

El club durarà poc més de cinc anys a la pista de la Remonta, fins a mitjan 1955 aproximadament, tot i que ja des del 1952, com heu vist, hi ha constància de gestions per poder jugar a la pista de Can Bori, una instal·lació especialment creada per a l'equip de bàsquet de Falange. Cal dir que en l'equip del partit únic hi jugava Juan Jonama, el fill de l'alcalde Enrique Jonama.

51
Un partit a la pista de Can Bori, durant els anys seixanta. El col·legi del mateix nom ja estava construït en aquell moment. Font: Arxiu personal Jaume Viusà

Aquest alcalde va ser qui, abans del 1952 en què deixaria el càrrec, va fer construir la que seria estrictament parlant la primera instal·lació esportiva municipal. La pista de Can Bori es va inaugurar el 19 d'agost del 1951, coincidint amb la festa major del Centre, segons consta al programa d'actes. Com que la petició del CB Hospitalet per anar a Can Bori no era atesa, el club va buscar altres alternatives, especialment l'any 1954. Aquestes possibilitats passaven en primer lloc per tornar al Casino Nacional. Van haver-hi novament negociacions per retornar-hi, però segons consta en l'acta de junta del 10 de setembre d'aquell 1954 les negociacions es donen per trencades "al proponer la junta del Casino condiciones que no son aceptables en ninguna de las proposiciones presentadas". De fet, segons recorda l'aleshores directiu Luciano Clavero, alguna d'aquelles condicions no era tant difícil d'acceptar però d'altres sí. Per exemple l'obligació d'entrar i sortir per la porta del carrer Riera de la Creu -i mai per la del carrer Major- no els importava perquè ja els anava bé, "molta gent no volia ni passar-hi" per la porta principal, recorda Clavero; també estaven d'acord d'haver-se de fer socis del Casino tant directius com jugadors, però pel què no podien passar era que els socis del Casino no aportessin res ja que no estarien obligats a pagar entrada en els partits de bàsquet i els podrien veure gratis... Allò era inacceptable. Paral·lelament, es van mirar en aquells moments uns terrenys d'un tal senyor Felip, que segons recorda Clavero estaven situats al carrer Roselles, però finalment tampoc van ser la solució perquè en demanava vuit mil pessetes mensuals de lloguer!!! Això era gairebé la meitat del pressupost del club per a tot l'any...

Les peticions per anar a Can Bori, però, serien finalment ateses cap al 1955. Aquell any, Domingo Peiró ja és el regidor municipal d'Esports i fa les gestions davant del Tinent d'Alcalde de Cultura i Esports, senyor Quintana, per tal d'aconseguir l'autorització per a que el CB Hospitalet pugui compartir la instal·lació de Can Bori amb l'equip de Falange, ara anomenat CB San Fernando. La confirmació arriba pocs mesos abans de la celebració dels actes commemoratius dels vint-i-cinc anys de l'entitat. A Can Bori hi seran en aquesta ocasió només dos anys, del 1955 al 1957[24], tot i que s'hi tornarà dos anys més tard. Entremig, el CB Hospitalet va acceptar tenir a la seva disposició els terrenys on en aquell temps el municipi havia projectat construir una altra pista de bàsquet, que no són altres que aquells on actualment encara està el Pavelló Municipal del carrer Pius X. El projecte de tota la zona esportiva que es pretenia crear allà es va començar l'any 1957 amb la construcció del Camp d'Esports Municipal -el camp de futbol situat just a l'altra banda de la carretera, respecte als terrenys destinats a la pista poliesportiva- i després es van urbanitzar els voltants amb la construcció d'un pas per connectar Sant Josep i Santa Eulàlia per sota de la via de RENFE. Només després hi hauria pressupost per enllestir les obres de la nova pista de bàsquet: haurien de passar tres anys. Part d'aquest temps seria el que el CB Hospitalet va estar-s'hi usufructuant aquells terrenys. És clar que, per fer-ho, es van

haver de construir la seva pròpia pista, amb els seus recursos, el seu treball i el seu esforç. Un esforç considerable si resseguim les ressenyes que han quedat als llibres d'actes de junta, i que només s'entén o bé per una situació complicada a l'hora de compartir Can Bori amb el CB San Fernando, o bé pel desig de situar-se en bona disposició de cara al futur ús de la nova instal·lació, una vegada fos construïda per l'Ajuntament.

En tot cas, l'esforç per fer aquella instal·lació (la primera "pròpia" que podrien gaudir des que deixaren la pista de la rambla Just Oliveras l'any 1946) devia ser enorme. La Memòria d'activitats de l'any 1957 ens explica com havien aconseguit aquella possibilitat: "después de diversas gestiones y de una entrevista con el Excmo. Sr. Alcalde se concede a nuestro club los terrenos enclavados en la Zona Deportiva de nuestra ciudad (Torrente Gornal), el terreno es en plan provisional hasta la construcción definitiva de las instalaciones que en su día serán competencia del municipio". La descripció de l'obra que consta a la Memòria d'aquell any és força eloqüent: "la primera fase de las obras consistió en la explanación del terreno de juego con su recinto, el cercado del mismo con puertas de madera y cobertura de caña hasta los dos metros, siguió la construcción de las casetas vestuarios a base de obra con sus correspondientes duchas, puertas y ventanas, una vez desmantelado el anterior terreno de juego[25] se arreglaron las canastas y se colocaron, procediéndose a pintarlas, luego se instaló el alumbrado y el agua cuyas acometidas fueron cedidas por la escuela de Formación Profesional anexa a nuestro campo". Socis i directius van fer aquesta feinada durant els mesos de juny i juliol. Possiblement van rebre –a través de Domingo Peiró- materials de la fàbrica Tecla Sala per a la construcció dels vestidors, i també és possible que s'aconseguís una piconadora de l'empresa Obras i Construcciones, que estava fent, just enfront, les obres del nou camp de futbol. El directiu Luciano Clavero recorda que "van venir els socis amb cavalls i carros, paletes i electricistes que eren socis, i el tancament el vam fer amb canyes". La nova pista es va inaugurar el 14 d'agost amb la corresponent benedicció del cura, mossèn Josep Homar, i amb l'assistència de l'alcalde, del regidor Domingo Peiró, del delegat a Catalunya de la Federación Española de Baloncesto, Rafael Castejón, i de José López Ciurana en representació de la Federación Catalana. Després es va jugar un torneig llampec entre Centro Parroquial Collblanch, Centro Parroquial Torrasa, Centro Católico i CB Hospitalet, que va guanyar l'equip de Collblanch què aleshores encara militava a la lliga de l'Obra Atlètico Recreativa (OAR), vinculada a l'Església, però que acabaria federant-se tres anys més tard.

52
Acte d'inauguració de les pistes municipals de bàsquet del carrer Pius X, el gener del 1961.
A l'esquerra, la llotja d'autoritats totalment atapeïda, i a la pista es van aplegar equips de diferents clubs esportius i també d'entitats folclòriques.
Font: AH AL'H.
Fotògraf, Carlos Pérez de Rozas

Crec que els directius del CB Hospitalet pensaven estar-s'hi un bon temps en aquella pista, o bé pensaven que tot allò que hi posaven quedaria després per a ells, perquè el cert és que continuaren fent millores a la modesta instal·lació. Així, en la Memòria d'activitats del 1958 s'explica que en una segona fase de les obres entre d'altres coses es va millorar la tanca i es van posar més plantes i arbres. També s'explica que la despesa total de les obres havia pujat fins a les 28.325,3 pessetes, una quantitat important ja que suposava per exemple una mica més de la meitat dels ingressos d'aquell any (traslladades a euros actuals, avui dia serien uns 5280, és a dir, 878.000 de les antigues pessetes, què evidentment no deuen incloure la mà d'obra voluntària dels socis...). Amb tot, la seva presumible estratègia per assegurar-se el futur a la nova instal·lació no va tenir èxit. El CB Hospitalet efectivament es va estar als terrenys del Torrent Gornal només fins al final del 1958. En aquell moment es preveu començar els treballs de la nova pista municipal i a la Memòria del club d'aquell any s'explica que després de realitzar gestions amb l'Ajuntament i el Frente de Juventudes s'arriba a un acord per compartir de nou la pista de joc de Can Bori amb el CB San Fernando. Podríem pensar que aquest era un acord per tal de superar el temps de construcció de la nova pista, però no va ser així. La nova zona esportiva s'inauguraria el 29 de gener del 1961, però el CB

53
Visita del Delegado Nacional de Deportes, José A. Elola Olaso (tercer començant per la dreta) a les noves instal·lacions de la pista municipal del carrer Pius X; a la seva esquerra l'alcalde Solanich, i a la dreta de l'Elola i per aquest ordre Cristobal Herms (més tard president del CB Hospitalet però aquí hi era en qualitat de regidor d'esports) i Joan A. Samaranch.
FONT: AH AL'H. Fotògraf Company

Hospitalet no va tornar allà fins l'any 1965, després de pujar aleshores a la Primera Nacional. La raó d'aquest fet és ben simple: eren unes "instalaciones deportivas del Frente de Juventudes", tal i com figurava escrit ben clar al mateix marcador de la pista. Qui sí va anar allà, doncs, va ser entre d'altres equips de Falange, el de bàsquet, el CB San Fernando. El CB Hospitalet no hi tenia cabuda, i, tot i així, gràcies que l'Ajuntament es va avenir a pagar al club les despeses que s'havia gastat en condicionar la zona per estar-s'hi poc més

54
Aquesta formació possiblement pertany a l'octubre del 1955, abans d'un partit a la pista del Vic. D'esquerra a dreta, a dalt: Emilio Vidal, Marcos, Martí, Fèlix Pons, Pelayo; a sota, Roca, ..., Deu i "Paquete".
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

d'un any. A la Memòria anual s'explica un presumpte interès de l'Ajuntament per conservar el que allà s'havia condicionat, però en les anotacions que queden del club s'adverteix que "por tal venta no se ha hecho más que conseguir unos ingresos para liquidación de facturas motivadas por el mismo". La nova zona esportiva es composava ara d'una pista gran, amb tanca als voltants i amb vestidors, més una altra d'adjacent i més petita (les dues de ciment). Una pista que no es cobriria fins l'any 1971, fet que va provocar que una vegada el CB Hospitalet hi va poder accedir (a partir del 1965) periòdicament encara s'hagués d'exiliar més vegades quan pujava a categories importants i la federació exigia pista coberta... Abans d'això, però, el CB Hospitalet s'estava a la pista municipal de Can Bori com a únic inquilí, amb ajudes de l'Ajuntament per al manteniment de la pista.

Pel que fa als protagonistes dels equips en tots aquests anys, s'ha de dir que és un dels períodes on hi he trobat menys informació. Hi ha un relleu generacional, això està clar, però no puc precisar amb certesa quan es produeix exactament. Sembla ser, però, que en la segona meitat de la dècada dels quaranta, el recanvi es fa de forma graonada, mentre en els primers cinquanta entra tota una nova fornada de joves jugadors que marcarà aquells anys. Així, els últims veterans dels equips gloriosos de principis dels quaranta, Ramon Sanahuja i Pere Vidal, deixen l'equip el 1946 i 1948, respectivament. Josep Gras es converteix en veterà ja que havia començat a jugar en el primer equip cap al 1941 o 1942. I ara entren joves com Carles Lamana i Juan Sáez (cap al 1945), i Josep Ortega i Antoni Vidal (els dos cap al 1948), que es convertiran en els veterans de la següent dècada. A principis dels cinquanta es completa aquesta renovació amb l'entrada d'altres tres joves que també esdevindran els pilars de l'equip: Fèlix Pons (1952), Alfons Pelayo Martínez (cap al 1953) i Emili Vidal (cap al 1954). Al voltant seu van desfilant un munt de jugadors que acostumen a estar-hi entre una i tres temporades. Es comencen també a fer més habituals les incorporacions de fora del club (especialment de localitats dels voltants com Cornellà o Barcelona) ja que si bé en els anys quaranta ja es produïen, en els cinquanta segurament el seu volum és més notable. En aquests anys també comença a generalitzar-se al club la figura dels entrenadors al primer equip (si més no la llarga sèrie que he pogut reconstruir comença a estar sense forats cap a aquests anys cinquanta). Al principi, però, els tècnics seran majoritàriament homes de la casa (jugadors, en actiu o no, i directius) sense titulació en la majoria dels casos (si no en tots), i possiblement només a mesura que la federació vagi obligant a titular als entrenadors, el club anirà incorporant gent de fora per a aquesta tasca.

El CB Hospitalet té, però, força dificultats de disciplina en aquests anys amb una part dels seus jugadors. Els joves de les

primeres generacions de postguerra devien ser una mica entremaliats. Un d'ells, l'Isidre Rovira, que va jugar durant els anys quaranta, recorda un parell d'anècdotes que ens il·lustren el taranna d'aquell jovent. Per exemple, recorda la vegada que a Calella, després d'uns partits de festa major, on van guanyar en totes les categories a l'equip local, van decidir anar al ball de la festa, on van intercanviar quelcom més que paraules amb els mossos locals perquè s'acostaven massa a les seves noies i aquells deien que a més d'haver-los guanyat també volien quedar-se amb elles... Això devia ser cap a mitjan els anys quaranta. Rovira també rememora la vegada en que el seu company Devesa va estar a punt d'ofegar-se en una piscina a Terrassa, on acabaven de jugar un partit. En Devesa va veure com tres dels seus companys, Rovira, Bonet i Martínez es llençaven a la piscina. Poc després, quan els altres ja havien sortit, ell decidia seguir-los pel mateix lloc però sense saber que era la part fonda de la piscina i com que no sabia nedar va tenir sort que hi havia a prop la gent del hoquei de l'equip de Terrassa que el van salvar d'una situació força perillosa... Això devia passar cap a finals dels anys quaranta.

En els anys cinquanta, aquestes situacions deriven cap a la parcel·la esportiva. El comportament dels jugadors causa problemes de disciplina dins del club. La temporada 52/53, per exemple, la junta ha de convocar la plantilla per prendre mesures davant la poca formalitat dels seus integrants. Així, en l'acta de la reunió de junta del 27 d'abril del 1953 es prenen aquests acords: "dar facultad al entrenador señor Sáez para que designe el equipo a formar los próximos encuentros rigiéndose a los que respondan en los entrenamientos o justifiquen su falta. Quedan todos los jugadores de los diferentes equipos obligados a estar en los entrenamientos de cultura física a cargo del señor Ortega[26]. También queda nombrado el jugador señor Gil para que forme parte de la directiva". Finalment s'incorporarien tres jugadors a la junta per tal de coordinar esforços, Félix Pons i Rafael Campamà a més del ja esmentat Gil. En teoria no eren directius perquè als estatuts que s'acabaven de renovar precisament pel gener d'aquell any quedava clar en l'article setè que els socis actius (els que "sin distinción de sexo tomen parte activa en alguna de las secciones del club") tenen veu i vot a les juntes generals però "no podrán ser elegidos para cargos directivos". La incorporació, per tant, d'aquests tres jugadors a les reunions de junta era, com a mínim, anòmala. La següent temporada, la 53/54, la disciplina encara donaria més mals de caps a la junta. Després d'una derrota a casa davant del CN Reus per 25 a 56, el directiu Pere Piqué explica a la junta el comportament dels jugadors i demana que aquells que no es presentin als entrenaments els divendres "al llegar el domingo se estén sentados y jueguen los jugadores que no faltan a dichos entrenos, también el entrenador señor Gras piensa dimitir en caso de no haber jugadores en los entrenos". En aquella mateixa reunió també es decideix que el president i un directiu "sr. (Antoni) Tubau y sr. (Pere) Piqué quedan autorizados por la junta a hacer los cambios junto con el Entrenador sr. Gras sin recriminar los cambios que ellos acuerden". Tota una ingerència en la tasca de l'entrenador que avui provocaria dimissions, però que en aquells anys sembla ser que no era tan estranya. En els següents mesos fins i tot sembla que els jugadors més joves no anaven ni als partits, i que l'equip es mantenia amb els veterans. I la següent temporada començarà igual que havia acabat l'anterior, fins i tot el 25 de novembre del 1954 part de la plantilla és present al principi de la reunió de junta directiva on el president, Antoni Tubau, els retreu "el poco espíritu de equipo de los mismos durante el partido contra el JAC en particular, y en general en alguno de los partidos". Un mes després s'amonesta al jugador Salvador Deu pel seu comportament en els entrenaments i en els partits. Aquest jugador seria expulsat dos anys després, el gener de 1956, "por indisciplina, falta de respeto y (de) compañerismo". No hi figura el motiu exacte però la seva sortida va ser tan fulminant que, pocs mesos després, quan un equip anomenat Peña Monistrol el vol inscriure amb ells per disputar un torneig de penyes organitzat pel CB Hospitalet, la junta comunica a aquesta penya que ni somiar-ho, i el declararen persona non grata! L'any 1958, l'aleshores entrenador senyor Ferrer presenta la dimissió "por el mal comportamiento moral que rinden los jugadores". A finals d'aquella temporada 57/58, el president confirma que tres jugadors seran donats de baixa per la seva indisciplina durant aquell any. La Memòria del club explica d'aquella lliga que "faltó combatividad, moral y falta de espíritu, y lo más importante, disciplina en los entrenamientos, tanto es así que durante la temporada fueron tres los diferentes entrenadores que asumieron el mando".

55
L'escut del club a partir dels anys cinquanta. Aquest escut ha estat substituït l'any 2004.
Font: Arxiu CB L'Hospitalet

També en l'equip juvenil es viuen en aquests anys situacions greus pel que fa a la disciplina i al comportament dels seus integrants. No són estranyes les baixes de jugadors per motius

CLUB DE BALONCESTO HOSPITALET

1930 1955

PROGRAMA

DE LOS FESTEJOS A CELEBRAR, D. M., CON MOTIVO DE LAS

BODAS DE PLATA

DEL CLUB DE BALONCESTO HOSPITALET,

PATROCINADOS POR EL EXCMO. AYUNTAMIENTO

DE LA CIUDAD, EN LA PISTA MUNICIPAL

"CAN BORI"

JULIO DE 1955

56

Portada del programa d'actes del 25 aniversari del CB Hospitalet, l'any 1955.
Font: Arxiu CB L'Hospitalet

57

Visita a l'exposició que va organitzar el club pel 50 aniversari; la foto està datada el 2 de juliol de 1955. S'identifiquen, Sorribes (entrant); gairebé mirant cap al front, Josep Martí Muntaner, i el cap que s'entreveu tot just darrera seu és l'Emili Vidal.
Font: Arxiu CB L'Hospitalet

relacionats amb aquests temes. El més greu, però, va succeir el desembre de 1954 quan, segons s'explica a l'acta de junta del dia 20, el jugador juvenil Baldomero Tudela "agredió alevosamente" al jugador del Layetano José Luis García, en un partit jugat al camp de la Remonta. Luciano Clavero, que aquell any era directiu, encara se'n recorda dels fets. Clavero rememora que els Tudela eren dos germans i que Baldomero havia fet boxa de molt jove abans de jugar a bàsquet. Respecte a aquell afer diu Clavero que en una disputa del joc, Baldomero Tudela es va girar i li va donar un cop al jugador del Layetano que "li va trencar les barres". Els fets devien ser tan greus que el president Antoni Tubau va ser designat per tractar el tema amb el club barceloní "previa consulta al abogado nombrado señor Coca", segons llegim en una acta de junta de l'època. Clavero no recorda si l'afer va arribar a judici però pensa que els bons oficis dels presidents van arreglar el tema entre les famílies. L'agressor va ser expulsat del club i el seu germà Miquel va ser sancionat amb tres mesos de suspensió de les seves activitats esportives. Miquel encara estaria un parell d'anys més com a mínim al club i fins i tot arribaria a jugar al primer equip almenys una temporada. No és aquest comportament, però, una excepció al CB Hospitalet. Fins i tot clubs com el mateix Centro Católico tenen greus problemes en aquest sentit (inclosos escàndols com el de l'any 1945, amb agressió a l'àrbitre i llarga polèmica federativa). L'any 1954 la situació sembla degradar-se en alguns llocs i la Federación Catalana de Baloncesto, segons llegim a les actes de les reunions de la seva directiva, decideix parlar amb les autoritats del Gobierno Civil sobre el tema de les agressions als àrbitres, a més d'escriure a diversos clubs, entre ells l'Hospitalet (tot i que no especifica quin club exactament, és molt possible que fos el CB Hospitalet), per tal d'advertir "que tomen nota de que no se podrá jugar en sus terrenos de juegos sin fuerza pública".

En aquests anys també mereix que fem esment de les celebracions de les noces de plata, que es van fer l'any 1955 amb molta solemnitat. Un cop més, l'organització dels esdeveniments demostra l'empenta social de l'entitat. Durant el mes de febrer d'aquell any, un grup d'exdirectius atenen la crida del club per tal de preparar el programa d'actes i també per recopilar dades d'aquests primers vint-i-cinc anys. S'aconsegueix que l'Ajuntament cedeixi la pista municipal de Can Bori per fer els actes (de fet varen anar a jugar allà la temporada següent, però l'avançament de l'ús de la pista va haver de passar fins i tot pel ple municipal). Els actes es distribuïren en dues setmanes del mes de juliol. D'entrada es va inaugurar una exposició retrospectiva amb fotografies, textos, trofeus i altres peces vinculades a la història de l'entitat. L'exposició sembla que fou un èxit: "tanta fue la afluencia de público que los encargados veíanse en verdaderos apuros a la hora del cierre para que el público abandonara el local", segons s'explica a la Memòria d'aquell any. El 2 de juliol -ja de nit- es van jugar alguns partits entre els primers i segons

equips del CB Hospitalet i del Centro Católico, que van guanyar els organitzadors. També aquell dia hi va haver una exhibició de lluita greco-romana i de gimnastes del Club Gimnàstic Barcelonés. El dia següent el primer equip s'enfrontà al Tenis Barcino, al que guanyaren en una emocionant partit, i després van jugar els veterans del club contra els de la Unión Cristiana Jóvenes, que els van superar. Una de les espectadores d'aquell partit, Matilde Marcè, ha recuperat una carta on explicava al seu germà, que en aquell temps estava fent el servei militar a Castillejos, el què passava a la ciutat. En aquella carta, Matilde Marcè explica molt gràficament aquest partit de les més velles glòries del club: "Dissabte que ve penso anar al bàsquet que fa 25 anys que es va fundar i fan unes grans festes i juguen les velles glòries. Diumenge passat ho van fer els més vells (el Vidal gran, l'home de la Cinteta de cal Daniel, etc). Diuen que es van fer un tip de riure, els que hi van anar, perquè cap d'ells no podia córrer de tan grossos que s'han tornat. Dissabte juga el Pere de la Manela (Pere Vidal), el Trabalot, etc." Fixeu-vos els mots amb que es coneixien tots ells, bona prova que el Centre encara seguia sent un poble...

El dia 7 de juliol, juvenils, el segon i el primer equip jugaren contra els del CB Cornellá, que tenia el seu primer equip a Primera Regional. Els de Cornellà es van imposar en el partit dels primers equips. I dissabte dia 9 era el plat fort del programa. A través de la federació catalana van aconseguir que la selecció espanyola de bàsquet jugués un partit d'entrenament a l'Hospitalet. Aquelles setmanes la selecció estava concentrada a Barcelona preparant la seva participació als II Jocs del Mediterrani, que tindrien lloc poc després a la mateixa Ciutat Comtal i això va fer possible la seva participació al programa de les noces de plata. Es van formar dos equips amb jugadors de la selecció, el blanc amb Canals, Hernández, Díaz Miguel, Imedio i González, i el vermell amb Capel, Oller, Bassó, Bonareu, José Luis Martínez i, després, l'hospitalenc Kucharski. Brunet quedà lesionat a la banqueta. El resultat de l'exhibició, que es va jugar a la tarda, va ser d'empat a 60 perquè no es va disputar pròrroga. Segons la crònica d'*El Mundo Deportivo*, l'encontre va ser "muy del agrado de los numerosos aficionados que lo presenciaron". Després del partit, tècnics i federatius van visitar l'exposició retrospectiva, "que elogiaron vivamente" (es conserven algunes fotografies d'aquella visita). Aquella selecció espanyola s'imposaria pocs dies més tard en aquella edició dels Jocs del Mediterrani.

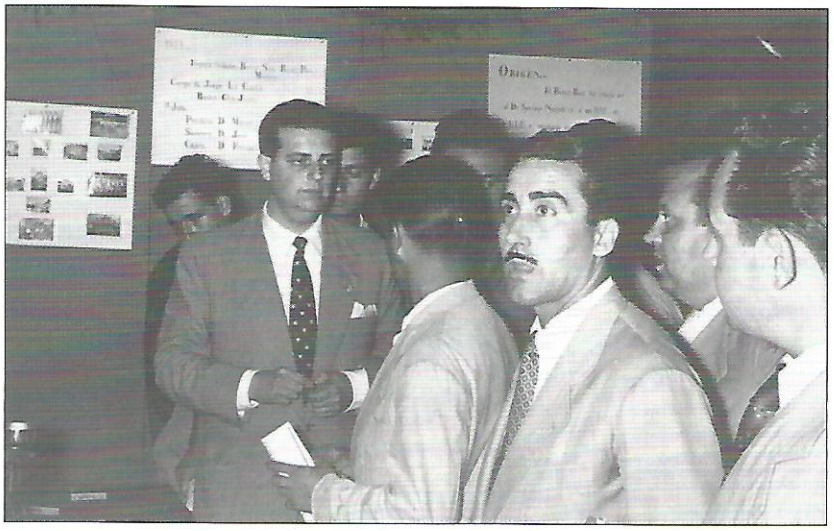

58
VISITA DE REPRESENTANTS DE LA SELECCIÓ ESPANYOLA DE BÀSQUET A L'EXPOSICIÓ QUE VA ORGANITZAR EL CLUB PEL 50 ANIVERSARI; LA FOTO DUU LA DATA 2 DE JULIOL DE 1955. EN PRIMER PLA, LUCIANO CLAVERO.
FONT: ARXIU CB L'HOSPITALET

Aquell dissabte a la nit el programa va oferir també l'actuació dels patinadors del CD Layetano, un partit de bàsquet entre els equips femenins del Cultural Gavá i el Montealegre, i finalment un partit entre els veterans del club de l'any 1940 contra el sots-campió d'aquell any, l'Espanyol. La peculiar revenja de la final del Campionat d'Espanya jugada quinze anys abans se la va endur l'Español per 40 a 47. Per l'Hospitalet hi jugaren Vidal (que anotaria 2 punts), Piera II, Sanahuja (11), Maneja (21) y Rodon (5), mentre que de suplents hi eren Rosell (1), Escalera, Roqueta, Manzanares, Piera I i Jaume Josep. L'Español jugà aquell partit amb M. Carreras (9 punts), Vilaseca (4), Manolín (11), Tomás (18) i P. Carreras (5). Possiblement aquest partit va ser l'acte més destacat d'aquell

59
FORMACIÓ DELS VETERANS, MOLT POSSIBLEMENT PERTANYENT AL PARTIT COMMEMORATIU DEL CINQUANTENARI, L'ANY 1955. D'ESQUERRA A DRETA, A DALT: ROSELL, PERE VIDAL, ENRIC PIERA, SALVADOR ROVIRA MAURI, PERE ESCALERA PIÉ, GREGORI ROQUETA, GABRIEL MANZANARES, JAUME JOSEP; AGENOLLATS, FRANCESC RODON, JOSEP MARTÍ, RAMON SANAHUJA, SANTIAGO PIERA, MARCEL·LÍ MANEJA.
FONT: ARXIU CB L'HOSPITALET

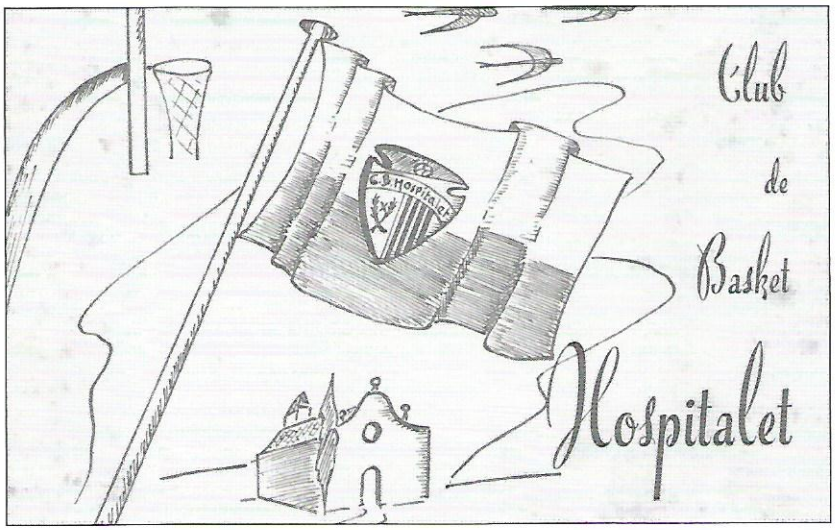

60

Portada del programa de la benedicció de la bandera del club, que es va fer l'11 de maig del 1958.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

aniversari, juntament amb l'entrenament de la selecció. Si més no les cròniques i els detalls que han quedat escrits així ho semblen indicar. Per exemple, a la memòria del club d'aquell any s'explica que "el campo registró un lleno a rebosar y el público volvió a alentar a sus héroes". Una apreciació que coincideix amb el que es descriu a la crònica d'*El Mundo*

61

La directiva del CB Hospitalet posa amb la seva nova bandera el maig del 1958. D'esquerra a dreta, a dalt, Luciano Clavero, Jesús Vera, Josep Martí Muntaner, Josep Ramon. A sota Marcel·lí Sabadell, Joan Villalba, Ernest Canals i Antoni Duch
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet.
Foto signada per A. Monrós

Deportivo, que acaba preguntant-se "si estas bodas de plata habrán logrado reavivar entusiasmos entre los aficionados de Hospitalet". Una audició de sardanes i l'actuació de diversos ballets va ser el preludi, el diumenge dia 10, del vi d'honor al local social del club que va tancar les celebracions d'aquell aniversari. Sens dubte uns actes que van suposar un dels èxits més importants de l'entitat en la dècada dels cinquanta.

El club també es dotarà en aquests anys d'una bandera, que es beneeix en un acte especial pel maig del 1958, i d'un himne que s'oficialitza en el mateix acte. En efecte, l'ermita de Bellvitge va acollir l'acte de benedicció apadrinat pel regidor Lluís Layola Rovira i la seva esposa Victòria Bahi. En el programa de l'acte llegim la lletra del nou himne del club, escrit totalment en català per Carles Enrich, i amb música d'Ernest Canals (no hi apareix la partitura). L'himne va ser interpretat per primer cop en el vi d'honor posterior a la benedicció. Els improvisats cantants varen ser "nuestros compañeros de la junta D. Antonio Duch, D. José Martí, y D. José Boix, los cuales fueron muy celebrados y aplaudidos", segons la Memòria d'aquell any.

D'aquests anys només queda ressaltar un fet ben enigmàtic. El CB Hospitalet es va haver de fundar de nou el 1955 sense que ningú es recordi dels motius. En efecte, he trobat la primera notícia d'aquest afer l'octubre de l'any 1952 quan la junta decideix posar el tema de la seva "legalización" en mans de l'Agencia Administrativa Prats. El segon expedient d'inscripció del club al registre del Gobierno Civil (ja hi existia l'inicial del 1932) porta data de 28 de setembre de 1955 i el número 18.717, que voldria dir que el procés, tot plegat, va durar gairebé tres anys! Aquesta dilació no és normal en un procés que habitualment podia durar entre quatre i sis mesos. Per començar a explicar què va passar cal mirar l'exemplar dels nous estatuts redactats per a l'ocasió que es conserven a l'arxiu de la Federació Catalana de Bàsquet i que foren autoritzats el 30 de gener del 1953 per l'ens federatiu, pas previ per a la presentació de tota la paperassa al registre del Gobierno Civil. Seguint la pista trobem en efecte els papers presentats amb la firma del president Antoni Tubau amb data de 19 de febrer del mateix 1953. Una nota escrita a mà d'algun funcionari anònim a la mateixa fulla de presentació ens adverteix, però, que faltava completar algunes dades dels membres de la comissió organitzadora (els famosos informes policials que havien de demostrar la conducta irreprotxable dels membres de la junta). Això retardaria en una primera instància aquest procés. Efectivament, trobem nous informes policials amb data del 29 d'abril del 1953, però un d'ells resulta negatiu: el de Pere Piqué Castellví, ex jugador del Centro Católico en els anys quaranta, un dels iniciadors del bàsquet a Galícia quan va haver d'anar allà a fer el servei militar, i membre de la junta directiva del CB Hospitalet, a més d'entrenador.

Aquell informe, signat pel sergent de la Guardia Civil de l'Hospitalet, diu de l'aspirant a vocal de la junta que "con anterioridad al GMN[27] era simpatizante de la idea de izquierdas y pertenecía a la sindical CNT, observando mala conducta: al frente fue en calidad de voluntario". Tot i que també adverteix que en aquell moment Pere Piqué "observa buena conducta en todos los sentidos", aquella nota el va impedir formar part novament de la junta i va retardar un cop més tot el procés ja que es va haver de substituir el seu nom per un altre, amb nous informes i també amb la notificació del canvi a la federació, que havia de donar el seu vist-i-plau. Fins i tot el Gobierno Civil es va interessar per la veracitat de la baixa de Pere Piqué en la Federación Catalana, cosa que aquesta va confirmar amb una nota que porta data de 29 de gener de 1954 on diu que va cessar "en el cargo de vocal del Club de Baloncesto Hospitalet, habiéndosele retirado el oportuno carnet federativo". En la mateixa nota, la federació proposava per substituir Piqué a José Ortega Alonso, fet que a la vegada sotmetia a l'aprovació del propi Gobierno Civil. I així anava passant el temps... Avançant pas a pas, el Gobierno Civil aprova el mes de juliol del 1954 els estatuts que el club havia presentat feia un any i mig. Mentrestant, per la lògica del funcionament intern de l'entitat, el mes d'agost del 1954 es va nomenar una nova junta directiva, ara presidida per Josep Ramon Anaball, i naturalment, això calia notificar-ho en aquell expedient etern que no s'acabava de tancar mai. El registre d'entrada del paper amb la nova junta porta data de setembre, i suposo que s'havia de fer de nou tot el procés de comprovació dels seus membres. Ignoro si van haver-hi més causes de retard, però en tot cas la inscripció definitiva encara va trigar un any més.

Per què es va haver de fer tot això? No ho sé del cert, i no he trobat tampoc ningú que se'n recordi[28], malgrat que sembla un tema una mica empipador. És possible que en haver canviat de nom després de la guerra, i malgrat haver passat quinze anys, algú se n'adonés llavors i obligués al club a inscriure's de nou. Tot i així, cal pensar que era un tema administratiu que, a banda de petites molèsties, no trasbalsava pràcticament la vida quotidiana del club. Les anotacions sobre aquest afer als llibres d'actes de les juntes i en d'altres documents durant aquests tres anys són pràcticament inexistents, el que vol dir que aquest devia ser un tema menor. Potser això pot explicar perquè una persona com Luciano Clavero, que en aquells anys era secretari del club, no se'n recordi gaire. De fet és lògic. Malgrat que dels termes emprats a la paperassa (com "legalización" i "comisión organizadora" del club) deduïm que

62
El directiu Pere Piqué Castellví (a l'esquerra), en una foto del 1958. A la dreta de la imatge, el també directiu Jesús Vera.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

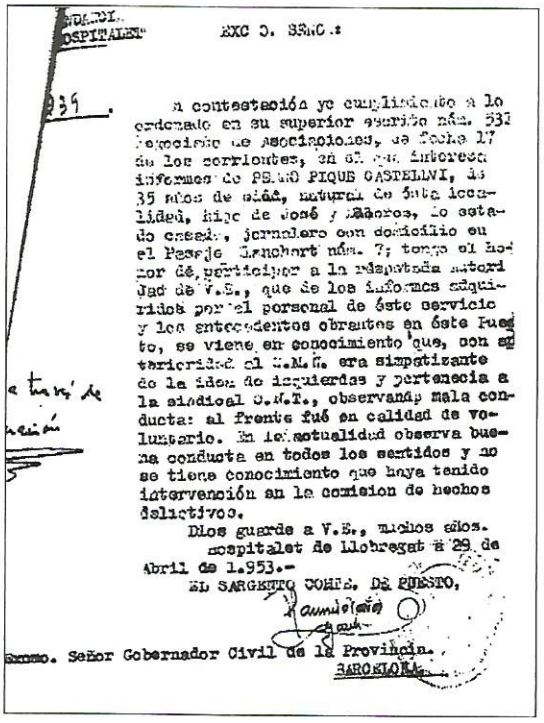

...NDARCI...
...OSPITALET"

EXC O. SEÑO.:

...239.

...n contestación ye cumplimiento a lo ordenado en su superior escrito núm. 531 negociado de asociaciones, de fecha 17 de los corrientes, en el que interesa informes de PEDRO PIQUE CASTELLVI, de 35 años de edad, natural de ésta localidad, hijo de José y Dolores, lo estado casado, jornalero con domicilio en el Pasaje Lanchart núm. 7; tengo el honor de participar a la respetada autoridad de V.E., que de los informes adquiridos por el personal de éste servicio y los antecedentes obrantes en éste Puesto, se viene en conocimiento que, con anterioridad al G.M.N. era simpatizante de la idea de izquierdas y pertenecia a la sindical C.N.T., observando mala conducta: al frente fué en calidad de voluntario. En la actualidad observa buena conducta en todos los sentidos y no se tiene conocimiento que haya tenido intervención en la comision de hechos delictivos.

Dios guarde a V.E., muchos años.
Hospitalet de Llobregat a 29 de Abril de 1.953.-
EL SARGENTO COMTE. DE PUESTO,

Excmo. Señor Gobernador Civil de la Provincia.
BARCELONA.

63
Còpia de l'informe negatiu fet l'any 1953 per la Guàrdia Civil sobre l'aspirant a directiu del CB Hospitalet, Pere Piqué. L'original es conserva a l'arxiu històric del Govern Civil de Barcelona.
FONT: Arxiu Històric del Govern Civil de Barcelona

el procés administratiu era pres per les autoritats com una autèntica nova fundació de l'entitat, a la pràctica el club va seguir exactament igual, conservant el seu passat i la seva història i fent la vida normal de cada temporada. I també una vegada quan Pere Piqué és apartat oficialment per culpa de l'informe policial, a nivell intern del club és nomenat assessor tècnic de la junta i continua desenvolupant la seva tasca com si res no hagués passat. Més tard, Piqué va tornar a la junta amb càrrec oficial de vocal l'any 1965, quan les normes de la repressió franquista es van anar relaxant. Llavors, un nou informe de la Guardia Civil, malgrat reproduir els mateixos arguments que la nota de deu anys abans, ja inclina més la balança del costat positiu i acaba qualificant-lo de "indiferente a la Causa Nacional", que equivalia a dir en el llenguatge oficial que no era una persona perillosa. En conseqüència, qui en aquell moment presidia la Federación Catalana de Baloncesto, Ernesto Segura de Luna, va demanar el parer del Gobierno Civil per la intenció del CB Hospitalet d'incorporar Piqué a la junta directiva com a vocal, fet al que el governador ja no es va oposar "dada la conducta observada (per Piqué) desde el año 1953". En tot cas, trasbalsés o no la vida del club en aquell moment, aquest tema és interessant per observar els mecanismes de funcionament del règim franquista, el seu aparell repressor i també, en aquest cas, els seus efectes en la vida quotidiana.

En tots aquests anys, possiblement l'equip a la ciutat que feia més ombra el CB Hospitalet era el del Frente de Juventudes, que aniria millorant la seva categoria molt lentament des dels seus inicis l'any 1944. La temporada 45-46 ja han pujat a Segona Categoria B, tot i que l'equip va desaparèixer les següents dues temporades, per tornar a escena la campanya 47-48 però a la categoria més baixa, la Tercera. Tenien un gran equip i van assolir la Segona Categoria B ja la temporada següent (la 48/49). Aquell any 1949, a més, també guanyaren el campionat d'Espanya que organitzava el Frente de Juventudes (res a veure amb el que feia la Federació). A més, a la següent temporada 49/50 tornarien a pujar, ara a la Segona Categoria grup A. Aquell equip el composaven Pepe Sáez, Ramon Aparici, Carles Martí, el germans Vicenç i Ramon Guillamón i Joan Jonama, i se suposa que l'entrenava el gran jugador del moment a la ciutat, Marcel·lí Maneja (en tot cas, és segur que Maneja va ser entrenador del San Fernando cap a mitjan dels anys cinquanta i fins al 1956, i després va tornar a mitjan de l'any 1959 tot i que sembla que va dimitir a principis del 1960). El club es desvincularà formalment de l'organisme de la Falange que li donava nom l'any 1953 i passarà a nomenar-se CB San Fernando de Hospitalet. Tot i això el San Fernando en seguirà lligat a través del seu president, José Luis Pérez Izquierdo, que era a la vegada el Delegado Local de Juventudes. Seria així fins el 1959 quan Pérez Izquierdo serà finalment desplaçat a la presidència d'honor i accedirà al càrrec Joan Mestres Carreras. I malgrat tot, l'ajuda econòmica del partit únic continuarà fins a la desaparició del franquisme. Durant part dels anys cinquanta, el San Fernando tindria l'equip de més categoria al bàsquet de l'Hospitalet, per sobre tant de CB Hospitalet com de Centro Católico. En efecte, en les temporades 52/53, 53/54 i 55/56 el San Fernando milita a la Primera B, mentre els altres dos clubs són a Segona Regional. En la resta de la dècada, però, tots tres clubs estaran si fa no fa a la mateixa alçada, malgrat que fins i tot la temporada 57/58 el San Fernando va estar a un pas de pujar a la màxima categoria, la Primera Nacional.

1.10. TORNAR CAP AMUNT

El primer equip del CB Hospitalet es manté en la Primera categoria Regional sense interrupcions a partir del 1956, però no sense dificultats. Tot i que amb una trajectòria ascendent, el cert és que en les primeres temporades de què parlem va tenir molts problemes per aguantar la màxima categoria del bàsquet català i preludi de les categories nacionals. De fet, el 1956 el CB Hospitalet pujava a Primera Regional després d'haver passat un any a la Segona Regional, i aquella mateixa temporada hauria d'haver tornat de nou a Segona ja que va acabar la lliga quart per la cua, i això l'obligà a fer una lligueta de promoció contra Cornellà i Casino Masnou per evitar el descens. Tots tres equips acabaren aquella promoció empatats a 6 punts, però el pitjor coeficient decidiria que fos el CB Hospitalet l'equip descendit. Només a posteriori, amb la renúncia d'altres equips i l'ampliació de la categoria, el CB Hospitalet tindrà l'oportunitat de seguir a Primera Regional la temporada 57/58. Una oportunitat que van aprofitar bé perquè a partir d'aquest any el rendiment del CB Hospitalet ja va definitivament cap amunt.

La lliga s'ha ampliat l'any 1957 dels tretze equips que tenia abans, a divuit. Aquella temporada els del CB Hospitalet acaben vuitens, el 1959 són setens (tot i que els comentaris de la Memòria del club diuen que si haguessin encertat l'entrenador adequat des del principi haurien pogut ser fins i tot segons) i el 1960 guanyen el seu grup a la lliga i pugen a la recent creada Segona Nacional (per sota de la màxima i ja de jurisdicció de la Federación Española). Després d'una lliga on només perden sis dels 28 partits disputats, l'equip que entrena un tècnic anomenat Benazet ha de jugar la final de la Primera Regional contra el campió de l'altre grup, el CB Uralita. El partit es va jugar a la pista neutral del Layetano i el CB Hospitalet va perdre aquesta final per 50 a 36, però l'ascens ja estava garantit. Aquell equip el composaven jugadors com Emili Vidal, Ramon Duart, J. Fernández, Cohen, Joan Saball, Alfonso Pelayo, Antonio Ferrer, Salvador Gras, Josep Micó i els juvenils Antoni Serrano, procedent del FC Barcelona, E. Riverola i J. Hugas. Ramon Duart va ser el màxim anotador d'aquell equip i un dels millors a la categoria, amb 306 punts en 27 partits (que suposa gairebé el 25 per cent dels punts del seu equip en aquella lliga). El president és en aquell moment Miquel Soler Jorba, que havia entrat el juny del 1959 i que s'hi estaria fins al maig del 1962.

64
L'equip del 1956. D'esquerra a dreta, a dalt Fèlix Pons, Juan Roca, Joaquim Soler, "Paquete", Pelayo Martínez, Emilio Vidal; a sota, ..., ..., ..., Josep Sorribes i Marcos. Observi's que ja porten una pilota de cautxú, en lloc de les anteriors de cuir.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

65
Un equip de l'any 1959. El primer a dalt a l'esquerra és l'Emilio Vidal.
FONT: Revista *Mundo Ilustrado*, maig 1959

En aquests anys comencen a sovintejar al club els fitxatges, que es faran habituals en la dècada dels seixanta. També és segur que els jugadors comencen a percebre certes quantitats econòmiques per jugar al CB Hospitalet (de forma general des de la temporada 59/60 tot i que en alguns cas concret havia estat abans). També arriben els primers entrenadors, gent de la que no coneixem gaires coses (fins i tot ni el nom complert) i que vénen molt probablement per satisfer les necessitats del club en quant a gent titulada ja que a l'entitat no en disposaven o potser no tenien prou qualitat. Entrenadors d'aquests anys són Josep Sáez, Jaume Vilar, B. Couto, Canut, Benazet o Ramon Malet Pinto. Alguns duraran pocs mesos, de vegades per tal d'estalviar una mica de diners i d'altres perquè no convencen la directiva. Aquests són els casos de Vilar, Canut i Couto. Jaume Vilar va ser fitxat del San Feliu com a jugador i entrenador abans de començar la temporada 56/57. Com a jugador sembla que era dels millors però com a entrenador va ser donat de baixa el mes de desembre i substituït pel president Juan Villalba (que havia exercit d'entrenador en els anys quaranta) i pel directiu Josep Martí. Pel que fa a Couto, en possessió del títol de preparador regional va ser fitxat per portar l'equip la temporada 57/58. Tampoc no va passar del mes

66
L'equip de la temporada 58/59. D'esquerra a dreta, a dalt, Juan Saballs, Castanys, Benazet (entrenador), Charles, Cohen i Martínez; ajupits, Ramon Duart, Manrique, Antoni Ferrer, Josep Micó i Marcel·lí Sabadell. La foto està feta a la pista del Vilafranca, probablement a principis de temporada.
FONT: Arxiu personal Josep Micó

de desembre ja que la directiva va decidir llavors prescindir dels seus serveis "por no interesar al club en el aspecto deportivo". I Canut em sembla que no va acabar ni el mes de setembre de l'any 1958.

D'altres tècnics tindran més fortuna i continuaran al club fins i tot alguns anys. Són els casos de Malet, Benazet i, especialment, de Josep Sáez. El primer va ser fitxat com a entrenador i jugador la temporada 60/61, el va portar Villalba i s'hi va estar

67
L'equip de la temporada 59/60, en una foto de premsa
FONT: Revista *Rebote*

només aquella temporada en què debutaven a la Segona Nacional. Pel que fa a Benazet va arribar al CB Hospitalet a finals del 1958 o principis del 1959, després de la sortida de Canut i que l'equip passés per mans del directiu Juan Villalba i potser també de Josep Sáez. Va acabar aquella temporada i va dirigir l'equip també en la següent. Sembla que ja en aquell temps portava alguna mena d'estadístiques del rendiment dels seus jugadors. A la Memòria de l'any 1959 van escriure d'ell que "hizo con su saber de baloncesto lo máximo posible para compenetrarse bien todo el conjunto de jugadores, inculcándoles unas tácticas precisas e indispensables". Amb Benazet l'equip pujaria l'any següent a la Segona Nacional. Pel que fa a Josep Sáez, en els anys que va començar amb el CB Hospitalet encara era jugador. Havia sortit del CB San Fernando, l'equip de la Falange d'Hospitalet, després va jugar al FC Barcelona i encara en aquests anys en què va entrenar al CB Hospitalet també era titular al Metropolitano, l'equip de la Segona Divisió de l'empresa del metro, on treballava. Com que els diumenges jugava amb ells, aquí l'havia de substituir al capdavant de l'equip el directiu Josep Martí, segons ara aquest recordava. Josep Sáez va arribar per entrenar el primer equip del CB Hospitalet cap al desembre de l'any 1952. Cal esmentar que en l'equip tenia un germà que hi jugava, Juan Sáez. En Josep va ser entrenador del primer equip en diverses ocasions: a més d'aquella temporada 52/53, ho seria com a mínim durant les campanyes 54/55, 55/56, 63/64 i 64/65, que no acabaria.

L'ascens aconseguit pel CB Hospitalet l'any 1960 coincideix amb una nova reestructuració de les categories que consisteix en la creació de una Segona Divisió d'abast nacional (tot i que dividida en grups per regions) i la distribució de la resta dels equips catalans en una única categoria amb molts grups. Per a la nova Segona Nacional –categoria de plata del bàsquet espanyol en aquells moments- el CB Hospitalet prepara un equip amb una barreja de jugadors de la ciutat de la passada temporada i també de nous fitxatges de fora. Es parla d'intentar aplegar també alguns jugadors del FC Barcelona. En tot cas, s'incorporen a finals d'agost Ramon Malet Pinto, que farà tasques de jugador i d'entrenador, i també Josep Budallés, Josep Charles, Joan Rosell, Jaume Viusà i Francesc Xavier Puig (que cap al 1961 seria traspassat al FC Barcelona). Aquests conformarien l'equip juntament amb part de la plantilla anterior amb noms com Emilio Vidal, Ramon i Francesc Duart, Josep Micó, J. Fernández i Alfons Pelayo. Alguns d'ells, a més, serien la base durant les següents temporades fins al nou ascens que els permetria retornar a la màxima categoria nacional l'any 1965. Podem parlar en aquest sentit de l'incombustible Emilio Vidal (només fins a la temporada 62/63), i

també de Rosell, Viusà i de les parelles de germans Duart (Ramon i Francesc) i Charles (Josep i Isidre). Aquell 1960, a més, entra en escena –de moment encara com a secundari- un personatge que tindrà força protagonisme en anys posteriors. Es tracta de l'industrial Joan Rocabert, que aquella temporada va pagar l'equipatge de tot l'equip. A partir d'aquí, Rocabert serà cridat en més d'una ocasió per col·laborar amb el club, fins que l'any 1964 entrarà a la directiva.

Aquella primera temporada a Segona, segons les cròniques, el CB Hospitalet va fer una gran primera volta però en la segona part de la lliga es va esfondrar i només acabaria en la cinquena posició, dels nou participants. La següent temporada, amb Juan Villalba com a entrenador, el rendiment decau, fins a quatre jugadors han de deixar la plantilla per anar al servei militar, se n'han d'incorporar de nous a meitat de la lliga i l'equip acaba tretzè dels disset equips participants. En la següent, la 62/63, la salvació encara és més ajustada ja que seran tercers per la cua dels dotze equips que composen ara el seu grup. També el servei militar marca aquesta temporada ja que l'equip perdria per aquest motiu i al mateix temps els jugadors Solano, Ferrer i Rafa Layola. El club va avançar aquella setmana un partit per poder comptar encara amb aquests jugadors. Aquell encontre, segons recorda l'ara entrenador Rafa Layola, es va jugar de nit a Can Bori: "aleshores portàvem set partits seguits guanyant i aquell, contra La Salle Josepets, en va fer vuit, però després ja no en van guanyar cap més i gràcies a aquell partit avançat vàrem salvar al final la categoria". Aquesta temporada marcarà el punt d'inflexió en el rendiment de l'equip en la categoria de Segona. Així, en la següent, la 63/64, el CB Hospitalet aconsegueix ser sisè de 12 equips, i en la següent seran campions del seu grup accedint així a disputar la fase d'ascens a la màxima categoria nacional. En aquests anys també es disputava el trofeu Samaranch, una mena de lliga catalana per eliminatòries on el paper de l'equip va ser sempre molt mediocre i on l'actuació més destacada es donà també en aquesta temporada del nou ascens, quan aconseguirien superar quatre rondes fins a caure en semifinals davant l'Hispano Francés.

En l'èxit de la temporada 64/65 té molt a veure l'entrada a la junta directiva de la família Rocabert. Per explicar l'entrada de Gabriel Rocabert en la presidència hem de dir que econòmicament parlant al CB Hospitalet s'havien de fer cada vegada

68
L'equip cap al 1961, a la pista de Can Bori. D'esquerra a dreta, a dalt Pelayo, Budallés, Puig, Rosell, Serrano, Vidal, Joan Rocabert (de paisà), filla d'en Miquel Soler i el propi Miquel Soler (president en aquell moment); ajupits, Villalba, Micó, Duart i Marcel·lí Sabadell.
FONT: Arxiu personal Joan Rosell.
Foto signada per Companys

més esforços perquè de mica en mica s'havia retornat fins a la màxima categoria i això ja eren paraules majors en quant a diners. A més, aquella va ser una època complicada per trobar persones que es volguessin fer càrrec de la presidència. De fet, des del mandat de Miquel Soler, que va durar quatre anys entre el 1959 i el 1962, es van succeir fins a tres presidents que van durar poc temps: Joan Oliu (quatre mesos de 1962),

69
Possiblement aquest equip pertany a la temporada 62/63. D'esquerra a dreta, a dalt, ..., Viusà, Campos, Vidal, Hernández, Puig, Montull i Rosell; ajupits, Pelayo, Isidro Charles, Micó i Josep Charles.
FONT: Arxiu personal Joan Rosell

Antoni Duch (la temporada 62/63) i Francesc Hernández (temporada 63/64). Els presidents en aquests anys no volen o no poden seguir al capdavant del club més enllà d'una temporada i el CB Hospitalet entrarà en una dinàmica de substitució problemàtica en el càrrec (no tant així en les directives, on no hi havia problemes per omplir els llocs).

El cas més curiós d'aquests que he anomenat va ser, però, el de Joan Oliu Ribas. Oliu provenia del món del futbol, on havia fins i tot participat en alguna junta directiva en càrrecs menors. L'any 1962, Miquel Soler anuncia la seva dimissió irrevocable tot dient a l'assemblea general de socis que "un mandato más significaría el agotamiento"... Li ofereix el càrrec a Joan Oliu, a qui ha de prometre, però, per a que l'accepti, que la següent temporada ell hi tornarà. Oliu no va durar ni la meitat perquè, molt empipat, va presentar poc després la dimissió també irrevocable "no queriendo ni asistir a la reunión convocada por él mismo", segons s'explica a les actes de junta en referència a la convocatòria de l'assemblea extraordinària de socis davant la inesperada situació. Les actes de junta i d'assemblea no expliquen el perquè d'aquella radical dimissió d'Oliu. Algunes fonts ara assenyalen que no va seguir perquè no era –en el llenguatge del règim- addicte al Movimiento Nacional... Quan se li van demanar els preceptius informes personals, ell -segons aquestes fonts- s'hauria negat indignat a declarar-se afecte al règim i hauria presentat la dimissió ipso facto[29]. A l'acta de l'assemblea extraordinària només ha quedat ressenyat que ho va fer "por razones particulares que le impiden seguir desempeñando el cargo".

Dos anys després, el cas de la família Rocabert va tenir certes coincidències amb el d'Oliu. Joan Rocabert era un poderós industrial barceloní que tenia la seva indústria de foneria a l'Hospitalet. Rocabert va ser un cas curiós d'èxit social durant el franquisme malgrat el seu clar passat republicà. Membre del POUM durant la República i militar de graduació en els anys de la guerra civil, Rocabert va arribar a fer en els anys cinquanta i seixanta molts diners amb el seu negoci de foneria, i també va aconseguir ostentar càrrecs com el de president del Centro de Deportes Hospitalet a principis dels anys seixanta. Després d'això arribaria al CB Hospitalet. Joan Rocabert, certament, havia de fer mil i un tripijocs per tal d'anar sortejant les dificultats pròpies del franquisme per a gent amb un passat com el seu. Ja vaig explicar com va arribar a ser president del Centre d'Esports L'Hospitalet durant uns anys malgrat el seu passat polític[30]: segons s'enorgullia de dir, mai va enviar cap informe seu a les autoritats esportives, tal i com hem vist que era preceptiu pels presidents dels clubs. Malgrat que en certa mesura la cara més dura del franquisme ja havia quedat enrera, el mandat d'en Joan Rocabert havia de ser per força limitat, tot i que ell va ser al capdavant del club de futbol durant dos anys fins que l'estira i arronsa ja no es va poder aguantar més. Una vegada sortit del principal club de futbol de l'Hospitalet, a en Rocabert el van venir a buscar del CB Hospitalet. Això era ja a mitjan 1964. El 19 de juny, el president del CB Hospitalet, Francesc Hernández, explicava a l'assemblea de socis que "por asuntos particulares le es completamente imposible continuar al frente de la entidad" i demanava a qui en aquell moment ostentava la vicepresidència, Luciano Clavero, que acceptés el seu càrrec. Ni Clavero ni d'altres persones van acceptar aquella responsabilitat i l'assemblea es va suspendre sense tenir nou mandatari. Entre el 19 de juny, data d'aquesta assemblea, i el de la següent extraordinària del 12 de juliol, van anar a buscar en Joan Rocabert. L'industrial, amb l'experiència que ja tenia del seu pas pel club de futbol va decidir que entraria a la directiva del club de bàsquet però com a vicepresident i col·locaria al capdavant del club al seu fill, Gabriel Rocabert Sanz. Qui mouria els fils de l'entitat, però, seria el pare, entre d'altres coses perquè en Gabriel estava estudiant en aquells anys als Estats Units i era fora d'aquí durant molts mesos[31]. Sense anar més lluny, a l'assemblea de socis del 12 de juliol fins i tot la candidatura d'en Gabriel va ser presentada pel seu pare perquè el fill estava absent. D'altra banda, a qui li interessava moure's en l'ambient social de la ciutat on tenia el seu negoci era a Joan Rocabert, i no pas al seu fill... Amb aquesta argúcia, Joan Rocabert va aconseguir controlar el CB Hospitalet durant dos anys.

Tot i que el club en aquests temps cobria amb certa solvència els seus pressupostos, l'entrada dels Rocabert devia suposar una bona injecció econòmica i de ben segur això va permetre formar un equip poderós aquell any. Aquell equip es va renovar en gran mesura. Es van incorporar Santi Franquesa, Joan del Baño, Àngel Capdevila, Francesc García, Jordi Pla i Santi Franquesa, a més de Calaf i Bertomeu. De la temporada passada trobem Jaume Viusà, Joan Rosell, Ricard Roca, Jaume Gregorio, Ramon Balaguer, Montull i Martorell. I per últim completaren aquell equip alguns jugadors que probablement procedien del propi planter, com Ramon Clavero, Jordi? Bonet o Daniel García. Tot i tenir un gran equip, la temporada no va ser pas fàcil. A la vuitena jornada, el CB Hospitalet és líder invicte i guanya al segon classificat, el Montgat, per un clar 55 a 28. Dues jornades més tard, llegim a la premsa després d'un partit contra el Pedagogium San Fernando que, malgrat la vic-

tòria, "con la clase que poseen todos ellos podrían sacar un mayor provecho y rendimiento si se dejara aparte el antagonismo que reina en el conjunto con su preparador pues no entendemos cómo se puede dejar en la banda durante todo un encuentro a un hombre con la clase y eficacia de Bertomeu". L'entrenador era Josep Sáez, que en una segona etapa acomplia la seva segona temporada al càrrec, però no l'acabaria. Les derrotes començaren a arribar a principis del 1965. Entre d'altres, el Montgat –que continuava essent segon- li tornà el resultat de la primera volta i el guanyà per 80 a 73. Malgrat això, acabarien la lliga regular en primera posició amb cinc derrotes i 17 victòries, el que donava dret a jugar per l'ascens.

La fórmula per pujar a Primera Nacional no era pas senzilla. Per fer-ho, el CB Hospitalet va haver de disputar primer una fase semifinal contra els millors de grups d'altres regions, concretament el C. Manuel Álvarez de Vigo, l'Atlético San Sebastián i la UD Salamanca. Aquesta fase es va jugar del 26 al 28 de març de 1965 a Lugo i el CB Hospitalet va ser el campió guanyant sense massa problemes als seus tres rivals. L'únic equip que va oferir més resistència va ser el del País Basc. En aquell partit, Del Baño va liderar el seu equip però en la segona part l'Atlético San Sebastián va donar la volta al marcador. A falta de dos minuts i 40 segons, el CB Hospitalet perdia per 47 a 52, tot i que una reacció hospitalenca va permetre igualar el partit. Al final, la victòria cauria del costat català per només tres punts, 65 a 62, i amb ella pràcticament la classificació perquè era el segon dels tres partits. Això els permetia accedir a la fase final, disputada del 9 al 11 d'abril a Madrid contra CN Vitòria, FC Barcelona i CF Sevilla. La fase va començar bé, amb una victòria davant dels bascos, el conjunt més feble del grup, per 69 a 74, però el segon partit el van perdre contra els blaugranes per 73 a 70. D'aquesta forma, el tercer partit contra els sevillans es convertia en decisiu per a tots dos ja que s'hi jugaven el segon lloc que era d'ascens directe. En un partit amb molts nervis, una jugada encara en la primera part marcaria en bona mesura la sort hospitalenca. Així la van descriure a la premsa: "cae en un contrataque Alcalde al tropezar con Del Baño y a continuación es García que sufre lo mismo con Beneyto. Del Baño protesta, surge la técnica y adiós Hospitalet". A la segona part, el CB Hospitalet pateix "un desfondamiento a todas luces incomprensible" diu la crònica. L'equip acaba perdent per un clar 55 a 78 i s'ha de conformar amb la tercera posició final. Això, però, els permetia encara disposar d'una oportunitat en forma de promoció per pujar, que van haver de disputar contra el Canoe de Madrid.

70
Un equip dels inicis de la temporada 64/65. D'esquerra a dreta, a dalt, Rosell, Bertomeu, García, Montull, Franquesa i José Sáez (entrenador); a sota, Viusà, Del Baño i Capdevila.
FONT: Arxiu personal Josep Mª Ramos

71
L'equip de la temporada 64-65, cap al final de la mateixa, quan ja s'havia canviat l'entrenador. A dalt, d'esquerra a dreta: Villalba (entrenador), Franquesa, García, Del Baño, Montull, Pla i García (delegat); a sota: Viusà, Capdevila, Clavero, Gregorio, Bonet i Garcia Cabrera
FONT: Arxiu personal Jaume Viusà

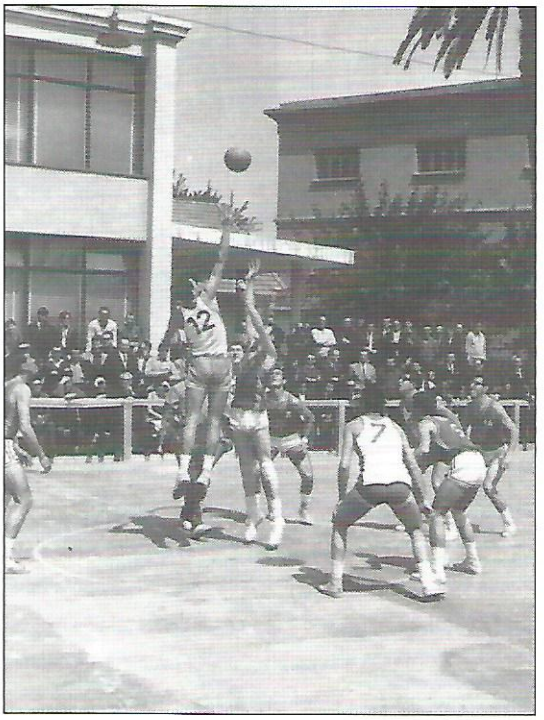

72
Partit d'anada de la promoció d'ascens contra el Canoe a la pista de Can Bori, el 25 d'abril del 1965. Noteu que ja està construït el col·legi del mateix nom.
FONT: Arxiu personal Josep Mª Ramos

73
Equip que va jugar el partit d'anada de la promoció d'ascens davant del Canoe a la pista de Can Bori, el 25 d'abril del 1965.
FONT: Diari *Dicen*, edició del 26-4-65. Fotògraf, García Ortega

La promoció es va jugar a doble partit i el primer es va disputar a la pista de Can Bori. Es va formar un gran ambient per jugar contra els madrilenys, un ambient que seria molt important com veurem. Aquest encontre va anar molt igualat fins aproximadament el minut deu de la segona part. En aquell instant el CB Hospitalet només guanya de quatre punts, avantatge massa curt per afrontar un partit de tornada. I va ser aleshores quan una decisió arbitral contrària va aixecar la irada protesta del públic què començà llavors "a animar fervorosamente a sus jugadores" -segons diria la premsa. En aquell darrer quart del partit, el CB Hospitalet desequilibrarà

74
Els afeccionats del CB Hospitalet es van desplaçar a la pista madrilenya del Canoe per a la tornada de la promoció d'ascens, el maig del 1965; d'esquena el jugador Viusà.
FONT: Arxiu personal Joan Rosell

el marcador, especialment gràcies a l'encert dels llançaments de Franquesa. Al final, els hospitalencs guanyaren per 57 a 39, el que suposava un ampli marge de 18 punts per afrontar el segon partit a Madrid. Per a la tornada fins i tot es van desplaçar a la capital alguns afeccionats i familiars que amb pancartes van animar l'equip hospitalenc. L'encontre no va ser massa complicat però el CB Hospitalet va perdre per deu punts, 50 a 40, en un partit en què l'entrenador que els va dirigir en aquella darrera part de la lliga, Juan Villalba, va explicar així a la premsa: "el partido no ha sido de calidad, claro está, mandando en su desarrollo los nervios, lo mismo por uno que por otro bando". Va ser suficient, però, per aconseguir el desitjat ascens a Primera Nacional; el CB Hospitalet tornava a l'elit del bàsquet nacional vint anys després d'haver-la abandonat. L'ascens va ser força celebrat al club, que va organitzar un sopar en un hostal de l'avinguda Mistral de Barcelona el 14 de maig d'aquell 1965. Com a curiositat es pot dir que el tiquet per a aquell sopar costava 180 pessetes (uns 19 euros, actualitzat als preus d'avui dia).

Aquell estiu, els Rocabert donen un gir en l'equip directiu del club. En l'assemblea del 6 de juny, a la qual, en aquest cas, sí que va fer acte de presència el jove president Gabriel Rocabert, es va desfermar una petita polèmica. Joan Rocabert, què seguia essent qui veritablement remenava les cireres al club, pren la paraula que li passa el seu fill i proposa la inclusió a la junta de José Pérez Izquierdo i Antonio Navarro Alborch com a vicepresidents. Els dos estaven vinculats com a regidors a l'Ajuntament i al poder, i a més el primer era el Delegado de Juventudes de Falange a l'Hospitalet. Finalment també va entrar en la junta Cristóbal Herms, una altra persona que provenia del món del futbol i que també estava lligada en aquests anys al poder municipal. No deixa de ser curiós aquest moviment d'en Joan Rocabert, potser destinat a integrar una mica en aquests mecanismes del poder un club com el CB Hospitalet que per tradició n'estava més aviat lluny. Però sembla per la redacció de l'acta de l'assemblea que no va ser aquest el punt que va aixecar polèmica, sinó el fet que la junta directiva es volia reservar la facultat de nomenar més endavant sis o més vocals. Luciano Clavero, que en aquell moment no estava a la directiva, va defensar la legalitat dels estatuts tot dient que els nomenaments havien de passar tots per l'assemblea de socis, i es va enfrontar per aquest punt a Rocabert. L'actitud de Clavero, que finalment va cedir en la seva postura "pero supeditada a la aceptación condicional que en su día se realice" dels nomenaments, va ser també recolzada amb vehemència pel tresorer de la junta que hi havia en aquell moment, Pere Aristol. Ell, a diferència de Clavero, no va cedir en la seva postura i va presentar la dimissió, cosa que significava que també s'havia de cobrir la seva

baixa (tot i que després potser s'ho va repensar i va seguir en el càrrec).

La nova categoria reclamava tenir un patrocinador, i aquest va ser un altre punt de fricció entre socis i directiva. Qualsevol decisió sobre aquest tema havia de passar per l'assemblea de socis i per això se'n va fer una d'extraordinària el 6 de novembre. La directiva va aconseguir, una mica a corre-cuita, l'ajuda de Pepsi Cola que en aquells anys tenia una planta d'embotellar a la Gran Via. Aquella assemblea la presidí el vicepresident Cristóbal Herms en qualitat de president accidental ja que Gabriel Rocabert estava en ple curs als Estats Units. Els vocals Francesc Hernández i Antoni Andrés, que havien portat les negociacions, van donar les explicacions als socis assistents. També es va explicar que malgrat haver aconseguit aquest acord fora dels terminis marcats per la federació espanyola no perdrien la subvenció federativa que també tenien. El peculiar soci periodista Salvador Rodríguez Paredes també va dir-hi la seva en el tema tot opinant que "no le parece aconsejable dicha fusión por tratarse de una empresa extranjera y que por encima de todo no puede el club hipotecar su futuro con una hipotética ayuda", segons llegim a l'acta de la reunió. Rodríguez Paredes feia referència al fet que la negociació amb Pepsi Cola encara no estava totalment tancada malgrat que la junta ja demanava l'autorització de l'assemblea. L'exdirectiu Jesús Vera li va replicar tot dient que ja havia fet suficient mal al club amb els seus articles... Rodríguez Paredes insistí que l'assemblea no podia aprovar una gestió que no estava tancada, mentre que Herms demanava un vot de confiança per a la junta. Paredes es va quedar sol dins de l'assemblea amb els seus arguments i va abandonar la sala abans de la votació, que va acabar amb 21 vots favorables a la gestió de la directiva i un en contra. Finalment, el contracte amb el gran primer patrocinador en la història del club, Pepsi Cola, es va tancar poc després.

L'equip es reforçarà una mica respecte al que havia aconseguit l'ascens. Continuaren Capdevila (tot i que aquell any hauria de fer el servei militar), Del Baño, García, Pla, Rosell, Roca, Viusà i Clavero, i s'incorporaren Calaf i Joan Martos en qualitat de cedits pel Picadero, a més de Santiago Riart, que venia del Pedagogium San Fernando, i Enric Baturone. Josep Massagué es va fer càrrec de la direcció d'aquell equip, però no va passar del desembre i seria substituït per l'exjugador del

75
L'alegria per l'ascens es desferma a la pista del Canoe, a Madrid, l'any 1965. García i Del Baño s'abracen al centre de la imatge.
FONT: Arxiu personal Jaume Viusà

76
Anunci a la premsa de Pepsi, com a patrocinador del CB Hospitalet.
FONT: Premsa

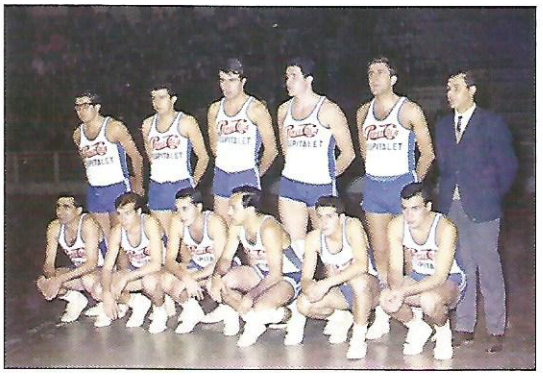

77
Possiblement aquesta formació pertany a la temporada 65/66. D'esquerra a dreta, a dalt García, Baturone, Roca, Martos, Rosell, ¿Massagué? (entrenador); a sota, Viusà, Calaf, Capdevila, Del Baño, Clavero i Riart.
FONT: Arxiu personal Joan Rosell

CB San Fernando i Español, Joan Jonama, que s'havia tret el carnet d'entrenador uns anys abans. D'aquesta plantilla cal destacar Joan Martos Nomen, que havia estat internacional amb Espanya en 28 ocasions entre 1959 i 1961, i Enric Baturone, que venia procedent de l'Aismalibar Montcada amb els que havia estat sots-campió d'Espanya (tot i que possiblement havia anat cedit pel Joventut de Badalona). Malgrat aquests reforços, l'equip va salvar amb dificultats la categoria. Cal tenir en compte que aquell any els equips podien alinear un jugador estranger, cosa que l'economia d'aquí no permetia (el patrocinador no era tant bo). D'altra banda, hi havia

78
Un partit del CB Hospitalet al Palau d'Esports de Barcelona, el març del 1967, contra el Mataró; possiblement aquest partit va ser televisat.
FONT: Arxiu personal Josep Mª Ramos

la qüestió del terreny de joc. L'equip jugava aleshores a la pista de Can Bori, però la federació exigia una pista amb una mica més de categoria i en l'assemblea de socis la junta directiva ja va explicar que havien demanat la instal·lació del carrer Pius X. Segons s'explica en l'acta de la reunió, "hay muy

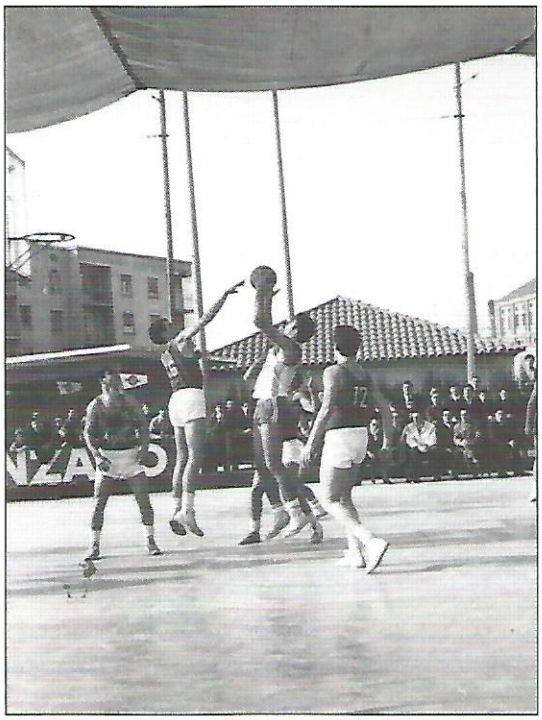

79
Partit entre el CBHospitalet-Pepsi i l'Estudiantes, al Pavelló Municipal de Bàsquet cobert de forma primitiva amb una lona, el gener del 1967. La federació demanava pista coberta i el club se les va haver d'enginyar.
FONT: Arxiu personal Joan Rosell

buena disposición en este aspecto y que seguramente se construirán gradas y se estudiará su cobertura"... Respecte a aquest darrer aspecte de la pista coberta pel CB Hospitalet, l'encara regidor d'Esports, Domingo Peiró, pel gener del 1967 també declarava a la premsa en un excés d'optimisme que "la tendrá, si no esta temporada, la que viene". Això, però, no s'acompliria tan ràpidament... En efecte, aquesta temporada possiblement van jugar tot l'any en aquesta altra pista municipal del carrer Pius X però amb la curiositat que per tenir una pista coberta es van haver d'enginyar un sistema força casolà consistent en un altíssim envelat que quan feia molt de vent devia fer força angúnia de contemplar...[32] En la següent temporada, encara a Primera Nacional, també tinc confirmat que l'equip va jugar partits com a local al Palacio de los Deportes de Montjuïc -possiblement a causa de la seva transmissió televisiva- i potser també en alguna altra pista barcelonina. Continuarà doncs en aquests anys la desfilada de l'equip per les instal·lacions més diverses.

En aquella temporada 65/66 jugaven deu equips en la màxima categoria. Des de la perspectiva del CB Hospitalet, els participants podien dividir-se en dos grups, el dels equips inabastables (Juventud, FC Barcelona, Estudiantes, Mataró, Picadero i Real Madrid) i els d'aquells amb els que s'havien de jugar la permanència (Águilas de Bilbao, Helios de Saragossa i Sevilla CF). I efectivament, el CB Hospitalet va arribar a la penúltima jornada en una lluita aferrissada amb Helios i Sevilla per no ocupar les dues darreres posicions, que tot i no ser cap d'elles de descens directe, sí que obligaven a jugar una promoció. En la darrera jornada, el CB Hospitalet se l'ha de jugar amb el Sevilla. En la jornada anterior, una inesperada victòria dels andalusos davant del Juventud obligava als hospitalencs a guanyar-los per un marge d'onze punts. Tot i això, en la darrera jornada –en un partit jugat el dia abans- l'Helios guanya també de forma imprevista en la pista de l'Águilas de Bilbao i de rebot afavoreix al CB Hospitalet, que ja només es veu obligat a guanyar al seu rival per un punt de diferència per evitar els dos darrers llocs. I així ho va fer l'equip que acabaria dirigint aquella temporada Joan Jonama. En la darrera jornada guanyen per 54 a 53 l'equip sevillà i la classificació acaba amb un triple empat d'hospitalencs, sevillans i saragossans, però per millor coeficient general el CB Hospitalet acaba en vuitena posició i es lliura de la promoció. L'equip ha guanyat finalment cinc partits i n'ha perdut tretze.

Aquella temporada, el CB Hospitalet també va aconseguir arribar als quarts de final de l'anomenada Copa del

Generalísimo, on després de superar a San José (per no comparèixer), Sanfeliuense i SEAT Madrid, caurà davant del FC Barcelona. Aquesta eliminatòria, però, guarda una dada històrica d'interès ja que en el partit de tornada el CB Hospitalet va aconseguir l'única victòria oficial que molt possiblement ha sumat davant del primer equip del Barça d'ençà que l'any 1954 es va crear la lliga d'abast nacional. En el partit d'anada d'aquella eliminatòria el Barça va apallissar els hospitalencs en guanyar per 93 a 41. En el partit de tornada, el CB Hospitalet evidentment no va capgirar aquell monumental avantatge de 52 punts, però sí que va ser capaç de guanyar el partit per 68 a 55. La premsa va recollir que "el Hospitalet logró su objetivo a través de una gran actuación en la que superó a su rival por juego y coraje, (y) logró una merecida y clara victoria". Van jugar aquell partit Del Baño (que va anotar 22 punts), Calaf (12), Capdevila (2), Baturone (16), García (9) i Rosell (7).

Les despeses d'aquella temporada devien ser moltes i segurament el pressupost devia acabar en negatiu. En l'assemblea de socis d'aquell any, en Joan Rocabert devia cansar-se de pagar i, tal com havia fet al futbol, abandonarà la nau al final d'aquella lliga exigint però que li retornessin 100.000 pessetes que figuraven al balanç com una aportació i que ara volia transformar en préstec. En el decurs de l'assemblea sortí també a la llum una altra quantitat de 48.000 pessetes de deute amb l'empresa Viajes Mas que, segons la junta, Rocabert s'havia compromès a assumir. Aquest, a qui els diners no suposaven major problema i en canvi li servien per controlar els clubs o per justificar els seus arguments, acabaria assumint que ja no cobraria mai aquells diners i els donà per perduts. En aquella assemblea sortiria elegit com a nou president Cristóbal Herms, que fins aleshores havia estat vicepresident.

Aquella segona temporada a la màxima categoria no es permeten jugadors estrangers i el nou president estima, en declaracions a la premsa, que "las fuerzas quedan más equilibradas, y nosotros con la experiencia adquirida quizás podamos presentar un equipo con más potencia que el de la anterior temporada". El club tenia més socis en aquell moment (a causa d'estar a la Primera divisió, segons Herms) però el cert és que sense l'ajut dels Rocabert equilibrar el pressupost seria ara una tasca gairebé impossible. L'equip, que tornarà a dirigir Joan Jonama, perd els internacionals Martos i Del Baño, també al peculiar Baturone i al veterà Jaume Viusà (després de sis temporades al club). La renovació és, doncs, important i s'incorporen Josep Francesc Farelo, Ricard Fábregas, Aleix Badet, Joan Ruiz, el jove jugador hospitalenc Roc Solana, així com Gómez, Jimeno, Cabot i Osma. De fet, només continuen de l'anterior equip Joan Rosell, Santi Riart, Daniel García i Calaf. La nota curiosa d'aquesta plantilla la donava Aleix Badet, un jugador que havia estat campió de Segona en la temporada 63/64 amb el Sant Josep de Badalona i per tant havia pujat a Primera. Badet era també president d'una associació de mags de Barcelona i a les concentracions de l'equip aportava l'entreteniment amb els seus trucs i jocs de mans...

80
L'equip a la incipient televisió. Un dels primers partits televisats al CB Hospitalet, des del Palau d'Esports de Barcelona, en la temporada 66/67 o bé la 67/68.
FONT: Arxiu personal Joan Rosell

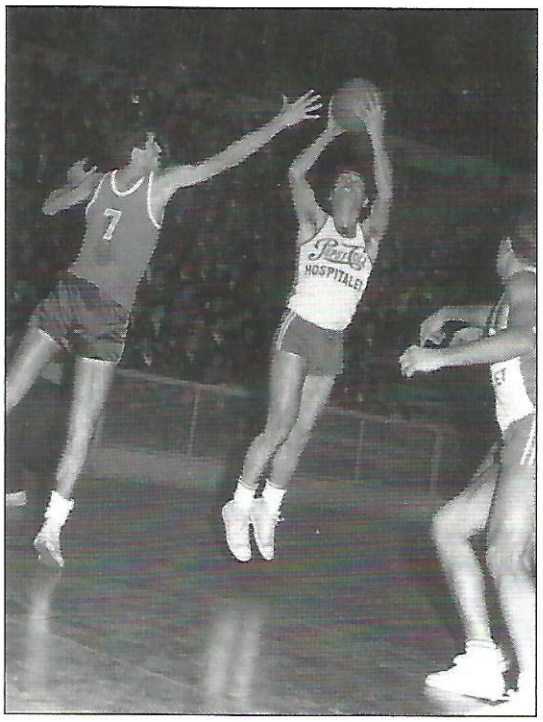

81
Jaume Viusà llençant a cistella en un partit de la temporada 65/66.
FONT: Arxiu personal Jaume Viusà

82
L'EQUIP DE LA TEMPORADA 65/66, FORMAT AL PAVELLÓ MUNICIPAL DE BÀSQUET.
FONT: PREMSA, MITJÀ DESCONEGUT

Aquell any la lliga de Primera s'havia ampliat a dotze equips, però el Sevilla CF es va retirar abans de començar la competició i per tant només van tenir onze rivals. Una lliga 66/67 que jo anomeno dels "refrescos" perquè hi participaren quatre equips patrocinats per alguna marca de begudes: l'Helios

83
ABANS D'UN PARTIT A TENERIFE, POSSIBLEMENT DE LA TEMPORADA 66/67. D'ESQUERRA A DRETA, A DALT JUAN JONAMA (ENTRENADOR), RIART, ROSELL, GÓMEZ, GARCÍA I OSMA; A SOTA, ROC SOLANA, CALAF, JOAN RUIZ I JIMENO.
FONT: ARXIU PERSONAL JOAN ROSELL

Trinaranjus, el Picadero Damm, la Sociedad Deportiva Kas i el propi Club Baloncesto Hospitalet Pepsi... Completaven el quadre d'equips Real Madrid, Estudiantes, FC Barcelona, Juventud, Mataró, Águilas Bilbao i Náutico Tenerife. La presència d'un equip insular volia dir un car desplaçament a les Canàries, imagino que mínimament subvencionat per la federació. Relacionat amb aquest fet s'originà un conflicte entre els equips i la federació perquè aquesta, per tal d'estalviar despeses, feia arbitrar col·legiats de les pròpies illes i sembla ser que la seva feina era, per dir-ho clar, escandalosament casolana. Així va passar quan va anar allà el CB Hospitalet, que va perdre per 65 a 47 en la primera jornada. Poc després hi va passar l'Estudiantes i, segons recorda l'aleshores jugador de l'equip hospitalenc Joan Rosell, l'aldarull que es va formar va ser d'unes dimensions tan grans que els madrilenys van fer una protesta molt severa davant la federació i aquesta no va tenir més remei que enviar àrbitres de la península a partir d'aquell moment. Segons Rosell, els àrbitres canaris es defenien tot dient que quan marxaven els equips de fora, els que quedaven allà eren ells! En el partit de tornada, el CB Hospitalet va guanyar aquí al Náutico després d'una pròrroga. La del Tenerife a casa va ser una de les tres úniques victòries que va aconseguir el CB Hospitalet aquella temporada. Algunes de les derrotes serien tan àmplies com la que van patir a la pista del Real Madrid per 91 a 36; a la crònica del diari *Marca* llegim que els homes alts del Madrid "pusieron un tapón tras otro a los tiros catalanes". Una temporada molt dolenta que obligà, ara sí, a jugar una promoció per evitar el descens. Sembla que es considerava una forma assequible de mantenir la categoria, però el fet va ser que es va perdre. El rival fou un equip madrileny, el Vallehermoso, que en el partit d'anada disputat aquí el 14 de maig del 1967 es va imposar per un contundent 57 a 77. El segon partit va significar un nou passeig pels madrilenys que una setmana després tornaren a guanyar per un altre marcador ben clar de 75 a 56, i el CB Hospitalet baixà de nou a la Segona Divisió.

1.11. PERSEGUIR UNA IL·LUSIÓ

A partir d'aquell moment el CB Hospitalet voltarà durant molts anys la màxima categoria del bàsquet nacional, essent de nou una mena d'equip ascensor entre la Segona i la Primera nacionals, amb breus excepcions en categories inferiors a les dues màximes. Després d'aquesta incursió inicial a la lliga nacional de Primera, la situació econòmica del club denota l'esforç fet pel club. El setembre del 1968, amb l'equip a Segona divisió, la junta comenta als socis que s'arrossega "un fuerte déficit procedente de temporadas anteriores" i s'explica que el balanç d'aquell darrer any era estable però que per aconseguir-ho havien retallat el pressupost, entre d'altres coses demanant a l'entrenador Joan Jonama que dimitís per estalviar el seu sou i incorporant un nou tècnic, Olivella, a qui s'agraeix la seva "desinteresada labor". Al nom de l'equip encara es mantindrà dues temporades més la marca de Pepsi, malgrat que el contracte especificava que si es baixava de categoria la casa patrocinadora no estava obligada a res. El més probable és que aquell contracte fos renegociat llavors a la baixa.

El descens, però, significa una altra renovació de plantilla en el termini de dues temporades i la necessitat d'equilibrar el pressupost, cosa que s'aconsegueix en el termini de cinc o sis anys. Això, però, es fa pagant un preu esportiu. A la pista de joc, la primera temporada a Segona la plantilla té un rendiment "no esperado" ja que es classifica en quarta posició "sólo habiendo sido superados por equipos de valía muy superior al nuestro". Malgrat tot, cal dir que la lliga era de deu equips. La desfeta es produirà, però, la següent temporada quan el CB Hospitalet acabarà l'últim amb només una victòria i un empat per setze derrotes. A l'assemblea de socis, a la qual assisteixen "un número insignificante de socios", s'explica que "la ineficacia en los entrenamientos y el no saber estar en la banda" de l'entrenador, que continuava sent Olivella, motiva aquest descens "que no va con la solera del club". Tot i aquest comentari negatiu, s'agraeix de nou el desinterès econòmic del tècnic... Pel que fa als protagonistes, encara la temporada 67/68 trobem alguns dels jugadors que havien estat a Primera divisió, com Farelo, Ruíz o Fábregas, però en la següent la renovació ja és quasi total perquè només continua en Fábregas. En una entrevista publicada l'any 1970, el president Jesús Vera diria que per no disposar de pista coberta, "se nos marcharon todos los jugadores y bajamos a Tercera".

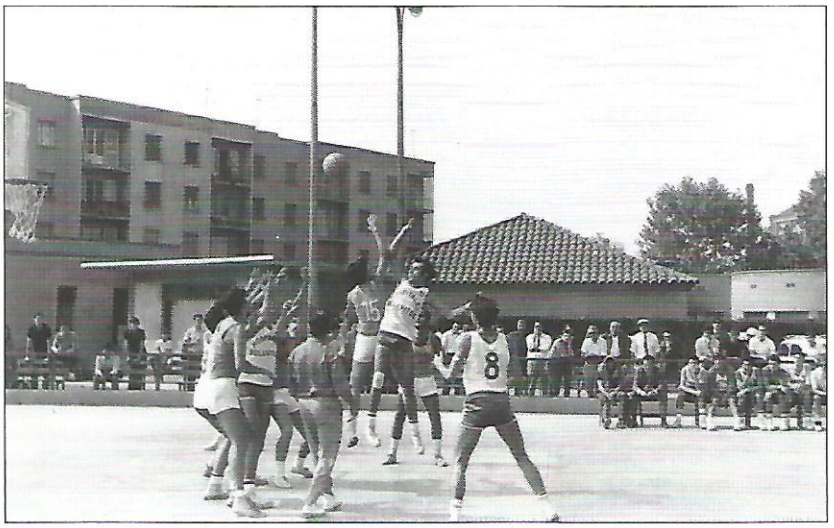

84
Un partit cap el 1970, a la pista de Can Bori. Els jugadors hospitalencs porten la samarreta amb el nom de Bellvitge ja que els patrocinava l'empresa constructora d'aquell barri.
FONT: Arxiu personal Cristina Vera

Potser no va ser aquesta l'única causa, però en tot cas denota la falta de potencial del club per assumir les categories a les que havia arribat. D'entre els nous jugadors que arriben al primer equip del CB Hospitalet en aquests anys potser cal destacar en la lliga 67/68 un jovenívol Manolo Flores, gran jugador i tècnic fins avui dia, i en aquesta temporada 68/69 en Vicenç Sanchís, qui més tard seria un dels àrbitres més importants a la lliga ACB.

L'equip baixa a Tercera i perd definitivament el patrocinador, la casa Pepsi, però en troba un de nou: la constructora dels pisos del polígon de Bellvitge. Com una forma de dissimular els desgavells urbanístics que la situació política permetia, l'empresa constructora de Bellvitge prenia iniciatives de caire popular com la de recolzar l'equip de bàsquet i també prometre la construcció del pavelló que el municipi no era capaç de fer. Aquest nou pavelló cal dir d'entrada que tampoc es va fer mai; només una pista sense cobertura va seguir a aquestes promeses, el que significaria a més un nou canvi d'ubicació del primer equip. Per aquestes ajudes, el CB Hospitalet va afegir al seu nom el de Bellvitge, fent publicitat del nou barri que anava creixent sense massa control a l'est de la ciutat. El trasllat es va produir la temporada 69/70, quan estaven a Tercera. Segons declarà a la premsa el president Jesús Vera, l'empresa constructora havia regalat al consistori un terreny valorat en cinc milions per construir aquell pavelló, a més dels plànols i del projecte per a la seva realització, i fins i tot afirmava que la capacitat d'aquella futura instal·lació podia arribar a les dues mil persones. El pressupost era de deu milions

85
El jugador i entrenador dels anys seixanta i setanta, Juan Del Baño.
Font: Arxiu CB L'Hospitalet

i mig de pessetes, segons aquesta informació.. La instal·lació, però, no es va fer mai. Potser el pressupost era massa gran, o potser aquell projecte no era real. Poc després, el CB Hospitalet recuperaria la Segona divisió i davant el requisit federatiu de jugar sota cobert, el ple aprovaria a corre-cuita la cobertura de la pista municipal del carrer Pius X[33].

En Tercera només s'hi estaran una temporada ja que en aquella mateixa campanya 69/70 l'equip acaba primer del seu grup de Tercera divisió, composat per dotze equips, amb una única derrota a la lliga regular (a la pista del JAC Sants) i es guanya el dret a disputar la fase d'ascens. Com a curiositat cal dir que, molt possiblement, va ser en aquella lliga que l'equip va arribar per primera vegada als 100 punts a favor en un encontre[34]. Va ser el 23 de novembre del 1969 en un partit contra el Bosco de Barcelona, al que van guanyar per un contundent 100 a 36. En la fase final del Sector D, contra els altres campions de grup de Tercera a Catalunya, el CB Hospitalet elimina en doble partit al Sícoris a quarts de final (84 a 33 a casa i 52 a 65 a pista contrària) i la ADCC Mataró a semifinals (també doble victòria per 44 a 78 i 56 a 30). A la final de sector, però, no poden amb el Layetano amb els que perden per 70 a 71. El sots-campionat els dóna pas igualment a la fase final de Tercera, on accedeixen campions i sots campions dels diferents sectors. Aquesta darrera fase es disputa al col·legi Francisco Aranda de Madrid. Hi són amb altres nou equips i el CB Hospitalet queda enquadrat al grup A, juntament amb Ademar Salamanca, Vasconia Vitoria, Huarte Madrid i CD Málaga. Els hospitalencs comencen amb mal peu, perdent tot just per un punt contra el Málaga per 48 a 49. Reaccionen al segon partit i guanyen amb autoritat l'Ademar per 40 a 64. També vencen al Vasconia per 62 a 57, però en el quart, i decisiu, partit cauen derrotats davant de l'Huarte per dos punts, 70 a 68. El CB Hospitalet ha de jugar un cinquè partit contra el Llíria per decidir no només el cinquè i sisè llocs sinó també una possibilitat de repesca. L'equip que aquella temporada possiblement dirigia el retornat jugador Del Baño derrota àmpliament al Llíria per 76 a 58 i es guanya el dret a jugar una promoció d'ascens a Segona contra el Ripollet a doble partit. L'eliminatòria és tan igualada que es resol per només la darrera cistella del partit de tornada. A la pista del Ripollet havien guanyat els locals per 76 a 67, i a la tornada el CB Hospitalet és qui guanya per un marge dos punts més ampli, 76 a 65.

86
El primer entrenament de la temporada 70/71, en una trobada amb la premsa. En primer terme, a l'esquerra, un periodista, seguit del president Jesús Vera i de l'entrenador Josep García Guevara.
Font: Arxiu personal Cristina Vera

Pel que fa als protagonistes, gairebé els mateixos que havien perdut la categoria la recuperaven un any després, amb el reforç inestimable, això sí, del veterà entrenador i jugador Del Baño i també d'un gran encistellador com era Nusas. Jugadors com Wenceslao Espinosa, Carles Osma, Vicenç Sanchís, Ricard Fábregas, Bravo, Marín o Xavier Martín protagonitzarien aquestes temporades que van des de la 68/69 fins a la 71/72 en alguns dels casos. Algun fitxatge com el del Pere Pérez Melero, provinent del JAC Sants i que arribà durant aquesta campanya del retorn a Segona (70/71), o els de Jaume Ferrer i Joan Ortega van apuntalant aquest equip. També cal destacar el retorn, la temporada 71/72, de Santi Franquesa, que ja havia estat abans en la campanya 64/65 de l'ascens a Primera. Ara, Franquesa fitxava després del seu pas pel FC Barcelona entre el 1965 i el 1968, i probablement ja havia estat internacional. Durant el mandat de Jesús Vera, entre els anys 1968 i 1973, aquest va posar l'èmfasi en que el primer equip tingués el màxim d'elements possibles de la ciutat.

Més avall de la categoria de plata del bàsquet nacional ja no baixaran fins a finals dels anys vuitanta. La que en aquell moment s'anomenava Segona divisió significava, com ja hem vist, posseir una pista coberta. L'Ajuntament es planteja el tema de la cobertura de la pista municipal del carrer Pius X a partir del mes d'abril del 1970, però el procés és tan lent que per tal de començar la lliga en la següent temporada han d'arrendar el pavelló cobert del Picadero, a Barcelona, ja que l'acabament de les obres no és previst, en principi, fins al gener

de l'any 1971. Sembla que per aquest motiu també van llogar el Pabellón Municipal de Barcelona. L'obra del pavelló hospitalenc no es va acabar fins a principis de la següent temporada. Per a aquella lliga 70/71, el club aconsegueix l'ajuda de l'empresa Kas, que ja patrocinava l'equip de Vitòria on tenia la seva seu central tot i que es deia que era una empresa catalana. Segons informacions periodístiques de l'època, a canvi d'aquesta ajuda el CB Hospitalet cediria la seva pista pels entrenaments de l'equip de Vitòria quan hagués de jugar amb algun equip català. La denominació oficial de l'equip seguiria sent, però, aquella temporada la de CB Hospitalet-Bellvitge ja que l'aportació de Kas era només una ajuda i no pas un patrocini.

L'equip acabarà en cinquena posició dels dotze participants en el seu grup de Segona aquella temporada 70/71. El màxim anotador d'aquell equip va ser Nusas, amb 292 punts en 22 partits, que també li suposaria ser el novè del grup. La figura del jugador i entrenador Del Baño, que en l'anterior temporada havia portat l'equip a l'ascens, en aquesta ocasió ja no va donar els fruits desitjats. En una anotació de l'acta de l'assemblea anual, s'explica que "durante toda la temporada ha demostrado una completa falta de autoridad con los jugadores, lo cual ha llevado al equipo senior a un completo fracaso a final de temporada". El recanvi per substituir Del Baño arriba amb un dels entrenadors més recordats al club, Josep Garcia Guevara. La seva mà es nota de seguida i el seu equip, en aquella seva primera temporada 71/72, acaba en tercera posició del seu grup i es guanya el dret a jugar una promoció d'ascens contra el Breogán de Lugo. L'etern problema de la pista va marcar en part la sort d'aquella promoció.. El sostre del pavelló municipal s'havia completat a principis d'aquesta temporada però l'empresa encarregada de les obres va fer fallida deixant sense marcador, graderies, vestidors adequats ni d'altres serveis la instal·lació (també es va dir que el pressupost ja s'havia esgotat). La lliga es va poder jugar més malament que bé, però la fase d'ascens ja era una altra cosa i la federació espanyola va exigir que la superfície de la pista fos de parquet, característica de la qual tampoc s'havia dotat encara al pavelló municipal. Això va obligar a jugar el partit d'anada de la promoció d'ascens a la pista del San José de Badalona. En aquell partit, els jugadors gallecs van sorprendre als hospitalencs i van guanyar per quatre punts de marge, 47 a 51. Una anècdota d'aquell partit és la que explica la filla del president Vera, qui encara recorda que, per tal d'estalviar, els banderins de cortesia del club què s'havien d'intercanviar amb els jugadors del Breogán els van brodar a mà a casa seva en una "marató" de costura casolana...

87
Una formació de principis dels anys setanta (entre 1971 i 1973), amb García Guevara com a entrenador i el president Jesús Vera en el centre de l'equip.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

88
El primer entrenament de la temporada 71/72 captat per les càmeres de la premsa, quan el pavelló municipal tot just s'acabava de cobrir; l'entrenador és García Guevara i també apareix el president, Jesús Vera.
FONT: Arxiu personal Cristina Vera

Malgrat que la premsa de Lugo va advertir de les característiques de jugadors com Ortega, que era el màxim anotador de l'equip a la lliga i el novè del seu grup ("es muy peligroso, y hace unos cambios de dirección muy estimables así como que en el momento menos pensado hace una suspensión rapidísima"), i també de Franquesa, el cert és que havent guanyat el partit d'anada, la confiança era gran entre els gallecs pel partit de tornada. Segons el corresponsal del diari *Solidaridad*

Nacional, "en la calle había un clima de victoria lucense". També l'ambient al pavelló de Lugo devia ser important: "un grupo –Os Mosete- con bombo, gaitas y tambor con trajes regionales volteaban la pista con sus sones galaicos de impresionante belleza. Mozos y mozas coreaban al Breogán con panderos-sonajeros". Aquell partit, malgrat tot, va ser molt igualat. A la mitja part el marcador mostrava un incert 25 a 24 favorable als gallecs, i a 17 segons pel final, tot depenia d'una cistella. La descripció que el corresponsal de *Solidaridad Nacional* va fer en la seva crònica d'aquells 17 segons és així de clara i així de bella: "el Breogán prefiere tirar una falta fuera antes que dejarla en manos de un posible rebote. No obstante Sanchís alcanza la pelota. Emoción, taquicardia. Si entra estamos en Primera División. Tira y entra, ¡pero incomprensiblemente se sale! Fin".

La temporada, però, no havia estat plàcida ni molt menys. Durant aquella campanya 71/72 la forma de treballar de Garcia Guevara va xocar amb més d'un. Per exemple, amb l'aleshores entrenador de l'equip júnior, Rafael Layola, una altra persona que ha arribat després a ser un pes pesant en la història del club. El jove Layola va dimitir a meitat de la temporada per discrepàncies amb ell. També dos jugadors van tenir problemes amb Garcia Guevara. A l'assemblea de socis d'aquell any es va comentar que el jugador Carles Osma va sol·licitar la baixa abans del final de la lliga; segons va explicar més tard el president Vera en una entrevista de premsa, Osma ho va fer perquè "estaba a disgusto por creer que debió ser alineado más veces". També Santiago Franquesa va donar problemes durant la temporada i després de jugar la promoció se'l va apartar de l'equip. Segons explicaria Vera a la premsa, Franquesa "no supo adaptarse a la disciplina del club".

No pujar potser va ser un mal menor pel club, que encara eixugava l'última part del dèficit que arrossegava del seu anterior pas per la Primera divisió. També va donar temps per deixar mínimament en condicions el pavelló municipal, amb el parquet i amb els serveis imprescindibles, tot i que encara durant la temporada 72/73 s'arrossegarien les obres de condicionament de la instal·lació[35]. Segons declarà el president Vera a finals de l'any 1972 al *Diari de Barcelona*, l'empresa La Casera va col·laborar en l'acabament del pavelló. De fet, l'empresa amb seu a l'Hospitalet començà aquella temporada un important patrocini del CB Hospitalet que va ser presentat a la premsa en un acte amb presència d'alguns membres de l'ajuntament. Els problemes del club respecte la pista no van acabar amb la nova instal·lació perquè el dèficit que arrossegava la ciutat en aquest sentit obligava a compartir-la en aquells primers anys amb d'altres entitats com el Hockey Hospitalet o com el Balonmano Hospitalet. A més, el Consistori llogava de tant en tant la instal·lació per a la celebració de diferents esdeveniments esportius, com combats de boxa o lluita lliure, o la cedia per organitzar finals de campionats oficials. Aquesta situació va generar forts enfrontaments en aquest anys, especialment entre el club d'hoquei i el CB Hospitalet. Uns enfrontaments que moltes vegades saltaven a les planes de la premsa. Els de l'hoquei acusaven la gent del bàsquet de dominar la situació dins de la nova instal·lació. Malgrat això, tampoc en el CB Hospitalet hi estaven a gust i aquell any 1972 el president Jesús Vera responia en una entrevista a la premsa queixant-se per la poca disponibilitat que tenien del pavelló, i ho feia en aquests termes: "sólo tenemos acceso a él tres días a la semana a partir de las nueve de la noche. De ahí que salgamos al paso de los rumores extendidos en la prensa colgándonos un sambenito que negamos totalmente". També el Club Balonmano Hospitalet, des de l'any 1972 en què es va fundar, compartia la instal·lació. És clar que com a nouvinguts s'havien de conformar amb els pitjors horaris: jugaven dissabte a la nit i entrenaven només una hora setmanal al pavelló. Així ho explicava en aquell moment a la premsa el seu president, Josep Sans Font: "no hay ninguna (pista) salvo ésta, y como que en ella juegan baloncesto y hockey, a nosotros, llegados los últimos, nos toca lo peor en horarios de partido y entrenos". El CB Hospitalet va intentar en aquell moment aconseguir la gestió del pavelló en exclusiva per tal de poder dirigir amb comoditat i segons els seus criteris la instal·lació. Aquesta pretensió, però, no es va concedir fins dues dècades més tard; a més, en aquell moment també va trobar l'oposició especialment aferrissada del Hockey Hospitalet. En els següents anys aquesta situació també demostraria que el manteniment del pavelló a través de la burocràcia municipal es feia lent i ineficaç.

Mentrestant l'entrenador García Guevara encara va durar dues temporades més a l'equip i amb ell es va aconseguir un nou retorn a la màxima categoria. En aquelles dues lligues –especialment en la segona- l'equip es va reforçar molt amb jugadors de gran vàlua que van fer del Pavelló Municipal de

Bàsquet una pista difícil de batre. Cal destacar l'ex blaugrana Jaume Forns (recuperat ja d'una lesió al genoll que l'havia apartat del Barça), Andreu Sierra, Gregori Lerma (tot i que en aquest moment encara era molt jove), Roc Segun, Jesús Mayo i Josep Antoni Bové. Aquests, juntament amb Ortega i Melero, que seguien de temporades anteriors, i amb el tercer retorn de Santiago Franquesa en la temporada 73/74 (quan ja Jaume Rovira havia succeït Vera a la presidència) es van convertir en l'eix principal d'aquell equip que recuperaria la Primera divisió. Molts d'aquells jugadors eren de l'Hospitalet. L'ascens, però, no va ser fàcil ni plàcid. En la primera d'aquelles dues temporades, la 72/73, el CB Hospitalet només pot acabar la lliga a la setena posició dels quinze equips participants, quan la directiva havia tingut al pensament intentar de nou l'ascens. Aquest fet va provocar el cessament del tècnic un cop ja havia acabat la lliga. Aquesta decisió, però, va generar una gran divisió d'opinions dins del club. García Guevara es va defensar després, en declaracions a la premsa, dient que aquell any no hi havia equip per fer la promoció: "se debe contar con la realidad de lo que se tiene y no soñar con imposibles si los medios no son suficientes o no existen". A més, durant la temporada també es van produir situacions estranyes dins l'equip ja que el propi tècnic destapava després del seu cessament que alguns jugadors no anaven als entrenaments i que, tot i proposar a la directiva que imposés sancions, aquesta "pecó de blanda". La junta, per la seva banda, no va callar davant d'aquestes manifestacions i al seu torn va dir que el contracte de García Guevara s'acabava a finals d'aquella temporada i li havien ofert portar un altre equip del club, cosa que l'entrenador havia rebutjat. Respecte la disciplina dins l'equip, la junta es defensava tot dient que aquest era un tema de l'entrenador. En tot cas, la decisió de la directiva va provocar un petit cisma dins del club i poc després, a principis de juliol del 1973, dos dels tècnics dels equips de base, Albert Tadeo i José Bordas, presentaven la seva dimissió.. Una setmana després es celebrava una junta extraordinària on el president Jesús Vera també llençava la tovallola, "por motivos profesionales nada más" segons declarà a la premsa. El fet, però, és que el veterà vicepresident segon, Josep Ramon, també va presentar en aquell moment la seva renúncia i s'hauria de fer càrrec de la direcció del club el vicepresident primer Jaume Rovira, qui ja des del primer moment confirma el seu desig de parlar amb Garcia Guevara perquè torni al club. A més, Josep Ramon va admetre pocs dies després al periòdic *La Voz del Llobregat* que havia dimitit per les pressions rebudes de cara a readmetre l'entrenador del primer equip. Després d'aquella junta extraordinària encara van dimitir el secretari de la junta, Josep Raventós, i l'exjugador Jaume Forns, que aleshores era el president de la comissió esportiva. Finalment, però, Garcia Guevara tornava a entrenar al primer equip.

89
L'equip de la temporada 72/73, amb García Guevara com a entrenador (a l'esquerra).
FONT: Arxiu personal Cristina Vera

90
Jesús Mayo intenta encistellar envoltat de jugadors del FC Barcelona, en un partit al pavelló municipal a mitjan dels anys setanta.
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

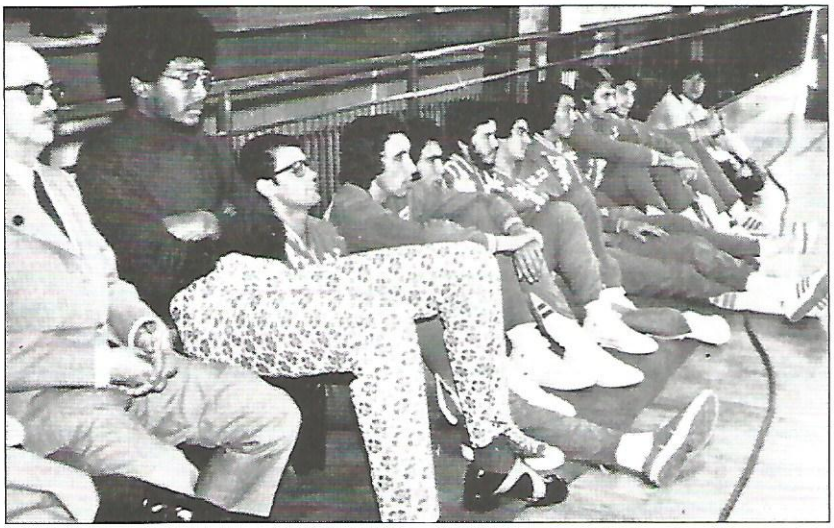

91
Els jugadors del CB Hospitalet observen el partit anterior a la final de la fase d'ascens, l'any 1974. En primer terme, l'americà Bob Gords, que encara vestia de carrer malgrat que la resta de companys ja duien el xandall.
FONT: Premsa, *La Voz Llobregat*

La decisió presa per aquella part de la directiva sembla que va ser, si ho jutgem pels resultats, la correcta, perquè l'equip va pujar al final del següent campionat. Són baixa en la plantilla per aquella temporada 73/74 Vicenç Sanchís, Wenceslao Espinosa i Robert Molas, a més de Forns, Martínez i Tetas; i pugen del júnior de l'entitat Joan Conesa, Roc Segun i Fèlix López. Segons declarà després el president Rovira, el posteriorment gran àrbitre Vicenç Sanchís va ser víctima dels informes dels tècnics i d'una reducció de jugadors obligada per la federació en benefici dels més joves; Espinosa tenia problemes d'estudis, i Molas tenia una millor oferta del Ripollet. Per substituir-los arriben aquesta temporada jugadors que després seran històrics a l'entitat com Gregori Lerma o especialment Jesús Mayo (els dos encara en edat júnior) i Josep Antoni Bové. Durant la pre-temporada, l'equip de García Guevara viu una fita històrica que cal ressenyar ja que per primer cop en la seva història juga contra un equip nord-americà, o com a mínim un equip que pugui ser considerat com a tal[36]. Va ser en la cinquena edició d'un torneig internacional organitzat a Castellar del Vallès, on el CB Hospitalet va entrar en el cartell a darrera hora substituint al Niça francès. El rival de l'equip hospitalenc a les semifinals d'aquell torneig va ser l'equip de la universitat americana de Nassau. El torneig es va disputar durant els primers dies de setembre del 1973, quan l'equip de García Guevara només portava una setmana d'entrenaments. Els joves americans es van imposar per un contundent 51 a 109[37]. Després també van perdre amb l'equip organitzador, el Castellar, per 71 a 62 i van acabar últims del torneig.

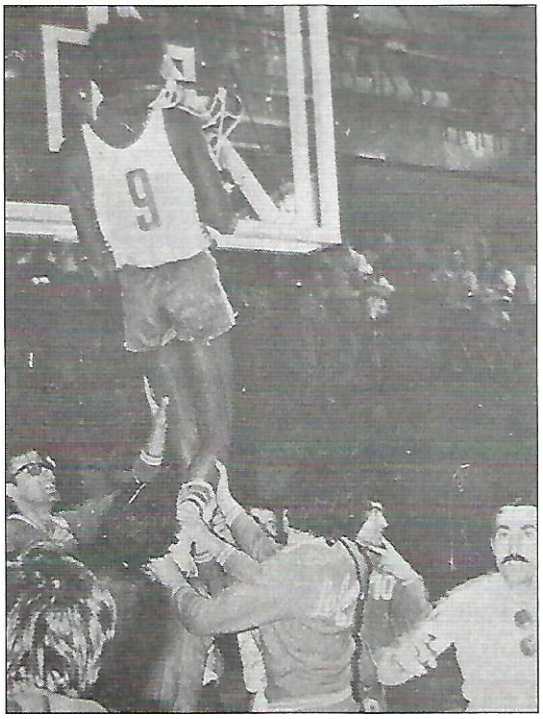

92
L'americà Gords es penja de la cistella una vegada s'ha aconseguit el campionat de Segona Divisió i l'accés a la fase d'ascens, l'any 1974. L'entrenador García Guevara corre cap algun lloc.
FONT: Premsa, *La Voz del Llobregat*

La lliga, però, va ser una altra història. L'equip arrenca de forma fulgurant i fins el desembre no arriba la primera derrota de la temporada a la pista del Ripollet per 84 a 62. García Guevara s'ho devia ensumar perquè dies abans, després d'una ajustada victòria a casa davant La Salle, assegurava no sentir-se gaire feliç. Deia Guevara que "ser líder no es suficiente", i ho arrodonia afirmant que calia aconseguir una mentalitat clara d'equip. El CB Hospitalet portava en aquells mesos una excel·lent ratxa de tres anys sense perdre a la seva pista, ratxa que es va tallar el febrer quan van perdre contra el Granollers per 69 a 70. Tres partits després, en caure derrotats a la pista del Llíria, es deixa escapar també el liderat que fins al moment havien tingut en el seu poder. La lliga, però, no es va escapar. Una bona part de la *culpa* d'això (i del posterior ascens) la va tenir el nord-americà Robert (Bob) Earl Gords, el primer jugador estranger que va jugar al CB Hospitalet en la seva història. Bob Gords arribà a l'Hospitalet a principis d'abril del 1974. Pocs dies després jugava el primer partit amb el seu nou club, que aconseguia una victòria molt important a la pista de La Salle per 70 a 72, amb 29 punts de Gords. La incertesa de la classificació i la presència de Bob Gords en l'equip van aconseguir atreure molts afeccionats que feia temps que no acudien als partits del CB Hospitalet. El tècnic admetia que "ahora, con Bob como director y organizador del juego nues-

tras posibilidades no pueden ser mayores", i l'eufòria al club es desfermà amb raó. A mitjan maig, el CB Hospitalet havia conquerit el campionat de Segona Nacional, després de guanyar al CN Sabadell per 90 a 72 en un Pavelló Municipal ple de gom a gom. Més de la meitat dels punts aconseguits pel seu equip en aquell partit van ser de Bob Gords (47)!!!

La victòria a la lliga donava dret a participar en una fase d'ascens, a Madrid, en què tingueren com a rivals l'Águilas de Bilbao, la Universidad de Canarias, La Salle i el Castilla de Valladolid. La fase es disputà entre el 22 i el 26 de maig. Prèviament, l'equip va visitar l'alcalde, amb qui van celebrar el campionat de lliga. Després, a Madrid, també es va desplaçar el nou regidor d'Esports, Francesc Codina, que havia accedit al càrrec poc abans substituint Domingo Peiró. Pel que fa a la fase d'ascens, malgrat perdre contra l'Águilas, el CB Hospitalet va guanyar els altres tres partits. Per a l'encontre decisiu contra el Castilla, amb qui anaven empatats amb dues victòries i una derrota, la directiva del club hospitalenc va demanar àrbitres de Primera divisió. L'anècdota d'aquell partit sens dubte va succeir al vestidor durant el descans, quan l'americà, en Gords, després de la xerrada tècnica de l'entrenador, es va posar a fumar un cigar davant l'estupefacció de tothom! Fins i tot quan el capità Franquesa va retreure a l'entrenador que el deixés fer allò al vestidor, García Guevara no va tenir més remei que mirar cap a un altre lloc, i és que Gords pesava molt en aquell equip... Van guanyar per 74 a 72, amb 26 punts de Gords i 20 d'en Melero. Amb això en tingueren prou per ser primers a la fase i pujar de categoria de forma directe. Raimundo Saporta, que en aquell moment era el president de la Federación Española de Baloncesto, va lliurar la copa de guanyador al capità Melero, que, a més, va ser considerat el millor jugador espanyol del torneig.

L'alegria va ser immensa. Un directiu, de cognom Fernández (possiblement Alfonso Fernández), declarà a l'enviat especial de *La Voz del Llobregat* que "el ascenso de hoy ha sido lo más grande que ha conseguido en su historia el deporte hospitalense pues si bien ya se consiguió en otra ocasión, creo que ahora la dificultad era mucho mayor". Una opinió molt discutible, si voleu, però que denota l'interès que hi havia en aquella directiva per retornar a la Primera nacional i l'alegria d'haver-ho aconseguit. La festa sembla que ja va ser grossa a Madrid perquè la plantilla va canviar els bitllets de l'avió que

93
El capità Pérez Melero, amb la copa de campions, a l'arribada a l'aeroport després de l'ascens de l'any 1974.
FONT: Premsa, *La Voz Llobregat*

94
L'homenatge que es va fer l'any 1974 als veterans que havien aconseguit el campionat d'Espaya trenta-quatre anys abans. D'esquerra a dreta, Vidal, Maneja, Rodon, Escalera, Marcelino Ferrer, Manzanares, Rosell i Jaume Josep.
FONT: Premsa, *La Voz Llobregat*

95
Signatura del contracte de Lluís Maria Planas com a entrenador del CB Hospitalet l'any1974, davant Josep Garcia Guevara (a l'esquerra) i d'altres membres del club.
FONT: Premsa, *La Voz del Llobregat*

havien d'agafar aquella mateixa nit, per sortir al vol de dos quarts de set del matí següent. A la tornada van ser rebuts a l'aeroport per un grup de seguidors i a l'arribada a la ciutat, després d'encendre una traca de cent metres, de nou passaren pel despatx de l'alcalde Capdevila. Els homenatges van ser diversos, però el més especial va ser el del públic al Pavelló Municipal a mitjan juny, quan es va organitzar un partit entre l'equip de l'entitat i la selecció espanyola júnior, amb Martínez, Bosch, Carod, Margall, Sanemeterio, Cairó, Filbà, Ametller, Navarro, Álvarez, Mulà i Beltrán. En la prèvia d'aquell partit també es va tributar un sentit homenatge als supervi-

C. B. HOSPITALET La Casera

Pl. Ayuntamiento, 29 Campo de Juego: Pabellón Municipal

ANUAL 1975

SOCIO 30

EL TESORERO

Sr. Jesús Vera

Príncipe de Vergara, 1 bis

Hospitalet

1200

96

Carnet de soci de l'any 1975, amb La Casera com a patrocinador. FONT: Arxiu personal Cristina Vera

vents de l'equip que l'any 1940 havia guanyat el campionat de Primera i del qual dos dels seus integrants ja havien mort en aquell moment. Després, la selecció júnior espanyola va guanyar al CB Hospitalet –sense Bob Gords- per 93 a 75. Malgrat tot, les cròniques de premsa ressalten de l'acte que "mucho aficionado se mostró remiso a hacer acto de presencia". Qui sí hi va anar fou l'entrenador del FC Barcelona, que en aquell moment era en Ranko Zerabika, i alguns dels seus jugadors.

La nova temporada a la Primera Nacional, la 74/75, l'equip canvia d'entrenador. García Guevara sembla que no disposava del títol nacional i l'equip serà dirigit per Lluís Maria Planas. També es van fer diversos fitxatges per reforçar la plantilla. Així, a més de renovar Bob Gords, que tan bon rendiment havia donat en els dos mesos de lliga en què havia estat amb ells, la directiva va contractar Earl Beechum, un altre nord-americà. Una de les coses que va animar la directiva del CB Hospitalet va ser que Beechum estava a punt d'aconseguir la nacionalitat espanyola, o això es deia perquè després va tenir molts problemes i, fins i tot, va estar molt de temps sense jugar, un fet que va trastocar els plans de l'entrenador. També es van fitxar Xavier Molina, el màxim encistellador de Segona Nacional amb el Ripollet (ex Estudiantes i Picadero), Santi Udaeta (ex Barcelona i Joventut en les darreres cinc temporades) i Miquel Romero. Es van renovar Ortega (que ja feia quatre temporades que era al club), Bové, Mayo, Lerma i Sierra. Es va donar la baixa a Elias, Franquesa i Martín. Fruit dels acords amb l'empresa La Casera, l'equip s'anomenarà CB Hospitalet-La Casera.

Aquells anys, la lliga de Primera Nacional era temible, amb els equips del Real Madrid, Barcelona, Juventud, Estudiantes, Kas Bilbao, Manresa, Pineda, Acesa Vitoria, S. José Badalona, Círculo Católico de Badalona, Ymca Madrid, Mataró i Águilas Bilbao. Els resultats de la pretemporada, però, eren encoratjadors. En el tercer trofeu Padre Millán es plantà cara al FC Barcelona, amb el que només es va perdre per cinc punts, i després es guanyà àmpliament al Granollers. Poc després es va guanyar al campió francès, l'Olimpique d'Antibes, per 76 a 73 en partit amistós disputat al Pavelló Municipal a finals de setembre del 1974. A principis d'octubre es disputà el trofeu Ramón Pericay en què a la final es guanyaria al Juventud per 73 a 72, tot i que pocs dies després serien els de Badalona els que s'emportarien el primer trofeu Ciudad de Hospitalet, sent el CB Hospitalet quart i últim. La lliga, però, va ser força complicada aquella primera temporada on a més van tenir diferents problemes amb els jugadors nord-americans, especialment amb Beechum i la seva nacionalització. També Gords va estar absent en alguns partits importants per problemes familiars que el van fer viatjar al seu país. Tot i això, només per veure un partit contra el Real Madrid campió d'Europa al Pavelló Municipal segurament ja valia la pena tot el patiment. Tanquin els ulls i pensin què podia ser el vell pavelló amb la presència dels Brabender, Cabrera, Paniagua, Corbalán, Rullán, Luyk i companyia... Impressionant.

El CB Hospitalet acabà en novena posició dels 12 equips participants: just per lliurar-se de la promoció i del descens directe. L'equip de Planas va guanyar set partits i va empatar un, els catorze restants els va perdre, entre ells els onze partits jugats fora de casa... Amb un acceptable balanç defensiu (el cinquè millor general, i el quart a casa d'aquella lliga), l'aspecte ofensiu sembla que va ser el que va marcar la trajectòria de l'equip, amb la penúltima mitjana ofensiva a casa i la novena fora. Gords, però, fou el cinquè màxim encistellador d'aquella lliga (i per suposat el primer del seu equip) amb 575 punts, i en només 18 dels 22 partits (per mitjana, va ser el segon millor jugador amb gairebé 32 punts per partit). Entre Gords i Molina (376 punts i tretzena posició a la llista d'anotadors), havien aconseguit el 56 per cent dels punts del seu equip!

Aquella temporada 74/75 també va passar a la història per la recuperació al club d'un equip femení. Des del 1930 en què

aquella Unió Esportiva Hospitalet -precedent del Juniors- havia tingut un equip femení propi, mai s'havien tornat a veure jugadores en el club hospitalenc. Ara, els nous temps i la casualitat portaren un grup de noies del Picadero de Barcelona cap aquí, on van arribar a un acord amb la directiva del CB Hospitalet per seguir practicant el bàsquet dins de la seva disciplina. En els tres mesos que van del juliol a l'octubre del 1974, els tècnics van confeccionar un equip que va ser capaç de guanyar el seu primer trofeu femení de bàsquet Ciudad de Hospitalet. Aquella mateixa temporada van començar a competir a la Primera Categoria Provincial, la més baixa, on també van acabar com a campiones amb només dos partits perduts dels divuit disputats, i per tant van pujar a categoria Regional. A més, també arribaren a la final de la Copa Presidente femenina, una competició disputada per equips de la mateixa categoria i on van caure davant l'Hispano Francés per 55 a 34. Era l'inici d'una secció femenina que escriuria, durant els vint anys que va existir, grans pàgines dins de l'esport nacional i per la qual van passar també força esportistes importants. Les jugadores d'aquella primera temporada van ser Rosa Mª Casenave, Magdalena Porta, Maria Antònia de la Rubia, Manela García, Montserrat Biosca, Montserrat Vilardosa, Lídia Sanfeliu, Palet, Ruiz i Santos. De fet, aquell equip femení pujaria també en la seva segona temporada. Aleshores van quedar sots-campiones en la categoria Regional, amb només dos partits empatats i tres de perduts dels vint-i-quatre que van arribar a jugar, i tant sols per darrera del Vilassar. Allò suposava accedir a la categoria Interprovincial, també coneguda com a Segona Divisió femenina. En les següents temporades, i malgrat aquest segon ascens, el nivell de resultats seguirà essent prou bo i el primer equip femení del CB L'Hospitalet sempre acostumarà a trobar-se entre els quatre primers a la lliga i en rondes ben avançades a l'anomenada copa Federación (les temporades 79/80 i 83/84 en van ser sots-campiones). Malgrat això, mai no van poder pujar a la Primera Nacional a través d'un ascens a la pista, i es va haver de fer una fusió amb el Betània barceloní per ser-hi, com veureu més endavant. També els equips femenins de base aconseguiran grans resultats en aquests primers anys.

La temporada 75/76 es viu un nou canvi de president al club ja que Jaume Rovira deixa el càrrec a un jove treballador del sector bancari i de les assegurances, Víctor Rodríguez. En el primer equip, inicialment l'entrenador, segons la premsa, és Joan

97
L'equip femení del CB L'Hospitalet la temporada 74-75.
FONT: Arxiu personal Montserrat Biosca

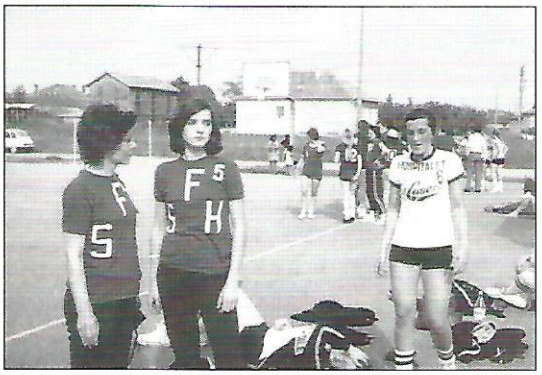

98
Jugadores del CB Hospitalet i de la *Sección Femenina Hospitalet* (l'organisme falangista) en un torneig a Saint Nicolas de la Grave, a França, el maig del 1975.
FONT: Arxiu personal Montserrat Biosca

Coma, tot i que sembla que al final el portaria Josep García Guevara. Sota les seves ordres, aquell any la plantilla va canviar d'americans; Gords i Beechum marxen i es fitxa un altre gran jugador Andrew Lee Prince, de 22 anys i 2.04 d'alçada. Segueixen Joan Ortega (cinquena temporada), Pere Pérez Melero (sisena temporada), Santiago Udaeta, Andreu Sierra i Xavier Molina, mentre que es fitxen Joan Francesc Farelo, de nou i per quarta vegada Santiago Franquesa, i els joves Joan Creus, Xavier Guarro, Amadeu Recasens i Antoni Navarro (aquests dos últims en edat júnior). Cal destacar els fitxatges del base Joan Creus, el qual més endavant ha estat un dels jugadors històrics de l'ACB més carismàtics i amb una trajectòria més dilatada dins del bàsquet català, i de l'hospitalenc Joan Francesc Farelo, que ja havia estat al club dues temporades (entre el 65 i el 67) i que ara amb 31 anys tornava com a ex jugador del FC Barcelona. Aquell equip acabà la lliga en setena posició, després de ser primer de la fase per evitar el descens. Un cop, és la clau de la permanència va raure en els partits de casa, on només van cedir un empat i dues derrotes. En la segona fase, en el grup B dels equips per evitar el descens, el CB Hospitalet tingué el pitjor percentatge d'atac a casa i el segon pitjor fora; també van acabar la lliga amb el pitjor

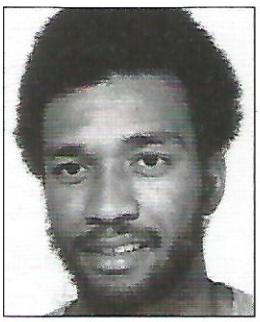

99
Andrew Prince, l'americà de les temporades 75/76 i 76/77
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

100

Aquesta va ser la foto de portada del número 169 de la revista *Rebote*, del 7 de gener del 1976, una imatge d'un partit entre el CB Hospitalet i el Manresa al pavelló municipal. Curiosament als dos equips els patrocinava la mateixa empresa.
FONT: Revista *Rebote*

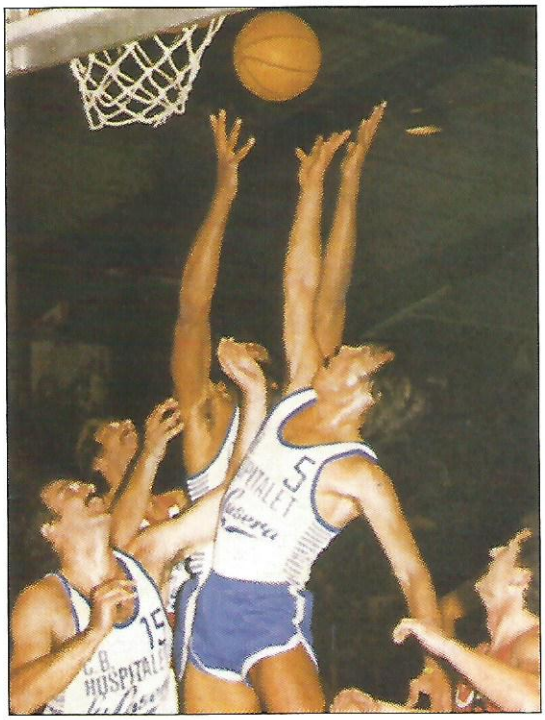

101

Equip del CB L'Hospitalet, la temporada 76/77, sota el patrocini de La Casera, amb jugadors històrics com Joan Creus o Josep Maria Jofresa.
FONT: Arxiu personal Lita Prats

coeficient de tirs lliures dels dotze equips participants (60,7 per cent). Per contra, varen ser la millor defensa a la seva pista i la segona millor fora. En aquell equip, el nord-americà Prince era també la peça clau de l'engranatge: va aconseguir el 31 per cent dels punts del CB Hospitalet aquella temporada, i fou el tercer millor jugador de la lliga en aquest sentit i el sisè en nombre de punts (774 punts en 32 partits, amb una mitjana de 24,2 punts per encontre). Per darrera dins l'equip es trobaven, a molta distància, novament Molina (460 punts) i Farelo (302).

En aquests anys era força complicat guanyar partits fora de casa. Joan Creus recorda que aleshores cada pista era diferent, la superfície, els taulers, els cèrcols de la cistella, fins i tot les pilotes. També els arbitratges tenien normalment clares tendències casolanes. Això complicava molt imposar-se fora. A més, també hi havia dos grups clarament diferenciats d'equips, els poderosos Joventut, Barça, Real Madrid o Estudiantes, i la resta, que havien de competir per evitar els dos darrers llocs que eren de descens. Curiosament, en aquesta temporada 75/76, el CB Hospitalet només va guanyar un únic partit fora de casa, a la pista del cuer Águilas de Bilbao i en la darrera jornada de la segona fase. En aquell partit, per cert, es va produir una anècdota que recordava el jugador Joan Creus: a meitat de viatge en autocar, algú va llegir que el partit es jugava el mateix dissabte, i no pas el diumenge com pensaven. Es van aturar a Fraga i van trucar per telèfon, confirmant que efectivament havien de jugar aquell mateix dissabte a la nit. Ràpidament van deixar l'autobús i es van encabir en taxis, de cinc en cinc, per tal d'arribar abans. Els cinc que anaven en el primer taxi que va arribar, entre els quals hi havia en Joan Creus, van sortir directament a la pista sense escalfar ni un minut. Mentre jugaven, anaven arribant la resta de companys. I van guanyar el partit...

La temporada 76-77 el CB Hospitalet viu la seva tercera lliga consecutiva dins de l'elit nacional del basquetbol. L'economia del club comença a notar l'esforç i l'any 1977 ja es parla de dos milions i mig de dèficit. A la premsa especialitzada llegim que "la disminución del presupuesto, traducido en rebaje de fichas y muchas discusiones como en el caso de Melero, parecía abocar a los ribereños a una de las plazas de descenso".. Però no va ser així ja que el CB Hospitalet tornarà a ser setè a la lliga, una gran classificació aconseguida també de la mà de García Guevara. De nou l'encert a casa, on fins i tot esgarraparien un empat amb el Joventut, i el fet de guanyar partits més compromesos a fora, com per exemple a Manresa, van ser les claus de la classificació. Malgrat que el tècnic es queixaria a posteriori que els problemes econòmics del club van fer que ell no tingués decisió en els fitxatges que es van fer aquella temporada, el cert és que la plantilla va tenir un bon rendiment, però la seva feina li va costar tal i com llegim a la revista Rebote una vegada acabada la lliga: "García Guevara, siempre al borde del infarto en los partidos y al que le han señalado infinidad de técnicas, ha sabido sacar el máximo partido de un discreto

equipo". Amb el nord-americà Prince de nou com a puntal de l'equip el CB Hospitalet acaba sisè en el percentatge d'encert encistellador (48,7 %) i cinquè dels dotze participants en l'estadística dels tirs lliures (78,4%), un aspecte aquest darrer on precisament s'havia fallat, i molt, la temporada anterior. El nord-americà Prince va acabar com el quart millor anotador de la categoria amb 618 punts en 22 partits (28 punts de mitjana), gairebé un terç dels punts del seu equip. Aquesta va ser la temporada de l'esclat de Joan "Chichi" Creus com a jugador (quart millor encistellador de l'equip).

Aquest rendiment a la lliga, però, no va ser continuat amb una actuació al mateix nivell, en la Copa del Rey, una competició on, en teoria, el CB Hospitalet no podia fer gairebé res, però on aquest any va tenir una actuació especialment desafortunada. En efecte, l'equip acaba sisè i últim del seu grup amb només dos partits guanyats dels deu que hi juga i sense haver superat cap dels seus rivals en el global de l'enfrontament a doble partit. Aquest fet va crear cert malestar entre els afeccionats; l'entrenador es defensà dient que havia promès minuts als jugadors amb menys protagonisme a la lliga, i també que en aquesta competició "no está en juego ningún descenso y ya se sabe quienes van a clasificarse". En aquelles declaracions, a més, García Guevara també es va despatxar a gust amb la directiva tot dient que no havia rebut d'aquesta "todo el apoyo que esperaba o creía que merecía el equipo". El tècnic afegia també, entre d'altres crítiques, que no podia tocar els jugadors de l'equip júnior. Evidentment, poc després d'aquestes manifestacions la directiva cessà per segona vegada Josep García Guevara com a entrenador i, a més, convocà una roda de premsa per dir-hi la seva. Degut a aquest fet també va presentar la seva dimissió l'aleshores vicepresident Jaume Rovira, qui, de ben segur devia ser el principal valedor d'en García Guevara. Desvinculat d'aquest embolic, però coincident gairebé en el temps, ja que es produeix poques setmanes després, el president Víctor Rodríguez presentà també la dimissió irrevocable per problemes de feina. El jove empleat de banca és traslladat a Girona. El substituirà Francesc Codina, que en aquell moment també era el regidor d'Esports a l'Ajuntament.

La següent temporada, la 77-78, d'entrada el tècnic va ser Moncho Monsalve, el qual segurament va viure aquí alguns dels seus pitjors mesos com a entrenador. Es va donar la baixa al nord-americà Prince, i també a Molina, Creus i Ortega. Es va

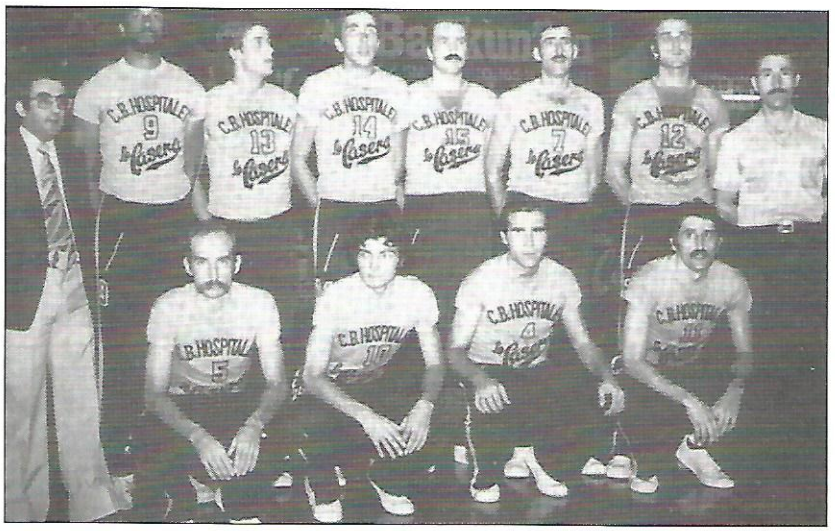

102
L'equip de la temporada 76/77, amb Josep García Guevara com a entrenador, a la dreta; el de l'esquerra podria ser Joan Coma. Dels jugadors, el 9 és Andrew Prince, el 14 Jesús Mayo i el 10 Joan Creus.
FONT: *Rebote* nº 183

fitxar un nou americà, Kerry Earl Davis, un ala-pívot del que es deia que era un jugador "barat". També es van incorporar Joaquim Giralt, Jordi Salamé (jugador sortit del planter del Sant Josep de Badalona), Marcel·lí Segarra, un jove Andrés Fadó procedent del júnior que després romandria sis anys al club, i el pivot cedit pel Barça, Gregorio Estrada, que sortia d'una mala temporada sense la confiança del tècnic blaugrana. Continuaven de l'any anterior Farelo, Guimerà, Mayo i

103
L'equip de la temporada 77/78. D'esquerra a dreta, a dalt, Moncho Monsalve (entrenador), ..., Kerry Davis, Gregorio Estrada, Jesús Mayo i ¿Jordi Salamé?; a sota, ..., Toni Bové, Joan Francesc Farelo, Andreu Fadó i ...
FONT: Diari *AS*. Fotògraf, Tello

Casasayas. El tècnic Monsalve declarà a la premsa abans d'iniciar la lliga que amb aquesta plantilla "no vamos a perder ningún partido por una diferencia superior a los quince puntos". Quatre mesos després, Moncho Monsalve presentava la dimissió després d'un partit a Madrid contra l'Estudiantes,

104

L'equip del 1979. D'esquerra a dreta, a dalt, ..., ..., Jesús Mayo, Roger Galín, ..., ..., Ricardo Figueras, Josep Maria Soro (entrenador); ajupits, Eduard Ràfols, ..., Joan Francesc Farelo, ¿Jordi Salamé o bé Jordi Puigventós?, Jordi Creus i Lluís Itarte.
FONT: Arxiu personal Montserrat Biosca

l'últim encontre de la primera volta. El tècnic confessava a la premsa el seu fracàs amb l'equip i explicava que després d'una conversa amb el president Codina es va prendre aquesta decisió, però aclarint que no era un cessament sinó una sortida per voluntat pròpia. Monsalve ja havia sortit la temporada anterior per la porta falsa al Valladolid, i ara amb aquest nou fracàs quedava en entredit i en un delicat moment en la seva trajectòria. El substitut de Monsalve la resta de la temporada seria Josep Bo, que aleshores portava l'equip júnior de l'entitat. Bo no va poder salvar la categoria. L'equip només serà capaç de guanyar cinc partits i d'empatar-ne un altre, dels vint-i-dos de què constava la lliga. El CB Hospitalet tornarà a perdre la màxima categoria l'abril del 1978. Aleshores, tot i guanyar l'Estudiantes a casa per 101-91, la resta de marcadors el condemnaren al descens matemàtic malgrat que encara mancaven tres jornades per disputar.

Aquest moment coincideix en el temps amb la transició política que viu el país i que porta novetats en tots els ordres de la vida catalana, inclòs l'esportiu. Entren noves autoritats a l'Ajuntament, a qui se'ls ha d'explicar fins i tot la història del club, que ja es prepara per celebrar el seu cinquantè aniversari. La legislació també permet ara noves formes de finançament, com per exemple l'obtenció de llicències de sales de joc per a entitats sense ànim de lucre. Una possibilitat que el CB L'Hospitalet aprofitarà en aquests moments de grans despeses econòmiques en categories nacionals d'elit per als equips masculins, unides a un ràpid ascens de l'equip femení també a categories importants.

El primer equip masculí es converteix aquests anys en un equip ascensor entre la màxima categoria (Primera nacional fins al 1983 en què es crea l'actual lliga ACB) i l'aleshores recentment creada Primera B. La temporada 78/79, el CB L'Hospitalet disputa la lliga de Primera B, després de baixar de la màxima categoria. Aquella categoria devia suposar per als clubs unes despeses properes a les de la categoria superior ja que també era nacional (aquell any per exemple jugaren contra Canarias, Náutico Tenerife, Valladolid, Alcalà, Helios de Saragossa o Llíria de València, entre d'altres), i fins i tot més endavant permetia jugar amb jugadors estrangers. Sota la direcció inicialment de Manel Soriano, en aquella primera campanya a la categoria de plata les coses no funcionen massa bé d'entrada i s'ha de substituir l'entrenador. Entra Josep Maria Soro, un ex jugador internacional dels anys seixanta que agafa l'equip en l'últim lloc i acaba classificant-lo a la sisena posició. La següent temporada, la 79/80, el CB L'Hospitalet és capaç de pujar novament a Primera Nacional, en acabar tercer a la lliga regular, per darrera d'OAR i Náutico, amb només sis derrotes en trenta partits. L'entrenador d'aquell equip era un altre dels homes que més temporades ha ocupat la banqueta del primer equip: Guifré Gol. Un ascens que, a més, va coincidir amb l'any de les noces d'or del club i també amb l'estrena del mandat d'una de les presidències que més ha marcat la història del CB L'Hospitalet, la de Pepita Marcé. Després de la dimissió presentada a principis de gener del 1980 per Francesc Codina, agafarà el relleu Pepita Marcé, fins aleshores vicepresidenta. Es va dir que Codina volia aleshores dedicar-se plenament a la seva carrera política (després seria diputat al Parlament per CiU, entre d'altres càrrecs) però sembla que hi havia importants discrepàncies dins de la seva junta directiva i que potser això va ajudar també a la seva sortida del club.

Amb Pepita Marcé arribarà una altra persona clau per entendre el darrer quart de segle del club, Xavier González, que es faria càrrec en aquells primers anys de la parcel·la econòmica de l'entitat. Francesc Codina se'n va d'un club que ja comença a trobar-se amb molts problemes econòmics, i que seran els que es trobarà Xavier González tot just entra a treballar en aquella directiva. Aquests problemes, juntament amb d'altres de tipus esportiu, faran que com a mínim la temporada de l'ascens no sigui plàcida. Així, els desplaçaments comencen a ser complicats, els recursos econòmics per als viatges s'acon-

segueixen sobre la marxa i amb poc temps de marge; el mes de març el desplaçament a Alcalá de Henares es realitzà en cotxes particulars, i es van produir algunes anomalies que forçarien el cessament i posterior readmissió de Josep Maria Soro, que ara feia funcions de delegat, una situació que fins i tot es veurà posteriorment reflectida a la premsa. Tot això generarà una primera divisió en la junta directiva que Pepita Marcé havia heretat del dimitit Codina, amb una clara confrontació entre aquella i el seu vicepresident segon, Joaquim Roc. Fruit d'aquest enfrontament, el 24 de març es va viure una situació molt tensa en la reunió de junta, on els dos van fer un intent de dimitir que el vicepresident primer, Alfonso Fernández, aconseguiria aturar amb els arguments del possible ascens de l'equip i de la celebració del cinquantenari que hi havia en marxa. Les diferències entre els dos segurament ja venien d'abans, del període de l'anterior president Francesc Codina, però en absència d'aquest, en Roc devia quedar sense el seu principal valedor i per tant l'enfrontament hauria estat inevitable. La decisió del vicepresident, però, només es va endarrerir uns mesos ja que a principis de juny va fer efectiva aquesta dimissió per "la disconformidad con la línea de actuación que lleva, desde un tiempo a esta parte, el Hospitalet". Ho feia, això sí, tot just quan tota la directiva estava posant els seus càrrecs a disposició de la presidenta per tal que aquesta pogués fer una junta a la seva mida. Roc arrodonia, en declaracions a la premsa, els seus arguments per marxar de la directiva dient que "nuestra presidenta obra de una buena fe que apabulla, otra cosa son sus consejeros, que no están demasiado acertados, en mi opinión". Pepita Marcé farà posteriorment la seva junta, on no hi figuraran quatre dels anteriors directius, entre ells evidentment Joaquim Roc. La presidenta, a més, demanarà en la primera reunió que els problemes se solucionin dins d'aquella sala i no pas a través de la premsa, en al·lusió a totes les notícies que s'havien vist impreses en la temporada de l'ascens. Els problemes, malgrat aquesta remodelació, no havien fet sinó començar.

En aquestes dues darreres temporades a la Primera B de les quals us parlava, l'equip és format evidentment amb jugadors nacionals. De la plantilla que havia baixat al final de la temporada 77/78 només continuen Andreu Fadó, Jesús Mayo i Joan Francesc Farelo (aquest últim només durant la primera de les dues temporades). A aquests s'hi afegeixen, entre d'altres, Jordi Salamé (que patiria una important lesió al tendó d'Aquiles a principis del 1980), Ricard Figueras (que acabaria jugant al club set temporades gairebé consecutives), Eduard Ràfols (qui també s'hi estaria durant cinc lligues, les quatre primeres de consecutives), Jordi Creus (germà del mític Joan, que hi havia estat uns anys abans), Lluís Ytarte, Antonio Garrido, Roger Galín, Antoni Tramullas i un jove Eduard Vidal[38], un jugador d'origen nord-americà però de pares espanyols que arribaria cedit pel FC Barcelona. Gairebé tots ells continuaran a partir del 1980 a la Primera Nacional, amb les úniques excepcions de Farelo, Galín, Tramullas, Salamé i Vidal, que seran substituïts per Llorenç Ytarte (jugador format al planter i germà d'en Lluís), Ricard Gainza, Antoni Ametller (ex Joventut, Círculo Católico Badalona i Cotonificio Badalona, a més d'internacional júnior) i per dos nous americans, Wayne Armstrong i, més tard, Jim Brandon. L'entrenador Guifré Gol deixa el club després d'aconseguir l'ascens i d'una tensa temporada. Oficialment, però, no se'n va perquè tingui problemes amb la directiva sinó perquè vol dedicar-se a l'enginyeria en el seu temps lliure...

La nova temporada en l'elit del bàsquet nacional comença amb un dèficit acumulat de quatre milions de pessetes (uns 24.000 €), segons es va informar als socis en l'assemblea ordinària el 3 de juliol d'aquell 1980. En aquella assemblea també es va aprovar l'adaptació dels estatuts a la nova regulació esportiva del moment. La presidenta va proposar l'adopció d'un matís important, l'ampliació del mandat presidencial dels dos anys que regien en aquell temps fins als quatre, tot adduint que així es podria gestionar millor la feina tant esportiva com administrativa. Aquesta proposta va ser aprovada per unanimitat pels 79 socis que hi havia a la reunió. També es va informar de la firma d'un contracte amb una empresa explotadora de sales de joc per a l'obertura d'una sala de bingo on el club posseïa la llicència que era totalment gestionada per aquella societat. Això havia de suposar uns ingressos mensuals inicials de 200.000 pessetes, tot i que aquests diners no començarien a arribar fins l'agost de l'any 1981. A banda de pujar les quotes dels abonats, aquests recursos del bingo juntament amb la recerca d'un patrocinador havien de suposar la solució dels problemes econòmics del CB L'Hospitalet, però no va ser així. D'entrada, la recerca del patrocinador va resultar infructuosa. La presidenta Pepita Marcé i el seu directiu Xavier González van parlar, entre d'altres, amb les empreses Black & Decker, Codorniu, Freixenet i

105
El programa del primer torneig juvenil de bàsquet, organitzat amb motiu del cinquantenari de l'entitat, l'any 1980
FONT: Arxiu personal Felix Pons

Juvé. Cap d'elles donaria una resposta positiva. De fet, la situació econòmica devia ser prou delicada com per a què la directiva decidís en aquells mesos mesures gairebé heroiques, per exemple intentar comprometre tots els membres de la junta a aportar una quantitat de 300.000 pessetes al club de qualsevol forma: a través d'anuncis, aportacions... També es va posar en marxa un sorteig gegant amb l'excusa del cinquantenari del club, però amb l'objectiu real d'acabar amb els quatre milions de dèficit que arrossegaven. Totes aquestes mesures es mostrarien del tot insuficients davant d'una lliga de Primera Nacional que aquella temporada autoritzava el segon estranger, i amb un club que volia celebrar les seves noces d'or i que ja tenia una estructura àmplia d'equips, entre ells un de femení a la Segona Divisió (categoria interprovincial). En aquells anys, portar un jugador americà es menjava una part important del pressupost d'un club, encara més en el cas d'una entitat modesta. A més dels diners efectius que cobrava el jugador, se li havien de procurar altres al·licients, com un lloc on viure-hi o un cotxe per als seus desplaçaments, que, evidentment, anaven també a càrrec del club. Aquesta temporada 80/81, per exemple, el primer americà que va fitxar el CB L'Hospitalet va ser Wayne Armstrong, un pivot de 22 anys i 2.10 d'alçada. La seva baixa de la federació holandesa va costar, d'entrada, 2924 dòlars; a més, es va adquirir un cotxe SEAT 124 de segona mà per un valor de 145.000 pessetes per a ús del jugador americà (assegurança apart). També es va llogar un pis al carrer Girona número 23 que costava 14.000 pessetes mensuals. Aquestes despeses eren prèvies al que realment costava el jugador, que en algun moment es va dir que havia fitxat per un milió i mig de pessetes. Aquella temporada, l'entrenador també era de fora, un jove tècnic basc anomenat Pedro Zorrozúa, a qui també se li va buscar allotjament, en aquest cas a Castelldefels amb un cost pel club de 15.000 pessetes mensuals...

La temporada 80/81 va ser intensa i complicada. Primer el 1980 va ser l'any del cinquantenari. El club ja pensava en l'esdeveniment des de dos anys abans. Curiosament, en l'assemblea de socis de l'estiu del 1978 hi va haver debat sobre la data en què s'havien de celebrar les noces d'or ja que la confusió sobre el moment inicial del club (1929 o 1930, com ja hem vist) i el fet que les de plata s'haguessin fet el 1955 posaven un punt de confusió entre els socis. Finalment es va decidir que la data correcta era el 1980. No va ser, però, fins el setembre del 1979 quan es van iniciar els treballs per organitzar els actes. De fet, en la junta directiva del 6 de novembre encara es parlava de la petició que li havien fet a l'ex directiu Luciano Clavero perquè es posés al capdavant de la comissió organitzadora. Ja havien parlat, això sí, amb els representants de la Federació Catalana i de l'Ajuntament per tal de demanar subvencions, entre altres coses. Una setmana després Clavero havia acceptat el càrrec, i també ja se sabia que la Diputació havia atorgat una subvenció de 200.000 pessetes. En aquell mateix 14 de novembre s'acordava també la confecció de les samarretes del cinquantenari. Però a partir d'aquí els esforços semblen molt irregulars i inconnexos si ho jutgem per les anotacions de les actes de les reunions de junta i dels fruits del seu treball. Clavero no trigaria a abandonar la comissió perquè, segons recordava ara, es trobava les coses ja massa fetes. Posteriorment, el 19 de febrer del 1980, un cop ja havia començat l'any de la celebració i, de fet, ja s'havia organitzat el seu primer acte (la primera edició del torneig juvenil Ciutat de l'Hospitalet), la junta decideix nomenar un nou president de la comissió organitzadora del cinquantenari, el vicepresident Alfonso Fernández, qui també dimitiria pocs mesos després. En aquella mateixa reunió es va acordar la publicació d'una revista dedicada a les noces d'or, amb la història del

club i dades d'aquella temporada, que s'havia de finançar amb publicitat. Fins i tot més endavant es va parlar de redactar tot un llibre; en la junta del 31 de març es parlaria que l'escriptor del llibre seria un redactor en cap del diari *Sport*, un tal Rius, que el llibre tindria un tiratge de 10.000 exemplars amb un cost de 70 pessetes per unitat i que el seu preu de venda final seria de 250 pessetes. Posteriorment, però, devien sorgir problemes –imagino que d'ordre econòmic- i aquella publicació no es va editar mai.

Durant el mes de febrer es va parlar d'organitzar un torneig sènior femení amb motiu del cinquantenari. Un torneig molt més modest que el dels juvenils, amb la participació de l'Hispano Francès, Sant Josep Obrer i Santiago Apóstol. Dos clubs de la pròpia ciutat i un de Barcelona juntament amb l'equip organitzador configuraven el cartell del torneig femení que va tenir lloc el 22 i 23 d'abril. Es va confeccionar també un programa de mà, tal i com s'havia fet en el torneig juvenil. Durant l'abril es comença també a parlar de fer un altre torneig pel mes de juny, en aquest cas d'equips masculins de categoria júnior i amb la participació d'equips francesos. Però potser l'esdeveniment més important de tot aquell reguitzell d'actes seria el partit de presentació de l'equip sènior per a la temporada 80/81 (quan havien pujat a la màxima categoria) on es va convidar al Real Madrid. La coincidència en el patrocinador dels dos equips, la marca Adidas, va facilitar la presència dels madridistes en aquell partit. A la premsa es va criticar que no s'hagués donat massa publicitat a aquell partit i també que "durante el verano se especuló con la posibilidad de que el Hospitalet pasará a convertirse en el filial del Real Madrid, lo que después no se confirmaría, si bien las relaciones que existen entre los dos clubs son extraordinarias pues ambos llevan la publicidad de la misma firma deportiva, Adidas. Por esta razón el campeón de Europa jugará este partido por una cantidad sensiblemente inferior a lo que acostumbra a percibir normalmente". Els socis no van pagar per veure aquell partit, l'entrada general es va posar a 500 pessetes i la d'infantils a 100. L'encontre va suposar el debut d'Abromaitis amb el Real Madrid, on també van jugar Corbalán, López Iturriaga, Brabender, Meister, Llorente, Prada i Díaz. Van faltar Rullán i Romay. L'entrada va ser bona malgrat que no es va omplir del tot el pavelló. Els madridistes amb un joc fluix, van guanyar a un discret CB L'Hospitalet per 92 a 99. També es jugaria aquell any un partit amistós amb la selecció espanyola júnior, que es va disputar al Pavelló Municipal i que va acabar amb empat a 88. Amstrong va anotar 24 punts pel CB L'Hospitalet. I poca cosa més en aquestes noces d'or, a banda de la realització d'un gran sorteig que, en realitat, tenia més la intenció d'aprofitar l'avinentesa per recaptar diners per a la malmesa economia de l'entitat que no pas la de celebrar el cinquantenari. Altres iniciatives durant aquest any van ser la confecció d'entrades commemoratives, o l'intent de jugar un partit contra el campió de la Recopa, l'Olimpia Ljubliana, que molt em temo que no van arribar a bon port. Crec que, globalment, els actes del cinquantenari no van tenir ni de bon tros el ressò popular que havien tingut els de les noces de plata. Les causes, entre d'altres factors, les podríem situar en la dispersió dels esdeveniments al llarg de tot l'any; la manca d'un programa clar i confeccionat amb temps (es va anar improvisant i per això mai es va editar cap fulletó amb els actes del cinquantenari) i perquè aquest 1980 va ser un any difícil per altres motius que tot seguit us explicaré.

En l'apartat esportiu el primer equip del CB L'Hospitalet és molt similar al que havia aconseguit l'ascens, amb l'afegitó de l'americà Amstrong i els reforços d'Antoni Ametller, Llorenç Itarte i Ricard Gaínza, que substituïen Antoni Tramullas, Jordi Puigventós i Roger Galín. La competitivitat d'aquell equip no devia ser pas dolenta perquè, per exemple, va ser capaç de posar contra les cordes equips com el mateix Real Madrid, en contra del qual el 15 de març de 1981 només va perdre a pista madrilenya d'un sol punt, o el Joventut, que només va poder guanyar al Pavelló Municipal de dos en la primera jornada de la lliga. Però el CB L'Hospitalet només té un jugador americà... L'equip de Zorrozua només guanyarà nou partits per disset derrotes, que l'acaben condemnant al descens malgrat tenir opcions de permanència fins al darrer partit de la lliga. En aquella darrera jornada havia de guanyar l'Helios de Saragossa i esperar la derrota del Náutico de Tenerife. Els hospitalencs guanyaren el seu partit per 84 a 79, amb l'anècdota inclosa –molt definitòria per cert del que estava essent aquella temporada al club- que Zorrozua no va poder comptar amb l'americà (que ja era Jim Brandon) fins a la segona part "porque se confundió de hora", segons s'explicà en la crònica d'*El Periódico*. El Náutico, però, no va fallar i va derrotar l'Estudiantes per un contundent 92 a 72. Malgrat que el CB L'Hospitalet havia encadenat tres victòries consecutives en

106

Una jugada molt embrollada, amb l'americà del CB L'Hospitalet Jim Brandon en primer terme, que correspon al darrer partit de lliga de la temporada 80/81 contra l'Helios. La victòria no serviria per salvar la màxima categoria. FONT: Revista *Don Basket*

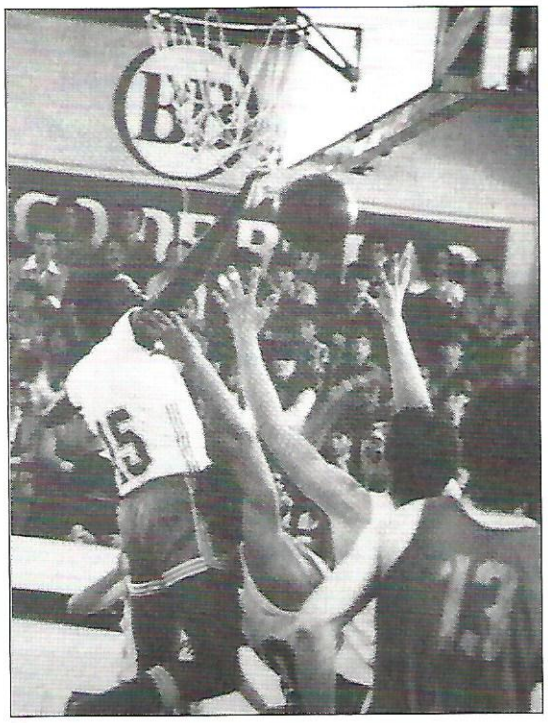

aquest darrer tram de la lliga, finalment van ser inútils. S'ha de dir que en aquella temporada el CB L'Hospitalet va perdre fins a sis d'aquelles disset derrotes per un marge igual o menor als cinc punts... Dit això, però, també s'ha de ressaltar que els problemes interns d'aquella plantilla i del club van afectar el seu rendiment. En especial cal destacar un incident força surrealista que va provocar un canvi a corre-cuita del jugador americà de l'equip. En efecte, durant el mes de desembre del 1980 Armstrong abandona l'equip sense dir res a ningú. El jugador, que era aquí amb la seva esposa, fa un bon dia les maletes, agafa un avió i retorna al seu país sense ni dir adéu. El club, en una situació digna del més pur cinema còmic, se n'assabenta gràcies a una hostessa que treballa a l'aeroport i que resulta ser també jugadora del club. Ella veu passar Armstrong i la seva dona carregats de maletes per agafar un vol de la TWA amb destinació a Nova York. La noia telefona al club explicant aquella estranya visió, però ja és tard. El jugador ha marxat, havent cobrat el seu darrer sou[39] –es va dir que del milió i mig de la seva fitxa havia arribat a cobrar fins aleshores 560.000 pessetes- i deixant el cotxe del club a l'aparcament de l'aeroport amb les claus posades!

Les versions del que va passar són diverses. En tot cas, Armstrong va marxar d'aquella manera perquè aquí no s'hi trobava a gust per algun motiu. Molts diuen que la seva dona era la que veritablement el va empènyer a anar-se'n d'aquí, però segurament també ell ho tenia prou clar. El detonant de tot, a banda que també es va arribar a parlar a la premsa de "ciertos problemas de tipo racial", van ser les condicions del pis que els havien llogat, un pis molt fosc i baix, sense calefacció ni massa comoditats. Així ho recorda també l'aleshores membre de la directiva, Xavier González. De fet, per exemple, la junta va haver d'acordar un mes abans la compra d'una estufa per al jugador americà... En González també recorda que la dona d'Armstrong va patir una malaltia infecciosa durant la seva estada aquí, fet que també hauria influït en la seva decisió. A la premsa van sortir versions per a tots els gustos, i alguns deien que va ser una operació planejada pel propi club per tal de facilitar el canvi d'americà ja que no n'estaven prou satisfets. Podria semblar una explicació amb possibilitats de ser la real si tenim en compte que Armstrong es va convertir en el primer dels americans que havien passat pel bàsquet espanyol que havia sortit d'una pista en partit oficial sense marcar ni un sol punt i amb cinc personals (en un partit contra el Manresa)! També recolzaria aquesta teoria de la conspiració el fet que el recanvi es va produir de forma molt ràpida ja que el substitut d'Armstrong arribava pràcticament una setmana justa després de confirmar-se la seva marxa... Malgrat això, no crec que aquesta versió sigui certa, entre d'altres coses perquè la junta del CB L'Hospitalet es va sentir prou ofesa com per preocuparse d'obrir el front de la lluita als despatxos contra Armstrong (van acordar notificar el fet a la federació espanyola, a través de la catalana, i demanar danys i perjudicis, a més de retenir la seva fitxa internacional). Un front que acabaria sent inútil però que segurament no s'hauria seguit en cas que hagués interessat de debò la marxa del jugador, i menys amb la fermesa amb què va ser tractat el tema en la reunió de junta del 15 de desembre, segons s'exposa a la seva acta. També el directiu Enric Pardo desmenteix ara aquesta possibilitat. Pardo recorda fins i tot que Armstrong acabava de fer un gran partit a la pista de l'Inmobanco madrileny. Una altra raó per a la seva fugida podria tenir relació amb la gelosia del jugador vers la seva parella, una dona de color alta i força agraciada segons recorden alguns...

En tot cas, però, la jugada sembla que no va ser pas dolenta per a l'equip de Zorrozua ja que l'americà que va venir després de l'espantada d'Armstrong va donar molt millor resultat. En

efecte, el nou americà va ser Jim Brandon, un jove també de 22 anys però més baix, 1.97 d'alçada, procedent del bàsquet universitari. Brandon acabarà cobrant les 900.000 pessetes que en principi s'havia d'endur encara Armstrong. La directiva el va col·locar, però, en el mateix pis que havia llogat per a l'anterior americà. Brandon no va trigar ni dos mesos en comparèixer davant la junta directiva "haciendo la solicitud de cambio de piso del que ahora ocupa por otro en mejores condiciones. El motivo de la solicitud es debido a que el piso actual es un interior que no da el sol y comenta el jugador que tiene que tener la mayor parte del día la luz eléctrica encendida y que lo encuentra triste afectando tal cosa a su calidad de juego". Quina argumentació més maquiavèlica! Poc després es feien gestions per aconseguir-li un altre pis a Castelldefels.

El del jugador americà no seria ni de bon tros l'únic problema al club durant aquella agitada temporada. De nou les diferències a la directiva i les seves tensions amb el primer equip saltarien les barreres de la premsa. A la junta de Pepita Marcé durant aquell any van caure de nou alguns dels seus membres. A principis de setembre se'n va el vicepresident tercer, Àngel Abella, "debido a problemas particulares que le impiden una dedicación al club", segons s'explica en l'acta de la junta de l'1 de setembre del 1980. L'1 de desembre, el comptador Josep Martí exposa la seva intenció de presentar la dimissió per una sanció de vuit partits que li havia imposat el comitè de competició en virtut de la seva tasca com a delegat de l'equip; la junta rebutjarà aquesta sol·licitud i Martí seguirà en el càrrec fins a principis del mes de març de l'any següent quan de nou presentarà la dimissió irrevocable que aquesta vegada sí que farà efectiva. A mitjans de desembre, el vicepresident primer Alfonso Fernández presenta la dimissió sense que s'aclareixin els motius, tot i que ell mateix declara a la premsa, sobre la directiva que acaba d'abandonar, que potser administrativament pot portar endavant el club però "técnicamente no, seguro que no". Alguns van vincular la seva marxa a la fugida d'Armstrong, que va coincidir en el temps. La pròpia Pepita Marcé, però, declararia uns mesos després que Fernández havia marxat per "incompatibilidad con la presidenta". En aquella mateixa junta del 8 de desembre també es va concedir el cessament als vocals Jaume Ramon, per motius particulars, i Manel Roqueta, per motius de salut. Els dos feia un parell de mesos que, de forma justificada, no acudien a les reunions de junta.

Dins de la plantilla també van sorgir molts problemes. A banda del canvi sobtat d'americà, cal fer esment dels continus mals de cap que tingueren els jugadors per cobrar els seus sous. La junta anava pagant, però amb molts retards i entrebancs. De vegades era la pròpia presidenta la que havia d'avançar els diners, d'altres es fraccionaven els pagaments quan no es podia fer front a tot el seu valor... Aquell any no s'havia trobat patrocinador i el CB L'Hospitalet es convertí en un dels tres equips que no lluïen aquella temporada publicitat a la samarreta; els altres dos eren Barça i Real Madrid... La temporada acabaria amb un nou dèficit de quasi 2,9 milions de pessetes (uns 17.400 €). Problemes econòmics i també esportius que provocaren més incidents amb alguns dels integrants de la plantilla. Així, poc després de la marxa d'Armstrong, Lluís Itarte sol·licita la baixa perquè diu que no juga i que l'entrenador no compta amb ell; la junta, però, no li concedeix. En els mateixos dies finals de desembre del 1980 i principis de gener del 1981, un altre jugador, Ricard Gainza, comet una falta d'indisciplina força greu. Gainza no acut als entrenaments ni a jugar el partit davant del Bascònia, a casa. El jugador al·lega estar malalt de grip i es nega a complir amb el requeriment del club per jugar el partit del següent diumenge. Un dia més tard, però, Gainza es casava sense dir paraula! Només quatre dies després acudiria de nou al club per entrenar, tot demanant parlar amb la presidenta. Després d'això no va viatjar amb els seus companys a la pista de l'Hèlios de Saragossa. La junta el va sancionar amb 50.000 pessetes que li descomptaren de la seva fitxa. Mentrestant, les coses a la lliga ja no anaven gaire bé i la directiva va parlar amb l'entrenador Zorrozúa, al que va confirmar en el seu càrrec tot oferint-li una temporada més que no va arribar a acceptar en cap moment. Un dels seus col·laboradors, el fisioterapeuta i delegat Toni Bové (exjugador també del club), entra ara al punt de mira de la directiva, que decideix cessar-lo en la seva funció de delegat i també, amb l'excusa d'estalviar diners, li comunica que el fisioterapeuta ja no viatjarà amb l'equip en els partits fora de casa. Per contra, li ratifiquen en el càrrec d'ATS, "que viene desarrollando muy bien". En algun diari vincularen aquest cessament del seu càrrec com a delegat amb què la directiva l'acusava de ser qui havia filtrat a la premsa el problema amb Gainza. L'exdirectiu Enric Pardo confirma ara que aquesta vinculació va ser real, però que Bové sempre va defensar que havia pagat per una filtració que ell no havia fet. En aquell moment, Bové declararia a la premsa

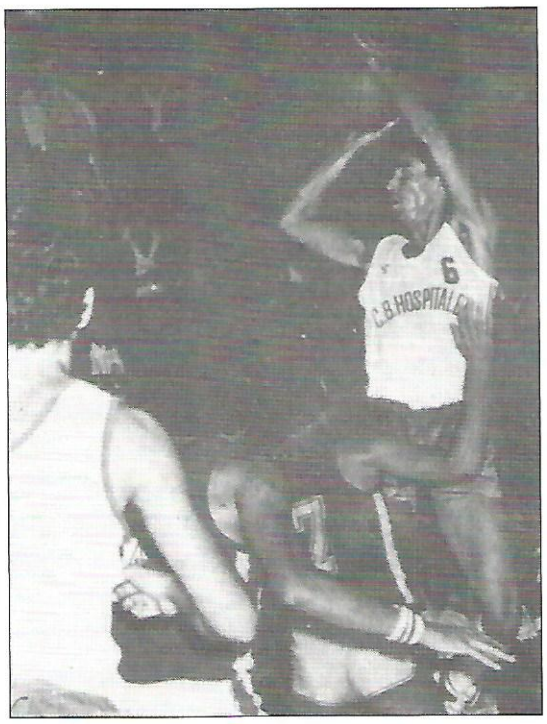

107
Andreu Fadó s'aixeca per llençar en un partit a la pista del Bosco. La foto de premsa és del desembre de 1981.
FONT: *Nuevo Basket*

que no s'explicava "nada de nada. O acaso sí... Las razones de todo esto se verán dentro de unas semanas. ¿Que a qué me refiero? Nada, nada: el tiempo lo dirá". Possiblement Bové es referia a tot el cúmul de problemes que patia l'equip en aquell moment, que ell vivia de primera mà però que des de fora encara només s'intuïen. Però potser també feia referència a la situació que portaria dos mesos després a la dimissió d'un altre membre de l'equip tècnic, el preparador físic Joan Martínez Duró, un lleidatà de 28 anys i titulat d'INEF que se'n va tot dient estar fart de la directiva i acusant "la presidenta respaldada por algunos miembros de su junta" d'intentar trencar la pinya que havien fet ell, l'entrenador i el fisioterapeuta Bové tot impedint viatjar a aquest últim amb l'equip i rescindint-li el seu contracte com a delegat.

També va ser una temporada pròdiga en incidents esportius. El 9 de novembre, en la cinquena jornada de la lliga, en un partit contra el Náutico de Tenerife un espectador agafa pel coll l'àrbitre auxiliar amb un paraigües, enmig de protestes, insults i entre el llançament de monedes i pots en un tens partit amb tècnica desqualificant al tècnic hospitalenc i derrota final de dos punts amb problemes a la taula per una suposada pèrdua de deu segons al cronòmetre. El club seria sancionat amb 15.000 pessetes de multa. Dues jornades després, en un altre partit contra el Manresa, es reprodueixen els incidents i el club torna a ser sancionat ara amb 25.000 pessetes. A tot això cal afegir també problemes amb l'estat general del pavelló. En no tenir cedida la gestió directa de la instal·lació en aquests anys, el manteniment anava a càrrec del Patronat d'Esports municipal, cosa que feia que les reparacions s'allarguessin més enllà del que era normal. A més, les feines de manteniment més habituals eren molt esporàdiques, i la pista se'n ressentia. A tall d'exemples, aquesta temporada 80/81 s'explica en la premsa que la il·luminació de la pista és molt escassa, fet que impossibilita cap transmissió televisiva; en una junta de maig del 1981 es va tractar el tema deixant constància a l'acta de la reunió que en haver presentat el club "diversos presupuestos, fueron desoídas nuestras demandas por falta de dinero". També es deia que als serveis no hi havia llum, així com que al marcador electrònic es fonien moltes bombetes per continus canvis de tensió, bombetes que trigaven molt en reposar-se fins al punt que al final es dificultava força d'entendre els signes. Fins i tot es va arribar a publicar que "las redes de las canastas tienen unos diez centímetros más de lo que permite el reglamento"...

Al final de la temporada, amb el desenllaç del descens consumat, Zorrozua demana rescindir el seu contracte, cosa que la directiva accepta pagant-li el sou fins al mes d'abril, que és quan acabava llavors la temporada. Poc després presenta la dimissió Toni Bové, el fisioterapeuta, que marxa amb el reconeixement per part de la directiva de "la buena labor que ha venido efectuando a lo largo de todo el tiempo que ha permanecido vinculado a este club", segons consta en l'acta de la junta del 4 de maig del 1981. També va haver de deixar l'equip el jugador Antoni Garrido Martínez, que en aquell moment va haver de traslladar el seu domicili a Bèlgica. Se li va retre un homenatge el 15 de maig del 1981 consistent en un partit entre el CB L'Hospitalet i una selecció de jugadors catalans, a més d'un sopar. I per últim, també cal destacar la marxa de l'americà Brandon cobrant totes les quantitats pendents i amb el bitllet d'avió cap a Nova York a càrrec del club. A la resta de la plantilla, però, amb data 16 de maig encara se'ls devien dues mensualitats. La temporada es va tancar amb un nou dèficit de gairebé 2,9 milions de pessetes (uns 17.400 €) que calia afegir al que s'arrossegava de temporades anteriors. A l'assemblea es van justificar els números vermells de la tem-

porada "por carecer de casa patrocinadora y (a causa) de los pobrísimos taquillajes que se han venido efectuando a lo largo de la misma".. Pepita Marcé seria reelegida aquell estiu per un nou mandat, el primer de quatre anys de durada.

La següent temporada, la 81/82, es refà la plantilla, amb sis baixes i set noves incorporacions que conformarà l'equip amb la mitjana més baixa d'edat aquella lliga a la Primera B (19,9 anys). D'entre les incorporacions cal destacar tres jugadors cedits pel FC Barcelona, F. Riera, Xavier Puig i Joan Pagés. Aquest últim, però, va arribar lesionat i no es va incorporar veritablement fins al gener del 1982. També cal esmentar el fitxatge com a jugador de Salva Maldonado i l'entrada de tres joves del planter, Ramon Gelabert i els júniors Rafa Afán i Carles Vidal. A la banqueta seuria de nou Guifré Gol, que en dues temporades retornaria l'equip a la màxima categoria. De fet, a la primera ja estan a punt d'aconseguir-ho, l'equip acaba en quarta posició la lliga de Primera B, i amb molta emoció perquè tot i perdre alguns dels partits claus d'aquella lliga contra Inmobanco –que era el líder- i contra el Basconia –que va ser el segon-, (a més d'una inesperada derrota també a la pista del cuer Universitario de Valladolid), la resta de la campanya feta els va permetre lluitar per la tercera posició que encara donava dret a l'ascens. Una victòria in extremis a la pista del líder –ja ascendit- va deixar al CB L'Hospitalet en l'última jornada amb una possibilitat de pujar. L'equip de Guifré Gol havia de guanyar el seu partit contra un dels cuers, el ja descendit Juventud Córdoba, i esperar que l'Obradoiro perdés a la pista del Mataró. La victòria pròpia es va aconseguir sense ni tan sols jugar el partit ja que els andalusos no s'hi van presentar, probablement per estalviar-se el desplaçament. La carambola, però, no es va arrodonir perquè l'Obradoiro va ser capaç de guanyar a la pista del Mataró de tres punts, 86 a 89. El tècnic de l'equip hospitalenc, que ja ni esperava arribar amb possibilitats d'ascens a la darrera jornada, va concloure respecte aquella lliga que "no se ha hecho una campaña muy brillante y creo que teníamos equipo para conseguirlo. Hemos cuajado una campaña muy desigual". Aquella mateixa temporada, el CB L'Hospitalet disputaria la final de la primera Lliga Catalana de la seva categoria, què perdria contra l'Espanyol per 87 a 85.

Seria en la següent temporada 82/83 quan, amb els retocs fets en aquella plantilla, s'aconseguiria el retorn al cim de

108
Els jugadors agraeixen el recolzament del públic en el darrer partit de la lliga 82/83 contra el Don Bosco, on aconseguirien l'últim ascens a la màxima categoria.
FONT: Diari *El Periódico*

bàsquet nacional, que ja era la lliga ACB. En efecte, Guifré Gol s'emporta el jove Josep Palacios, del FC Barcelona (que dos anys abans havia estat nomenat millor jugador del primer torneig juvenil organitzat pel CB L'Hospitalet), i Fèlix De Pablo, (un escolta d'1,92 d'alçada sortit del planter del Joventut, que havia estat internacional juvenil i medalla de bronze a l'europeu de Damasc-79 i que seria fitxat del Montgat, també de Primera B). També retornen dos exjugadors, Ricard Figueras, procedent de l'Areslux Granollers, i Antoni Tramullas, de La Salle. Els dos havien marxat al final de la temporada 79/80. Completen la plantilla fins a sis jugadors que continuen de l'anterior campionat: Ramon Gelabert, Carles Vidal i Rafa Afán (els jugadors del planter), Andreu Fadó (que ara ja portava cinc anys a la casa), Salva Maldonado i Francesc Soler. Aquesta temporada l'equip sí que acabarà en la tercera posició, que garantia pujar de forma directe. Mig ascens es va aconseguir en un partit a la pista del Peñas Recreativas de Huesca. Allà van guanyar els hospitalencs per 73-74. Va anar de molt poc perquè els aragonesos van fallar dos tirs lliures quan només mancaven cinc segons pel final del temps. Després d'aquesta victòria, l'ascens s'havia de ratificar a casa davant el Don Bosco de Galícia, un equip que no es jugava res però que va oposar una resistència tant insospitada que fins i tot es va dir que anaven *primats*. La ajustada victòria per 77 a 75 va ser suficient, malgrat tot, per confirmar definitivament l'ascens. També es va guanyar aquesta temporada la Lliga Catalana de Segona Divisió, contra La Salle Barcelona, per 95 a 75.

109
L'ASSEMBLEA DE SOCIS DE L'ANY 1983, AMB LA PRESIDENTA PEPITA MARCÉ I EL VICEPRESIDENT XAVIER GONZÁLEZ PRESIDINT LA TAULA.
FONT: DIARI *EL PERIÓDICO*

Si esportivament aquestes dues temporades van ser força bones, la resta va continuar essent igual de complicada per al club, especialment pel que fa al tema econòmic. Durant les dues temporades s'han de fer autèntics jocs de màgia per anar pagant les mensualitats als jugadors. La situació arriba a punts força tensos, com per exemple el desembre del 1981, quan la presidenta va amenaçar durant una reunió de junta amb que "debido a la mala marcha económica del club y de sus constantes aportaciones pecuniarias después de celebrarse el torneo juvenil en enero, disolverá esta junta directiva, formará otra nueva y a continuación presentará la dimisión". Després, però, no va fer efectiva aquesta previsió. El febrer del 1982 la junta acordà demanar un crèdit d'un milió a pagar en 12 mesos a partir de setembre amb els diners que anés aportant el bingo; un crèdit que pensaven destinar exclusivament a pagar les nòmines dels jugadors. A principis d'abril del 1983, el CB L'Hospitalet guanya un partit a l'Espanyol que és televisat, i suposava també uns ingressos per publicitat, "aunque la cifra obtenida no ha sido lo suficientemente cuantiosa (...) han venido como agua de mayo", declaraven des de la directiva a la premsa. Se suposa que els més beneficiats van ser els jugadors, els quals en aquelles alçades de campionat només havien cobrat tres mensualitats[40]. A la premsa, la presidenta denunciava sovint els problemes que portaven el club a aquella situació. El desembre del 1981, a *Dicen* llegim respecte al públic que "cuando estábamos en Primera sólo llenábamos en las visitas del Madrid y Barça, siendo mucha gente árbitros o gente que entraba sin pagar. Parece como si la población nos hubiera dado siempre un poco la espalda. Incluso alguna campaña de socios ha fracasado y no por falta de interés nuestro", i Pepita Marcé afegia respecte l'Ajuntament que "desde hace diez años el ayuntamiento no ha pintado ni una sola pared. Hemos tenido que ser nosotros con nuestro dinero los que a duras penas hemos tenido que ir manteniendo el Pabellón, con el riesgo de que no hay ningún papel firmado y nos pueden echar cuando quieran, aunque esto no lo veo factible".

A tot això, els números vermells segueixen enfilant-se. Al final de la temporada 81/82, amb els 3,3 milions de pessetes de dèficit d'aquell any, l'acumulació quasi arriba fins als 7,8 milions. Un any més tard, s'hi afegeixen 1,6 milions que totalitzen uns deutes de 9,4 milions. Les causes d'aquests successius resultats negatius eren sempre les mateixes, "carecer de casa patrocinadora y de pobrísimos taquillajes que se han venido efectuando", en paraules de l'aleshores vicepresident, Xavier González, a l'assemblea de socis. I tot i així, sort per exemple que el cànon pel bingo que havien constituït amb una empresa del sector començà a donar els seus fruits el desembre del 1981. Bé, de fet uns mesos abans l'empresa ja va avançar les primeres quantitats a compte perquè el club pogués fer caixa per formar el nou equip. I el futur no era pas molt encoratjador en aquest sentit: en l'assemblea de socis del 30 de juny del 1983, el pressupost aprovat per a la següent temporada –que havien de jugar a la lliga ACB- preveia unes despeses de 20 milions de pessetes perquè eren necessaris dos jugadors americans, i uns ingressos de només 11,2 milions ja que no es comptava amb patrocinador. En aquests mesos, en Xavier González recorda haver fet contactes en busca de patrocini amb grans empreses com Danone, La Casera (que ja ho havia estat abans), Autocars Julià, Cosme Toda, Airgam i Yamaha. Amb aquesta última, fins i tot es va anunciar a la premsa que l'acord estava molt a prop (a *El Noticiero, Sport* i *El Mundo Deportivo* cap el 13 de maig del 1983), però la presidenta ho va desmentir poc després i Xavier González recorda ara les converses però sempre lluny de qualsevol acord. A l'assemblea de socis del 1983 també trobem que, segons l'acta, la presidenta Pepita Marcé va informar de contactes amb algunes de les empreses mencionades abans i també amb d'altres com Coca-Cola, Westhinghouse, El Corte Inglés o Motor Ibérica, també sense resultats. Més tard, però, a través de l'agència què tenia l'exclusiva de la publicitat estàtica del pavelló es tancaria l'acord amb Ato, que va ser el

patrocinador d'aquell any a l'ACB. Gràcies a això, el dèficit no seria tant exagerat com es preveia en un principi.

D'altra banda, continuava el degoteig de directius i tècnics que abandonaven la nau per un motiu o un altre. En aquests dos anys cal anotar la dimissió del vocal Jordi Travé, per "la discriminación ilógica (...) que existe entre los equipos femeninos y los masculinos. Todo ello motiva que haya diferencia de criterios a nivel de las jugadoras. No se pagan los desplazamientos como a los equipos masculinos". El vocal també advertia que els membres de la junta mai no anaven a veure partits femenins. Això succeïa en la reunió de junta del 9 de novembre del 1981; les coses, però, venien d'un temps abans. En efecte, la secció femenina del club, creada com ja hem vist la temporada 74/75, havia pujat durant aquests gairebé deu anys dues categories, des de la Provincial, fins a la Segona Divisió nacional, on acostumava a quedar en bones classificacions. La secció, però, no estava pensada en principi amb afany competitiu, com era el cas de la masculina, sinó per facilitar la pràctica del bàsquet a les noies. Aquest precisament va ser l'argument que la junta va esgrimir davant Travé en aquesta ocasió: "a lo que se responde que el fin buscado es que las féminas practiquen básket, procurando que ocasionen el menor gasto posible". En un club amb una economia tant precària no hi havia lloc per a un altre primer equip amb aspiracions... i això que els equips inferiors femenins van realitzar bons papers aquests anys, anant fins i tot a campionats d'Espanya (sempre amb mals de cap per aconseguir els diners dels viatges). Finalment, Travé va dimitir tot i que no trigaria massa en entrar de nou en una junta amb Pepita Marcé. També van marxar més endavant, al final de la temporada 82/83, alguns dels responsables dels equips de base, com per exemple Juan Avilés, secretari tècnic i responsable en aquell moment de l'equip júnior. Avilés declarà en aquell moment aquestes paraules que semblen les d'un home molt cansat: "estoy harto de todo lo que rodea al mundo del baloncesto (...) por los directivos, no me gusta como está enfocado actualmente y por estas cosas y otras ajenas al básquet dejo todo esto que en otros tiempos me ha llenado muchísimo". Avilés venia del Santiago Apóstol i també havia treballat amb l'Espanyol. No l'he tornat a trobar més al club. També Joan Pujol, entrenador en els darrers cinc anys dels equips juvenils, tancarà aquí la seva primera etapa al CB L'Hospitalet tot dient que se'n va dolgut pel tracte dels directius durant aquella temporada envers els equips de base. Potser el club s'estava fent gran i no arribaven a tot? La presidenta, malgrat tot, afirmava no sentir-se sola dins la directiva quan un redactor d'*El Periódico* li preguntava si no faltava col·laboració al club. "No, te lo aseguro –responia Pepita Marcé – No quiero destacar nombres en particular pero hay hombres que están trabajando mucho y eso se nota, y además los felicito. Ahí está el trabajo ya que insistes, del vicepresidente Julve. No estoy sola, no".

110
Un dels equips femenins de finals dels anys setanta o principis dels vuitanta. El primer per l'esquerra és el directiu Jordi Travé.
FONT: Arxiu personal Montserrat Biosca

111
Foto de premsa d'una reunió constitutiva de l'Associación de Clubes de Baloncesto (ACB), l'any 1982. La presidenta del CB L'Hospitalet, Pepita Marcé, és la cinquena per l'esquerra.
FONT: Diari *Sport*

La temporada 83/84, l'última en què el CB L'Hospitalet ha estat a la màxima categoria del bàsquet nacional (ara fa vint anys, doncs), Guifré Gol va seguir com a entrenador. Després de tancar el patrocini amb Ato es va poder formar un equip amb dos extraordinaris nord-americans, Greg Darnell Bunch i Dan Harsthorne; també es van fitxar l'Herminio San Epifanio (el germà del Juan Antonio havia jugat fins aleshores al Caja

112

L'equip del CB L'Hospitalet-Ato, la temporada 83/84. D'esquerra a dreta, a dalt, Esteve Fontanals, Ricardo Figueras, Dan Hasthorne, Mario Milà, Herminio San Epifanio, Greg Bunch, ... i Guifré Gol (entrenador); ajupits, Albert Illa, Antonio Ametller, Félix de Pablo, Josep Palacios i José Luis Subias. FONT: Arxiu personal Montserrat Biosca

de Ronda, Barça i Manresa), Antoni Ametller (ja havia estat al club la temporada 80/81 i ara arribarà des del Manresa), Albert Illa (internacional júnior pel qual pagaren 400.000 pessetes al Mataró) i Josep Lluís Subias (un jugador format al planter del Barça i fitxat del Tenerife de Primera B; després d'aquí, també jugaria a la lliga ACB amb el Claret Las Palmas i dos mesos amb el TDK Manresa). I per últim es van incorporar els júniors Mario Milà i Esteve Fontanals. Guifré Gol va mantenir només tres jugadors de l'equip anterior, Palacios, Figueras i De Pablo. Es va desfer, per tant, de jugadors com Rafa Afán i Carles Vidal (els dos tornarien unes temporades després), Salva Maldonado, Antoni Tramullas, Ramon Gelabert, Francesc Soler i Andreu Fadó.. El cas d'aquests dos últims és com a mínim curiós. Fadó era al club des de la temporada 77/78. Pel desembre del 1982 declarava en una entrevista que li devia molt a l'entrenador d'aquella temporada, Guifré Gol: "le estoy muy agradecido pues en los cinco años que llevo en el club nunca había jugado con tanta seguridad en mí mismo. Él me está dando la confianza que otros me negaron". Sis mesos després, amb el mateix entrenador a la banqueta, Fadó estava fora del CB L'Hospitalet, amb 24 anys, i no hi tornaria. Pel que fa a l'aler Paco Soler, aquest tenia un any més de contracte però va portar el seu cas als tribunals perquè se'n volia anar al Peñas Recreativas de Huesca, que també estava aquell any a la lliga ACB. Per fer-ho argumentava que no s'havien complert les condicions del contracte. Finalment la directiva va cedir i el cas no va arribar a veure's davant del jutge: Soler se'n va anar al Peñas on, pel mes de gener següent va ser donat de baixa i substituït. Tot i això, després encara jugaria algunes temporades a la màxima categoria amb Espanyol, Caja Canarias i Caja Bilbao.

La plantilla del CB L'Hospitalet no era pas dolenta aquella temporada, però es va perdre la categoria. A la primera fase, no van entrar per un sol lloc a la sèrie A-1, que suposava no haver de preocupar-se per salvar la categoria. El CB L'Hospitalet havia d'acabar entre els quatre primers del seu grup de vuit equips. El partit clau va ser al Pavelló Municipal contra el CAI Zaragoza que aquella temporada capitanejava el mític Kevin Magee (recentment traspassat en un accident de circulació). En aquell partit, Guifré Gol va donar tota una lliçó de bàsquet al tècnic de l'equip aragonès, un tal Nadjnudel, a qui va marejar amb constants canvis de sistema. El partit va anar igualat fins al minut 16 de la segona part, quan el marcador assenyalava empat a 68 i els dos americans del CAI portaven quatre personals. En els minuts finals, però, els jugadors locals es precipiten i llencen l'encontre: a manca de 2 minuts i 47 segons, el CAI se'n va de 10 punts. Encara Epi va intentar la reacció però dos llançaments precipitats i una entrada que acaba en falta d'atac tanquen definitivament el partit. Magee va anotar 25 punts i l'altre americà del CAI, Allen, 19. Els americans del CB L'Hospitalet van sumar 37 punts, 20 per Hartshorne i 17 per Bunch.

En la segona fase, l'A-2, es va baixar molt el to. La lesió d'un dels americans, Bunch, amb una afecció vírica als ulls ja a finals de desembre, i també la d'Epi, que es va perdre cinc jornades de la segona fase per una fissura al peroné, van limitar molt l'equip. També Dan Harsthorne, l'altre americà, va patir un accident durant aquests mesos. El CB L'Hospitalet només va guanyar quatre dels 14 partits d'aquesta segona fase i no es va poder evitar la promoció per evitar el descens. Cal dir també, però, que quatre d'aquests 14 partits els van perdre per un marge no superior als quatre punts. Encara quedava una darrera opció amb aquella promoció per evitar el descens, que van haver de jugar contra el Peñas de Huesca, al millor de tres partits. En una promoció dramàtica, el CB L'Hospitalet va perdre el primer partit a Osca per 103 a 96. Al pavelló de bàsquet de la ciutat, l'equip hospitalenc va patir de valent per guanyar el segon encontre per un ajustat 82 a 81. Hi ha encara qui recorda les cinc ocasions en què els jugadors del CB L'Hospitalet van renunciar als tirs lliures en els darrers 48 segons d'encontre per treure de banda davant la desesperada

i agressiva defensa pressionant del Peñas i quan el marcador ja era el 82-81 que seria definitiu. Es va forçar doncs el tercer partit de desempat, i amb el factor pista a favor semblava que el CB L'Hospitalet tenia les de guanyar, però els afeccionats locals no van respondre gaire a la crida del club i l'ambient del tercer partit va semblar més aviat favorable als aragonesos. Un autocar d'afeccionats del Peñas es va fer l'amo d'un dels fons del pavelló de bàsquet i van animar tant al seu equip que semblava que aquest jugués a la seva pista. La derrota del CB L'Hospitalet va ser per 82 a 87. Tot i que en cas d'haver superat aquella eliminatòria encara haurien d'haver-ne jugat una altra amb l'Estudiantes, el cert és que va quedar un mal gust de boca per la forma de perdre la categoria. La presidenta, Pepita Marcé, que havia vist el partit amb l'alcalde Juan Ignacio Pujana a la llotja, va ser molt crítica després. En *El Mundo Deportivo* es va publicar una entrevista en la que va dir, entre d'altres coses: "no puedo ocultar ni acallar mi decepción por la escasa acogida que se ha dado a este partido, que era clave y merecía un apoyo de la población". És cert que l'assistència d'espectadors al pavelló del CB L'Hospitalet va ser la menor de tots el clubs de la categoria aquell any, amb un total de 10.700 en la primera fase i de 4800 en la segona, que suma 15.500 espectadors en la lliga regular, un nombre que l'equiparava en els últims llocs al Manresa (18.450) que va ser l'altre equip que va baixar de categoria... També el percentatge d'assistència en la segona fase va ser de només el 34,6 per cent de l'aforament, el pitjor dels 16 equips participants. En els dos partits de la promoció de descens, per contra, el pavelló pràcticament es va omplir, però gràcies a la massiva presència de seguidors aragonesos.

La presidenta també va explicar que aquesta era "la ocasión en que me ha costado más encajar el descenso pues yo que tengo unas profundas creencias religiosas, estaba convencida de que el esfuerzo que había desarrollado para mantener al equipo y el buen juego desempeñado por los jugadores merecía un mejor final" . Seguidament anunciava que no es presentaria a la reelecció l'any següent, i fins i tot afirmava que "no me costaría mucho dejar la presidencia si realmente existiera una oposición a mi gestión y alguien que quisiera afrontarla: pero esto no existe y lo único que se hace es criticar en la sombra". Les crítiques a la gestió de Pepita Marcé i pel descens de l'equip van arribar dies després des d'alguns mitjans de comunicació.. Així per exemple, a *El Mundo Deportivo* del 13 de març, una columna d'opinió firmada sota el nom de Roger deia sense embuts que "la afición ribereña no se merece un equipo a base de fichajes, a golpe de talonario, de jugadores procedentes de los cuatro puntos cardinales de la Península

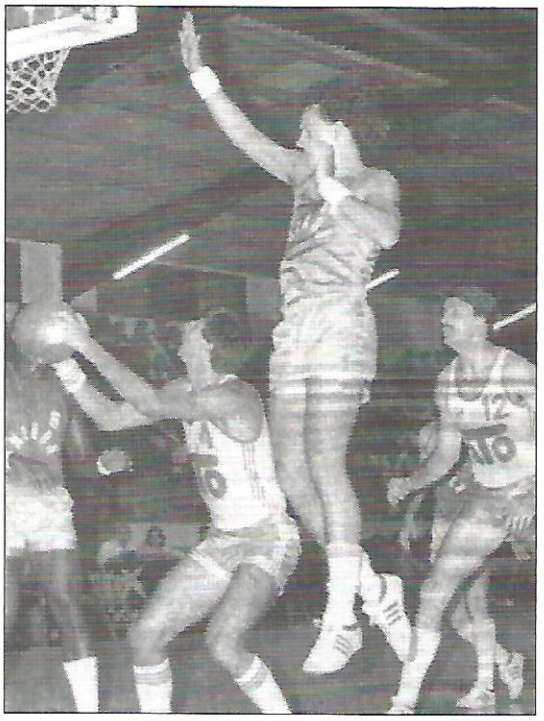

113
HERMINIO SANEPIFANIO, EPI I, EN UN PARTIT DE LA TEMPORADA 83/84.
FONT: DIARI *EL MUNDO DEPORTIVO*

Basket 8

El Hospitalet retorna a la Primera "B"

MARCE: "ESTA AFICION NO MERECE UN EQUIPO EN PRIMERA"

Gol: "Las lesiones de Bunch y Epi, comienzo de esta situación"

Presidenta y entrenador, desmoralizados

SUS RESULTADOS

PRIMERA FASE

	Ida	Vuelta
Hospitalet-Lizar 43	76-71	80-100
Real Madrid-Hospitalet	94-81	85-70
Hospitalet-Estudiantes	86-103	79-84
Basconia-Hospitalet	69-73	75-81
Estudiantes-Hospitalet	93-89	94-75
Hospitalet-Peñas	90-82	79-76
CAI Zaragoza-Hospitalet	76-72	89-74

SEGUNDA FASE

Manresa-Hospitalet	75-77	(95-83)
Hospitalet-Peñas	80-76	(89-80)
Caja Ronda-Hospitalet	85-68	(93-82)
Hospitalet-Lizar 43	62-63	(85-86)
Estudiantes-Hospitalet	84-77	(91-84)
Hospitalet-Canarias	87-88	(91-79)
Peñas-Hospitalet	89-80	(89-94)

"PLAY-OFF" DESCENSO

Peñas-Hospitalet	103-96
Hospitalet-Peñas	82-87
Hospitalet-Peñas	80-87

Frío afición

Este es, realmente, el aspecto más doloroso para Pepita Marcé, incluso por encima del resultado y el descenso:

"En el año que me resta al frente de la dirección del club, tengo previsto seguir trabajando duramente por el equipo, pero creo que va a ser necesario un nuevo enfoque de las metas a perseguir por el Hospitalet y en este sentido tengo previsto realizar inmediatamente una reunión de la junta directiva. Creo que hemos de potenciar más nuestra cantera y formar jugadores que se entreguen en todo momento, sin pensar en la recompensa económica. Pues si se baja a Segunda División la próxima temporada será algo que se habrá ganado la afición de Hospitalet a pulso. No puedo ocultar ni acallar mi decepción, por la escasa acogida que se ha dado a este partido, que era clave y merecía un apoyo de la población. Nosotros, consecuentes, de que la afición, como se ha demostrado a lo largo de la Liga, no es muy dada a participar, se intenta estimular con carteles, anuncios, banderas, megafonía, etc. Pero todo fue inútil y, una vez más, el equipo le tomó el calor de su público y, antes bien, parecía que estuvieran jugando en campo contrario, al contar el Peñas con mayor bincha da. Es triste reconocerlo, pero es la verdad."

La máxima mandataria del Hospitalet, pese a todo, es una mujer fuerte y sabe que ha de afrontar la responsabilidad que asumió al hacerse cargo del club y no piensa dejarse influir por aquellos que -según ella- aprovechando esta situación para aumentar la crítica a su gestión:

"Al margen de intentar ese cambio de mirar que antes he apuntado, mi intención es conseguir un balance positivo o con el "déficit" más bajo, para el próximo año, cuando deje la presidencia. Para ello se realizarán recitales de música, sorteos de coches y un largo etcétera. No tengo intención de volver a presentarme, incluso no me costaría mucho dejar la presidencia, si realmente existe-

Gol, calma y reflexión

Si la decisión en la presidencia era evidente, no lo era menos el entrenador. Quitre Gil, que del el resultado como un "mazazo" que, naturalmente, tampoco pudo escapar:

"La primera impresión ha sido como un mazazo, que ha desmoralizado a todo el equipo y a mí, naturalmente. Después del partido, el aspecto que ofrecía nuestro vestuario era desolador, supongo que el propio de quien ha perdido algo tan importante como el mantener la categoría. Todo eran cabezas cabizbajas y fuera de palabras de ánimo de la presidenta y mías, se observaba un ambiente generalizado. Antes de suspender la temporada, la de descenso estaba en la mano de cada jugador, al contar con una plantilla muy ajustada; sin embargo, las cosas no rodaron bien y practicó un bajo nivel de juego, pese de no poder clasificarnos en Serie A-1. Después las lesiones de Bunch y, últimamente, la de Epi, redujeron considerablemente nuestras posibilidades y quiero que ello se interprete como excusas, a lo que no soy fiel, pero procuro incluirse a mis jugadores, pero la representación que tuvimos son evidentes. Con todo, hay que aceptar que el Peñas jugó mejor, no se pueden poner pretextos a la victoria. A poco que se preste un poco de ayuda al Hospitalet, es convencido de que volverá a ser Primera el próximo año; si no es el lo hará de mi mano o de otro, pues aún está todo muy cercano y quiero tener tiempo y calma para reflexionar acerca de mi próximo paso a dar."

El Hospitalet abandona la Primera División con la intención de volver a ella, pero cuando lo haga, será más preparado y la afición aún más apoyada. Al menos ese es su deseo y de ello que en parte les sirva consuelo el saber, que aunque parte esta competición tenía por ganada -al no tenerse en cuenta la baja compañía rectora en la primera fase- la competición puede salir beneficiada y un día tocará a ellos. Hasta pronto.

114
LES DECLARACIONS DE LA PRESIDENTA DEL CLUB DESPRÉS DEL DESCENS DE L'ANY 1984 VAN SER FORÇA CONTUNDENTS
FONT: DIARI *EL MUNDO DEPORTIVO*

Ibérica y parte de Estados Unidos". Possiblement també es pot incloure dins d'aquesta línia d'intoxicació de l'ambient la notícia de l'existència d'un projecte d'inversió de la Caixa de Pensions d'uns 50 milions de pessetes per a l'ampliació i millora del Pavelló Municipal de Bàsquet, però només en cas de permanència a la lliga ACB. Fins i tot es va afegir després que l'oferta de l'entitat d'estalvis era també d'un patrocini de quaranta milions de pessetes per temporada durant quatre anys. La notícia la va donar el setmanari local *Llobregat*, que va afegir, sempre sense citar la font de la notícia, que l'aportació econòmica s'hauria fet "si a cambio ellos administraban el club y lo utilizaban publicitariamente". Segons aquesta publicació, l'operació no es va fer perquè es va baixar de categoria però també "porque hubo directivos a los que no les gustó el abandono de su sillón"... En Xavier González, que aleshores era vicepresident a la junta, diu que aquest suposat interès de la Caixa de Pensions no va existir mai (o en tot cas ell no en va tenir cap notícia en aquell moment, cosa difícil de creure); l'únic que sí admet és que la Caixa va fer aquella temporada una important aportació a canvi de publicitat estàtica. Malgrat aquesta línia crítica (amb un ressò també francament dèbil als mitjans de comunicació), la presidenta no sortiria gaire perjudicada i encara estaria més de dos anys al capdavant del CB L'Hospitalet.

El primer equip del Club Bàsquet L'Hospitalet retornava així a la Primera B i ja no ha pujat mai més fins ara a la màxima categoria del bàsquet espanyol[41]. La nova temporada es presentava molt complicada ja que el dèficit econòmic havia tornat a pujar considerablement. Segons es va explicar en l'assemblea de socis del mes de juny del 1984, aquella temporada el dèficit havia estat de 3,9 milions de pessetes, el que feia pujar el total arrossegat de les temporades anteriors fins a la quantitat rècord d'11,3 milions. La situació era insostenible sense imaginació i/o gestions inesperades ... Però vet aquí que les dues coses van arribar al temps. Per un costat, ja abans de l'assemblea s'havia anunciat un acord de col·laboració amb el FC Barcelona, que incloïa la cessió de l'entrenador i de bona part de la plantilla. Es va parlar d'una mena de filiació, un terme que al CB L'Hospitalet es va matisar des del principi dient que era més aviat "cooperación o colaboración, que no supone convertirnos en su filial". També es va publicar que el Barça participava "desinteresadamente", cedint gratis els jugadors perquè poguessin jugar a Primera B sota el seu control directe i amb l'opció de recuperar-los per al seu equip en qualsevol moment. El vicepresident Xavier González recorda haver portat les negociacions primer amb el gerent del Barça, l'hospitalenc Anton Parera, i després amb un dels responsables de la secció, l'Antoni Serra. De rebot, el Barça va aportar també un patrocinador, la firma de begudes alcohòliques Dry Sack, per raó de que el pare d'un dels jugadors blaugranes cedits, del Nacho Suárez, era el distribuïdor de la marca a Catalunya (i de pas, tal i com apunta amb un somriure Xavier González, s'assegurava que el seu fill cobraria...).

D'altra banda, també en aquell moment Xavier González va posar en marxa una operació de préstec amb l'empresa que explotava la llicència de bingo del club, Comercial Explotadora de Juegos y Atracciones SA (CEJASA). Una opció d'aconseguir diners prestats per avançat sense haver d'acudir als bancs, a compte de les quotes que l'empresa havia de pagar en el futur al club en concepte de l'explotació de la llicència per a la sala de joc. Clar que CEJASA també va posar les seves condicions. Segons consta en el contracte privat que es conserva al fons documental del club, l'empresa explotadora exigia la convocatòria d'eleccions perquè l'actual junta (com a mínim la presidenta, el vicepresident econòmic i el tresorer Josep Maria Villacampa) sortís elegida de nou amb un altre mandat de quatre anys per endavant; així s'asseguraven els terminis per reemborsar les quantitats. A partir d'aquí, es deixava en mans de Xavier González la negociació, disposició i control dels fons procedents del préstec; a més, l'empresa s'arrogava el dret de supervisar el pressupost general del club tot dient que els seus "técnicos en economía y finanzas deberán dar el visto bueno, a los exclusivos fines de que el gasto previsto en relación con los cobros posibles sea más realista que hasta el presente y se haga posible la amortización de las deudas contraídas". La junta no va tenir problemes en ser reelegida poc després, pas previ per poder formalitzar l'acord. Aquest mecanisme de préstec, junt a l'arribada del nou patrocinador a través del Barça –Dry Sack-, suposaren una nova fugida cap endavant per a les arques del club. I tot i aquestes solucions, encara s'havia de recórrer a d'altres mecanismes per estalviar diners. Per exemple, segons recorda l'aleshores directiu Fèlix Pons, en aquests anys ell i un altre directiu, Ramon Segarra, i també algunes vegades en Lucas Mondelo (pare), feien de xofers per als desplaçaments del primer equip (els dos primers eren conductors professionals). El club llogava dues furgonetes grans de nou

places i viatjaven d'aquesta forma per tal d'estalviar respecte al cost que suposava el lloguer d'autocars.

L'entrenador que va aportar el Barça va ser Nino Buscató, que solucionava el problema de la marxa de Guifré Gol a l'Espanyol. Amb aquell van arribar com a jugadors Miquel Tarín (el sostre en aquell temps del bàsquet nacional), Nacho Suárez, Jordi Dardé (un base molt prometedor) i Evarist Blázquez. Només segueixen de l'anterior temporada els dos júniors, Mario Milà i Esteve Fontanals, i Ricard Figueras, que era el veterà i ja feia sis temporades que s'estava en l'equip. Tornava també després d'una temporada de parèntesi el jugador del planter, Rafa Afán. La plantilla es completà amb els fitxatges de Xavier Lomas i Josep Antoni Orbea, dos jugadors que estaven inactius i als que va recuperar Buscató, a més del júnior de la casa Francesc Gallardo. La plantilla era molt jove, amb una mitjana de vint anys i amb poca experiència ja que molts dels seus integrants eren júniors de l'any anterior (de fet sembla que només Figueras tenia experiència a la lliga nacional). Amb aquesta plantilla, Buscató advertia que "no se piense en el ascenso. Hay que ser realistas, tenemos un conjunto muy bisoño". El jugador que en teoria havia d'esclatar aquella temporada era Tarín, una aposta personal de Buscató que tot i ser en aquell moment el sostre del bàsquet espanyol amb els seus 2,17 d'alçada, havia estat descobert per al bàsquet molt tard i no va arribar mai al punt desitjat malgrat que fins i tot seria internacional absolut.

Aquell any, la junta directiva del CB L'Hospitalet no només va establir aliances amb el FC Barcelona, ja que també va pactar un acord històric amb un club, el Betània, que disposava d'un equip femení a la Divisió d'Honor. Les converses, que van sorgir arran d'un contacte en una assemblea federativa, van arribar fins a la fusió de les dues entitats[42]. Això va fer que l'equip sènior barceloní aportés la categoria de Divisió d'Honor al club hospitalenc, que tenia el seu primer equip a Segona Divisió des de feia uns anys però podia aportar tota una base d'equips femenins de bon nivell. Aquella unió, malgrat tot, va generar un cisma a la junta directiva. Segons recorda l'aleshores vicepresident Xavier González, hi va haver una part de la directiva que no estava d'acord amb el fort augment de despeses que suposava tenir un equip femení a la màxima categoria, tot i tenir el seu propi patrocinador. Fins i tot després, durant la resta de la temporada a la junta hi havia una "pseudo directiva" per a l'equip masculí, on el propi Xavier González feia el paper de cap visible, i una altra, amb la Pepita Marcé al capdavant, per a les noies. La presidenta tenia en aquest sentit una especial sensibilitat vers el bàsquet femení, entre d'altres coses perquè havia tingut una filla jugant a la secció molts anys, la Montserrat Biosca. El CB L'Hospitalet, malgrat les dificultats econòmiques, va assumir aquest nou front competitiu d'alt nivell i va formar equips amb algunes jugadores de brillant futur dins la història del bàsquet femení espanyol. Al capdavall, l'estalvi en les nòmines de l'equip masculí permetrien acabar aquella temporada fins i tot amb superàvit econòmic, una excepció en aquells complicats anys.

La lliga va començar força bé per a l'equip masculí d'en Buscató, amb una bona primera volta. Durant la segona, però, van pagar efectivament, tal i com preveia l'entrenador, la seva inexperiència i allò que en principi semblava que era un equip disposat per lluitar per l'ascens, va anar baixant cap a la zona de descens. Pel març de 1985 han encadenat set derrotes consecutives i Buscató amenaça amb dimitir si no es guanya al Trebol en el següent partit. La victòria davant del Trebol arriba per un sol punt de diferència gràcies a una cistella de Jordi Dardé. En aquell moment, el veterà Ricard Figueras diu que "han pasado cosas raras, difíciles de explicar" i afirma que la inexperiència no ho explica tot, "por supuesto que hay muchos chavales jóvenes pero creo que son explicaciones tópicas". Malgrat aquestes dificultats, amb només dues victòries l'equip es salvava del descens. Al final, fins i tot van arribar a la cinquena posició, amb 14 victòries i 12 derrotes. L'acord amb el Barça es desfaria al final d'aquella temporada.

No li van anar millor les coses aquell any a l'equip sènior femení, que malgrat disposar de bones jugadores internacionals i d'un bon entrenador va patir per mantenir la categoria. Joan Maria Gavaldà va ser l'entrenador de l'equip femení, i va comptar en les seves files amb una sèrie de joves jugadores que han arribat després a fer història al bàsquet femení espanyol. Parlo de jugadores que en aquell moment encara eren júniors, com Clara Jiménez (germana del blaugrana Andrés Jiménez), Georgina Elias, Teresa Almoguera, Montserrat Argullós o Evelín Inglés, que també compaginaven el seu joc en el primer equip i en el júnior del club. Juntament amb elles, també formaven part del sènior Mercè Andorra, Maria Eulàlia Vila, Sílvia Font, Teresa Parra, Glòria Pladellorens, Dolors

115
L'equip femení de la temporada 84-85, de Divisió d'Honor, amb Gavaldà com a entrenador (a la dreta) i la nord-americana de color Sandra Murray (amb una pancarta de suport al darrera).
FONT: Revista *Nuevo Basket*

Esquerra, Iolanda Navarro (des del febrer del 85), Montserrat Cabido, Núria Grau i Mireia Otero.. Aquell equip també disposava d'una jugadora americana, una jugadora insòlita amb una personalitat desbordant i capaç d'arrossegar els més joves afeccionats del bàsquet al seu voltant gràcies al seu entusiasme i a la seva simpatia. Parlo de Sandra Murray, una escolta de color nascuda als Estats Units, de 26 anys i 1,73 d'alçada i que era ni més ni menys que oficial de l'exèrcit nord-americà! Murray va arribar al CB L'Hospitalet, procedent d'un equip francès, com una aposta personal de Gavaldà.

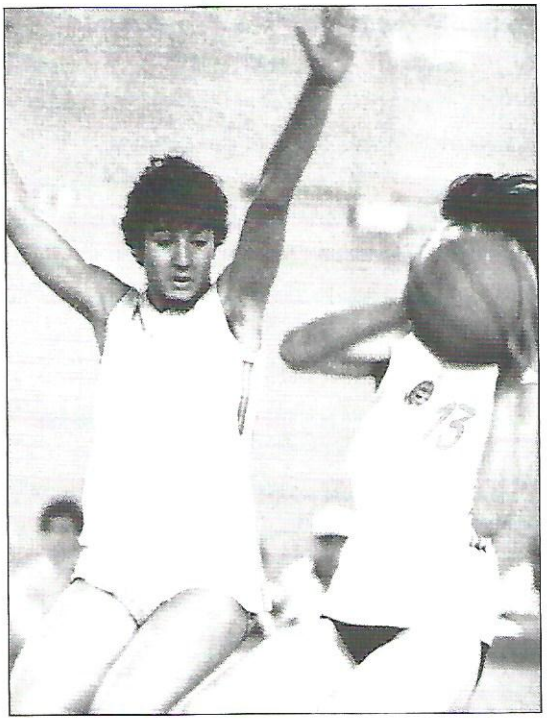

116
La jugadora del CB L'Hospitalet Mercè Andorra amb la selecció espanyola júnior que va disputar el campionat d'Europa l'estiu del 1985.
FONT: Revista *Nuevo Basket*

En aquell equip, només dues jugadores passaven dels vint anys, Sílvia Font (25) i la pròpia Sandra Murray. Aquesta inexperiència general va pesar molt en la sort de l'equip. Fins a set jugadores eren debutants a la màxima categoria. També el rendiment de Sandra Murray, que ja havia arribat a l'octubre, va ser descendent tot i que el balanç general va ser força acceptable fins a la seva marxa, el mes d'abril quan es va haver d'incorporar a l'exèrcit. En la primera fase de la lliga, el CB L'Hospitalet no es pot classificar per lluitar pel títol. En la segona fase, per evitar el descens, no hi ha massa problemes i l'equip acaba primer, el que vol dir que la classificació final a la lliga és la setena posició dels dotze participants. L'èxit, però, arribaria amb l'equip júnior (que ja hem vist com pràcticament era mig sènior), que es proclamaria brillantment campió d'Espanya a Vigo, guanyant a la final al Canoe per 48 a 56. El tècnic de l'equip hospitalenc, Joan Ruldua, va ser declarat el millor del torneig, també la seva jugadora Georgina Elías va ser declarada la jugadora més valuosa del torneig, i la seva companya Teresa Almoguera va ser la millor en l'estadística d'assistències. També el juvenil femení va disputar aquell any la fase final del campionat nacional, on va acabar en cinquena posició.

La següent campanya, la 85/86, l'equip masculí seguia a la Primera B i el femení a la Divisió d'Honor. Els dos passarien encara problemes més greus durant la temporada en què el masculí acabaria baixant a la Segona Divisió. Al final d'aquella temporada la presidenta Pepita Marcé va ser obligada a presentar la dimissió. L'equip masculí de l'anterior campionat es desfà en una bona part ja que el FC Barcelona retira el seu entrenador i els quatre jugadors que havia cedit. El nou tècnic serà Jordi Fernández, un entrenador precedit per un historial modest dins del bàsquet de base a diferents clubs barcelonins. Amb ell, l'equip només conserva Ricardo Figueras (setena temporada), Rafa Afan, Esteve Fontanals i Francesc Gallardo, aquest últim encara en edat júnior. D'entre els fitxatges destaquen el germans Solsona, Paco i Chema, que marxaven del Procesator Mataró degut a l'entrada allà d'Antoni Serra com a entrenador. Chema jugava de base i Paco d'aler, dos jugadors de caràcter ja que, per exemple, aquesta temporada van arribar a acumular 98 i 97 faltes personals que els situaren entre els 20 primers de la categoria en aquest aspecte. Paco Solsona estava a punt de fitxar en aquell moment pel TDK Manresa, però els horaris d'entrenament no li

ho van permetre, a banda que, segons declarà ell mateix, la tensió en aquell equip "a veces llegaba hasta el insulto"... També cal destacar la incorporació de Josep Maria Ayuso, un jove base internacional juvenil de 19 anys que ja havia jugat alguns minuts a la màxima categoria sènior amb el Licor 43 de Santa Coloma i també amb l'Espanyol. Aquella temporada, la Primera B també permetia un jugador estranger i el CB L'Hospitalet està a punt d'incorporar de nou Jim Brandon (fins i tot en alguna revista especialitzada el van arribar a incloure en la fitxa de la plantilla), però finalment qui veritablement arribarà és un altre estadounidenc, Michael Lahm. Es completà l'equip amb Carles Vidal, Alfred Surrà, Josep Lluís Pérez, Xavier Nin i el júnior Carles Cuxart. Com a dada curiosa cal dir que la meitat d'aquella plantilla estudiava INEF (els germans Solsona, Ayuso, Pérez i Nin).

Quant a l'equip femení, de nou a la Divisió d'Honor, seria patrocinat aquesta temporada per la firma Mecalux. La plantilla manté la columna vertebral de l'anterior campanya, però ja amb un any d'experiència acumulada i una nova estrangera, la nord-americana Pam Gant. Seria l'única incorporació juntament amb Ana Belén Álvaro. Seguien Clara Jiménez, Georgina Elías, Mercè Andorra, Maria Eulàlia Vila, Glòria Pladellorens, Teresa Almoguera, Evelín Inglés, Dolors Esquerra, Iolanda Navarro, Teresa Parra, Mireia Otero i Sílvia Font. L'entrenador Joan Maria Gavaldà també va seguir en un principi al capdavant de l'equip.

La presència de jugadors estrangers en els dos equips sènior va provocar, però, a la directiva, l'allunyament del vicepresident Xavier González per diferències amb la seva presidenta Pepita Marcé. Els dos, després de la fi de l'acord amb el FC Barcelona de la temporada anterior, havien anat a l'Ajuntament a visitar l'alcalde Juan Ignacio Pujana per tal de veure quin recolzament podia tenir el club a partir d'ara per part del municipi. El suport, segons recorda González, va ser mínim i per tant no es podia garantir massa el futur. A la sortida, la presidenta va decidir que, malgrat la manca d'ajudes municipals efectives, es fitxaria igualment un jugador americà per a l'equip masculí (i també per al femení). Disconforme amb aquesta decisió, Xavier González –que ja se les havia vist en els darrers mesos amb més d'un jugador que volia cobrar, fins i tot a les portes de casa seva- decideix allunyar-se de la junta tot i que no presenta la dimissió. Fins i tot, segons recor-

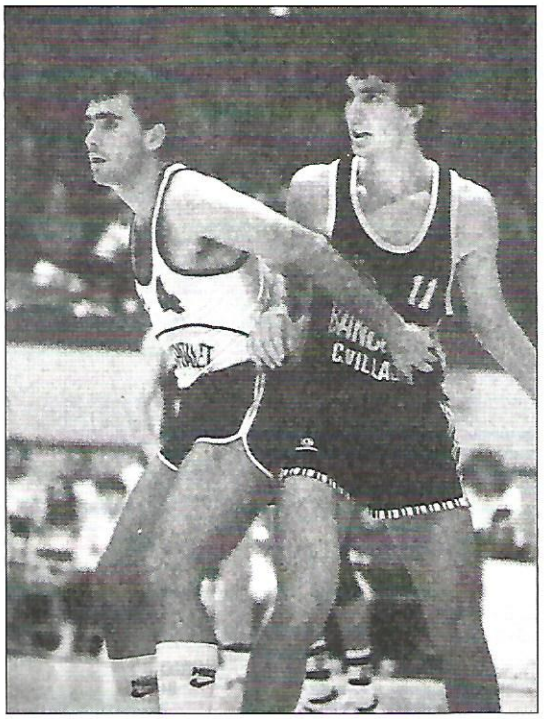

117
El base Paco Solsona en una instantània de premsa d'un partit contra el Collado Villalba, la temporada 85/86, a Primera B.
FONT: Revista *Gigantes del Basket*

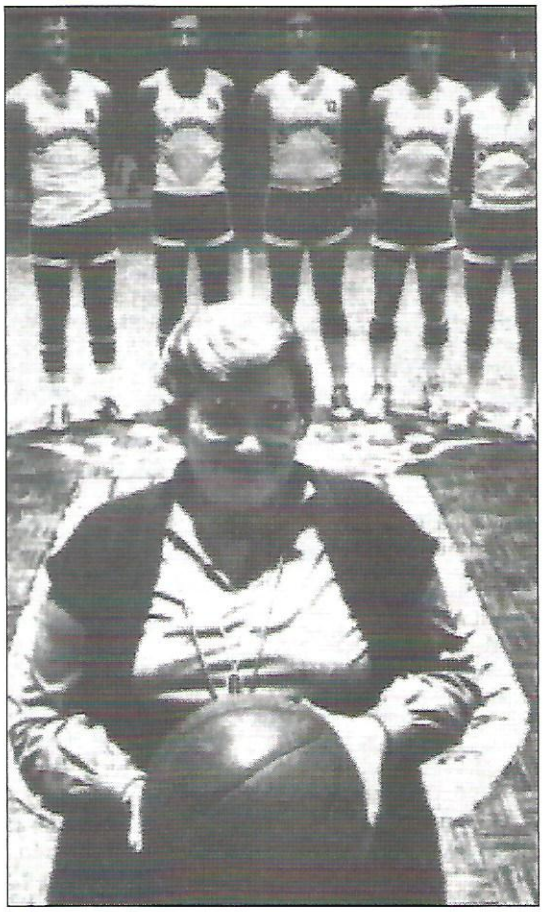

118
La presidenta Pepita Marcé en una foto de premsa de l'any 1982
FONT: Diari *El Periódico del Llobregat*

da ara, durant aquell any la Pepita Marcé el va trucar "amb algunes necessitats econòmiques, i jo l'ajudava"[43] (cal recordar l'amistat personal que mantenia en González amb la Pepita Marcé). Els fets donarien la raó a Xavier González.

Els dos equips hauran de jugar una promoció per evitar el descens, el masculí la perdria davant el Lagisa Gijón, i el femení la guanyaria davant Las Banderas de San Sebastián, tot i que finalment tampoc va descendir cap equip per una ampliació de la categoria. El masculí –sense el concurs de l'americà Lahm- guanya el primer partit a casa contra el Lagisa per 82 a 78, però perd el segon a Gijón per 85 a 81 després d'un viatge en condicions molt precàries i amb només vuit jugadors per decisió de la directiva (Pérez, Afán, Chema i Paco Solsona, Gallardo, Nin, Ayuso i Figueras, a més de l'entrenador Jordi Fernández). L'equip va demanar viatjar en avió a Astúries per tal d'afrontar amb més garanties el partit vital. La directiva va acceptar però va destinar al viatge el mateix pressupost que si haguessin anat en autocar, com estava previst inicialment. Així, els diners que es menjaven els bitllets d'avió es reduí del destinat a l'allotjament de tal forma que l'expedició del CB L'Hospitalet va acabar en una pensió, sembla ser que amb dos jugadors per llit i en un ambient poc recomanable... Els jugadors es van negar, evidentment, a pernoctar en aquelles condicions i van amenaçar amb no disputar el partit el dia següent si no es solucionava aquell tema. Fèlix Pons, que en aquell moment formava part de la directiva, recordava ara que tot el viatge es va gestionar des de l'Hospitalet, i quan va esclatar la polèmica ell es va haver de preocupar des d'aquí perquè gestionessin un nou allotjament, garantint als jugadors el cobrament posterior ja que d'entrada se'l van haver de pagar ells[44]. Al dia següent, els expedicionaris ja s'havien recuperat de l'ensurt i van donar la cara en un partit molt disputat. La premsa així ho va destacar, amb comentaris com el de la crònica del diari esportiu *AS*, on s'explicava que "es de destacar el alto nivel de motivación del conjunto catalán, que viajó con tan solo 8 jugadores por los caprichos según ellos de su presidenta Pepita Marcé, a la que criticaron duramente en la ciudad asturiana". L'esforç, però, no va valer per a res ja que els asturians van forçar el tercer partit de desempat, on tenien el factor pista al seu favor. Un partit que es va jugar només vint-i-quatre hores després de l'anterior (segurament per estalviar despeses a l'equip desplaçat) i on els asturians s'imposaren de nou per 100 a 91 en un altre encontre igualat on l'encert en els triples i el domini en el rebot d'atac van donar la victòria als locals. Com devien veure la gent del Lagisa Gijón als jugadors del CB L'Hospitalet i amb quina esportivitat que al final del tercer partit, una vegada consumat el descens hospitalenc, "los dos conjuntos brindaron con champán en el vestuario local, en un emocionante acto de deportividad", segons es pot llegir també a la crònica d'*AS*. La crònica de *Nuevo Basket* va titular la notícia amb un gràfic "Hospitalet: el descenso de los ocho magníficos". Curiosament, aquell equip va quedar segon a la classificació de triples de la lliga, gràcies però a la feina de Paco Solsona, que seria tercer en l'apartat individual d'aquesta estadística amb un 47 % d'encerts i 68 cistelles de tres; Paco també seria el màxim encistellador total de l'equip, amb una mitjana de 17,4 punts per partit.

Això succeïa a finals d'abril i principis de maig del 1986. En aquells mateixos dies també l'equip femení estava disputant la seva promoció per evitar el descens. Joan Maria Gavaldà, l'entrenador d'aquell equip que en principi sortia com un dels favorits pel títol, havia deixat el club a finals de gener, després d'acabar la primera fase fora de la sèrie A-1 que és la que suposava lluitar pel campionat, i per tant el deixava en la fase per evitar el descens. Abans ja havia marxat la jugadora americana, Pam Gant, per manca de pagaments. Segons la premsa de l'època, Gant havia deixat de cobrar el novembre els 800 dòlars mensuals (unes 120.000 pessetes d'aquella època) i després del Nadal ja no devia tornar. En aquell equip femení, cap jugadora més cobrava sou i els únics pagaments es feien en concepte de beques universitàries, que tampoc s'estaven satisfent. Fins i tot després van intentar que la Pam Gant retornés dels Estats Units (se suposa que amb la promesa de cobrar) però no va acceptar. A l'entrenador Gavaldà també li devien algunes mensualitats però possiblement aquesta no va ser la principal causa de la seva marxa ja que en el moment d'anar-se'n declarà a la premsa que ho feia "porque en el Hospitalet ha faltado rectitud. Yo me considero un entrenador serio y no acepto determinadas actitudes. Pienso que por parte de la directiva ha habido un pecado de dejadez y eso trae unas consecuencias muy malas".

Després de la marxa de Gavaldà, per tal de salvar l'equip del descens arribarà una altra il·lustre entrenadora catalana, Maria Planas, que en aquell moment ja era exseleccionadora

nacional (ho havia estat entre 1979 i 1984). La nova tècnica explicà en aquells dies inicials de la seva nova tasca que "conocía a Pepita Marcé y ella me lo propuso, yo acepté casi como algo patriótico, para que no descendiese ningún equipo catalán". Les lesions de Clara Jiménez i Eulàlia Vila reduirien el potencial de l'equip en les següents setmanes. Els problemes fora de la pista també van suposar alguns mals de cap en l'equip. La sortida de Gavaldà sembla que ja no va ser ben vista per tothom dins del vestidor. La mateixa Eulàlia Vila explicava poc després que l'equip ja no sortia a la pista amb una mentalització bona: "todo parte del cambio de entrenador y los enfrentamientos que hubo que, aunque creo que están superados, han marcado la marcha del equipo". A la pregunta de si trobaven a faltar Gavaldà, ella responia que "no se habla de eso. A lo mejor alguna jugadora sí lo echa de menos". També Georgina Elías va estar una setmana apartada en aquell equip per un tema que no he pogut aclarir. I malgrat totes aquestes situacions, Clara Jiménez era capaç de declarar després d'explicar algunes d'aquestes interioritats a la premsa, que "en realidad problemas no existen en el club"... Uns mesos després, la mateixa Clara Jiménez, ja fora del CB L'Hospitalet, declararia a *Nuevo Básket* en parlar d'aquesta temporada que "lo que falló fue la estructura del club"... En definitiva, al final de la segona fase el CB L'Hospitalet va haver de disputar una promoció contra l'equip basc de Las Banderas, que també va arribar fins al tercer partit com en el cas del masculí. El mateix dia que l'equip dels nois baixava a Segona a Gijón, les noies de Maria Planas evitaven la tragèdia total guanyant in extremis el seu partit per 92 a 94 a San Sebastián. Tampoc haurien baixat perquè segons es va confirmar dies després l'ampliació de la categoria evitaria qualsevol descens aquella temporada. De ben poc en serviria, però, perquè uns mesos després el club renunciaria a tenir equip femení.

A partit d'aquí, l'acció va passar durant l'estiu als despatxos. El club havia arribat a una situació econòmica difícilment sostenible. Segons recorda qui encara tenia el càrrec de vicepresident, Xavier González, cap al final d'aquella temporada la Pepita Marcé li va dir que hi havia hagut un principi d'acord entre les autoritats municipals i ella, una mena d'*entente* per ajudar a redreçar la marxa del club a canvi d'una reestructuració de la directiva que incloïa la presidència i l'entrada d'alguns nous directius. Segons recorda també González, la Pepita

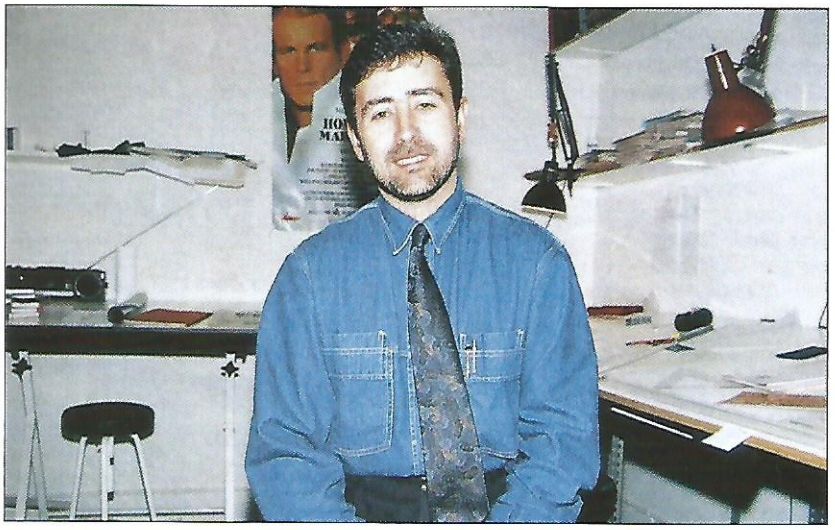

119
Joan Maria Gavaldà, l'entrenador de l'equip femení del CB L'Hospitalet la temporada 84/85, en el seu despatx d'arquitecte. FONT: Revista *Don Básket*

Marcé li va fer saber aquest principi d'acord amb els representants municipals i li va preguntar si volia ser el nou president. En Xavier González, que portava un any allunyat de la junta per diferències amb ella sobre la seva gestió, va acceptar aquell oferiment però va començar a treballar per formar la seva pròpia junta. Paral·lelament també es va moure per tal de tenir una estratègia d'actuació i formar l'equip per a la propera temporada a la Segona Divisió a què havien baixat. La situació, però, es va dilatar de tal forma que es va entrar en l'estiu, la Pepita Marcé no presentava aquella dimissió i fins i tot estava firmant baixes de jugadors[45]. Xavier González decideix llavors passar a l'acció. González organitza el 25 d'agost una mini reunió de junta (existeix l'acta corresponent) amb l'única assistència del tresorer Josep Maria Villacampa, on tracten de la dimissió de la presidenta, que encara no s'ha presentat i "no parece que en principio se produzca con carácter inmediato". Els dos acorden convocar una junta extraordinària per a l'1 de setembre. Mentre tant, a aquelles alçades de l'estiu al club encara s'estava debatent si l'entitat seguia mantenint equips femenins, imagino que per la despesa econòmica que els suposava la Divisió d'Honor. Ja a finals de juliol sembla ser que un grup de pares de noies de l'equip cadet s'havien ofert per tirar endavant els equips (suposo que els de base) costejant ells les despeses . Tota aquesta situació confluïa en aquella part final de l'estiu.

El secretari Enric Pardo va remetre llavors una carta a la presidenta on li comunicava que "debido a la situación en que se encuentra el club que ud. preside, y de acuerdo con el artículo

13.2 de los Estatutos Sociales, nos vemos en la necesidad de convocar Junta Directiva". Tot i que en principi s'havia pensat fer la junta el 26 d'agost, finalment es va fer alguns dies més tard, possiblement els primers dies de setembre. En tot cas, la carta de dimissió de Pepita Marcé, que s'havia resistit una mica a presentar, porta data del 31 d'agost i els motius que hi consten per a la seva decisió de renunciar al càrrec són "personales". L'onze de setembre, en una altra junta es va ratificar aquesta dimissió de la presidenta i, d'acord amb els estatuts, es feu càrrec del club el vicepresident Xavier González. En González immediatament es presenta davant l'Ajuntament com a successor de l'anterior presidenta i també presenta el seu nou equip de treball, la qual cosa per tant deixava sense efecte qualsevol altra incorporació de directius que es pogués haver pactat abans.

Pepita Marcé va marxar, però, havent acordat amb els nous responsables del CB L'Hospitalet el cobrament del deute que el club tenia amb ella per aquelles quantitats que havia anat prestant durant el seu mandat i que no li havien estat retornades. Unes sumes que suposaren en total 5 milions de pessetes que la nova junta es va comprometre a satisfer en terminis mensuals a raó de 100.000 pessetes i mitjançant un altre préstec amb l'empresa CEJASA a compte del cànon per la explotació del bingo, amb la diferència respecte a l'anterior que aquest estava referenciat al tipus d'interès que aconseguia en aquell moment l'empresa prestadora amb el seu banc. En aquell moment inicial, la directiva també va haver d'acordar demanar un altre préstec a tres anys per un milió més (a algun banc o caixa) per cobrir el descobert d'un altre crèdit vençut amb la Caixa i avalat per l'anterior presidenta. De retruc, per pagar el nou crèdit que servia per pagar l'anterior, la junta acorda demanar un tercer crèdit a CEJASA (a més del que ja havien demanat per pagar l'expresidenta)... Tot un embolic econòmic i tota una forma de fer que tampoc hi haurà forma de canviar amb el nou president, Xavier González, que haurà d'anar avançant diners de la seva butxaca al club per trampejar la situació durant els anys següents.

Xavier González formarà el seu equip directiu, que serà ratificat el 21 d'octubre del 1986 en assemblea extraordinària de socis. Finalment, el club havia pres la decisió de prescindir de l'equip sènior femení (el recuperaria la temporada següent però a Segona Catalana) i de formar una plantilla de jugadors pràcticament amateurs per al masculí. Les despeses baixen aquella temporada fins als 5,7 milions de pessetes, lluny dels 22,2 de campanyes com la 83/84, que encara generarien un dèficit d'1,1 milions de pessetes. Probablement part d'aquest dèficit fos degut al fet que a meitat del campionat 86/87 es va haver d'apuntalar el primer equip, format a corre-cuita i amb ànim estalviador per jugadors procedents del planter de l'entitat dels darrers anys. Cal destacar potser Lluís Tenllado, que s'incorpora per primera vegada aquesta temporada a l'equip sènior procedent dels equips de base i que després s'hi estaria vàries temporades. Aquest inexpert equip acaba en onzena posició dels dotze participants durant la primera fase de la competició de Segona Divisió, amb només quatre partits guanyats dels vint-i-dos disputats. Fins i tot l'altre equip de la ciutat que jugava en aquesta categoria, el Santiago Apòstol, havia quedat millor classificat al mateix grup (sisè) i va arribar a guanyar al menys en un dels seus enfrontaments al CB L'Hospitalet. En la segona fase, l'equip entra en un grup de vuit clubs dels quals els cinc últims descendirien. La directiva no té més remei que reaccionar i es decideix a fitxar dos jugadors importants a la categoria, Lluís Ventura, del Santfeliuenc, i Josep Maria Lucea, del Vendrell. A més canvien l'entrenador i Llorenç Hernández deixa el seu lloc a la banqueta a dos homes de la casa, Artur Soler i Miquel García, entrenadors d'equips de base. La peculiar fórmula d'aquella competició, curiosament, encara permetria al final al CB L'Hospitalet lluitar per l'ascens ja que en aquesta segona fase havien quedat primers de grup i això tenia com a premi ser recuperat per jugar-se l'ascens... Una fita que no es va aconseguir, però a la que el club no renunciava pas malgrat la situació econòmica. Això mateix podem concloure d'una idea que aquell any es va arribar a tractar entre Ajuntament i club: sembla ser que les dues parts van sospesar en un moment donat la compra dels drets a l'ACB de l'Espanyol-MG, que aquella temporada desapareixia. Segons consta en l'acta de la junta del club del 18 de maig del 1987, el president explica que estaven disposats a fer-ho "para evitar que un equipo catalán tenga que venderse fuera de Cataluña". Finalment, però, la plaça se la quedaria el Grupo IFA. Aquests fets deixen clar, però, la intenció de l'entitat de seguir el més a prop possible de l'elit del bàsquet nacional, cosa per a la qual encara tindria una oportunitat més: l'aparició d'un patrocinador potent com l'empresa del sector del joc i les màquines escurabutxaques Cirsa.

1.12. CIRSA, UNA NOVA OPORTUNITAT

L'empresa Cirsa va arribar a patrocinar el CB L'Hospitalet a través del president del club, Xavier González, relacionat professionalment amb el sector i que tenia una bona amistat amb en Lluís Miravitlles, el cap de relacions públiques de Cirsa. El propi president anunciava l'entrada del patrocinador a la junta del 31 de juliol del 1987, quan ja s'estava preparant un altre equip de baix pressupost. Cirsa promet aleshores aportar 7 milions per temporada directament al club, més un altre milió per fer una campanya de socis i un altre milió per a la recentment creada Associació de Clubs de Bàsquet de L'Hospitalet, de la qual en formaven part, que es volia potenciar com a forma de promocionar aquest esport a l'Hospitalet [46]. El president informà que a canvi, l'empresa tindria un membre a la junta directiva del club i que "se firmará un contrato de cinco años, buscándose la vía vinculativa, con voluntad de ascenso a la 1ª División Nacional por parte del CB Hospitalet". L'acord també preveia que l'Ajuntament quedés desvinculat de qualsevol ajuda al club amb l'excepció de les destinades a la escola de promoció i al torneig juvenil. La cerimònia oficial de signatura del conveni entre el club i l'empresa es va signar el 28 de setembre d'aquell any a l'Ajuntament de la ciutat, en presència de Xavier González i Manel Lao com a presidents de les dues instàncies, de l'alcalde Juan Ignacio Pujana i dels directius del club Joan García, Fèlix Pons i Ricard Oliva. La junta directiva es va ampliar, doncs, per donar cabuda a Lluís Miravitlles (conegut divulgador científic) com a representant de Cirsa al club.

El club va remetre una carta als socis explicant l'operació Cirsa, una carta en la que s'argumentava el que en aquell moment semblava un bon horitzó pel bàsquet al club i a la ciutat: amb la futura disposició de la millor pista del Complex Esportiu L'Hospitalet Nord –que es preveia utilitzar en un parell d'anys-, el grup de directius i tècnics que formaven en aquell moment una bona estructura dins l'entitat, la recent creació de l'Associació de Clubs de Bàsquet de L'Hospitalet com a marc on s'esperava poder reconduir les relacions i les col·laboracions entre els clubs d'aquest esport a la ciutat, i per últim la intenció d'incrementar la massa social al CB L'Hospitalet. El temps s'encarregaria de demostrar que si bé la perspectiva podia ser més o menys encertada, la seva materialització es va aconseguir només en una mínima part del que

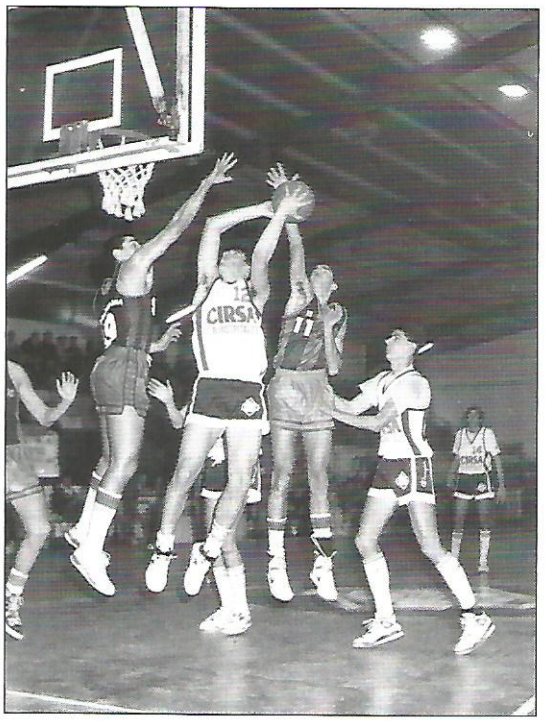

120
Una jugada en un partit entre el Cirsa-CB L'Hospitalet i el FC Barcelona, a finals dels anys vuitanta o principis dels noranta.
FONT: Arxiu fotogràfic de l'Ajuntament de l'Hospitalet

desitjaven els autors de la carta: el poliesportiu de L'Hospitalet Nord no s'inauguraria fins l'any 1994 per endarreriment de les obres; l'associació de clubs no va tenir un funcionament massa exemplar i en la pràctica la seva eficàcia va ser molt limitada durant el temps –amb discontinuïtats- que va existir; i els intents d'incrementar la massa social van tenir, en tot cas, uns resultats molt escassos.

L'equip es reforça a partir d'aquell instant. Abans de confirmar-se, la junta ja s'havia fet amb els serveis com a entrenador del primer equip de Josep Garcia Guevara, que tornava al club després d'una dècada d'absència. També s'havia fitxat com a mínim Xavier Acosta. Després de la incorporació del nou patrocinador es va confeccionar un pressupost nou per a la temporada, on el contracte de l'entrenador, que preveia una retribució de 300.000 pessetes, i també els dels jugadors, eren arrodonits amb la possibilitat d'incentius segons la classificació final de l'equip. De la temporada anterior continuen Lluís Tenllado, Àngel Grandes i els dos reforços que havien arribat a mitjans de la passada lliga, Josep Maria Lucea i Lluís Ventura, tot i que aquest darrer no va tenir molta intervenció ja que va marxar cap al desembre. Com era lògic si hi havia alguna mena d'aspiracions, l'equip s'havia de reforçar molt i això explica els fitxatges de Xavier Redolat, Enric Muñoz, Eduard

121
Equip del Cirsa CB L'Hospitalet
La Temporada 87/88
D'esquerra a dreta a dalt
12 Lluís Ventura, 4 Francesc Manel Ruiz "Chiqui", 14 Josep Sillero, Josep Garcia Guevara, 6 Xavier Acosta, 9 Josep Maria Lucea, ...,
D'esquerra a dreta a baix
5 Enric Muñoz, 8 Lluís Tenllado, 7 Angel Grandes, ...,10 Xavier Redolat, ..., 15 Eduard Ràfols.

Ràfols (que ja havia estat abans al club, entre el 1978 i el 1982, i que també havia jugat una temporada a l'ACB amb l'Espanyol), Josep Sillero, Francesc Manel Ruiz "Chiqui" i Jordi Ramon, a més del ja anomenat Xavier Acosta.

Malgrat aquest esforç, segurament el conveni amb Cirsa va arribar una mica just en el temps per poder planificar bé la temporada i l'equip no arribarà als objectius previstos. En el mes de novembre, Guevara és qüestionat dins la directiva, que fins i tot votarà per decidir sobre la seva continuïtat. El tècnic arriba als torrons gràcies al vot de vuit directius que accepten donar-li un marge de partits, mentre dos havien votat perquè marxés. Tot i això, dos directius (el vicepresident Joan García i el gerent Jordi Viella) tenen un canvi d'impressions amb Guevara i la plantilla. Els jugadors, segons consta en l'acta de la junta del 16 de novembre d'aquell 1987, es queixaren de "diferencia en el trato, desorientación por su parte ante los métodos del entrenador, desorientación del mismo, desconocimiento por parte del entrenador de los jugadores de la plantilla, excesiva dureza de los entrenamientos, etcétera". Per la seva banda el tècnic "niega que las razones del mal juego del equipo sean las anteriormente expuestas". En el seu informe, els directius decideixen mantenir una altra entrevista amb els jugadors per unificar criteris d'actuació tot i que constaten també una millora en el seu joc, "a la vez que el señor entrenador ha modificado algunos de sus planteamientos iniciales". També s'explica que un dels integrants de la plantilla, Eduard Ràfols, per algun motiu probablement de feina o estudis entrenava menys que la resta dels companys, tot i que també s'advertia que això no creava cap tipus de ressentiment en la plantilla i que aquesta mantenia un excel·lent ambient. Pel mes de gener un altre jugador, Josep Sillero, a judici de la directiva baixa en el seu rendiment. El tema es tracta en la reunió de junta, on s'exposa que també tenen constància que participa sense permís en amistosos amb d'altres equips. Al final, l'equip només pot ser quart en la segona fase de la lliga. García Guevara rebria al final de temporada una gratificació per la quarta posició final de l'equip, però no seria renovat.

El retorn a la Primera B hauria d'esperar encara un any més. En efecte, la temporada 88/89 l'equip el dirigirà Rafa Layola, un altre home de la casa que tornava després de setze anys. Amb Layola es canvia gairebé tota la plantilla perquè només conserva de l'anterior campanya un jugador sortit del planter, Lluís Tenllado. Aquell any arriben homes que deixaran un cert record al club per diferents motius: jugadors com Miquel Angel Llorens, Josep Lluís Pérez, Miquel Anton, Dioni Pérez, Joan Florenza, Jaume Andrés, Jordi Balada, Joan Carles Malagón o Xavier Rodríguez. Juntament amb Miquel Sala i els júniors Josep Maria Hoya, Antoni Gas i Francesc Caballero, es completava un gran equip. Amb ells, el CB L'Hospitalet arrasa en el grup 2 de la Segona divisió, on és primer amb cinc punts d'avantatge sobre el segon classificat, el Montgat. La mateixa situació es dóna en la segona fase, on el Cirsa Hospitalet també acaba en primer lloc per davant del Montgat, ara amb tres punts d'avantatge, classificant-se així per al campionat d'Espanya de la categoria on vuit equips buscaven l'ascens. La fase es disputa a la localitat valenciana de Llíria. Allà l'equip aconsegueix l'ascens tot i quedar en tercera posició, per darrera de l'equip local, el Llíria, i del Montgat. De fet, segons recorda el tècnic Rafa Layola, en el darrer partit davant del Montgat, quan ja tenien assegurat l'ascens, va donar minuts als reserves i van perdre. Una derrota que va molestar molt al Burgos, que depenia d'aquell resultat per als seus propis interessos. Aquella temporada, el CB L'Hospitalet també va disputar la final de la Lliga Catalana de la seva categoria, que va perdre contra l'Andorra per 89 a 84.

Econòmicament, el club anava bé per primer cop en molts anys. La temporada anterior –la primera amb Cirsa– havia acabat amb un superàvit de 2,8 milions, tot i els 13,6 milions de despeses. En la segona temporada, la de l'ascens, l'equip de Rafa Layola havia fet una concentració durant la Setmana

Santa a Blanes; el vicepresident Joan García va poder viatjar a terres valencianes per triar els hotels i preparar el desplaçament de l'equip sènior a la fase d'ascens que es disputaria a Llíria... una forma de fer molt diferent de la dels anys anteriors. Les despeses es disparen als vint milions de pessetes però segueix sense haver-hi dèficit per segona temporada consecutiva. Aquests anys van ser un parèntesi en aquest sentit. Fins i tot a l'entitat també es recuperarà ara l'equip sènior femení (una temporada després de la seva supressió). I ja en la seva segona campanya -la lliga 88/89- les noies pugen a Primera Catalana, després d'acabar en tercer lloc. També en la temporada següent tornaran a ascendir en ser segones a la fase prèvia i quartes a la fase final de la lliga. De nou estaven a la Segona Nacional. Era la temporada 90/91, però aquesta nova etapa duraria poc perquè el club renunciaria de nou a tot el seu bàsquet femení l'any 1993, cedint les categories a l'Associació Esportiva Centre Sanfeliu (AECS). La decisió es va prendre amb l'excusa de racionalitzar el bàsquet a la ciutat, però en la pràctica no feien més que seguir la tradicional tendència dins del CB L'Hospitalet cap als equips masculins.

Malauradament, no tot eren flors i violes. El problema de l'estat del pavelló seguiria igual. La seva conservació continuava essent molt precària. Els problemes eren els mateixos, lentitud en les reparacions, pocs vestidors per als molts equips que hi jugaven, neteja deficient... L'equip sènior protesta sovint per les condicions: a principis de gener del 1989, els jugadors es planten abans d'un partit amenaçant de no canviar-se si abans el vestidor no està buit de la roba dels jugadors de l'equip juvenil. El febrer visita la instal·lació el cap dels serveis municipals que és informat de les humitats, de problemes a les cisternes dels lavabos i a les dutxes dels vestidors, de l'estat del marcador electrònic i de la precària neteja de la pista; en l'acta de la junta del dia 20 es llegeix: "Se planteará en una próxima reunión la cesión del Pabellón". L'any 1989 la directiva comença a plantejar de nou a les autoritats municipals la possibilitat que els cedeixin la gestió del pavelló. A principis de la primavera, les negociacions sobre el tema seguien tres línies de treball: una de subministraments per un any, negociable o revisable mitjançant un contracte (els pagarien la diferència); un altre de neteja, i un altre de manteniment. Finalment la cessió, de la que s'informà als socis en l'assemblea del juliol del 1990, es concretaria en un conveni pel qual el CB L'Hospitalet rep uns diners i es fa càrrec del mantenim ent del pavelló: tot depèn a partir d'ara del club (amb una partida de mig milió de pessetes) excepte les grans reparacions que seran a càrrec directament de l'Ajuntament, el qual a més també s'encarrega del subministrament de focus i de vidres. Els treballadors queden a càrrec del club, però amb una altra partida de 4,2 milions, així com la neteja, per a la qual rebran 350.000 pessetes més.

122
L'equip de la temporada 89/90, amb Cirsa com a patrocinador. D'esquerra a dreta, a dalt, ..., Miquel Anton, Joan Florença, ..., Miqui Llorens, Jordi Balada, Rafa Layola (entrenador) i ...; a sota, Lluís Tenllado, Xavi Rodri, José Luis Pérez i Jaume Andrés.
FONT: Arxiu personal Rafael Layola

123
Xavi Rodri, el base del Cirsa CB L'Hospitalet entre el 1988 i el 1990, gairebé immòbil a l'aire en una curiosa fotografia de premsa.
FONT: Revista *Don Basket*

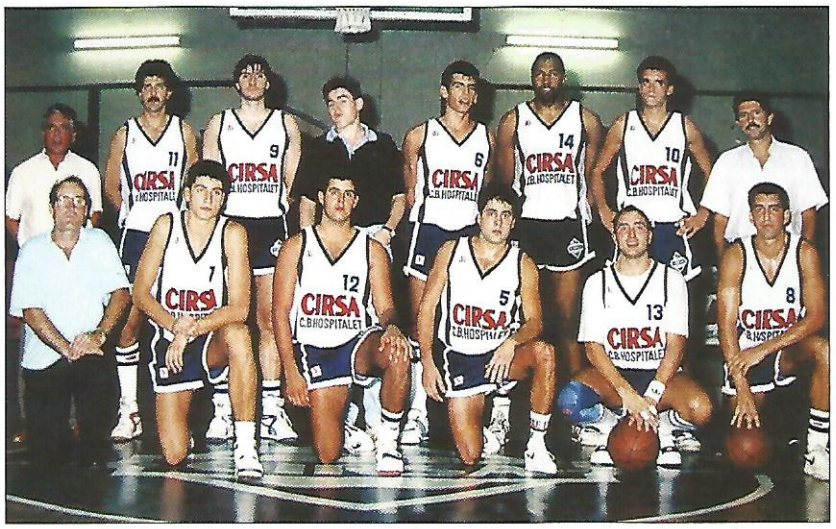

124
Equip del Cirsa CB L'Hospitalet la temporada 89/90.
FONT: Revista *Don Básket*

El retorn a Primera B suposava doblar el pressupost ja que recordeu que a la categoria de plata es podia disposar de jugadors americans. El pressupost passa a ser de 47 milions, que en veritat es convertirien en 51. A principis de temporada també hem d'anotar la dimissió del vicepresident Joan García

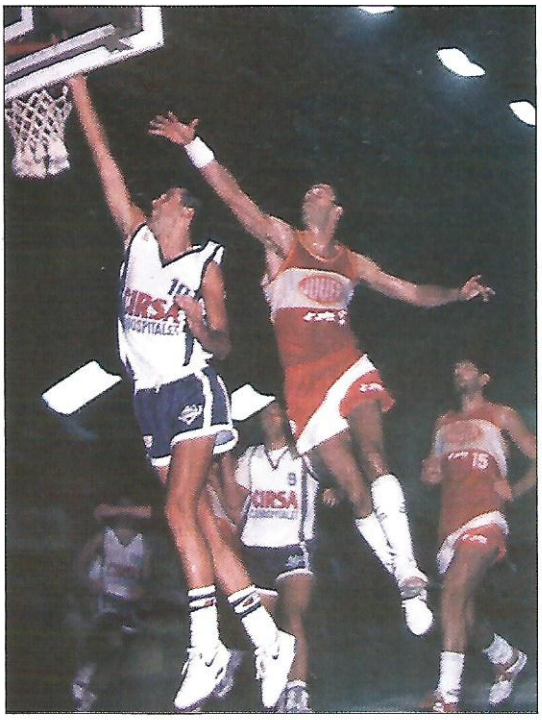

125
Una jugada d'atac en un partit contra el Juver de Murcia, la temporada 89/90
FONT: Revista *Don Básket*

"por una desconexión con el presidente", segons s'anota en l'acta de junta del 6 de setembre. El president decideix la contractació d'un secretari tècnic, Albert Viella –germà del gerent, Jordi Viella- que assumeix les funcions de García, i proposa com a vicepresident primer Ricard Oliva i segon Fèlix Pons. Pel que fa a l'equip, Rafa Layola segueix com a entrenador. De la plantilla anterior es queden Xavier Rodríguez, Miquel Angel Llorens, Miquel Anton i Jaume Andreu. Arriben de nous com a nacionals Albert Rouco, Rafel Cubas, Francesc Triola, Antoni Romero i Eduard Piñero, un jugador aquest últim format al Santiago Apóstol de l'Hospitalet i que ara vindrà cedit pel Grupo IFA Granollers. L'americà és Russell Cross. La temporada, però, no és gaire brillant. El jugador americà arriba amb excés de pes i ha de fer dieta. Una dieta que la directiva controlava escrupolosament, les actes de junta testimonien setmana rera setmana els pes de l'americà amb comentaris com "no adelgaza lo que debe"!!! També Piñero, un dels jugadors que ha de ser clau en aquest equip, arriba baix de forma i fins i tot es va plantejar la seva continuïtat en l'equip. Finalment, però, el jugador s'entonaria i acabaria fent una bona campanya, especialment en els partits decisius. Qui no va donar el rendiment esperat va ser Russell Cross, a qui li donarien la baixa just després de la lliga regular per baix rendiment. En el seu lloc el CB L'Hospitalet va fitxar un històric de la lliga espanyola en l'últim any de la seva carrera esportiva, Essie Hollis. Tot i no ser el jugador d'anys enrera, quan meravellava tothom a la màxima categoria, Hollis encara podia ser des de lluny el millor jugador sobre una pista a la Primera B. El Cirsa Hospitalet acaba la lliga regular en onzena posició dels setze equips participants i ha de disputar una promoció per evitar el descens contra l'Askatuak. Ara la promoció és al millor de cinc partits, que de nou s'esgoten fins l'últim. Rafa Layola recorda encara aquesta dura promoció, on no va poder comptar amb els pivots Miquel Llorens i Miquel Anton (va haver de jugar amb dos júniors). El Cirsa Hospitalet guanya el primer partit a casa per un clar 103 a 88, perd el segon a la pista de l'Askatuak per 94 a 76 i torna a perdre el tercer al Pavelló Municipal per 73 a 78. Calia, doncs, guanyar obligatòriament el quart a pista contrària. Aquella setmana va ser molt dura per a l'equip però finalment s'aconseguí guanyar per 75 a 89 i igualar l'eliminatòria a quatre. El cinquè i definitiu partit de la sèrie es va jugar de nou a l'Hospitalet. Layola recorda que el pavelló es va omplir de gom a gom per veure aquest encontre i que fins i tot va quedar gent a fora. Els jugadors de Rafa Layola guanyaren per 85 a 77 amb una gran exhibició d'Essie Hollis, que es va convertir en l'heroi de la permanència.

L'objectiu al club, malgrat aquestes dificultats a la competició, seguia sent el mateix i en l'assemblea de socis del 1990 es comentarà, a preguntes d'un soci sobre el patrocinador, que "se está en negociaciones para ampliar el presupuesto con la intención de subir a ACB". Fins i tot aquell any es va complir amb un requisit que facilitava les coses, tal i com s'establia en el reglament de la Federació Catalana de Bàsquet, en cas de pujar-hi: independitzar el primer equip masculí de la resta del club "con el fin de que funcione con el Club que estime conveniente", segons s'aprovà en l'assemblea extraordinària que es va fer amb aquesta finalitat el 20 d'octubre de 1990. L'ocasió no arribaria perquè aquella temporada 90/91 l'equip va estar de nou a punt de perdre la categoria, cosa que succeiria l'any 1992 després d'uns mesos d'angúnies econòmiques com no s'havien vist en els darrers anys.

L'equip torna a canviar de valent per a la lliga 90/91. Només s'aposta per la continuïtat de Miquel Llorens. Es recupera Josep Maria Solsona, un dels germans que hi havia estat feia cinc temporades, i es fitxa també Mario Aguado, Joan Alsina, Josep Calvelo, Xavier Quintanilla, David Casanovas i Ignasi Estany. A més, els júniors Marc Ayats i Carles González fan les seves primeres passes amb el sènior. També es fitxa un nou americà, Phillip Stinnie. La plantilla, però, patiria força canvis al llarg del campionat, començant pel propi entrenador, però també de jugadors americans. Tres tècnics arribaran a dirigir l'equip aquell any. Xavi Ortí comença la lliga; Rafa Layola, que era secretari tècnic, el substitueix després d'una primera crisi, però finalment serà Àngel Fernández qui acabarà la temporada. Fernández protagonitzà alguna mena de cop de força en detriment de Rafa Layola, qui finalment hauria d'abandonar fins i tot la secretaria tècnica. Àngel Fernández, empresari hospitalenc d'agències immobiliàries durant molts anys (Don Piso), ha estat sempre un enamorat del bàsquet... i una persona amb fortes ambicions personals (només cal recordar que va ser candidat a la presidència del FC Barcelona i, posteriorment, membre de la directiva amb Joan Gaspart). Va començar a entrenar al Santiago Apòstol, amb els que va aconseguir alguns èxits destacats per a un club modest. Poc després de començar la temporada 90/91 va desembarcar al CB L'Hospitalet on finalment assumiria la direcció en solitari del primer equip. Pel que fa al cop de força protagonitzat per l'Àngel Fernandez, en Rafa Layola ho recorda ara dient que "va enderrocar tot el que teníem fet i nosaltres vam saltar, es va fer amo de tot; no m'havia passat mai". Layola rememora com li ho va comunicar el president Xavier González: "amb llàgrimes als ulls em va dir que havia de deixar-ho, per imposició d'Àngel Fernández". Tot i la que considera mala jugada d'Àngel Fernández, en Rafa Layola diu que no recorda aquella situació especialment greu, ben al contrari pensa que el president va actuar com ho havia de fer perquè l'equip, "que costava molts calés", no donava el rendiment desitjat.

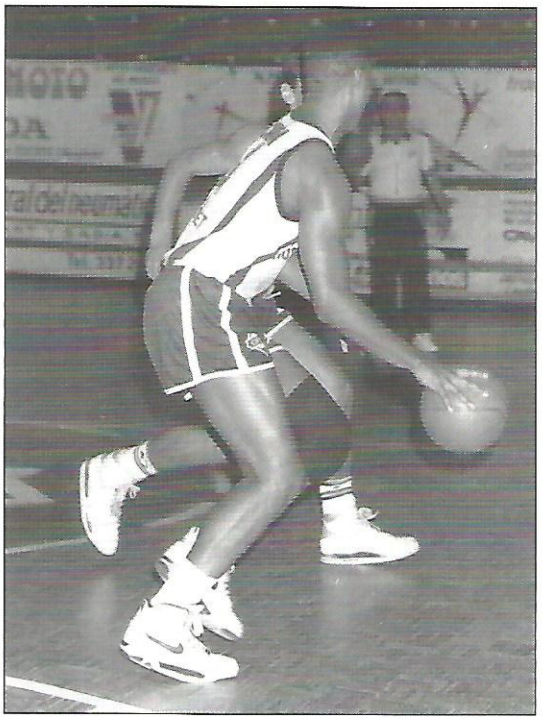

126
L'americà dels primers mesos de la temporada 90/91, Phillip Stinnie, durant un entrenament. Al fons, l'encara tècnic Rafa Layola se'l mira.
FONT: Arxiu fotogràfic de l'Ajuntament de L'Hospitalet

Bona mostra del tarannà d'aquell ambiciós nou entrenador ens la dóna aquesta anècdota que recull la premsa en aquest mateix campionat. Només fer-se càrrec del vestidor, Fernández parla amb els seus jugadors i els exposa que si tenen algun problema immediat per solucionar, ell està disposat a resoldre'l. L'americà Stinnie no es va tallar un pèl i de seguida va mostrar el seu descontent amb el cotxe Ford Capri que el club li havia proporcionat. Àngel Fernández, fidel a la seva promesa, va posar ràpidament a disposició de Stinnie un dels seus Mercedes... Stinnie no aprofitarà gaire el seu nou cotxe ja que és tallat pel febrer (tot i que estava entre els bons anotadors de la lliga) i substituït per un jugador de cognom Coleman, que només durarà tres o quatres setmanes i serà de nou substituït per l'experimentat Ken Orange, que s'acabava de recuperar d'una lesió.

Vet aquí, però, que a meitat de la temporada, els problemes econòmics tornen a assetjar al CB L'Hospitalet després d'uns anys de tranquil·litat. Cap el desembre del 1990, l'empresa patrocinadora Cirsa vol deixar sense efecte els seus pactes i la tresoreria del club es queda sense diners líquids per pagar a la plantilla. El motiu de la sobtada decisió sembla ser que no tenia res a veure directament amb el club. En aquells moments es va dir que l'empresa de màquines escurabutxaques volia introduir-se a la ciutat amb una llicència per obrir un bingo –a Bellvitge-, però l'Ajuntament no els la volia concedir. Segons això, el CB L'Hospitalet s'hauria trobat entremig d'empresa i Ajuntament en el moment en què Cirsa hauria decidit acabar amb el seu patrocini com a resposta a la negativa municipal. Tot i que aquesta versió m'ha arribat per conductes ben diferents, el president Xavier González recorda que poc abans de començar aquella temporada "va haver-hi un *crack* dins del sector de màquines recreatives –uns impostos nous que es van cobrar- es va crear una situació financera difícil a l'empresa, el que va provocar que Cirsa nomenés un conseller delegat extern que el primer que va fer va ser retallar costos, i van pretendre retallar el que ja havien començat". En aquell moment, el contracte entre Cirsa i el CB L'Hospitalet, segons recorda González, estava "tàcitament renovat, però no hi havia res firmat", tot i que ja havia començat la temporada i fins i tot s'havien fet els primers pagaments. Finalment, Manel Lao, un dels presidents de la companyia Cirsa, va acceptar acabar la temporada però ja era evident que aquell acord no es prorrogaria més.

Això va suposar un o dos mesos de tibantors i complicacions que, segons l'opinió del president Xavier González, fins i tot "van repercutir en l'equip". Sigui com sigui, quant a la competició el CB L'Hospitalet acabarà la primera fase en catorzena posició dels quinze participants, amb 11 victòries per 19 derrotes i es veurà abocat a jugar la segona fase per evitar el descens contra Digsa Loja, Lagisa Gijón i Santa Coloma. Només poden ser segons i han d'afrontar una promoció contra el Guadalajara, on perden els tres partits (perden el primer per 76 a 71, també el segon a casa per 89 a 92 i el tercer de nou fora de casa per 82 a 72). Això els comportarà jugar-s'ho tot de nou amb el Digsa Loja en una segona i ja decisiva fase per evitar el descens. La pista de l'equip granadí era força complicada pel seu ambient i per segona temporada consecutiva els hospitalencs es jugaven la categoria a cara o creu en una promoció la qual , a més, també esgotaria els cinc partits possibles. Afortunadament l'equip hospitalenc tenia el factor pista a favor i el va aprofitar perquè tot i perdre a Granada el segon partit per 71 a 70 i el quart per 87 a 81, les tres victòries al Pavelló Municipal per marcadors bastant clars de 103 a 89, 84 a 78 i 95 a 83 deixaren les coses al seu lloc. El club salvava la categoria en ser finalment dotzè dels setze participants. Irònicament, el CB L'Hospitalet guanyaria aquesta temporada la Lliga Catalana perquè es decidia per la mateixa classificació de la lliga, i havien quedat per endavant de l'altre equip català, l'Andorra. Mario Aguado seria un component destacat d'aquella temporada i fins i tot rebria la nominació de component ideal de l'equip de Primera B per part de la Federació Catalana de Bàsquet.

A partir d'aquí els plantejaments s'hauran de canviar totalment. Cirsa, en efecte, es desvincularà definitivament del CB L'Hospitalet. Amb el pas del temps, i a la pregunta de si la presència de Cirsa no va ser una gran oportunitat perduda, Rafa Layola, el tècnic durant bona part d'aquells anys, reflexiona pensant que no va fallar la part esportiva del projecte sinó l'econòmica ja que es va tallar el patrocini de cop... Havien estat, però, quatre temporades sota el nom de Cirsa. Per a la nova lliga 91/92 el club ha de buscar un nou patrocinador que no troba. Això obligarà a sortir amb un equip on als jugadors nacionals se'ls va advertir que no cobrarien mentre no hi hagués un patrocinador, i només seria professional el necessari jugador americà. Per fer-nos una idea del brutal ajustament que suposà la marxa de Cirsa com a patrocinador, només cal comparar les despeses d'aquesta i de l'anterior campanya; si la temporada 90/91 havien pujat als 72,7 milions de pessetes –les més grans que ha tingut mai el club-, les d'aquesta campanya 91/92 es limitaran als 27,7 milions, i amb un dèficit de 4,73 milions de pessetes.

Evidentment això suposava una nova revolució en la composició de l'equip, on només es queden David Casanovas i Joan Alsina. S'aconsegueix malgrat tot recuperar els pivots Josep Palacios, que ja havia estat al club dues temporades fins l'any 1984 i que després havia fet una bona carrera esportiva a l'ACB amb Manresa, Barça i Caja de Ronda; Joan Pagès, que també havia jugat aquí la temporada 81/82 i que després havia fet també una bona carrera a l'ACB amb l'equip d'Osca (sis temporades, més una a Primera B) i fins i tot havia arri-

bat a ser internacional en quatre ocasions, i a Dioni Pérez, que també havia jugat dues temporades al primer equip a finals dels vuitanta. En aquell moment Pagès tenia trenta anys i Palacios, vint-i-vuit. Els nous eren Jordi Puig, el jove Oscar de la Torre procedent de les categories de base del FC Barcelona i Josep Blanch, a més dels jugadors del planter David Triay i David Berbois. L'americà també era nou, Victor Anger. L'entrenador continuà essent Àngel Fernández.

Malgrat l'advertiment de la directiva, l'Àngel Fernández, amb el seu peculiar caràcter, no es va estar d'advertir que ell buscaria durant la temporada aquell patrocinador que mancava en el moment de formar l'equip i per tant gairebé prometia als jugadors nacionals que acabarien cobrant alguna quantitat aquella temporada. Cap el mes de novembre del 1991 la situació al vestidor fa un canvi notable de rumb ja que el patrocinador no surt i fins i tot hi ha problemes per a què l'americà pugui cobrar. Jugadors i tècnics decideixen aleshores fer actes públics per denunciar que no cobren i al mateix temps cridar l'atenció d'algun possible patrocinador interessat en aportar els quinze milions que, com a mínim segons els seus càlculs, es necessitaven per continuar endavant. El 19 de novembre els jugadors despleguen una pancarta reivindicativa de les seves necessitats al Palau Sant Jordi abans del partit de la lliga ACB entre el Barça i el Fórum que surt als informatius de la televisió. Al dia següent, Àngel Fernández organitza un entrenament davant la porta de l'Ajuntament per intentar que l'administració local s'impliqui en el problema. Després, el propi tècnic protagonitza una roda de premsa on dóna una mena d'ultimàtum: "se trata de esperar hasta el sábado para ver si alguna entidad, empresa o corporación está dispuesta a invertir". Fernández explicà també que en cas extrem podien optar per seguir a la lliga sense americà, però tot seguit aclaria també que "esto sería jugar como una banda de amigos que saben que tienen el partido perdido".
El patrocinador no apareix el dissabte següent, la data límit que havia posat Fernández en la seva roda de premsa. Anger, però, segueix jugant i fins i tot guanyen al Santa Coloma en el partit d'aquella jornada. Poc després, una empresa aragonesa –Conservas Daroca- accepta fer una petita aportació de dos milions i mig de pessetes que van directament al jugador americà. A canvi, Anger es va haver de desplaçar a Daroca per jugar un partit amistós reforçant l'equip local contra el CAI Zaragoza.

127
Passi de premsa de l'etapa Cirsa.
Font: Arxiu personal de l'autor

Tota aquella situació li va costar el càrrec al tècnic. La sortida d'Àngel Fernández del club, de forma amistosa però ferma, es produiria cap el desembre. L'explicació és que aquesta sèrie d'iniciatives reivindicatives les hauria impulsades essencialment i de forma unilateral l'Àngel Fernández, sense el vist-i-plau de la directiva ni del president, als quals en aquell moment va posar en una greu situació davant les autoritats municipals. El president va haver d'explicar-se davant l'alcalde sobre aquell comportament. El substitut de l'Àngel Fernández seria Pere Pérez Melero, ex jugador del club en els anys setanta.

Malgrat la complicada situació, el club farà funcionar els seus contactes i el desembre s'aconsegueix incorporar a l'equip Josep Lluís Pérez, que ja havia estat abans les temporades 85/86 i 88/89, i el base Jordi Dardé, que també havia estat la temporada 84/85 cedit pel Barça. Les dificultats econòmiques, però, obligaren la directiva a reconèixer que no podrien seguir en aquella categoria sense el recolzament d'un patrocinador. Les alternatives eren renunciar directament a la Primera B, el que volia dir baixar fins a la Tercera Catalana, o bé perdre la categoria sobre la pista, el que significava mantenir una plantilla com fos fins al final de la lliga per tal de presentar un equip cada jornada. Cal destacar doncs el sacrifici fet especialment pels jugadors nacionals d'aquell equip. I malgrat no tenir ambicions, la resta de la temporada tampoc va ser fàcil. Fins i tot el tècnic Pérez Melero va arribar a dimitir cap a finals de gener o principis de febrer (desconec els motius) però va tornar al seu càrrec després que el fisioterapeuta Carles

Casadó hagués portat l'equip algunes jornades. A la lliga regular, el CB L'Hospitalet va acabar últim, amb 10 victòries i 20 derrotes. La segona fase van jugar contra Juventud Alcalá, Guadalajara i Santa Coloma. L'americà Anger ja havia marxat al Granollers, que jugava a l'ACB, per substituir un altre americà lesionat. Curiosament, el CB L'Hospitalet encara va contractar un nou americà, el veterà Kenny Garret, per a aquests encontres de la segona fase... Malgrat això, l'equip acabaria últim, el que suposava baixar automàticament a Segona Divisió.

L'anècdota d'aquella temporada podria ser la que va succeir al partit que el CB L'Hospitalet va jugar a la pista del Basketmar, a A Coruña, a principis de desembre del 1991. Aquell partit es va jugar en dues pistes perquè un tall de llum al polisportiu de Riazor, on s'havia jugat la primera part del partit, va fer que tothom es traslladés al Palacio de los Deportes de la Coruña per jugar la segona (imagino que seria a prop...).

BIBLIOTECA

1.13. TOCAR DE PEUS A TERRA

En aquestes dues darreres temporades de les quals parlava, el dèficit s'ha engreixat més de dotze milions, i el deute acumulat total al club arriba als 18,8 milions de pessetes. El plantejament que el president fa a l'assemblea de socis és baixar de categoria per a "solventar la parte económica" a partir d'ara. L'equip serà a la Segona Divisió –al principi, la categoria de bronze del bàsquet nacional- les següents vuit temporades, però la "devaluació" de la categoria per la creació de noves per sobre (1994, EBA; 1996, LEB; i 2000, LEB-2, eliminant només la Primera B) farà que la Segona Divisió passi a ser la quarta categoria en aquesta escala. L'any 2000, el CB L'Hospitalet, que no ha pogut pujar fins al moment per mèrits esportius, ho aconsegueix gràcies a una ampliació de la lliga EBA, un nivell que probablement està més d'acord amb les possibilitats del club una dècada després. Això, però, segueix col·locant el primer equip a la quarta categoria per ordre d'importància i per tant no suposa més que mantenir el nivell, no pas millorar-ho. Tot això ens permet fet la següent digressió: pot ser que fins ara el primer equip del CB L'Hospitalet visqui una de les seves èpoques amb un nivell teòric més baix en l'escalafó de la competició basquetbolística espanyola? En termes absoluts, comptant tots els esglaons hauríem de respondre que sí, ja que seguint aquesta rigorosa classificació per ordre de categories, trobem que fins l'any 1994 el CB L'Hospitalet, mai, abans, havia estat per sota de la categoria de bronze del bàsquet nacional. Però aquesta seria una comparació segurament inexacta. Primer cal advertir que el nivell del joc a les diferents competicions que al llarg dels anys han pogut ocupar un mateix lloc dins d'aquesta escala és difícilment comparable. Segurament seria més coherent, i fins i tot més senzill, comparar les categories en funció del seu àmbit territorial. Així podrem establir un marc de referència que inclogui per una banda aquelles categories que en qualsevol moment han tingut un abast nacional. En un segon nivell podríem posar les categories on hi jugaven equips de diferents regions, i per últim tindríem aquelles competicions que abastaven els equips d'una regió o una província (ara també en diríem una autonomia). Aclarint conceptes, incloc dins del primer grup aquelles competicions que en tot el seu desenvolupament barregen equips procedents de qualsevol part d'Espanya, i les podem anomenar competicions "nacionals". En el segon, aquelles que en un primer moment potser només

encreuen equips d'una regió o, com a molt d'alguna altra del costat, i que només en la segona fase o en la fase d'ascens enfronta equips de qualsevol lloc d'Espanya. Les podem anomenar, per tal de simplificar, competicions "interegionals" o "interautonòmiques". I en el tercer nivell només hi participen equips d'una regió o d'una província en tot el seu desenvolupament, i per tant podem designar-les com a "locals". Cal advertir que fins a la creació de la lliga nacional l'any 1954, i per suposat abans de la guerra civil (1936), no es pot parlar de competicions que pertanyin al primer tipus de categoria. Abans d'aquelles dates, la màxima categoria només pot considerar-se del segon tipus, interegional, ja que només al final els millors de cada lliga regional es disputaven el títol nacional. Segons aquests paràmetres, el CB L'Hospitalet, des del 1931 (sota les diferents denominacions que, com heu vist, ha tingut) hauria estat 18 temporades en lligues locals, 33 en lligues de caràcter interegional o interautonòmic i altres 18 en lligues de tipus nacional. Amb aquestes dades i tenint en compte que la categoria EBA és una lliga del segon tipus (de caràcter interautonòmic segons la nostra classificació), possiblement podem dir que al CB L'Hospitalet el teniem fins ara dins dels paràmetres on ha estat més temporades.

És cert, però, que el raonament del president Xavier González després del descens a Segona Divisió l'any 1992 -arreglar la part econòmica- no s'ha acomplert, ja que el dèficit s'ha anat mantenint o bé s'ha apujat (l'any 2000 arriba a més de 25 milions de pessetes tot i que l'any 2003 podria ser d'uns 17). Aquesta realitat ha limitat en part la confecció dels successius primers equips del CB L'Hospitalet. D'entrada, els primers equips s'aniran formant en aquesta dècada dels noranta en part per jugadors que havien estat abans al primer equip del club i que ara tornen, normalment en l'ocàs de les seves carreres. Són els casos de Joan Pagés (que tornà la temporada 91/92), Josep Lluís Pérez (91/92), Josep Maria Ayuso (92/93 i 93/94), David Casanovas, (93/94), Miquel Anton (de la 93/94 a la 95/96), Rafa Afán (95/96), David Triay (99/00) o Paco Reina (que havia estat la temporada 95/96 i va tornar la 02/03). En els últims deu o dotze anys una altra part dels equips sèniors sortirà del planter, ja sigui passant directament dels equips inferiors al sènior o després d'uns anys voltant per altres clubs. Són els casos d'Alfons Terron (temporades 92/93 i 93/94), Xavi Mas (95/96 a 99/00), Jordi Riba (95/96 i 96/97), Jordi Iglesias (96/97 i 97/98), Carles Núñez (96/97), Gerard Cunilleras (99/00), Sergi Curto (de la 99/00 a la 01/02), Marc Ayats (99/00), Ricard Gómez (96/97 i 97/98), Xavier Antolín (96/97 i 97/98, a més de la 01/02 amb l'equip B) o Marc Forcada (02/03 i 03/04). I de vegades, també els entrenadors portaran al club alguns jugadors nous caracteritzats per la seva joventut i per la seva projecció. Són els casos de l'aler Albert Berenguer (serà aquí la temporada 97/98 amb 19 anys, i després ha jugat a EBA, LEB i fins i tot algun partit a ACB amb el Cáceres), o l'aler Josep Blanch (91/92 i 92/93, arriba amb 24 anys després d'haver passat dues temporades a l'ACB amb el Cacaolat Granollers). També se n'hi incorporen altres més veterans però ja en la part final de la seva carrera esportiva o bé en moments delicats de la mateixa. Són els casos de l'aler Paco Rueda (la temporada 00/01, amb 25 anys i amb

128
L'actual escut del CB L'Hospitalet, estrenat l'any 2004, obra del dissenyador Xavier Vegué.
FONT: Arxiu del CB L'Hospitalet

129
Alguns veterans del CB L'Hospitalet van acudir a la cita del partit de celebració del setanta-cinquè aniversari del club, jugat contra els veterans del Joventut.
FONT: Arxiu personal de l'autor

experiència a EBA, LEB i fins i tot d'ACB amb el Granada, però recuperant-se d'una lesió; no va acabar la lliga i se'n va anar a Menorca, on es va tornar a lesionar en el primer partit) i del base Josep Perich (la lliga 02/03, amb 28 anys quan ja havia jugat a la lliga EBA, també alguns partits a l'ACB amb el Joventut i fins i tot a la lliga portuguesa).

En aquests últims dotze anys tècnics com Xavier Ortí, Juli Monroig, Joan Manel Micó i Sergi Raventós no han pogut pujar de categoria a la pista sinó gràcies a l'ampliació de l'any 2000. En efecte, qui més es va apropar va ser Sergi Raventós en la temporada 99/00, en què va acabar tercer a la Segona Divisió, tot just per quedar fora del teòric ascens per mèrits propis. Però aquesta posició va permetre després el dret de preferència a una plaça de la lliga EBA ampliada, i així va ser com la següent temporada el club va poder accedir a la categoria en la que militava[47] fins ara. També cal destacar el retorn a partir del 2000 de Rafa Layola, qui d'aquesta forma s'ha convertit en l'entrenador que més temporades ha dirigit al primer equip del CB L'Hospitalet. I en aquest any 2004, el primer equip del CB L'Hospitalet s'ha volgut afegir a la festa de les noces de platí i ha conquerit el campionat del grup C de la lliga EBA, l'onzè títol en la seva història, a més de proclamar-se posteriorment campió d'Espanya de la categoria en la final a 8 disputada a Moriles (Còrdova). El títol també ha suposat l'ascens a la lliga LEB-2 (actualment la categoria de bronze del bàsquet nacional), el que ha suposat un complement ideal al llarg programa d'actes de celebració que havia preparat el club."

1.14. I ARA QUÈ?

Quin és el futur del CB L'Hospitalet? Què haurem d'escriure d'aquí a vint-i-cinc anys, quan el club sigui centenari? El que segueix, evidentment ja no és història, digueu-li més aviat reflexió o prospectiva. Tampoc és aquesta la intenció d'aquest llibre, però sí que crec que pot suposar un bon exercici plantejar-se cap a on hauria de tirar un club com el CB L'Hospitalet. Si més no, és un epíleg que crec necessari en una narració de fets d'aquest tipus.

A ningú se li escapa que actualment el CB L'Hospitalet és un club molt basat en la figura del seu president, Xavier González. No hi ha massa recolzament social, malgrat que aquesta és una característica que afecta bona part dels clubs esportius catalans (fora dels que militen a la màxima categoria). D'altra banda, hi ha una realitat que ha marcat històricament aquest club durant gairebé tota la seva existència: la manca d'una instal·lació pròpia. Si bé és cert que amb la gestió del vell pavelló municipal, a partir del 1990, el club va fer un pas endavant important en aquest sentit, també és ben veritat que aquella era ja una instal·lació envellida i, sobretot, mal situada, lluny del nucli habitat del barri del Centre on sempre havia tingut el club les seves arrels (local social, pistes de joc...). Una incapacitat de connectar amb el seu públic potencial, amb poques excepcions, ha fet que avui dia el club llangueixi amb un grapat de socis i sense massa ambicions en aquest aspecte, o més aviat sense massa opcions de maniobra en aquest camp. La possibilitat d'utilitzar una pista en condicions com és la del Complex Esportiu L'Hospitalet Nord, des de mitjan dels anys noranta, ha suposat ben poques millores en aquest sentit. Aquella instal·lació sens dubte és molt més còmode i adient per a un club de la categoria del CB L'Hospitalet, però tornem a patir el mateix problema: està tan allunyada del Centre, el barri natural del club, que encara és pitjor el remei que la malaltia, si és que això és possible en aquest cas. És a dir, l'afeccionat encara està mes lluny del seu primer equip, i a més ara hem dividit l'entitat en dos llocs ben diferents.

És cert que durant el torneig júnior de cada principi d'any, les grades del Complex Esportiu L'Hospitalet Nord s'omplen de gom a gom. També aquesta és una de les claus. Un club esportiu necessita en el segle XXI oferir un producte atractiu per ser una

opció vàlida d'engrescar la gent del seu entorn. Aquesta idea, que pot semblar certament òbvia, cal advertir ràpidament que avui dia no es pot aconseguir sense molts diners. Una categoria com la LEB suposa pressupostos molt alts (no diguem ja l'ACB), però també una estructura de club i un suport social que en el cas del CB L'Hospitalet són febles. L'esforç del futur hauria de passar per aconseguir aquesta estructura forta de club, acompanyant una imatge d'entitat amb personalitat que sigui capaç d'atreure la gent a les seves grades.

Tot això necessita d'una condició sine qua non com són uns mitjans dels quals avui dia no gaudeix el CB L'Hospitalet: un emplaçament en el seu nucli natural de vida i un pla econòmic viable que garanteixi l'existència (o fins i tot la supervivència) del club més enllà de la generositat del president de torn o de les subvencions oficials. En aquest sentit, la nova construcció del polisportiu del Centre, en aquests moments en fase de projecte, suposa una veritable esperança per a l'actual junta del CB L'Hospitalet, i amb raó. És la possibilitat de tornar als orígens, però és també el camí per trobar la viabilitat financera sense dependències i també una massa social potencialment identificable amb el club. La concessió de la gestió del nou polisportiu suposaria tancar finalment la ferida de tres quarts de segle sense un emplaçament idoni i definitiu per al club, i a més una forma de garantir la seva viabilitat econòmica. La gestió d'una instal·lació d'aquesta mena permet d'una banda tenir un cos social que, com a mínim, relaciona la seva activitat en una instal·lació municipal de la qual són socis amb un club que la gestiona però que també realitza una activitat esportiva concreta d'alt nivell com és el bàsquet. La gestió, tal i com avui altres s'estan duent a terme en alguns poliesportius de l'Hospitalet, suposa també una professionalització de l'entitat gestora. S'han d'organitzar activitats i s'ha de coordinar totes les de la instal·lació. Per a això ja no val una estructura més o menys voluntarista. Cal avançar cap al model modern de gestió esportiva. Les entitats esportives d'avui dia han de donar un pas endavant en la seva organització. Si es vol sortir del model de club imperant en els anys vuitanta, que és el que es va heretar dels últims anys a l'elit del club i que encara no s'ha superat, s'ha d'assumir la necessitat d'un mínim organigrama de personal dedicat en exclusiva a la gestió. Avui dia, l'única possibilitat realista per al CB L'Hospitalet d'arribar a un model d'aquest tipus seria la plena concessió de la gestió del futur polisportiu del Centre.

130
L'equip de la temporada 03/04, que ha pujat a la lliga LEB-2 com a campió d'Espanya de la lliga EBA
FONT: Arxiu CB L'Hospitalet

A partir d'aquí, el club hauria de ser capaç de crear a mig i llarg termini una estructura de suport que hauria d'incloure una massa social estable, una escola de bàsquet, una xarxa d'equips de base i un primer equip cada vegada més sustentat en el propi planter. Una massa social estable vol dir que hi

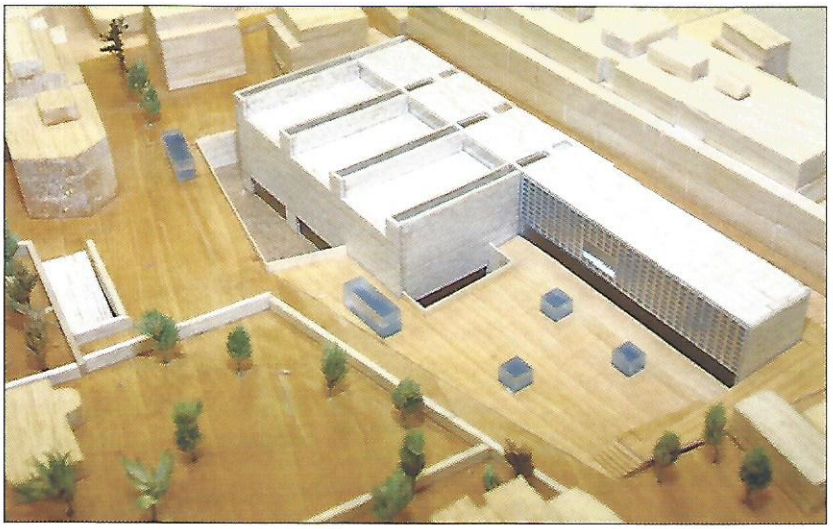

131
Maqueta del futur poliesportiu del Centre, actualment en construcció. En el futur serà la seu del CB L'Hospitalet.
FONT: Arxiu Gabriel Cazado

hagi una identificació d'una part amb una altra: club i afeccionats han de tenir la relació habitual que tots podem imaginar i que crec que avui dia no es dóna en el CB L'Hospitalet, per molts motius. Una escola de bàsquet que s'ha de refer. Aquesta feina costa molt, però en una instal·lació estable on passarien milers de persones mensualment, aquesta tasca hauria de ser més senzilla, i en tot cas hauria de ser una feina continuada, sense pauses com ha estat fins ara perquè

aquesta feina de fer planter, si d'alguna cosa requereix, és de tenacitat i d'anys de feina. La xarxa d'equips de base ja existeix avui en dia, i és força correcte. Tot això culminaria en un primer equip més arrelat en el seu propi club (amb més jugadors sortits del propi planter) i en el seu entorn (la massa social i la pròpia instal·lació i els seus usuaris). Això i el temps haurien de reforçar l'estructura del club i la seva imatge, especialment dins de la ciutat, i això, també, podria afavorir l'aparició de patrocinadors. Vint-i-cinc anys podrien ser un horitzó adequat per veure totalment transformat aquest CB L'Hospitalet que ja serà centenari, però, cal remarcar, això sembla que només serà possible amb la resolució d'un greuge històric amb el club: tenir finalment un estatge adequat.

NOTES

[1] *70 anys de bàsquet a Catalunya*, d'Emili Arnau i Arnau. Ed. Ronsel. Barcelona, 1993.

[2] Són aquests:
UE Hospitalet 21 UGS Badalona 11 (12 gener)
Iris Mataró 8 UE Hospitalet 7 (19 gener)
BB Montserrat 4 UE Hospitalet 22 (3 febrer)
UE Hospitalet 11 Esportiva Mataró 15 (16 febrer)
Iris Mataró 20 UE Hospitalet 13 (23 febrer)
UE Hospitalet 10 LTC Horta 11 (30 març)
UE Hospitalet 25 BB Montserrat 6 (7 abril)
Esportiva Mataró 26 UE Hospitalet 10 (20 abril)
Les dates corresponen a les de les actes de les reunions de la FCB, el que vol dir que els partits es van jugar uns dies abans.

[3] Més dades d'aquest festival al meu llibre *Repetició de la jugada. Història social de l'esport a l'Hospitalet.*

[4] En un reglament de la seva secció a Collblanc i La Torrassa –tot i que posterior, de l'any 1934- s'expressava en el seu article segon que "para conseguir con mayor esplendor y rapidez el fin que persigue la Unión, utilizará de manera directa, entre otros, los medios siguientes: escuelas, teatro, mítines, ciclos de conferencias, gabinete de periódicos, conversaciones, reuniones, controversias, deportes y toda clase de festivales, como bailes, etc. que la directiva crea convenientes".

[5] La nova junta va ser aquesta:
President: Manel Pena Orpinell
Vice-president: Salvador Rovira Mauri
Secretari: Josep Vidal Coll
Tresorer-comptador: Jaume Bobé Rovira
Bibliotecari: Antoni Tubau Sanjaume
Vocals: Francesc Maneja Granell, Jaume Farrés Solanas, Joan Villalba Sabater i Pere Segarra Inglés.

[6] Potser per això fins un dia abans a la premsa encara apareixen partits jugats per la Unión Republicana d'Hospitalet, com la seva participació al torneig "Paper de fumar Kamel" organitzat per la Societat Iris de Mataró. Tot i això en la pràctica ja devien estar jugant amb el nom de Juniors ja que, per exemple, l' encontre d'aquest torneig l'he trobat també a la premsa amb la nova denominació.

[7] Escric el nom d'Atletic Basket Juniors amb la seva grafia anglesa (sense accents) perquè en aquell moment era un nom pres directament de l'anglès.

[8] Heu de tenir en compte que la primera temporada federats va ser la 30/31 (sota la denominació d'Unió Esportiva Hospitalet) i que per tant abans no havien jugar cap lliga. D'altra banda, les temporades 36/37 i 38/39 no es van arribar a disputar per culpa de la guerra civil. Sí he comptabilitzat la competició de la temporada 37/38 tot i que va ser feta en circumstàncies molt extraordinàries i segurament hi devien participar els jugadors més joves dels clubs participants.

[9] En el cas de diferències positives, que acostumen a ser temporades més aviat bones, hem de pensar que com més gran sigui aquesta diferència, més brillant haurà estat la classificació final. En onze de les trenta-set ocasions positives, aquesta diferència és un nombre de dues xifres i com a rècords trobem les temporades 39/40 quan el CB L'Hospitalet va ser campió de Catalunya i després d'Espanya, amb una diferència de 25 punts a favor, i la temporada 69/70 on la diferència va ser la més aclaparadora de tota la història coneguda del club ja que arriba fins als 32 punts. Per contra, les diferències negatives de dos dígits es limiten a cinc de les vint temporades de "números vermells"(tot i que en aquest cas les temporades no trobades en la segona meitat dels quaranta segurament devien ser també negatives), i només en un cas s'arriba a posar el dos com a primera xifra: la temporada 66/67, quan l'equip juga a la màxima categoria nacional que acabarà perdent i on la diferència al final serà de –23 punts.

[10] Aquesta és una de les copes dels anys trenta que encara conserva el club.

[11] Al meu llibre "Repetició de la jugada. Història de l'esport a l'Hospitalet" hi ha una errada ja que no va viatjar en Marcel·lí Maneja –germà i no fill d'en Francesc Maneja. Per tant, l'anècdota d'en Marcel·lí què vaig recollir del llibre de l'Emili Arnau "70 anys de bàsquet a Catalunya" tampoc deu correspondre a aquest viatge. Suposo que pertany al del Campionat d'Espanya del 1941.

[12] Segurament algun dels dos primers classificats de València no va acudir a Madrid i devia deixar la seva plaça al tercer. El bàsquet valencià no tenia en aquell moment el nivell del català o el madrileny i per això, el tercer classificat ja no era rival per als representants catalans.

[13] Al meu llibre "Repetició de la jugada. Història de l'esport a l'Hospitalet", pàgina 113, el nom que surt del jugador Piera és incorrecte ja que es tractà d'en Santiago i no pas d'en Jaume.

[14] Juntament amb l'equip de futbol del mateix barri, el Centre d'Esports Hospitalet (poc a veure amb l'actual club del mateix nom).

[15] Al llibre de comptes no s'anota cap ingrés procedent dels dos festivals ni cap sortida de diners cap a les institucions on s'havien de dirigir; potser per entrar i sortir al mateix temps els diners no els va semblar necessari fer aquestes dues anotacions.

[16] Ignoro a què fa referencia aquesta modalitat, potser a que es podien fer canvis en els partits?

[17] El *Komsomol* era un dels pocs mercants soviètics que durant la guerra bastien la República dels aliments i les armes que aquesta comprava al govern d'Stalin; la resta del transport ho feien vaixells espanyols. El *Komsomol* va ser esfondrat pel creuer *Canarias*, del bàndol nacional, i de seguida es va organitzar a la zona republicana una campanya popular per regalar un altre vaixell a la Unió Soviètica. Aquella campanya, organitzada per la majoria dels partits i sindicats importants del moment, també va comptar amb el recolzament del Comitè Català pro Esport Popular.

[18] Veieu la nota 7 sobre la denominació dels equips en aquest llibre.

[19] Jaume Ramon, Marcel·lí Bonet, Lluís Berbis, ¿Joan? Devesa (conegut com "el nen Devesa") i un altre jove de cognom Vidal (conegut com "el gallinaire").

[20] Veieu el meu llibre *Repetició de la jugada. Història social de l'esport a l'Hospitalet.*

[21] Al campionat de Catalunya, jugat en forma de lligueta entre 8 equips, els hospitalencs van vèncer aquests partits: a la Manresana (19-56 i 34-23); al Sabadell (76-13 i per decisió 0-2 la tornada); al Layetano (25-37 i 48-30); al Mataró (72-16 i 21-27); al Centro Católico, (80-15 i 9-49); a l'Atlètico, (30-34 i 34-25); i a l'Español (38-17 i 24-26).

[22] En aquests anys he trobat alguns casos d'esportistes polivalents, que practicaren més d'un esport. El cas de Marcel·lí Ferrer és un d'ells: només va jugar a bàsquet l'any 1934, en infantils, i l'any 1939 quan li van demanar si volia tornar a jugar. Segons Ferrer, també en Piera havia jugat abans al futbol, i concretament havia estat durant els anys 1935 i 1936 el porter titular del aleshores Centre d'Esports Hospitalet. Piera sí que va continuar jugant al bàsquet durant molts anys.

[23] La lletra en qüestió deia així:
"Yo juego a esto / que le llaman baloncesto, /
y es un juego muy modesto/ ¡baloncesto!
Jugaré / y te dedicaré /
todos los tantos que pensando en ti / yo siempre haré"

[24] En aquests dos anys, molt probablement només jugaven allà els partits del primer equip, i segurament seguien entrenant a la Remonta.

[25] És possible que faci referència al de la Remonta, que encara devien fer servir d'alguna forma...

[26] Fortunato Ortega, exboxador hospitalenc dels anys trenta i quaranta, campió d'Espanya del pes mosca en diverses ocasions va acceptar col·laborar amb el club en aquests anys, encarregant-se de la preparació física dels jugadors del primer equip.

[27] Glorioso Movimiento Nacional, una fórmula molt utilitzada durant aquests anys.

[28] Cal dir, però, que Pere Piqué, que llavors tenia 35 anys, era ben viu en el moment d'escriure aquest llibre, tot i que no vaig poder parlar amb ell d'aquest tema. Tot i això em van assegurar que la seva memòria era molt fràgil.

[29] Les meves fonts, fins i tot, recorden que en aquell temps es va insinuar que el periodista Salvador Rodríguez Paredes havia denunciat la situació d'Oliu al capdavant del CB Hospitalet, i que per això es va complicar tot... però aquesta versió no ha pogut ser confirmada.

[30] Al meu llibre "Repetició de la jugada. Història de l'esport a l'Hospitalet".

[31] L'exdirectiu Luciano Clavero, que fins i tot es va cartejar amb ell per explicar-li l'evolució del club mentre estava fora, recorda que a més d'estudiar, el fill d'en Rocabert anava allà a jugar a futbol americà amb la universitat a la que pertanyia.

[32] De fet, alguns partits fins i tot s'havien de suspendre per aquest motiu.

[33] El ja en aquell moment ex directiu Luciano Clavero va escriure més d'una carta als diaris exigint un pavelló cobert per a què l'equip no hagués de renunciar a l'ascens, criticant tot plegat i l'actitud municipal en aquest tema.

[34] No disposo d'un registre de partits totalment exhaustiu, però és molt possible que així sigui, tant en tots els anys anteriors com, si més no, des que es jugava la lliga nacional. Cal recordar que són punts a favor, perquè en contra sí que el CB Hospitalet ja havia rebut en temporades anteriors més de cent punts en diverses ocasions.

[35] En una entrevista publicada a Diario de Barcelona el 23 de febrer del 1973, el Hockey Hospitalet denuncià que el parquet de la pista s'havia col·locat amb presses (segurament per les necessitats del CB Hospitalet) i que com que altres obres del pavelló s'estaven fent encara en aquell moment, la superfície s'estava deteriorant innecessàriament.

[36] Tot i que Fèlix Pons recorda que en els anys cinquanta havien jugat contra la dotació d'algun vaixell nord-americà dels molts que passaven pel port de Barcelona en aquells anys en un dels també molts partits d'aquest tipus que es van posar de moda en aquella dècada, no n'he trobat cap confirmació escrita d'aquest possible enfrontament. En tot cas, a més, no es podien considerar aquells grups de mariners com a veritables equips ja que no tenien cap vinculació a clubs ni res semblant.

[37] Aquell històric partit el van disputar Ortega, Melero, Martín, Franquesa, Mayo, López, Conesa, Rodellar, Cillero (júnior), Tubau i Según pel CB Hospitalet, i Busch, Zohar, Williams, Stewens, Pleas, Armstrong, Laurel, Irving i Hegman pel Nassau University.

[38] La història d'Eddy Vidal és curiosa, si més no perquè va nèixer als Estats Units (Washington DC) de pares espanyols i perquè l'explica a una pàgina religiosa catòlica d'internet com a testimoni de fe. En síntesi, després de venir a Espanya fitxat per a les categories inferiors del FC Barcelona, no va arribar a tenir prou nivell i va ser cedit a l'Hospitalet i després al Pineda. Va tornar als Estats Units amb una beca universitària i allà va disputar la lliga NCA amb la Washington University. La mort del seu sogre el fa tornar a Espanya (serà en aquest moment quan diu que descobrirà "la figura de Jesucristo"). Després encara va jugar a la lliga ACB amb l'Ebro Manresa, però una lesió anterior del genoll farà que es retiri prematurament. Llicenciat en filologia anglesa, s'ha dedicat després a organitzar grans esdeveniments esportius (molts relacionats amb el bàsquet i l'NBA, com els Open McDonalds de Barcelona, París i Munic, o la presència del *Dream Team* nord-americà a Barcelona 92).

[39] L'aleshores directiu Enric Pardo recorda que Armstrong se'n va anar a parlar amb el tresorer Josep Maria Villacampa i, en anglés (perquè no parlava castellà) li va exigir cobrar amb aquestes paraules: "no pay, no play" (no pagues, no jugo) just la setmana en què havien de rebre al Real Madrid. La presidenta va aplegar els diners i li va pagar sense sospitar que malgrat tot, el jugador no arribaria a disputar el següent partit. Davant del Real Madrid

van jugar sense americà i, malgrat tenir un premi econòmic en cas de victòria, van ser derrotats, de forma digne, això sí.

[40] Per cert que en aquell partit, l'entrenador de l'Espanyol era Àngel Fernández, qui uns anys més tard arribaria al club hospitalenc, i a la seva plantilla hi havia força exjugadors del seu rival, com Mayo, Ràfols, Puigventós o Salamé... tot un partit de rivalitat que va guanyar el CB L'Hospitalet per 78 a 75.

[41] Segons dades facilitades a la web de l'ACB, actualment el CB L'Hospitalet era el trentatresè club d'Espanya per nombre de partits jugats a la màxima categoria del bàsquet nacional, amb 193 partits (inclou els partits a Primera Nacional i aquesta única temporada en la que va militar el que avui coneixem com a lliga ACB).

[42] No va ser l'única fusió en aquell moment. També els clubs Comansi i Masnou es van unir aquell estiu.

[43] Fins i tot, Xavier González recorda que en una d'aquestes ocasions va haver d'enviar una transferència a un hotel on els jugadors estaven retinguts perquè no podien pagar l'allotjament.

[44] Aquest darrer fet podria no ser exacte, potser aquell hotel el va pagar de la seva butxaca des de l'Hospitalet el vicepresident Xavier González, a requeriment de la presidenta Pepita Marcé.

[45] En Xavier González diu desconèixer el perquè d'aquesta actitud, tot i que creu que potser la Pepita Marcé encara creia que podria obtenir el suport necessari per seguir al capdavant del club.

[46] La iniciativa de l'Associació de Clubs mai va ser veritablement efectiva, no va anar més enllà de l'organització d'alguns esdeveniments i poca cosa més, en lloc de ser un fòrum de discussió, col·laboració i acord entre els ja nombrosos clubs de la ciutat. Després de vàries etapes es dissoldria sense més ni més.

[47] Tot i que en aquella primera temporada, el CB L'Hospitalet va haver de jugar en el grup dels equips bascos i de Llevant perquè en el grup català només hi havia una plaça lliure i la federació, en una discutible i protestada decisió, la va adjudicar a un equip creat aquella mateixa temporada pel Joventut.